

MOJE ŠKOLA

GYMNÁZIUM, BROUMOV, HRADEBNÍ 218

2026/2027

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNÁZIA
URČENÝ PRO ČTYŘLETÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZPRACOVANÝ PODLE RVP G**

**„Společným úsilím
k vlastním snům.“**

Obsah

Obsah

1. Identifikační údaje.....	9
2. Charakteristika školy.....	10
Velikost školy	10
Podmínky školy.....	10
Charakteristika pedagogického sboru	10
Charakteristika žáků.....	10
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	10
Spolupráce se zákonnými zástupci a s dalšími subjekty, prezentace školy	11
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	12
Zaměření školy.....	12
Výchovné a vzdělávací strategie.....	14
Kompetence k učení.....	14
Kompetence k řešení problémů.....	14
Kompetence občanské.....	14
Kompetence komunikativní	15
Kompetence sociální a personální.....	15
Kompetence k podnikavosti.....	15
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	16
Vymezení pojmů	16
Vyhledávání a dispenzarizace ŽSVP a ŽMN	16
Péče o ŽSVP a úprava podmínek jejich vzdělávání	16
Péče o ŽMN	17
Začlenění průřezových témat	18
Tabulka začlenění průřezových témat do ŠVP	18
Profil absolventa	19
Organizace přijímacího řízení	19
Organizace maturitní zkoušky	20
Učební plán	21
Tabulka učebního plánu	21
Poznámky k učebnímu plánu	22
Učební plán - přehled disponibilních a přesunutých hodin.....	23
4. Učební osnovy.....	24
Český jazyk a literatura.....	24

Charakteristika vyučovacího předmětu.....	24
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	24
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	24
Vzdělávací obsah - Český jazyk a literatura	26
Anglický jazyk (cizí jazyk 1)	34
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	34
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	34
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	34
Vzdělávací obsah - Anglický jazyk	37
Německý jazyk (cizí jazyk 2).....	51
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	51
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	51
Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	52
Vzdělávací obsah - Německý jazyk	53
Ruský jazyk (cizí jazyk 2).....	58
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	58
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	58
Výchovné a vzdělávací strategie.....	58
Vzdělávací obsah - Ruský jazyk	60
Francouzský jazyk (cizí jazyk 2)	63
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	63
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	63
Výchovné a vzdělávací strategie.....	64
Vzdělávací obsah - Francouzský jazyk	65
Polský jazyk (cizí jazyk 2)	70
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	70
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	70
Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	70
Vzdělávací obsah – Polský jazyk a kultura.....	72
Základy společenských věd	76
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	76
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	76
Výchovné a vzdělávací strategie.....	77
Vzdělávací obsah - Základy společenských věd.....	78
Dějepis	86
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	86
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	86
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	86
Vzdělávací obsah - Dějepis.....	89

Zeměpis.....	93
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	93
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	93
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	93
Vzdělávací obsah - Zeměpis	96
Matematika.....	100
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	100
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	100
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	100
Vzdělávací obsah - Matematika.....	102
Fyzika.....	107
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	107
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	107
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	107
Vzdělávací obsah - Fyzika	109
Chemie	113
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	113
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	113
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	113
Vzdělávací obsah - Chemie.....	115
Biologie.....	127
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	127
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	127
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	127
Vzdělávací obsah - Biologie	128
Latina	132
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	132
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	132
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	132
Vzdělávací obsah - Latina.....	134
Deskriptivní geometrie.....	137
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	137
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	137
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	137
Vzdělávací obsah - Deskriptivní geometrie	138
Výtvarná výchova	140
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	140
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	140
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	140

Vzdělávací obsah - Výtvarná výchova.....	142
Tělesná výchova.....	145
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	145
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	145
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	145
Vzdělávací obsah - Tělesná výchova	147
Informatika.....	160
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	160
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	160
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	161
Vzdělávací obsah - Informatika	162
Hudební výchova	166
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	166
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	166
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	166
Vzdělávací obsah – Hudební výchova	168
Seminář z českého jazyka a literatury	170
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	170
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	170
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	170
Vzdělávací obsah - Seminář z českého jazyka a literatury	171
Dějiny filmu	173
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	173
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	173
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	173
Vzdělávací obsah - Dějiny filmu	174
Společenskovědní seminář.....	175
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	175
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	175
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	175
Vzdělávací obsah - Společenskovědní seminář	177
Seminář z dějepisu	178
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	178
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	178
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu seminář dějepisu	178
Vzdělávací obsah - Seminář z dějepisu.....	182
Seminář ze zeměpisu.....	183
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	183
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	183

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	183
Vzdělávací obsah - Seminář ze zeměpisu	186
Seminář z matematiky	189
Charakteristika vyučovacího předmětu	189
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	189
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	189
Vzdělávací obsah - Seminář z matematiky	190
Seminář z fyziky	192
Charakteristika vyučovacího předmětu	192
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	192
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	192
Vzdělávací obsah - Seminář z fyziky	194
Seminář z chemie	199
Charakteristika vyučovacího předmětu	199
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	199
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	199
Vzdělávací obsah - Seminář z chemie	200
Seminář z biologie	201
Charakteristika vyučovacího předmětu	201
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	201
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	201
Vzdělávací obsah - Seminář z biologie	203
Seminář z informatiky	205
Charakteristika vyučovacího předmětu	205
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	205
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	205
Vzdělávací obsah - Seminář z informatiky	206
Seminář z anglického jazyka	208
Charakteristika vyučovacího předmětu	208
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	208
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	208
Vzdělávací obsah - Seminář z anglického jazyka	211
Seminář z německého jazyka	215
Charakteristika vyučovacího předmětu	215
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	215
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	215
Vzdělávací obsah - Seminář z německého jazyka	217
Seminář z ruského jazyka	220
Charakteristika vyučovacího předmětu	220

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	220
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	220
Vzdělávací obsah - Seminář z ruského jazyka.....	223
Cvičení z matematiky.....	227
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	227
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	227
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	227
Vzdělávací obsah – Cvičení z matematiky	228
Cestovní ruch	231
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	231
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	231
Výchovné a vzdělávací strategie.....	231
Vzdělávací obsah – Cestovní ruch.....	232
Přírodní vědy – Školní vzdělávací program.....	233
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	233
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	233
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	233
Vzdělávací obsah	234
Podnikání	236
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	236
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	236
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	236
Vzdělávací obsah	238
Robotika	241
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	241
Obsahové, časové a organizační vymezení.....	241
Výchovné a vzdělávací strategie.....	241
Vzdělávací obsah - Robotika	243
Religionistika	245
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	245
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	245
Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	245
Vzdělávací obsah – Religionistika.....	246
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	247
Hodnocení žáků ve škole	247
Způsoby hodnocení žáků ve škole	247
Pravidla a kritéria hodnocení žáků ve škole.....	247
Autoevaluace školy a její evaluační činnost	248
Cíle autoevaluace	248

Oblasti autoevaluace	249
6. Seznam zkratek	252

1. Identifikační údaje

- 1.1** **Název školy:** Gymnázium, Broumov, Hradební 218
Sídlo školy: Hradební 218, 550 01 Broumov
Právní forma: právnická osoba
Forma hospodaření: příspěvková organizace
IČO: 48623679
IZO: 102 266 239
IZO RED: 600012107
Dálkový přístup: www.gybroumov.cz, info@gybroumov.cz
Telefon: 491 521 276, 731 159 961
Fax: 491 423 253
- 1.2** **Zřizovatel školy:** Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
IČ: 70889546, DIČ: CZ70889546
Právní forma: územní samosprávný celek
Sídlo: Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
tel: 495 817 111, fax: 495 817 336, e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz
Zřizovací listina školy č.j. 14717/SM/2009, ze dne 10. 9. 2009
- 1.3** **Ředitel školy:** Mgr. Jiří Ringel, 550 01 Broumov, Pionýrská 367
Ředitel je současně statutárním orgánem právnické osoby.
- 1.4** **Zástupce ředitele školy:** Mgr. Miroslav Mádle, 550 01 Broumov, Hvězdecká 345
- 1.5** **Právnická osoba byla zřízena na dobu neurčitou.**
Právnická osoba vykonává činnost těchto škol: 1. Střední škola - nejvyšší povolený počet žáků: 400
Druh školy: Střední škola - gymnázium
- 1.6** **Obory vzdělávání dle RVP:**
1. 79-41-K/41 Gymnázium (denní forma vzdělávání; čtyřleté; kapacita oboru 124)
2. 79-41-K/81 Gymnázium (denní forma vzdělávání; osmileté; kapacita oboru 248)
- 1.7** **Datum zápisu do rejstříku: 1. 1. 2005**
Datum zahájení činnosti: 19. 6. 1996
- 1.8** **Školská rada:** zřízena 7. 2. 2006, předseda Mgr. Vojtěch Horák
- 1.9** **Seznam zájmových, občanských, případně dalších sdružení působících při škole:**
Nadační fond Gymnázia v Broumově
- 1.10** **Koordinátor tvorby ŠVP:** Mgr. Jiří Ringel
- 1.11** **Školní metodička prevence:** Mgr. Šárka Rambousková, Mgr. Adéla Oklepek
- 1.12** **Výchovný poradce:** Mgr. Markéta Čápová
- 1.13** **Environmentalista:** Mgr. Ludmila Lorencová
- 1.14** **Koordinátor ICT:** Mgr. Vojtěch Horák

2. Charakteristika školy

Gymnázium Broumov navazuje na téměř sedmdesátiletou tradici Státního reálného gymnázia v Broumově, založeného v roce 1945, a volně též na tradice klášterního gymnázia, třetího nejstaršího gymnázia v Čechách, založeného v roce 1624. Gymnázium sídlí v historické budově bývalé německé chlapecké školy z roku 1911. Budova je v majetku Královéhradeckého kraje. Jedna třetina prostor je pronajata Základní škole Broumov. Od roku 1990 se žáci gymnázia vzdělávají jak ve čtyřletém, tak v osmiletém cyklu.

Velikost školy

Kapacita školy: 360 žáků

Běžná naplněnost školy: 320 žáků

Počet tříd: 12

Osmileté studium: 8 tříd

Čtyřleté studium: 4 třídy

Průměrná naplněnost tříd: 25,3 žáků

Počet žáků na jednoho učitele: 12,7

Podmínky školy

„Vzdělávání vycházející z RVP ZV by mělo být podpořeno odpovídajícími podmínkami. V souladu s koncepčními vzdělávacími dokumenty, obecně platnými předpisy a normami, vzdělávacími potřebami žáků a potřebami pro pedagogickou činnost učitelů jsou v RVP ZV vymezeny materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky. Uvedené podmínky představují optimální stav, se kterým by se měly jednotlivé školy poměřovat a k němuž by se měly s podporou zřizovatele postupně přibližovat a dále jej rozvíjet.“ (RVP ZV, VÚP, Praha 2013)

V porovnání s požadavky RVP ZV se materiální podmínky školy jeví spíše jako průměrné, ale viděno realistickými očima, musíme konstatovat, že materiálně-technické podmínky školy jsou standardní. Škola má příjemné vnitřní prostředí a její technické zázemí odpovídá požadavkům na realizaci školního vzdělávacího programu pro gymnázia.

Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium Broumov má zpracovanou koncepci personálního rozvoje školy a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Tato koncepce je aktualizována na každý školní rok a je k dispozici u ředitele školy.

Charakteristika žáků

Ve škole je po jedné třídě osmiletého i čtyřletého studia, takže škola má celkem 12 tříd. Záměrem školy je tento stav udržovat i v budoucnu.

Ve škole se tak setkávají žáci velmi rozdílného věku. Škola této situace využívá k rozvoji sociálních kompetencí žáků. Atmosféra mezi žáky je přátelská, šikana se ve škole téměř nevyskytuje. Starší žáci s mladšími se vzájemně tolerují. Škole se daří získávat nejlepší žáky ze základních škol. Studijní průměr přijímaných žáků do primy se dlouhodobě pohybuje v rozmezí 1,0 - 1,3, do čtyřletého vzdělávání v rozmezí 1,0 - 1,5.

Do primy přicházejí především žáci z Broumova a z nejbližšího okolí. Do čtyřletého gymnázia naopak asi polovina žáků dojíždí z okolních měst, a to i vzdálenějších, což někdy ztěžuje mimoškolní činnost žáků. Ve škole nefunguje studentský parlament, neboť žáci nemají potřebu ho zakládat. Vědí totiž, že svoje problémy a připomínky mohou s učiteli nebo s vedením školy otevřeně projednávat kdykoliv a že k jejich oprávněným požadavkům bude přihlédnuto. Pokud by vznikla iniciativa na založení nějaké formy studentské samosprávy, škola to uvítá.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola příležitostně spolupracuje se školami v polském příhraničí. Pravidelně zapojujeme studenty do Dnů česko-polské křesťanské kultury na Broumovsku. Do Polska pořádáme pravidelné výchovné zájezdy do Osvětimi a do Krakova.

Škola od roku 1990 spolupracuje s Gymnáziem Jana Nepomuckého v bavorském městě Rohr. Gymnázium Jana Nepomuckého je církevní gymnázium, které je přímým pokračovatelem tradice klášterního gymnázia v Broumově. Klášterní gymnázium bylo totiž do Rohru přesunuto po 2. světové válce v době odsunu Němců. Benediktinské kláštery v Rohru, v Břevnově a v Broumově úzce spolupracují a v rámci této spolupráce se odehrává i partnerství obou škol. Základem jsou výměnné pobyty studentů, při nichž se naši žáci rozvíjejí v němčině a v angličtině a poznávají německou kulturu a němečtí žáci obdivují přírodní krásy Broumovska. Během výměnných pobytů uskutečňujeme mnoho workshopů, výtvarných a hudebních projektů a sportovních a kulturních akcí. Realizujeme také výměnné pobyty učitelů.

Od roku 2016 spolupracujeme s gymnáziem v holandském Warffumu. Naši žáci společně realizují výtvarné, hudební a jiné projekty. Spolupráce probíhá i na úrovni učitelských sborů. V současné době je spolupráce pozastavena.

Od roku 2023 spolupracujeme s gymnáziem ve francouzském Alenconu. Probíhají pravidelné návštěvy Francouzů u nás (říjen) a našich žáků ve Francii (duben). Spolupráce probíhá i na úrovni učitelských sborů. Navíc několik našich žáků každý rok navštíví francouzskou školu na 6 týdnů, obvykle před vánoci.

Škola se dle vlastních možností zapojuje do projektů regionálního, národního i nadnárodního charakteru, a to dle aktuální nabídky města Broumova, Královéhradeckého kraje a EU. Přehled projektů je každoročně zveřejňován ve výroční zprávě školy.

Spolupráce se zákonnými zástupci a s dalšími subjekty, prezentace školy

Spolupráce s rodiči funguje po vzájemné dohodě podle následujícího schématu:

1. Začátek září: společná třídní schůzka. (Rodiče žáků příslušných tříd se sejdou v určených učebnách a schůzku vede třídní učitel. Rodiče se zde dozví různé „celoškolní“ i „třídní“ informace, např.: organizace školního roku v ČR a na ni navazující plán práce školy, sportovní kurz, lyžařský kurz, vzdělávací zájezdy, výměnný pobyt v německém Rohru, maturitní zkoušky, volitelné předměty, rozvrh třídy a vyučující v jednotlivých předmětech, školní stravování, pitný režim žáků, zájmové kroužky a nepovinné předměty, školní řád, pojištění žáků, učebnice a studijní materiály, činnost Nadačního fondu, změny ve školské legislativě a jiné aktuální školní i třídní záležitosti.)
2. Listopad: Rodičům je prostřednictvím dětí zaslána průběžná klasifikace (případně poznámky k chování) tak, jak ji zhodnotila čtvrtletní pedagogická rada.
3. Začátek prosince: konzultace. (V určený den odpoledne jsou ve škole přítomni všichni vyučující, aby mohli podat rodičům individuální informace o prospěchu či chování jejich dětí. Rodiče, kteří jsou s prospěchem a chováním svých dětí spokojeni /informace mají z listopadu/, chodit nemusí.)
4. Duben: Rodičům je prostřednictvím dětí zaslána průběžná klasifikace (případně poznámky k chování) tak, jak ji zhodnotila čtvrtletní pedagogická rada.
5. Polovina května: konzultace s účastí třídních učitelů. (V určený den odpoledne jsou ve škole přítomni všichni vyučující a všichni třídní učitelé, aby mohli podat rodičům individuální informace o prospěchu či chování jejich dětí. Rodičům, kteří se neúčastní, je klasifikace zaslána po dětech písemně. Stejně tak důležité informace o různých akcích a o organizaci školního života v závěru školního roku jsou rodičům zasílány písemně. Potřebuje-li však třídní učitel něco důležitého projednat s rodiči celé třídy najednou, může si na tento den svolat klasickou třídní schůzku.)
6. Na konzultace a třídní schůzky jsou rodiče zváni písemně. Rodičům zletilých žáků poskytuje škola informace také, ale veškeré právní úkony ve vztahu ke škole dělají zletilí žáci sami.
7. O zhoršení prospěchu, chování či plnění školních povinností, které nastanou v době mimo výše uvedené termíny, informuje třídní učitel rodiče prokazatelným způsobem.
8. O vážných výchovných či prospěchových problémech škola informuje rodiče písemně.
9. O jiných skutečnostech školního života (školní akce, ředitelská volna, mimořádné události apod.) informuje škola rodiče přiměřeně dle povahy akce (písemně, mailem, telefonem, ústně přes žáky apod.).
10. Mimo způsoby výše uvedené mohou rodiče získávat od školy potřebné informace také z vlastní iniciativy, a to způsobem, který jim nejlépe vyhovuje (elektronicky, písemně, telefonicky, osobně apod.).
11. Základní informační kanály:
www.gybroumov.cz (školní akce, suplování, odpadání hodin, kontakty na jednotlivé vyučující apod.)
systém Komenskáků (průběžné známky, omlouvání, pozvánky; obousměrná komunikace s rodiči)
info@gybroumov.cz
pevná linka: 491 521 276
mobil: 731 159 961

Při škole funguje Nadační fond Gymnázia v Broumově. Členy správní rady jsou zákonní zástupci rodičů a učitelé. Nadační fond se výrazně podílí na financování školních i mimoškolních aktivit učitelů a žáků školy. Svou činností přispívá k propagaci školy.

Na škole pracuje Školská rada.

Škola dobře spolupracuje s městem Broumovem a s ostatními městy a obcemi v regionu Broumovska a se základními a uměleckými školami. Pravidelně spolupracujeme s různými institucemi a organizacemi na Broumovsku i v širším okolí. Účastníme se, organizujeme nebo spoluorganizujeme různé akce pro veřejnost, z nichž některé jsou již tradiční (např. Den otevřených dveří, maturitní ples, charitativní sbírky, ekologické přednášky a výstavy, sportovní soutěže). Škola má podepsanou partnerskou smlouvu s nejdůležitějším výrobním podnikem a zaměstnavatelským subjektem Broumovska - Vebou, a.s.

Ve škole funguje odborová organizace pracovníků ve školství, se kterou ředitel projednává důležité otázky chodu školy.

Škola se také prezentuje vlastními webovými stránkami a facebookem, dále na stránkách města Broumova a v regionálních i v celonárodních médiích.

Hlavní partneři školy:

Školská rada Gymnázia v Broumově, Základní organizace Českomoravského odborového svazu pracovníků školství při Gymnáziu Broumov (spolupráce s odborovou organizací se děje na základě kolektivní smlouvy uzavírané vždy v prosinci

na další kalendářní rok), Nadační fond Gymnázia v Broumově, Základní škola Hradební Broumov, Masarykova základní škola Broumov, Město Broumov, Dobrovolný svazek obcí Broumovsko, Veba Broumov, Podnikatelský klub Broumovska, Agentura pro rozvoj Broumovska, Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov.

Další partneři školy:

Dětský domov Broumov, Základní škola Broumov (speciální), rodiče, kulturní organizace, sportovní organizace, nadace, vysoké školy, další instituce a organizace na Broumovsku i v celé ČR.

S některými sociálními partnery máme navázané dlouhodobé a trvalé kontakty, s jinými spolupracujeme příležitostně. Vedení školy využívá podnětů sociálních partnerů pro rozšíření nabídky ŠVP - obsahu vzdělávání a ke zkvalitnění vzdělávání.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Škola má zpracovanou koncepci rozvoje do roku 2020. Koncepce Gymnázia v Broumově je minimálně jednou za školní rok projednána na pedagogické radě. Podle výsledků projednání je následně aktualizována pro další školní rok. V případě závažných změn v životě školy může být projednána a upravena i během školního roku. S koncepcí rozvoje školy je seznamována Školská rada Gymnázia v Broumově.

Poslání školy - orientace, předpoklady a trendy vývoje, problémy

Zaměření školy vychází ze specifické regionální situace Broumovska. Broumovsko je v rámci Královéhradeckého kraje oblastí odlehlou a zajistit jeho trvale udržitelný rozvoj není a nikdy nebude jednoduché. Základem trvale udržitelného rozvoje je práce s lidskými zdroji a ta začíná u mladých lidí a v jejich vzdělanosti. Vzdělávací nabídka v oblasti středních škol na Broumovsku je špatná. Z původně pěti středních škol na Broumovsku zůstaly jen dvě. Konkrétně ve městě Broumově byly tři střední školy - nyní zde zůstalo pouze gymnázium. Pro školu to sice znamená snížení konkurence při získávání nových žáků, ale pro žáky základních škol z Broumova a z okolí to znamená minimalizaci nabídky oborů středního vzdělání.

Proto se škola rozhodla pro všeobecné zaměření, aby její vzdělávací nabídka vyhovovala co největšímu počtu žáků základních škol Broumovska. Škola se tak pro ně chce stát „otevřenou“ (jak lze číst v názvu ŠVP pro nižší gymnázium) a splnit každému alespoň část představ o jeho dalším osobně vzdělávacím rozvoji. Škola však chce být „otevřenou“ i pro všechny další zájemce o různé vzdělávací aktivity, neboť si uvědomuje, že je poslední středoškolskou vzdělávací institucí v Broumově. Všeestrannou péči o žáky-klienty chceme během jejich studia ve vyšším gymnáziu dosáhnout toho, aby školu přijali za svou. Tedy aby se ze školy pro ně „otevřené“ stala škola „jejich“ - proto název ŠVP pro vyšší gymnázium „Moje škola“.

V rámci všeobecného zaměření klade škola důraz na výuku cizích jazyků, matematiky a na výuku informačních a komunikačních technologií. Škola podporuje přírodovědně a technicky orientované žáky.

Cílem výuky je podpora všestranného rozvoje žáka, motivace k celoživotnímu učení, výchova k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Prioritou je budovat školu se spokojenými žáky a jejich učiteli. Profesionalizovat práci učitelů a žáky chápat jako klienty školy. Školní vzdělávací program nenabízí různá konkrétní zaměření, ale individuální přístup a řešení problémů podle okamžité situace v jednotlivých ročnících. Možnost větší profilace žáka nastává od úrovně třetího ročníku zařazením tří dvouhodinových volitelných předmětů do ŠUPu a vytvořením co nejširší nabídky těchto předmětů.

Cílem školy je motivovat žáky ke studiu na vysoké škole a k tomuto studiu je připravovat.

Škola se chce dále prezentovat jako škola zdravá. Získali jsme zařazení do Sítě škol podporujících zdraví. V tomto programu se nejedná jen o péči o zdraví jakožto prevenci nemocí, ale jde o komplexní pohled na zdraví člověka, o zdravý životní styl, o pohodu prostředí, zdravé učení atp. Z obecné charakteristiky gymnaziálního vzdělávání vyplývá jistá akademičnost a s tím spojená náročnost tohoto typu vzdělávání - je náročné pro psychiku žáků i učitelů, je nápoem na duši, což může ohrožovat i tělo. Škola proto dlouhodobě hledá možnosti kompenzace těchto rizik a program zdravých škol takové kompenzace nabízí.

Během uplynulých tří let byl definitivně usoustavněn evaluační systém školy. Na tom základě byla provedena podrobná SWOT analýza školy.

SWOT analýza školy: materiální zázemí - stavebně technické		
	Silné stránky	Slabé stránky
Příležitosti	Dokončené izolace celé budovy.	Výměna oken.
	Částečná rekonstrukce elektroinstalace.	Nátěry oken.
	Měděná střecha.	Renovace elektroinstalace v malé budově.
	Rekonstrukce opěrné zdi školního dvora.	Zateplení stropu.
	Rekonstrukce tělocvičny.	EPC systém řízení otopného systému.
	Rekonstrukce vodovodních přípojek.	

	Bezbariérový vstup do budovy - výtah pro tělesně postižené.	
	Rekonstrukce sociálního zařízení - bezbariérově.	
	Zabezpečení školy - alarm - čipový systém na vstup - celá škola.	
Hrozby		Havarijní stav elektroinstalace ve sklepních prostorech.

SWOT analýza školy: materiální zázemí - prostředí a vybavení

	Silné stránky	Slabé stránky
Příležitosti	Akademické prostředí a estetika školy.	Laboratoř fyziky.
	Škola rodinného typu.	Běžné učební pomůcky.
	12 velkých učeben - koncipovány jako odborné.	Náradí v tělocvičně.
	10 učeben multimediálních:	ICT zařízení rychle zastarávají a jsou finančně náročné na opravy.
	10x dataprojektor, plátno, ozvučení 7x interaktivní tabule.	
	Škola v počítačové síti, ve všech učebnách a v kabinetech přístup na internet, wi-fi, centrální kopírka a tiskárna, webová úložiště.	
	2 učebny ICT (1x s interaktivním dataprojektorem).	
	4 malé učebny pro výuku cizích jazyků.	
	Laboratoř chemie.	Laboratoř chemie - stoly.
	Přístup žáků i učitelů na internet.	
	Sborovna a kabinety.	
	Posilovna.	
	Šatny.	
Hrozby	Relaxační zóny pro žáky.	Hřiště.

SWOT analýza školy: evaluace

	Silné stránky	Slabé stránky
Příležitosti	Systémovost a dlouhodobost.	Malé zapojení učitelů.
		Rozkolísanost externích i státních firem a nízká účast jiných škol.
Hrozby		

SWOT analýza školy: učitelé

	Silné stránky	Slabé stránky
Příležitosti	Plná kvalifikovanost (s výjimkou zástupů za mateřské).	Stárnutí sboru.
	Nízká migrace a relativně nízká feminizace.	Učitel francouzštiny nebo španělštiny.
	Schopnost týmové práce.	Odchody z existenčních důvodů.
Hrozby		

SWOT analýza školy: žáci

	Silné stránky	Slabé stránky
Příležitosti	Nejlepší žáci ze základních škol.	Příliš mnoho žáků do víceletého g. z broumovských ZŠ.

	Žáci z Policka a z Hronovska: prezentovat se jako sice malá, ale o své žáky individuálně pečující škola, která oproti „prestižnímu“, ale trochu anonymnímu náchodskému gymnáziu nabízí vedle kvalitního vzdělávání také „rodinné“ prostředí.	Žáci z Policka a z Hronovska: budou mít stále tendenci odcházet na náchodské gymnázium.
Hrozby		Nedostatek žáků.

Koncepční záměry

Z uvedené SWOT analýzy vyplývá, že Gymnázium v Broumově stojí na čtyřech pilířích: materiální zázemí, učitelé, žáci a evaluace. Každá škola totiž pro dobré fungování potřebuje dobré materiální zázemí, skvělé učitele, kvalitní žáky a sebereflexi. A to vše Gymnázium v Broumově má. Avšak i přesto, že na Gymnáziu v Broumově převažují silné stránky a škola vyvíjí maximální úsilí k minimalizaci rizik a slabých stránek, bude dlouhodobě existenčně ohrožena vzhledem k dramatickému demografickému úbytku žáků na Broumovsku a vzhledem k převisu nabídky volných míst na středních školách. Škola se s těmito problémy potýká již několik let. Hledali jsme a vyzkoušeli různé koncepční záměry k překonávání těchto obtíží. Po několika letech zkoušek a hledání můžeme konstatovat, že pro koncepční rozvoj školy je nejdůležitější:

1. úzká spolupráce školy, zřizovatele, místní samosprávy, místních komunit a místní podnikatelské sféry;
2. stabilní učitelský sbor schopný týmové práce;
3. úzká spolupráce se základními školami, a to nejenom při získávání nových žáků, ale i v jiných aktivitách;
4. pojetí žáka jako klienta a partnera školy;
5. příznivé psychosociální klima školy;
6. udržování „gymnaziální“ struktury oborů;
7. kvalitní materiálně-technické zázemí školy.

Z těchto 7 koncepčních záměrů budou vycházet strategické i dílčí cíle rozvoje školy, které jsou pro jednotlivé oblasti rozvoje školy rozpracovány. Plnění těchto cílů bude vyhodnocováno v rámci evaluačních činností školy a pravidelně probíráno na pracovních poradách a zvláště na pedagogických radách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Podporujeme samostatnost a tvořivost. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.

Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

V seminářích, laboratorních pracích i v základní výuce jsou žáci organizací hodiny vedeni ke skupinové práci, jejíž výsledky obhajují. Do vyučování jsou zařazovány činnosti, které podporují, iniciativu, tvořivost a zodpovědný přístup ke vzdělání.

Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů

Prostupují celou výukou na gymnáziu, žáci jsou problémovými úkoly vedeni k tomu, aby získané poznatky dovedli tvořivým způsobem aplikovat. Toto je dále podporováno účastí školy v olympiádách, středoškolské odborné činnosti, ale i v soutěžích školního rozsahu. Žáci objevují vzájemné vztahy a příčiny přírodních i společenských dějů, frontální výuka je potlačována aktivizujícími metodami. Vyžadujeme od žáků vysvětlení, jak pochopili zadání úkolu, vedeme je k využívání učiva z jiných předmětů, podporujeme je při hledání různých variant řešení, požadujeme vysvětlení řešení úkolu v širších souvislostech.

Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k aktivní účasti ve školním životě. Vedení školy usiluje o to, aby byla ve škole mezi učiteli a žáky vstřícná atmosféra. Žáci se mohou přímo nebo v různých dotazníkových šetřeních vyjadřovat k dění ve škole.

Netolerujeme sociálně patologické projevy chování. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Netolerujeme nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Navozujeme učební a výchovné situace, ve kterých se žáci mohou projevit jako občané. V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

Kompetence komunikativní

Uplatňují se nejen v běžných hodinách, ale i v četných mimoškolních akcích. Konkrétní možnosti nabízí zejména tradiční program seznamovacích víkendů pro primu a první ročník čtyřletého gymnázia, kdy se z nahodile sestavených tříd vytváří pomoci komunikačních, sportovních a psychologických her zdravý kolektiv. Prostorem pro setkávání a komunikaci jsou dále projekty a každá týmová práce.

Zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.

Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.

Kompetence sociální a personální

Jsou získávány v průběhu studia jasnými pravidly pro soužití ve škole, vytvořenou atmosférou demokracie a přátelství. Učitel je vnímán jako spolupracovník, rádce a přirozená autorita. Uvedené hodnoty a vztahy mají své právní vymezení ve Školním řádu. Při vytváření těchto kompetencí pomáhají rovněž různé socializační programy, dále sportovní výcvikové kurzy a dobrovolné sportovní a charitativní akce.

Podporujeme rozumné a účelné společné vzdělávání - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.

Kompetence k podnikavosti

Nabízíme žákům takové aktivity, díky jimž může vymýšlet a dělat věci, které člověku přináší určitý užitek. Aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat - např. školní hudební akademie (Gympfest), maturitní ples, třídní volby a příležitostné projekty. Vybízíme žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce. Učíme žáky stimulovat a akceptovat změny, být flexibilní a umět přijímat riziko. Vedeme žáky k uvědomění, že podnikavý je takový člověk, který umí své nápady dotáhnout do konce, postavit se na vlastní nohy a začít podnikat.

Poznámky k výchovným a vzdělávacím strategiím:

1. Získávání kompetencí je v RVP vázáno na moderní vyučovací metody, prostředky a formy (např. činnostní učení, projektové vyučování, příkladové učení, problémové vyučování, skupinové vyučování, kooperativní vyučování). Všechny tyto moderní metody jsou tzv. praktické, a pro získávání kompetencí tedy nezbytné. ALE jednou z mála nevýhod většiny moderních metod je neschopnost vytvářet u žáků širší vědomostní systém - jakýsi vhled (nadhled) do učební látky jakožto vědeckého systému. Tento nadhled však vyžadují nejen zatím Katalogy požadavků ke státní maturitní zkoušce, ale i většina vysokých škol. Bude proto třeba při realizaci ŠVP nalézt rozumný kompromis mezi metodami tzv. moderními, vedoucími především ke kompetencím, a mezi metodami tzv. klasickými (různé druhy výkladů), vedoucími k systémovému souvislostem.

2. Vzhledem k tomu, že jedním z cílů školy je také příprava žáků k vysokoškolskému studiu, jeví se škole některé kompetence uváděné v RVP (a tudíž nutně převzaté i do ŠVP) jako poněkud idealistické. Podle soustavně získávaných zpětnovazebních informací od našich absolventů - vysokoškoláků, většina vysokých škol nenavazuje na kompetenční pojetí výuky na základních a středních školách. Ve vysokoškolském studiu převažuje individualismus, biflování a bezohledný přístup školy ke svým žákům. Přijdou-li naši žáci na vysokou školu vybaveni např. „kulturní úrovní komunikace“, s idealistickými představami o uplatňování svých práv a zhýčkáni něžným přístupem učitelů, budou to na vysoké škole mít opravdu těžké.

3. Mluvíme-li o kompetencích, nutno poznamenat, že ke kompetencím vždy „pouze“ směřujeme a v jednotlivých třídách u jednotlivých žáků více či méně naplňujeme. Jen pedagogičtí idealisté se mohou domnívat, že kompetence budou někdy zcela naplněny.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vymezení pojmů

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen ŽSVP) se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Za nadaného či mimořádně žáka (dále jen ŽMN) se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou či mimořádnou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola je otevřená všem žákům, tedy i těm se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola se tak snaží v maximální míře dbát rovného přístupu ke vzdělávání. Limitujícím faktorem může být pouze nedostatek finančních prostředků či personální odborná kvalifikace zaměstnanců (např. výuka v Braillově písmu).

Škola bude každý požadavek na úpravu vzdělávacích podmínek řešit individuálně.

Vyhledávání a dispenzarizace ŽSVP a ŽMN

1. Vyhledávání ŽSVP a ŽMN se děje na základě:

- výstupních hodnocení žáků ze základních škol;
- informací od zákonných zástupců;
- informací ze školských poradenských zařízení;
- projevů žáků při výchovně vzdělávací činnosti školy;
- u ŽMN také na základě IQ testů.

2. Veškerá péče o ŽSVP a ŽMN je podmíněna informovaným souhlasem žáka a zákonných zástupců.

3. Na vyhledávání ŽSVP a ŽMN se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci; svoje zjištění předávají třídním učitelům.

4. Třídní učitel:

- systematizuje informace o ŽSVP a ŽMN v osobní dokumentaci žáků (zvl. zprávy ze školských poradenských zařízení, lékařské posudky apod.);
- dle povahy speciální vzdělávací potřeby informuje jednotlivé vyučující nebo celou pedagogickou radu;
- o složitějších případech informuje výchovného poradce a spolupracuje s ním na jejich řešení.

5. Výchovný poradce:

- vede souhrnnou evidenci o ŽSVP a ŽMN a o IVP;
- dle vlastního odborného posouzení přebírá do dispenzární péče zvlášť složité případy;
- vede o nich vlastní dokumentaci;
- dle potřeby informuje příslušné vyučující, třídní učitele, ředitele a pedagogickou radu.

Péče o ŽSVP a úprava podmínek jejich vzdělávání

1. Všichni pedagogičtí pracovníci:

- respektují a využívají podpůrná opatření dle vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a podle doporučení školského poradenského pracoviště;
- uplatňují princip diferenciací a individualizace výchovně-vzdělávacího procesu, zvl. při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky;
- umožňují žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební materiály přizpůsobené jeho individuálním potřebám;
- zohledňují druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků ŽSVP.

2. Třídní učitel:

- koordinuje péči o ŽSVP na úrovni třídy;
- soustavně sleduje vzdělávací podmínky a výsledky ŽSVP a na základě toho navrhuje opatření v péči o ŽSVP pro jednotlivé vyučující, případně konzultuje s výchovným poradcem;
- spolupracuje s rodiči a zajišťuje vzájemnou informovanost.

3. Výchovný poradce:

- koordinuje péči o ŽSVP na úrovni školy;
- zajišťuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a s orgány sociální péče;
- zajišťuje spolupráci se základními školami, ze kterých přišli ŽSVP;
- ve složitějších případech, které sám řeší, spolupracuje se zákonnými zástupci;
- poskytuje konzultační činnost pro pedagogické pracovníky, pro žáky i pro jejich zákonné zástupce.

4. Ředitel:

- povoluje a organizačně zajišťuje individuální vzdělávací plány pro ŽSVP;

- podporuje připravenost pedagogických pracovníků pro práci s ŽSVP;
- spolupracuje s výchovným poradcem na řešení složitých případů;
- zabezpečuje potřebné architektonické a jiné změny a úpravy školy a učeben.

Podpůrná opatření 1. stupně

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností. Obtíže žáka jsou dále vyvolané zejména aktuálně nepříznivým zdravotním nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity.

Úpravy ve vzdělávání žáka navrhuje a realizují pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s výchovným poradcem a zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka. Škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí. Podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka, které nevyžadují opatření s normovanou finanční náročností, přitom pokud jsou účelné, mohou podporovat žáka v celém průběhu jeho vzdělávání.

Pokud přímá podpora žáka ve výuce nepostačuje ke kompenzaci žakových obtíží a ty vyžadují součinnost více pedagogických pracovníků, lze v rámci podpůrných opatření 1. stupně vytvořit plán pedagogické podpory.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Tato opatření se poskytují podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a podle konkrétního doporučení školského poradenského pracoviště.

Plán pedagogické podpory ŽSVP

Plán pedagogické podpory (PLPP) zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, zodpovídá za vyhodnocování PLPP a za jeho aktualizaci v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Při využívání plánu pedagogické podpory se postupuje podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a podle konkrétního doporučení školského poradenského pracoviště.

Individuální vzdělávací plán ŽSVP

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, zodpovídá za vyhodnocování IVP a za jeho aktualizaci v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Při využívání IVP se postupuje podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a podle konkrétního doporučení školského poradenského pracoviště.

Péče o ŽMN

1. Všichni pedagogičtí pracovníci:

- uplatňují princip diferenciací a individualizace výchovně-vzdělávacího procesu, zvl. při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky;
- doplňují, rozšiřují a prohlubují vzdělávací obsah;
- zadávají specifické úkoly;
- zapojují ŽMN do odborných exkurzí, do rozsáhlejších samostatných prací a projektů (např. soutěže, SOČ).

2. Třídní učitelé a výchovný poradce:

- v případě předpokládaného mimořádného nadání žáka informují ředitele školy a organizují se souhlasem žáka a jeho zákonných zástupců zjištění tohoto nadání ve školském poradenském zařízení;
- vedou příslušnou dokumentaci.

3. Ředitel:

- vytváří vhodné vzdělávací nabídky na podporu nadání a talentu ŽMN.
- určuje individuální vzdělávací plány pro ŽMN;
- povoluje přeřazení mimořádně nadaného nezletilého žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (s písemným doporučením školského poradenského zařízení) nebo zletilého žáka na jeho žádost;

- v učebních plánech dbá na dostatečný počet volitelných a nepovinných předmětů a umožňuje vznik i takových předmětů, o které je menší zájem, ale podporují žáky přírodovědně a technicky orientované;
- podporuje vznik zájmových kroužků a volnočasové aktivity.

Plán pedagogické podpory ŽMN

Plán pedagogické podpory (PLPP) zahrnuje zejména popis nadání žáka, popis nástrojů rozvoje jeho nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, zodpovídá za vyhodnocování PLPP a za jeho aktualizaci v souladu s vývojem nadání žáka. Při využívání plánu pedagogické podpory se postupuje podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a podle konkrétního doporučení školského poradenského pracoviště.

Individuální vzdělávací plán ŽMN

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola, je-li to v zájmu podpory či rychlejšího rozvoje nadání žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka ŽMN, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, zodpovídá za vyhodnocování IVP a za jeho aktualizaci v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb ŽMN. Při využívání IVP se postupuje podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a podle konkrétního doporučení školského poradenského pracoviště.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována:

1. integrací do jednotlivých vyučovacích předmětů
2. formou projektů
3. jednorázovými akcemi
4. kombinací předchozích forem

Integrace průřezových témat do vyučovacích předmětů – přehled v tabulce Začlenění průřezových témat do ŠVP. Do výuky jsou zařazena všechna průřezová témata i všechny tematické okruhy dané RVP G.

Tabulka začlenění průřezových témat do ŠVP

Začlenění průřezových témat do ŠVP				
Tematické okruhy průřezových témat	Kvinta 1. ročník	Sexta 2. ročník	Septima 3. ročník	Oktáva 4. ročník
1. Osobnostní a sociální výchova (Osv)				
1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ZSV, Nj, Aj	Nj, Aj, Tv	Nj, Aj, Tv, SKN	Nj, Aj, Tv, SKN
1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	ZSV, Tv	Tv	ČjL, Tv	Tv
1.3 Sociální komunikace	ZSV, ČjL, Tv	ZSV, Tv, Nj	Nj, Tv, SKN	Nj, Tv, SKN
1.4 Morálka všedního dne	ZSV, ČjL, Aj, Tv	Aj, Tv	Aj	Aj, Tv
1.5 Spolupráce a soutěž	Aj	Aj	Aj	Aj
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Veg)				

2.1 Globalizační a rozvojové procesy			ZSV	Z, D
2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		Aj	ZSV	Z
2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			ZSV	Z
2.4 Žijeme v Evropě	Nj, Aj, Tv, D	Nj, Aj, D, Z	Nj, Aj, D, ZSV, SKN	Nj, Aj, D, SD, SKN
2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	Aj	Aj	Aj, Nj, ZSV, SKN	Aj, Inf, SKN
3. Multikulturní výchova (Mkv)				
3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV	Hv		ČjL, Z
3.2 Psychosociální aspekty interkulturality	ZSV			
3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Aj	Aj	Aj	Aj
4. Environmentální výchova (Env)				
4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí				Bi
4.2 Člověk a životní prostředí	Ch, Aj, Z, Tv	Ch, Aj	Ch, Nj, Aj, SKN	Ch, Aj, Z, Bi, SKN
4.3 Životní prostředí regionu a České republiky		Z		Bi
5. Mediální výchova (Mv)				
5.1 Média a mediální produkce	Aj, Hv, ZSV	ČjL, Nj, Aj, ZSV, Tv	Nj, Aj, Inf, SKN	Nj, Aj, Inf, SKN
5.2 Mediální produkty a jejich významy	Nj, ZSV	Nj	Nj, SKN	Nj, Inf, SKN
5.3 Uživatelé	Aj, Hv, Tv, ZSV	Aj, ZSV	Aj	Aj
5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	ZSV	ZSV		M
5.5 Role médií v moderních dějinách	ZSV	Hv	SD	D, SD

Profil absolventa

Absolvent gymnázia v Broumově:

- je osobnost s širokým všeobecným vzdělanostním základem, disponující klíčovými kompetencemi a pokud možno i systémovými souvislostmi v rámci vyučovaných předmětů;
- umí komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak i v cizím jazyce;
- je schopen se samostatně učit a samostatně řešit úkoly a problémy;
- má vytvořené studijní návyky, je schopen vyhledávat a hodnotit informace, dokáže je zpracovávat a využívat; uvědomuje si nutnost celoživotního vzdělávání;
- umí pracovat v týmu;
- umí vhodně a přiměřeně prezentovat a obhajovat své názory;
- dokáže přijímat hodnoty občanské společnosti a orientovat se v nich;
- uvědomuje si zásady zdravého životního stylu.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je určeno platnou legislativou, tj. především školským zákonem a vyhláškou, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách.

Z koncepce ŠVP vyplývá, že škola bude pravidelně otevírat jednu třídu osmiletého studia a jednu třídu čtyřletého studia s počtem žáků v každém typu studia 30. K tomu bude vyhlášovat alespoň jedno kolo přijímacího řízení. V případě, že v

prvním kole nedojde k naplnění plánovaného počtu přijímaných, bude vyhlášeno druhé kolo přijímacího řízení, případně i další kola.

Ředitel školy v termínech dle platné legislativy zveřejní každoročně na webových stránkách školy otevírané obory vzdělávání a počty přijímaných žáků. Ředitel školy dále stanoví jednotná kritéria přijímacího řízení pro všechny uchazeče přijímané v jednotlivých kolech přijímacího řízení do příslušného oboru a formy vzdělávání pro daný školní rok a zveřejní je v termínech dle platné legislativy. Podrobnosti o přijímacím řízení pro příslušný školní rok budou každoročně zveřejňovány na webových stránkách školy.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky je stanovena platnou legislativou. Škola tuto legislativu sleduje a pravidelně informuje žáky o podmínkách konání společné části maturitní zkoušky. Ředitel školy určuje ve stanovených termínech ty skutečnosti, které ze zákona ke společné části maturitní zkoušky určovat má, a taktéž o tom včas informuje žáky.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek. Na Gymnáziu v Broumově mohou žáci dále vykonat až 2 nepovinné zkoušky (Jako nepovinný předmět si nelze volit předmět, ze kterého žák skládal zkoušku jako z povinného předmětu.). Nabídku povinných i nepovinných předmětů profilové části maturitní zkoušky stanovuje ředitel školy. V souladu s všeobecným zaměřením ŠVP je nabídka předmětů pro volbu jak povinných, tak i nepovinných předmětů co nejširší. V podstatě se jedná o všechny základní předměty zařazené v ŠUPu a splňující požadavky na zařazení mezi předměty profilové části maturitní zkoušky. Profilové zkoušky se na Gymnáziu v Broumově mohou konat formou buď formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí, nebo formou maturitní práce s obhajobou před zkušební maturitní komisí.

Podrobnosti o konání maturitní zkoušky v příslušném školním roce jsou každoročně zveřejňovány ve školním informačním systému.

Konání exkurzí, školních výletů, výjezdů žáků a pedagogů do zahraničí a jiných školních akcí

Exkurze

Exkurze je návštěva instituce, výrobního provozu, výstavy či kulturní akce za účelem doplnění teoretické výuky praktickými poznatky. Exkurze se zúčastní třída pod vedením zpravidla toho učitele předmětu, jehož výuka má být exkurzí doplněna. Exkurzi plánuje k určitému tématu učitel daného předmětu. Poznatky z exkurze mohou být využity k obohacení učiva a výkonů žáků (referáty, zprávy, posudky, hodnocení), a mohou se tak stát i součástí klasifikace. Exkurze, jejich počet a termín schvaluje pro daný školní rok ředitel školy v ročním plánu školy. Exkurze lze do plánu práce školy zařazovat i v průběhu školního roku.

Školní výlety

Za školní výlet je pokládána akce třídy, při které není sledováno odborně předmětové hledisko, ale obecný kulturní, historický, společenský, případně přírodovědný cíl, spojený s rekreačními prvky. Výlet tedy nemusí přímo navazovat na učivo a očekávané výstupy školního vzdělávacího programu, nicméně přispívá k rozvoji žakovských kompetencí. Výlet pro třídu plánuje zpravidla třídní učitel podle vlastní úvahy a po dohodě se třídou. Výlety tříd se zařazují v termínu určeném ročním plánem práce, tj. zásadně do doby, kdy nejméně naruší výuku podle pravidelného rozvrhu. Organizátor výletu program přizpůsobuje s ohledem na věk žáků, jejich zdravotní stav a úroveň kázně ve třídě. Organizaci a termín výletu schvaluje ředitel školy. Ve vyšším gymnáziu lze výlety konat také tematicky, kdy se na předem vyhlášené tematické výlety sdruží žáci z různých tříd dle svého zájmu.

Výjezdy žáků a pedagogů do zahraničí

Zájmem Gymnázia v Broumově je organizovat pro studenty výjezdy do zahraničí za účelem poznání cizích zemí, rozvoje komunikace v cizím jazyce, účasti na mezinárodních akcích, výměny studentů, práce na projektech apod. Pro řádné zajištění výjezdů žáků a pedagogů do zahraničí je nutné, aby výjezd souvisel s výchovně-vzdělávací činností školy, aby délka výjezdu nepřesahovala 5 vyučovacích dní ve školním roce a aby učitel pověřený organizací výjezdu zpracoval informaci o výjezdu, kterou včas předloží na příslušném formuláři řediteli školy.

Jiné školní akce

Jinou školní akcí se rozumí především účast žáků ve vědomostních a sportovních soutěžích a na výchovných pořadech.

Učební plán

Tabulka učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyšší gymnázium				
		Časová dotace				
		celkem	1.	2.	3.	4.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	16/4	4/2	4/2	4/2	4/1
	Cizí jazyk 1 - AJ	16/16	4/4	4/4	3/3	3/3
	Cizí jazyk 2 – N, F, P	12/12	3/3	3/3	3/3	3/3
Matematika a její aplikace	Matematika	16/4	4/2	4/2	4/2	4/1
Informační a komunikační technologie	Informatika	4/4	1/1	1/1	1/1	1/1
Člověk a společnost	Dějepis	8	2	2	2	2
	Základy společenských věd	8	2+1 ⁺	2	2	2
Člověk a svět práce		-	-	-	-	-
Člověk a příroda	Fyzika	8*+2/3	2+1/3	2+1/3	1/2*	1/2*
	Chemie	8*+2/3	2+1/3	2+1/3	1/2*	1/2*
	Biologie	8+2/3	2+1/3	2+1/3	2	2
	Zeměpis	6*	1	1	1/2*	1/2*
	Geologie	-	-	-	-	-
Umění a kultura	Hudební výchova	4/4	2/2	2/2	-	-
	Výtvarná výchova					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	8/8	2/2	2/2	2/2	2/2
	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-
Volitelný předmět		10/10	1	1	4+1	4+1
Disponibilní časová dotace		26	5	7	7	7
Celková povinná časová dotace		132	34	34	32	32

* V prvním a druhém ročníku je volitelným předmětem: Podnikání, Robotika, Cestovní ruch, Mediální výchova, Latina dle výběru žáků. 1⁺ znamená jedna hodina předmětu osobnostní rozvoj, který vyučuje třídní učitel.

Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci volí dva dvouhodinové semináře, jeden jednohodinový předmět a jednu hodinu z předmětů F, B, Z 1/2*.

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura: Ve všech ročnících se může jedna hodina půlit na cvičení. Celkem přidány 4 disponibilní hodiny.

Cizí jazyk 1: Hlavním jazykem pro všechny žáky je **anglický jazyk**. Celkem přidány 4 disponibilní hodiny, všechny vyučovací hodiny se půlí. Při počtu žáků ve třídě nižším než 24 se výuka půlit nemusí. Ve všech ročnících se mohou žáci spojovat do skupin podle úrovně jazykových kompetencí. V ročníku tak mohou vzniknout 3 až 4 takové skupiny.

Cizí jazyk 2: Jako cizí jazyk 2 se vyučuje němčina, ruština a francouzština. Všechny hodiny jsou půleny. Při počtu žáků ve třídě nižším než 24 se výuka půlit nemusí.

Matematika: Matematicke je celkem přidáno 6 disponibilních hodin. Ve všech ročnících se může jedna hodina půlit na cvičení.

Informatika: Na výuku informatiky se třída půlí zpravidla při počtu žáků vyšším než 16. Zájemcům o MZ z informatiky je doporučen *Seminář z informatiky* ve 3. a 4. ročníku, v septimě a oktávě.

Vzdělávacím oblastem **Člověk a společnost** (*Základy společenských věd a Dějepis*) a **Člověk a příroda** (*Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis a Geologie*) je přidáno celkem 10 disponibilních hodin.

Základy společenských věd: Do vzdělávacího oboru ZSV jsou integrována PT 6.1, PT 6.5 a větší část PT 6.2, 6.3 a dále vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. V 1. ročníku je časová dotace předmětu posílena 1 disponibilní hodinou na realizaci PT mediální výchova.

Fyzika, chemie, biologie: V 1. a 2. ročníku (Kt, Sx) jsou zařazeny laboratorní práce po 1/3 hod., žáci se střídají ve skupinách.

Biologie: Do učiva biologie ve 4. ročníku a Ok je zařazeno PT 6.4. Dále je do Bi zařazena část oboru Výchova ke zdraví.

Zeměpis: Do oboru je integrován obor Geologie. Pro žáky účastníci se sportovního kurzu ve 2. ročníku a sextě, je část oboru Geologie (práce v terénu a geologická exkurze) realizována tam.

Člověk a svět práce: Vzdělávací oblast je integrována do oboru *Základy společenských věd* - Trh práce a profesní volba - 1. a 2. roč., Kt a Sx, Pracovně právní vztahy - 3. roč. a Sp, Tržní ekonomika - 3. roč. a Sp, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - 3. roč. a Sp, Finance - 3. roč. a Sp.

Hudební výchova, Výtvarná výchova: žák si v 1. a 2. ročníku (Kt a Sx) volí jeden z oborů v časové dotaci 2 + 2 hod.

Výchova ke zdraví: obor je integrován do oboru *Základy společenských věd* (v 1. roč. a Kt, ve 2. roč. a Sx, ve 3. roč. a Sp) a *Biologie* (ve 3. roč. a Sp), částečně prolíná do oboru *Tělesná výchova* (ve 4. roč. a Ok a při sportovních kurzech).

Volitelné předměty: k předepsaným 8 hodinám z RUP byly přidány 2 disponibilní hodiny. V 1. a 2. ročníku (Kt, Sx) si žák vybírá jeden předmět z nabídky dvou jednohodinových volitelných předmětů – *Latina a Deskriptivní geometrie*, třída se dělí na skupiny podle zájmu.

Ve 3. a 4. ročníku (Sp, Ok) si žák vybírá 2 dvouhodinové volitelné předměty - **semináře**.

Žák si vybírá z předmětů (oborů)

Seminář z českého jazyka a literatury

Seminář a konverzace z angličtiny

Seminář a konverzace z němčiny

Seminář a konverzace z ruštiny

Společenskovědní seminář

Seminář z dějepisu

Seminář z matematiky

Seminář z fyziky

Seminář z chemie

Seminář z biologie

Seminář ze zeměpisu

Seminář z informatiky

Dějiny filmu

Nepovinné předměty: V 1. až 3. ročníku je zaveden předmět cvičení z matematiky. Ve všech ročnících lze dle zájmu žáků zřízovat další nepovinné předměty.

Průřezová témata: PT jsou integrována do vzdělávacích oborů – viz tabulka.

Učební plán - přehled disponibilních a přesunutých hodin

(Poznámka: konkrétní určení disponibilních a přesunutých hodin zachycuje ŠUP)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyšší gymnázium				
		Disponibilní hodiny				
		celkem disp.	1.	2.	3.	4.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	1	1	1	1
	Cizí jazyk 1	4	1	1	1	1
	Cizí jazyk 2					
Matematika a její aplikace	Matematika	6	1	1	2	2
Informační a komunikační technologie	Informatika					
Člověk a společnost	Dějepis	10			1	1
	Základy společenských věd				1	1
Člověk a příroda	Fyzika				1	1
	Chemie					1
	Biologie				1	1
	Zeměpis					1
	Geologie					
Člověk a svět práce						
Umění a kultura	Hudební výchova					
	Výtvarná výchova					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova					
	Výchova ke zdraví					
Volitelný předmět		2	1	1		
Disponibilní časová dotace		26				
Celková povinná časová dotace		132	34	34	32	32

4. Učební osnovy

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním - jako východisko ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat způsobilost pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, které povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel podněcuje žáky k diskusi nebo k úvaze o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, protože v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Je realizován s následující týdenní hodinovou dotací: v kvintě a prvním ročníku 4 hodiny, v sextě a druhém ročníku 4 hodiny, v septimě a ve třetím ročníku 4 hodiny a v oktávě a čtvrtém ročníku 4 hodiny. Ve všech ročnících se může jedna hodina půlit.

Český jazyk a literatura sestává ze dvou tematických okruhů: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace.

Ve výuce předmětu Český jazyk a literatura je kladen důraz zejména na práci s textem. Moderní didaktické postupy budou vhodně kombinovány s nezbytným výkladem. Soustavně bude rozvíjena čtenářská gramotnost žáků. Cílem je kultivovat jak mluvený, tak psaný projev žáků.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Vzhledem k očekávaným kompetencím jsou do výuky zařazeny návštěvy divadla, besedy v knihovně, zhlédnutí filmových adaptací literárních děl. Nadané studenty budeme pobízet k účasti v literárních soutěžích, v účasti na olympiádách.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Jako nástroje hodnocení slouží ústní a písemné zkoušení, testy, doplňovací cvičení, diktáty, slohové práce.

Výuka českého jazyka a literatury úzce spolupracuje s dalšími předměty – Dějepis, Zeměpis, Cizí jazyk, Další cizí jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova, případně přírodovědné předměty v rámci práce s odbornými texty.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k efektivnímu studiu, samostatné práci s primární a sekundární literaturou či jinými prameny. Žák porovnává kvalitu různých zdrojů informací, osvojují se kritický přístup k nim. V průběhu přípravy referátů či seminárních prací se učí plánovat a účelně organizovat svou činnost. Dokáže posoudit úroveň dosažených výsledků, z chyb čerpá poučení.
Kompetence k řešení problémů	Žák dokáže aplikovat teoretické poznatky při řešení konkrétních jazykových úloh, problematický jev dokáže pojmenovat a řešit jej. Literární text kultivuje nejen estetické vnímání žáka, ale dává také prostor pro jeho interpretaci a posuzování různých názorů.
Kompetence komunikativní	Žák se dokáže kultivovaně vyjadřovat ústně i písemně. Rozvíjí tyto schopnosti četbou beletrie, publicistických i odborných textů, obhájí své postoje, formuluje svá stanoviska přesně a logicky. Osvojí si pravidla tvůrčí diskuse. Dokáže adekvátně reagovat na tvrzení nepravdivá či manipulativního charakteru. Umí naslouchat.
Kompetence sociální a personální	Žák má při společném řešení úkolů příležitost projevit toleranci, úctu, vcítění. Může uplatnit své individuální schopnosti, je schopný sebereflexe.

Kompetence občanská	Je podporován v tom, aby se rozhodoval na základě vlastního úsudku. V nejruznějších situacích, kdy musí jasně vyjádřit své myšlenky a postoje, současně formuluje svůj pozitivní vztah k své mateřštině, protože ji kultivovaně užívá. Při četbě, ale také prostřednictvím filmu, divadla se rozšiřuje jeho porozumění minulosti a současnosti, to jej vede k zodpovědnému postoji k soudobým společenským problémům sociálním, kulturním, ekologickým a dalším. Objektivně hodnotí chování a postoje druhých, učí se nestrannosti, když se seznamuje s uměním jiných národů, respektuje jejich různorodost.
Kompetence k podnikavosti	Zadané slohové úkoly, referáty či seminární práce pomáhají žákům dobře plánovat, uvědomit si důležitost rozvíjení osobního i odborného potenciálu. Podporujeme takové vlastnosti jako jsou cílevědomost, zodpovědnost, zdravá ctižádost, dáváme prostor vlastní iniciativě a tvořivosti žáků.

Vzdělávací obsah - Český jazyk a literatura

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Rozlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich používá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací. V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuku a pauz, správné frázování). Žák efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu, s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možnosti grafického členění textu. Ovládá zásady spisovné výslovnosti. Žák sestaví logický ucelený a myšlenkově uzavřený komunikát, správně člení text, vhodně používá prostředky koherence textu, rozezná chyby v navazování a odstraní je. V mluveném projevu užívá vhodně neverbálních prostředků řeči. Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty.	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Obecné poučení o jazyku a řeči Jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk Národní jazyk, jeho útvary. Genetická klasifikace jazyků Čeština a slovanské jazyky. Jazykověda, jazykovědné disciplíny Jazyková kultura; norma a kodifikace, úzus. Příručky Zvuková stránka jazyka Fonetika a fonologie, třídění hlásek. Zvukové prostředky souvislé řeči. Zásady spisovné výslovnosti. Grafická stránka jazyka Vznik a vývoj písma, vztahy mezi hláskami a písmeny Základní principy českého pravopisu Pravidla českého pravopisu Výběr pravopisných jevů - i/y, shoda, souhláskové skupiny Text a styl. Slohotvorní činitele objektivní a subjektivní Funkční styl <i>prostěsdělovací</i>; útvary mluvené (monologické, dialogické) a psané Připravenost, oficiálnost, formálnost a veřejnost v rámci tohoto funkčního stylu Výrazové prostředky prostěsdělovacího stylu Výstavba textu a jeho členění. Text a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace a jejich role	Z, Aj, Nj, Rj, Inf Osv 1.3, 1.4
Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým. Žák vysvětlí rozdíl mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálná svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE Základy literární vědy Literární teorie, historie, kritika; funkce literatury Výstavba literárního díla Jazykové, tematické a kompoziční prostředky Tropy; figury; rytmus, rým, zvukové prostředky, motiv, téma; typy kompozice Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury	D, Z, Hv, Vv

Odliší pásmo vypravěče a pásmo postav, zjistí, jak je text motivicky vybudován, určí možné tematické plány. Provede rozbor textu z hlediska formálního, rozezná rým, určí rytmus. Porovná jednotlivé žánry starověké literatury, posoudí nadčasovost témat, porovná antické a současné drama. Interpretuje literární text středověké literatury a popíše odraz středověkého myšlení v díle. Vystihne podstatné rysy renesanční literatury, porovná s typickým textem středověkým, určí žánry. Uvede představitele slovesného umění od renesance až do sentimentalismu. Zhodnotí dramatické, filmové případně televizní zpracování literárního díla, efektivně při tom využívá různých informačních zdrojů, kultivovaně předkládá své názory.	<i>1. Literatura starověku</i> Starověké eposy Bible Antika <i>2. Středověk</i> Světská poezie (eposy, žakovská poezie, kurtoazní literatura) Duchovní poezie (legendy) Specifika vývoje písemnictví na našem území od 9. do 15. století Kroniky Staročeské satiry <i>3. Renesance a humanismus</i> Rané období ve Francii, Itálii a Anglii Vrcholná díla evropských národních literatur Humanismus v českých zemích <i>4. Baroko</i> Barokní mysticismus Komenský <i>5. Klasicismus</i> Poetika klasicismu Francouzské drama <i>6. Osvícenství a sentimentalismus</i> Francouzská literatura Německo, Goethe Obnova českého písemnictví – první a druhá fáze obrození	
---	--	--

2. ROČNÍKA SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací. V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy. Účinně využívá grafického členění textu.	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov Jednotky slovní zásoby. Významové vztahy mezi slovy. Rozšiřování slovní zásoby. Slovníky a práce s nimi. Nauka o tvoření slov Způsoby tvoření slov.	Z – čeština ve světě

V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu. V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny. Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných principů českého jazyka. Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou.	Pravopis – základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich, psaní velkých písmen, hranice slov v písmu, psaní čárky ve větě jednoduché a v souvětí. Tvarosloví – jména, slovesa, neohebné slovní druhy. Publicistický styl Kompozice a jazykové prostředky publicistického stylu. Vybrané útvary publicistického stylu – zpráva, analytický článek, fejeton, reportáž.	Mv – 5.1
Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým. Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný text promítá do literárního textu, jaký vliv může mít fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná jej a zhodnotí, odhalí eventuelní dezinterpretace textu. Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní. Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury 19. století a počátku 20. století, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení. Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny.	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE Metody interpretace textu - interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence, interpretace a přeinterpretování Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl – recenze, polemika, anotace, kritika, osobní záznamy Text a intertextovost – kontext, vlivy a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace - motto, citát, aluze. Žánry založené na mezitextovém navazování - parodie, travestie, plagiát. Hraniční rysy textu - předmluva, doslov, ilustrace, obálka, autorský komentář, recenze Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury 1. Romantismus ve světové literatuře 2. Romantismus v české literatuře- Mácha, Erben 3. Kritický realismus ve světové literatuře, naturalismus 4. Vývoj české literatury 2.pol.19.století – májovci, ruchovci, lumírovci, venkovský realismus, literární moderna 5. Prokletí básníci, nové tendence ve světové literatuře 2. pol. 19. století a počátku 20. století 6. Česká literatura před 1. světovou válkou	D – historický kontext Z – kontext D – historický kontext

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Jazyk a jazyková komunikace		

Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slohotvorných a syntaktických principů českého jazyka. Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího. Ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slohotvorných a syntaktických principů českého jazyka.	skladba věta, její struktura větná stavba (větné členy, vztahy) výpověď, aktuální větné členění textová syntax základy valenční syntaxe monolog a dialog – výstavba dialogu, vztah otázka – odpověď; druhy literárního dialogu; subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy); narativní postavy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)	
V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči. Při mluveném projevu připraveném i nepřipraveném ovládá své tělo, gestikuluje odpovídajícím způsobem, využívá mimiku, pracuje s hlasem, případně si pro svůj mluvený projev připraví doplňující materiály (obrazy, videonahrávky, tabulky, grafy aj.).	odborný styl anotace	
Posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu. Interpretuje a analyzuje základní útvary odborného stylu. Rozpozná postoje a různé názory z hlediska vlastních zkušeností v mluveném projevu vhodně volí výrazové prostředky. Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjení tématu.	odborný styl odborný popis výklad odborná úvaha	Osv: seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů práce s odbornými texty – Bi, Ch, F, Z
Literární komunikace		
Vystihne podstatné rysy významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.	nové umělecké směry začátku 20. století - expresionismus - futurismus - dadaismus - surrealismus - další představitelé světové poezie 1. poloviny 20.stol.	D – historický kontext daného období ZSV – filozofické směry 20. století Vv – umělecké směry 20. století
Vystihne podstatné rysy základních period vývoje meziválečné světové literatury, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení. Seznámí se s rozličnou funkcí vypravěče a v různých textech ji pozná. Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým.	světová meziválečná próza - 1. světová válka v literatuře - francouzská próza - německá próza - angloamerická próza - ruská próza	D – historický kontext daného období

Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. Interpretuje vybrané ukázky nebo vybraná díla. Uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Ve vybraných ukázkách hledá odkaz k jiným textům a odhaluje záměr autora. Využívá dosavadních znalostí k lepšímu pochopení textu. Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících individuální styl.		
Vysvětlí specifičnost vývoje české meziválečné literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny). Vystihne podstatné rysy významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu. Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.	česká meziválečná poezie - odraz 1. světové války v poezii - proletářská poezie - avantgarda – poetismus, surrealismus - spirituální a katolický proud poezie	D – historický kontext daného období
Vysvětlí specifičnost vývoje české meziválečné literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny). V ukázce určí typ kompozice. Popíše vztah mezi prostředím a literárními postavami. Uvede, jakými prostředky autor působí na vnímatele rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. Klasifikuje jazyk jako jeden z charakterizujících prostředků postav. Interpretuje vybrané ukázky nebo vybraná díla. Uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní. Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.	česká meziválečná próza - 1. světová válka v próze (V. Vančura, J. Hašek, legionářská literatura) - avantgardní próza (V. Vančura) - demokratický proud (K. Čapek, K. Poláček, E. Bass) - socialisticko-realistická próza (M. Majerová, I. Olbracht, M. Pujmanová) - spirituální literatura - psychologická próza - katolicky orientovaná a venkovská próza	D – historický kontext daného období

Samostatně interpretuje dramatické, televizní a filmové; zpracování literárních děl; vysvětlí specifčnost vývoje české dramatické tvorby. Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.	meziválečná dramatická tvorba - světová - česká	
---	---	--

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Odlišuje různé jazyky. Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence. Dodržuje zásady českého pravopisu. S oporou příruček řeší složitější případy. V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny. Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou. V mluveném projevu vhodně využívá nonverbálních prostředků řeči. Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky. V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu i adresátovi. Vysvětlí a odůvodní význam slov v daném textu. Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit. Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou.	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Obecné poučení o jazyku a řeči Mluvnická typologie jazyků Jazyková kultura Historický vývoj češtiny Grafická stránka jazyka Nejčastější odchylky od základního principu českého pravopisu Funkční styly a jejich realizace v textech Administrativní styl <i>Psané útvary administrativního stylu</i> <i>Kompozice a jazykové prostředky</i> <i>Profesní konverzace</i> Umělecký styl <i>Kompozice útvarů uměleckého stylu</i> <i>Jazykové prostředky uměleckého stylu</i> <i>Vybrané útvary uměleckého stylu</i> Rétorika <i>Druhy řečnických projevů</i> <i>Příprava a realizace řečnického vystoupení</i> Esejistický styl <i>Obecné poučení</i> <i>Esej jako specifický slohový útvar</i> Nauka o komunikaci Text a komunikační situace <i>Prostředí, účastníci komunikace, role</i> Komunikační strategie <i>Adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera, vyjadřování přímé a nepřímé</i>	D, Z Inf ZSV

	<i>Jazyková etiketa</i> Funkce komunikátů <i>Sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt jako dominantní funkce komunikátu</i> Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost, psanost Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby Koherence textu Členění textu a jeho signály Odstavec a další jednotky Vzájemné vztahy textů - intertextovost	
Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu. Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl. Vystihne rysy základních period vývoje české a světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení. Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnost a jejich příčiny). Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor argumentačně zdůvodní. Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu.	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE Metody interpretace textu Interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu Čtenářská kompetence Interpretace a přeinterpretování Způsoby vyjádřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi – osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemika Text a intertextovost Kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace, žánry založené na mezitextovém navazování, hraniční rysy textu Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury <i>Světová próza po roce 1945</i> Neorealismus Existencialismus Beatnici Mladí rozhněvaní muži Absurdní literatura Magický realismus Francouzský nový román Postmodernismus Literatura s prvky sci-fi Poezie Další autoři dle výběru studentů <i>Česká poezie po roce 1945</i> Prožitek okupace, války a osvobození Schematismus padesátých let Šedesátá léta Sedmdesátá a osmdesátá léta	D, ZSV, Z Mkv 3.1 Aj, Nj, Rj, F

Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.	Underground, písničkáři Poezie současná Vrcholy české poezie po roce 1945 <i>Česká próza po roce 1945</i> Téma války, okupace, osvobození Socialistický realismus Próza šedesátých, sedmdesátých a osmdesátých let Exil a samizdat Literatura devadesátých let <i>Drama a divadelnictví</i> Významné osobnosti světové dramatické tvorby Poválečné české drama /periodizace vývoje/	
---	---	--

Anglický jazyk (cizí jazyk 1)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, jehož osvojení pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který směřuje k dosažení úrovně B1+/B2.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky vyšších ročníků víceletého gymnázia (kvinta – oktáva) a čtyřletého gymnázia (1.A – 4.A). Navazuje na základy, které žáci získali během studia nižšího gymnázia (prima – kvarta), potažmo na ZŠ. V kvintě/1.A, sextě/2.A, septimě/3.A a oktávě/4.A se vyučuje ve 4hodinové týdenní dotaci (celkem 16 hodin).

Výuka probíhá ve skupinách, tj. v půlených třídách. Skupiny pracují převážně v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou, popřípadě v počítačových učebnách. Výuka směřuje k ovládnutí anglického jazyka, k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Využívají se zde prvky systému Evropského jazykového portfolia. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na pět základních oblastí cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení, psaní.

Použitými materiály jsou učebnice New Headway Pre-Intermediate 5th edition (1.A, 2.A, 5.V, 6.V) a New Headway Intermediate 5th edition (3.A, 4.A, 7.V, 8.V) a New Headway Upper-Intermediate 5th edition (3.A, 4.A, 7.V, 8.V). Žáci jsou na začátku školního roku rozděleni do skupin podle rozřazovacích testů, přičemž je možno na základě znalostí ve třídách 1.A, 5.V začít již s učebnicí New Headway Intermediate a dále pokračovat ve vyšší úrovni.

Předmět Anglický jazyk svým vzdělávacím obsahem úzce souvisí především se vzdělávacími obsahy předmětů Český jazyk a literatura, Základy společenských věd, Zeměpis, Dějepis, Informatika a výpočetní technika, Estetická výchova. Vzdělávací obsah těchto předmětů prolíná výukou ve všech ročnících. Dále jsou do výuky v průběhu celého studia integrována průřezová témata. Cílem předmětu je prohlubovat znalosti jazykových prostředků a funkcí, tj. znalostí z oblasti fonetiky, pravopisu, gramatiky, lexikologie a základů syntaxe. Dále rozšiřovat slovní zásobu a především rozvíjet schopnost a sebevědomí žáků porozumět se tímto jazykem, který není jejich jazykem mateřským, ve všech zásadních situacích.

Rovněž si klade za cíl motivovat žáky a podněcovat jejich zájem o samostudium a v maximální míře podporovat jejich snahu a pomáhat překonávat překážky v mezilidské komunikaci obecně.

V neposlední řadě by předmět měl rozšiřovat faktografické znalosti žáků týkající se zemí, ve kterých se daným jazykem mluví, a také upevňovat vědomí existence odlišných kultur a zároveň postupného sblížení národů nejen v rámci spojené Evropy, ale i v celosvětovém měřítku.

Jako nástroje hodnocení slouží ústní zkoušení, vyprávění, test, slohový útvar, řízený rozhovor, práce ve skupinách, písemná práce, modelová situace a doplňovací cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v anglickém jazyce rozšiřujeme „pedagogický obzor“. Žáky motivujeme k tomu, aby využívali cizí jazyk jako prostředek sloužící ke komunikaci, k získávání a předávání informací a vědomostí na základě dřívějších poznatků ve škole i mimo školu prostřednictvím dialogů, písemných projevů atp. Žáci jsou vedeni k vyjadřování a obhajování vlastního názoru na nejrůznější kontroverzní témata a prezentují svoje poznatky a zkušenosti. Žáci pracují samostatně i ve skupinách a jsou vedeni učitelem k sebehodnocení, organizují a řídí vlastní domácí přípravu.
---------------------------	---

Kompetence k řešení problémů	Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k rozpoznávání a řešení problémů. Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit, z hlediska obsahového analyzovat texty, rozpoznávat problémy a vyjadřovat své názory na jejich řešení. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. Žáci jsou učitelem vedeni k rozvoji vlastní představivosti a kreativního myšlení, k čemuž využívají dílčí myšlenkové operace (analýza, syntéza, indukce, dedukce, třídění, abstrakce, konkretizace, generalizace). Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
Kompetence komunikativní	Vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky (ppt. prezentace apod.). Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Žáci jsou pověřováni úkoly, pro jejichž splnění je nezbytné využít informačních a komunikačních technologií, zejména internetu. Žáci ověřují své schopnosti cizojazyčně reagovat v různých komunikačních situacích prostřednictvím vytváření improvizovaných dialogů různé úrovně formálnosti vzhledem k úrovni jejich znalostí. Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Učíme žáky „nonverbální komunikaci“. Jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
Kompetence sociální a personální	Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů

Kompetence občanská	před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti. Vychováváme žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Vychováváme žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
Kompetence k podnikavosti	Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka. Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

Vzdělávací obsah - Anglický jazyk**1. R O Č N Í K A K V I N T A (New Headway Pre-Intermediate 5th edition)**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech Rozumí autentickému ústnímu projevu mezi dvěma i více účastníky na známé téma ve standardním tempu. Rozlišuje různé názory a odlišná stanoviska mluvčích a vyjádří svůj názor a stanovisko (souhlas, nesouhlas). Postihne hlavní myšlenku a důležité informace související s kratším a se středně dlouhým projevem rodilých mluvčích ve standardním tempu řeči. Pracuje s různými druhy slovníků, encyklopediemi, informativní literaturou a internetem za účelem vyhledávání informací. Vyhledá ve slyšeném vyprávění lidí o svých přátelích nebo na známé téma konkrétní informace. Zaznamená hlavní informace slyšeného rozhlasového nebo televizního vysílání ve spisovné formě jazyka – na známé téma. Ve slyšeném textu rozpozná časové určení děje či události. Přiblíží děj pomocí správně formulovaných časových údajů. Rozumí hlavním bodům textu na známé téma a pochopí hlavní myšlenku informace v něm obsažené. Rozumí hlavním bodům úryvku písně a dokončí její obsah na základě slovní nápovědy. Porovná kvalitu a vlastnosti daných položek na základě slyšeného popisu.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> obohacení slovní zásoby v souvislosti s probíranými tématy, užitečné fráze, tvoření slov příponami, frázová slovesa, idiomy, příslovce míry, modifikátory, formální a neformální jazyk Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu /zdraví/ - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivce - Veřejné instituce - Práce a zaměstnání - popis práce - Věda a technologie - Komunikace a média - Realie anglicky mluvících zemí	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Hv, Bi, ZSV, D POZN. V 1.A dle úrovně znalostí ze ZŠ.
Čtení Užívá různé techniky čtení. Pracuje s různými druhy slovníků, encyklopediemi, informativní literaturou a internetem za účelem vyhledávání informací. Rozlišuje formální a neformální text. Používá metody skimming k vyhledávání hlavních myšlenek. Používá metody scanning k vyhledávání detailních informací. Využívá četby autentických textů (krátké, jednoduché) k tvorbě vlastních projektů a prezentací. Rozumí čtenému popisu třetí osoby a jejich zájmu v časopise za účelem seznámení se. Vyhledá hlavní body v čteném popisu běžného režimu pracovního dne konkrétní osoby, popisu domova v různých zemích.	<i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy). <i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Bi, ZSV, Z, D POZN. V 1.A dle úrovně znalostí ze ZŠ.

Rozumí obsahu a hlavním bodům novinového článku, zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko. Odhadne, co se přihodilo podle obrázku a titulku článku. Přiřadí obrázky k textu příběhu a vytvoří/navrhne jeho dokončení. Porozumí specifickým informacím v čteném popisu. Odhadne význam nových slov z kontextu textu. Rozumí zápisu cen v měnách GB, USA a Eurozóny. Vyhledá konkrétní informace z novinového článku, dle těchto informací porovná popsané z různých úhlů pohledu.	<i>Gramatika:</i> - známé časy: přítomný, minulý, budoucí - tvorba otázky - přítomný čas prostý a průběhový - sloveso „mít“ - minulý čas prostý a průběhový - vyjádření množství, dotaz na množství - nějaký, žádný - neurčitá zájmena - určitý a neurčitý člen - spojení s infinitivem - spojení s gerundiem - vyjádření budoucnosti - vyjádření budoucnosti - stupňování přídavných jmen <i>Realie:</i> - Realie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti)	
Samostatný ústní projev Sdělí základní údaje o sobě, svých zájmech a práci a na podobné informace se doptá. Popíše svého přítele, svůj běžný průběh dne, svůj oblíbený pokoj či místnost. Popíše sled událostí v minulosti, převypráví přečtený příběh, vytvoří a vypráví příběh vlastní (např. s pomocí obrázků). Formuluje svůj názor (např. na schůzku naslepo aj.). Formuluje jednoduchým způsobem své naděje a cíle. Preformuluje dané věty tak, aby jim dodal dramatickosti. Vyjádří, co se rozhodl nebo co zamýšlí udělat na základě svých plánů, vysvětlí důvody konání. Popíše svůj citový stav v různých situacích, přičemž využívá vhodných emotivních výrazů a slov k popisu situace nebo zážitku. Popíše předměty, kterými se rád obklopuje a využije vhodných přívlastků k vyjádření svého vztahu k těmto předmětům. Ústně popíše svoje rodné město, zajímavé místo, situaci či děj s využíváním vhodných synonym, aby se vyhnul opakování slov. Popíše hlavní město státu, z kterého pochází. Detailně popíše obrázek.		Osv 1.1, 1.3, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, ZSV, Z, Vv POZN. V 1.A dle úrovně znalostí ze ZŠ.
Písemný projev Předává obsahově jednoduché informace. Napíše o sobě, své rodině, zájmech, škole, zvířatech. Používá dvojjazyčný slovník. Popíše přítele. Napíše osobní e-mail. Napíše kamarádovi pohlednici z prázdnin, ve které popíše své zážitky. Uvede osobní údaje do různých druhů formulářů. Napíše esej o svém městě.		Osv 1.1, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Bi, ZSV, Z POZN. V 1.A dle úrovně znalostí ze ZŠ.

2. R O Č N Í K A S E X T A (New Headway Pre-Intermediate 5th edition)

Očekávané výstupy z RVP ZV Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech Rozumí autentickému ústnímu projevu mezi dvěma i více účastníky na známé téma. Rozliší různé názory a odlišná stanoviska různých mluvčích. Postihne hlavní myšlenku a důležité informace související i s delším projevem rodilých mluvčích ve standardním tempu řeči. Při zřetelném ústním projevu rozliší nejdůležitější informace a rozpozná, o čem se mluví. Ze slyšených údajů a popisu odhadne např. pozici mluvčího. Ve slyšeném textu rozliší specifické údaje (např. důvody postoje vypravěče k problému) a zaujme k nim stanovisko. Rozliší jednotlivé mluvčí a identifikuje různý styl a citové zabarvení. Porovná slyšený a čtený text v hlavních bodech. Rozumí hlavní myšlence obsahu jednodušší lyrické písně a zaujme k ní stanovisko.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> obohacení slovní zásoby v souvislosti s probíranými tématy, užitečné fráze, tvoření slov příponami, idiomy, příslovce míry, modifikátory, formální a neformální jazyk, frázová slovesa, podstatná jména, slovesa a přídavná jména v kontextu, matoucí slovesa s odlišným významem, spojující slova Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu /zdraví/ - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivce - Úřady - Práce a zaměstnání - popis práce - Věda a technologie - Komunikace a média - reklama - Realie anglicky mluvících zemí	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.2, 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Hv, Bi, ZSV, D
Čtení Užívá různé techniky čtení. Rozumí hlavním myšlenkám textu. Odvodí nebo odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. Pracuje s různými druhy slovníků, encyklopediemi, informativní literaturou a internetem za účelem vyhledávání informací. Rozlišuje formální a neformální text. Používá metody skimming k vyhledávání hlavních myšlenek. Používá metody scanning k vyhledávání detailních informací. Čte simplifikované originální texty anglicky píšících autorů a je schopen je analyzovat na úrovni ročníku. Rozumí hlavním bodům populárně-naučného článku, zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko. Rozpozná v čteném, populárně naučném článku spec. informace (např. problém a radu k jeho řešení). Rozumí obsahu a hlavním bodům novinového článku, zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko.	<i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy, přízvuk) <i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.2, 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Bi, ZSV, Z, D

Vyhledá konkrétní informace z novinového článku, dle těchto informací porovná popsané z různých úhlů pohledu.		
Samostatný ústní projev Jednoduše reprodukuje text a formuluje svůj názor s omezenou slovní zásobou. Přednese krátký projev na jednoduché téma, ve kterém vyjádří své názory a stanoviska. Sestaví krátký text na jednoduché téma. Popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti. Používá osvojených gramatických prostředků a vyjadřuje se foneticky správně na úrovni ročníku. Gramaticky správně vyjádří, jak dlouho se zabývá nějakou činností nebo má nějakou věc či schopnost. Podle fotografie a titulku odhadne a popíše charakter osoby (např. celebrity). Zaujme stanovisko k obsahu sdělení v bulvárním novinovém článku. Popíše v detailech svůj školní či víkendový den, svoje povinnosti doma. Gramaticky správně formuluje svůj názor a hájí ho. Lokalizuje významné budovy a místa ve městě a popíše cestu k nim. Referuje o přečtené knize či o shlédnutém filmu a doporučí je kamarádům. Gramaticky správně formuluje svůj názor na možnost nebo pravděpodobnost uskutečnění nějakého děje či události.	<i>Gramatika:</i> - předpřítomný čas a minulý čas - vyjádření trvání děje - přehled časů - přízvuk slova - vyjádření povinnosti: „mám“, „měl bych“, „musím“ - slovní přízvuk - časové spojky a spojovací výrazy - „první kondicionál“ - trpný rod - intonace číselných výrazů - „druhý kondicionál“ - „snad“ – vyjádření domněnky - vyjádření „kdybych byl na Tvém místě“ - předpřítomný čas průběhový - srovnání předpřítomného času prostého a průběhového <i>Realie:</i> - Realie dané jazykové oblasti	Osv Osv 1.1, 1.3, 1.4, 1.5 Veg 2.2, 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, ZSV, Z, Vv
Písemný projev Používá dvojjazyčný slovník. Sestaví krátký text na jednoduché téma. Popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti. Předává obsahově jednoduché a srozumitelné informace. Využívá slovníky a informativní literaturu při zpracování kratšího písemného projevu. Napíše biografii známé osobnosti. Napíše esej, ve které uvede výhody a nevýhody cestování vybranými dopravními prostředky. V písemném projevu vhodně odkazuje na již zmíněná fakta. Napíše esej o svých plánech do budoucnosti. Napíše svoji autobiografii a vypíchne nejdůležitější okamžiky svého života.	- Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti)	Osv 1.1, 1.5 Veg 2.2, 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Bi, Vv, Z, Env

3. ROČNÍK A SEPTIMA (New Headway Intermediate 5th edition)

Očekávané výstupy z RVP ZV Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech Rozumí autentickému ústnímu projevu mezi dvěma i více účastníky na známé téma ve standardním tempu. Rozliší různé názory a odlišná stanoviska různých mluvčích a vyjádří svůj názor a stanovisko. Postihne hlavní myšlenku a důležité informace související s delším projevem rodilých mluvčích ve standardním tempu řeči i s méně pečlivou výslovností. Při zřetelném ústním projevu rozliší většinu informací a rozpozná, o čem se mluví. Ze slyšených údajů a popisu odhadne např. pozici mluvčího. Ve slyšeném textu rozliší specifické údaje (např. důvody postoje vypravěče k problému) a zaujme k nim stanovisko. Rozliší jednotlivé mluvčí a v slyšené konverzaci rozliší formální a neformální styl a citové zabarvení a přesně rozumí jejich vzájemně položeným otázkám a odpovědím. Rozumí hovorovým výrazům v běžných situacích (např. při cestování různými dopravními prostředky). Porovná slyšený a čtený text v hlavních bodech. Ve slyšené charakteristice objektu (např. uměleckých děl) rozpozná dílčí informace.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> obohacení slovní zásoby v souvislosti s probíranými tématy, užitečné fráze, tvoření slov příponami, idiomy, příslovce míry, modifikátory, formální a neformální jazyk, frázová slovesa, podstatná jména, slovesa a přídavná jména v kontextu, matoucí slovesa s odlišným významem, spojující slova, slova s odlišným významem, úrovně formálního stylu, význam kontextuálních výrazů Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu /zdraví/ - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivec - Práce a zaměstnání – méně časté profese, bezpečnost práce - Věda a technologie - návod - Komunikace a média - Realie anglicky mluvících zemí <i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy, přízvuk). <i>Lexikologie:</i>	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Hv, Z
Čtení Užívá různé techniky čtení. Rozumí hlavním myšlenkám i složitějšího textu. Odvodí nebo odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. Pracuje s různými druhy slovníků, encyklopediemi, informativní literaturou a internetem za účelem vyhledávání informací. Identifikuje strukturu textu, rozlišuje formální a neformální text. Používá metody skimming k vyhledávání hlavních myšlenek. Používá metody scanning k vyhledávání detailních informací.		Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Vv, Z

Má zkušenost s originálními texty anglicky píšících autorů a je schopen je analyzovat na úrovni ročníku, využívá četby autentických textů k tvorbě vlastních projektů a prezentací. Rozumí obsahu a hlavním bodům čteného textu, zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko. Rozliší v čteném textu posloupnost jednotlivých minulých dějů nebo činností.	(ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma) <i>Gramatika:</i>	
Rozhovory Vyjádří a obhájí své názory a stanoviska. Reaguje adekvátně v běžných životních situacích použitím vhodných výrazů a frází. Komunikuje a vyjadřuje se foneticky správně a srozumitelně (vyjadřuje přání, dává rady, vysvětluje anglicky význam slov, diskutuje a navrhuje alternativy, vyjadřuje osobní názor, atd.) V rozhovorech na běžná témata používá i jednoduché hovorové výrazy. Vede konverzaci a klade doplňující otázky. Vysvětlí pohnutky ke svému jednání či rozhodnutí. Simuluje s kamarády rozhovor např. žurnalisty a kulturní osobnosti; konverzaci dvou lidí, kteří si na něco stěžují apod. Diskutuje své názory na důvody a řešení problémových situací a formuluje radu v takové chvíli. Při hledání možného řešení nahlíží na problém z více různých úhlů, pak se rozhoduje (např. volba povolání), svůj názor konfrontuje s názory ostatních.	- pomocná slovesa - pojmenování jednotlivých časů - tvorba otázky a záporu - krátké odpovědi - přítomný čas prostý a průběhový - trpný rod přítomný - minulý čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a předminulý čas prostý - trpný rod minulý - modální slovesa ve vyjádření povinnosti a povolení - vyjádření budoucnosti různými způsoby a jejich vzájemné rozlišení - otázky se slovem “like” - spojení slovesa s infinitivem nebo gerundiem <i>Reálie:</i>	Osv 1.1, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1 ČjL
Samostatný ústní projev Srozumitelně reprodukuje přečtený text a zaujme stanovisko k obsahu. Sestaví a přednese souvislý text na běžné téma, ve kterém vyjádří své názory a stanoviska. Gramaticky správně formuluje svůj názor a hájí ho. Podrobně popíše lidi (podle fotografie a titulku odhadne a popíše charakter osoby). Podrobně popíše místa ve svém okolí (nebo v cizině na základě obraz. materiálu) např. i s akcentem na počasí, příležitosti, každodenní život, aj. Podrobně popíše své zájmy a činnosti (popíše např. běžné i méně běžné sporty včetně potřebného vybavení k jejich provozování; běžné kulturní aktivity a věci s nimi spojené, aj.). Používá osvojených gramatických prostředků a vyjadřuje se foneticky správně na úrovni ročníku.	- Reálie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti - Literatura zemí dané jazykové oblasti <i>Pravopis:</i>	Osv 1.1, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1 ČjL, Z

Referuje o přečtené knize či o zhlédnutém filmu, charakterizuje ji a doporučí ji kamarádům. Gramaticky správně formuluje svůj názor na možnost nebo pravděpodobnost uskutečnění nějakého děje či události.	(pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti).	
Písemný projev Používá dvojjazyčný slovník. Strukturuje volný písemný projev, formální, neformální text. (Napiše osnovu a strukturuje text.) Přijímá a předává správně informace. Popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti. Předává obsahově srozumitelné informace. Využívá slovníky a informativní literaturu při zpracování kratšího písemného projevu. Napiše epický příběh s morálním ponaučením. Napiše esej nebo zprávu, ve které uvede výhody a nevýhody (např. dospívání, apod.). V písemném projevu vhodně odkazuje na již zmíněná fakta. Užívá různé způsoby úvodu a ukončení neformálních dopisů a e-mailů. Napiše kratší formální dopis (např. písemnou rezervaci, aj.).		Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Vdo, Z

4. ROČNÍK A OKTÁVA (New Headway Intermediate 5th edition)

Očekávané výstupy z RVP ZV Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech Rozumí autentickému ústnímu projevu mezi dvěma i více účastníky na známé téma pronesenému ve standardním tempu i s neznámými výrazy, jejichž význam lze odhadnout. Rozliší různé názory a odlišná stanoviska různých mluvčích a vyjádří svůj názor a stanovisko. Postihne hlavní myšlenku a důležité informace související s delším projevem rodilých mluvčích ve standardním tempu řeči i s méně pečlivou výslovností. Ve složitějším projevu s odbornou tematikou rozliší většinu informací a rozpozná, o čem se mluví. Ze slyšených údajů a popisu odhadne např. pozici mluvčího. Ve slyšeném textu rozliší specifické údaje (např. důvody postoje vypravěče k problému) a zaujme k nim stanovisko, postihne podrobné informace slyšeného sdělení. Rozliší jednotlivé mluvčí a v slyšené konverzaci rozliší formální a neformální styl a citové zabarvení a přesně rozumí jejich vzájemně položeným otázkám a odpovědím. Rozumí hovorovým výrazům v běžných situacích, rozumí různému užití běžných frázových sloves. Porovná slyšený a čtený text v hlavních bodech. Ve slyšené charakteristice objektu (např. uměleckých děl) rozpozná dílčí informace. Rozumí hlavní myšlence slyšené písni.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> obohacení slovní zásoby v souvislosti s probíranými tématy, užitečné fráze, tvoření slov příponami, idiomy, příslovce míry, modifikátory, formální a neformální jazyk, frázová slovesa, podstatná jména, slovesa a přídavná jména v kontextu, matoucí slovesa s odlišným významem, spojující slova, slova s odlišným významem, význam kontextuálních výrazů Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu /zdraví/ - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivce - státní správa - Práce a zaměstnání - bezpečnost práce, pracovní smlouva - Věda a technologie - Komunikace a média - Realie anglicky mluvících zemí	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Z, Hv
Čtení Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení. Rozumí hlavním myšlenkám i složitějšího textu. Odvodí nebo odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. Pracuje s různými druhy slovníků, encyklopediemi, informativní literaturou a internetem za účelem vyhledávání informací. Identifikuje strukturu textu, rozlišuje formální a neformální text. Používá metody skimming k vyhledávání hlavních myšlenek. Používá metody scanning k vyhledávání detailních informací. Má zkušenost s texty anglicky píšících autorů a je schopen je analyzovat na úrovni ročníku, využívá četby autentických textů k tvorbě vlastních projektů a prezentací.	<i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy, přízvuk) <i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Z

Rozumí obsahu a hlavním bodům čteného textu, zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko. Zeptá se na chybějící informace v čteném textu a odpoví na otázky k obsahu téhož textu.	<i>Gramatika:</i> - předpřítomný čas prostý - předpřítomný čas a minulý čas - trpný rod předpřítomný - tzv. kondicionální věty - časové věty - modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost - předpřítomný čas průběhový - otázky a odpovědi - nepřímé otázky - větné dodatky - nepřímá řeč - nepřímá otázka - nepřímá žádost a nepřímý příkaz	
Rozhovory Vyjádří a obhájí své názory a stanoviska. Reaguje adekvátně v běžných životních situacích, užívá vhodné výrazy či je opisným vyjádřením nahradí. Komunikuje rychle, vyjadřuje se foneticky správně a srozumitelně, spontánně a usiluje o gramatickou správnost (vyjadřuje přání, dává rady, vysvětluje anglicky význam slov, diskutuje a navrhuje alternativy, vyjadřuje osobní názor, atd.). Zapojí se do besedy, klade adekvátní otázky a vyjadřuje vlastní názor na obsahově složitější téma. Hovoří a diskutuje o slavných lidech, umění, sportu, životním stylu, vědě a technice. Čerpá informace z různých druhů médií a reprodukuje je. Zahájí, vede a zakončí dialog/diskusi při setkání s rodilými mluvčími. V rozhovorech na běžná témata správně formuluje otázky na ověření skutečnosti či domněnky, tlumočí příkazy a žádosti, používá zdvořilé žádosti, prosby a omluvy, apod. V rozhovoru s kamarády používá neformální výrazy. Vysvětlí pohnutky ke svému jednání či rozhodnutí. Diskutuje své názory na důvody a řešení problémových situací a formuluje radu v takové chvíli. Při hledání možného řešení nahlíží na problém z více různých úhlů, pak se rozhoduje, svůj názor konfrontuje s názory ostatních.	<i>Realie:</i> - Realie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti - Literatura zemí dané jazykové oblasti. - Geografické údaje, historie, společensko-historická charakteristika, ekonomika (stručná charakteristika ekonomiky USA a UK) a kultura anglicky mluvících zemí <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti)	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL
Písemný projev Sestaví souvislý text na dané téma, vyjádří stanovisko k aktuálním problémům. Logicky a jasně strukturuje volný písemný projev, osobní i úřední dopis, napíše osnovu, rozvrhne téma, hlavní body a myšlenky. Přizpůsobí formu a obsah projevu pravděpodobnému čtenáři. Přijímá a předává správně informace. Detailně popíše osobu, místo, předmět, činnost, situaci. Předává obsahově srozumitelné informace. Využívá výkladové, překladové slovníky a informativní literaturu při zpracování kratšího písemného projevu.	<i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti)	Osv 1.1, 1.4, 1.5 Veg 2.4, 2.5 Mkv 3.3 Env 4.2 Mv 5.1, 5.3 ČjL, Vdo, Z

3. ROČNÍK A SEPTIMA (New Headway Upper-Intermediate 5th edition)

[illegible]

Rozliší v čteném textu posloupnost jednotlivých minulých dějů nebo činností.	výrazy a fráze na známé téma)	
Rozhovory Vyjádří a obhájí své názory a stanoviska, diskutuje. Reaguje adekvátně v běžných životních situacích užitím vhodných výrazů a frází. Komunikuje a vyjadřuje se foneticky správně a srozumitelně (vyjadřuje přání, dává rady, vysvětluje anglicky význam slov, diskutuje a navrhuje alternativy, vyjadřuje osobní názor, atd.) V rozhovorech na běžná témata používá i hovorové výrazy. Vede konverzaci a klade doplňující otázky. Vysvětlí pohnutky ke svému jednání či rozhodnutí. Simuluje s kamarády rozhovor např. žurnalisty a kulturní osobnosti; konverzaci dvou lidí, kteří si na něco stěžují apod. Diskutuje své názory na důvody a řešení problémových situací a formuluje radu v takové chvíli. Při hledání možného řešení nahlíží na problém z více různých úhlů, pak se rozhoduje, svůj názor konfrontuje s názory ostatních.	<i>Gramatika:</i> - pomocná slovesa - pojmenování jednotlivých časů - tvorba otázky a záporu - krátké odpovědi - předpřítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a průběhový - předminulý čas prostý a průběhový - předbudoucí čas - otázky, zápolry - modální slovesa ve vyjádření povinnosti a povolení <i>Reálie:</i> - Reálie dané jazykové oblasti	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL
Samostatný ústní projev Srozumitelně reprodukuje přečtený text a zaujme stanovisko k obsahu. Sestaví a přednese souvislý text na běžné téma, ve kterém vyjádří své názory a stanoviska, připraví prezentaci. Gramaticky správně formuluje svůj názor a hájí ho. Podrobně popíše lidi, situace, místa. Vysvětlí význam lexikální jednotky vlastními slovy. Používá bohatou slovní zásobu. Podrobně popíše místa, činnosti, vytvoří zprávu Používá osvojených gramatických prostředků a vyjadřuje se foneticky správně na úrovni ročníku. Referuje o přečtené knize či o zhlédnutém filmu, charakterizuje ji a doporučí ji kamarádům. Gramaticky správně formuluje svůj názor na možnost nebo pravděpodobnost uskutečnění nějakého děje či události.	- Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti - Literatura zemí dané jazykové oblasti <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti).	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Z
Písemný projev Používá výkladový slovník. Strukturuje volný písemný projev, formální, neformální text. (Napiše osnovu a strukturuje text.) Používá bohatou slovní zásobu. Přijímá a předává správně informace. Popíše lidi a místa ve svém okolí, své zájmy a činnosti apod. Předává obsahově srozumitelné informace.		Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Vdo, Z

Využívá slovníky a informativní literaturu při zpracování kratšího písemného projevu. Napiše epický příběh s morálním ponaučením. Napiše esej nebo zprávu, ve které uvede výhody a nevýhody (např. dospívání, apod.). V písemném projevu vhodně odkazuje na již zmíněná fakta. Užívá různé způsoby úvodu a ukončení neformálních dopisů a e-mailů. Napiše formální i neformální email.		
--	--	--

4. ROČNÍK A OKTÁVA (New Headway Upper-Intermediate 5th edition)

Očekávané výstupy z RVP ZV Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech Rozumí autentickému ústnímu projevu mezi dvěma i více účastníky na známé téma ve standardním tempu, zachytí konkrétní info. Rozliší různé názory a odlišná stanoviska různých mluvčích a vyjádří svůj názor a stanovisko. Postihne hlavní myšlenku a důležité informace související s delším projevem rodilých mluvčích ve standardním tempu řeči i s méně pečlivou výslovností, v neformálních rozhovorech. Při zřetelném ústním projevu rozliší většinu informací a rozpozná, o čem se mluví. Ze slyšených údajů a popisu odhadne např. pozici mluvčího. Ve slyšeném textu rozliší specifické údaje (např. důvody postoje vypravěče k problému) a zaujme k nim stanovisko. Rozliší jednotlivé mluvčí a v slyšené konverzaci rozliší formální a neformální styl a citové zabarvení a přesně rozumí jejich vzájemně položeným otázkám a odpovědím. Rozumí hovorovým výrazům v běžných situacích. Porovná slyšený a čtený text v hlavních bodech. Ve slyšené charakteristice objektu rozpozná dílčí informace.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> obohacení slovní zásoby v souvislosti s probíranými tématy, užitečné fráze, tvoření slov příponami, idiomy, příslovce míry, modifikátory, formální a neformální jazyk, frázová slovesa, podstatná jména, slovesa a přídavná jména v kontextu, matoucí slovesa s odlišným významem, spojovací slova, slova s odlišným významem, význam kontextuálních výrazů Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu /zdraví/ - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivec - státní správa - Práce a zaměstnání - bezpečnost práce, pracovní smlouva - Věda a technologie - Komunikace a média - Realie anglicky mluvících zemí	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Z, Hv
Čtení Užívá různé techniky čtení. Rozumí hlavním myšlenkám i složitějšího textu. Odvodí nebo odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. Pracuje s různými druhy slovníků, encyklopediemi, informativní literaturou a internetem za účelem vyhledávání informací. Identifikuje strukturu textu, rozlišuje formální a neformální text. Používá metody skimming k vyhledávání hlavních myšlenek. Používá metody scanning k vyhledávání detailních informací. Má zkušenost s originálními texty anglicky píšících autorů a je schopen je analyzovat na úrovni ročníku, využívá četby autentických textů k tvorbě vlastních projektů a prezentací. Rozumí obsahu a hlavním bodům čteného textu, zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko. Rozliší v čteném textu posloupnost jednotlivých minulých dějů nebo činností.	<i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy, přízvuk) <i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Z

Rozhovory Vyjadřují a obhájí své názory a stanoviska, diskutují. Reaguje adekvátně v běžných životních situacích použitím vhodných výrazů a frází. Komunikuje a vyjadřuje se foneticky správně a srozumitelně (vyjadřuje přání, dává rady, vysvětluje anglický význam slov, diskutuje a navrhuje alternativy, vyjadřuje osobní názor, atd.) V rozhovorech na běžná témata používá i hovorové výrazy. Vede konverzaci a klade doplňující otázky. Vysvětlí pohnutky ke svému jednání či rozhodnutí. Simuluje s kamarády rozhovor např. žurnalisty a kulturní osobnosti; konverzaci dvou lidí, kteří si na něco stěžují apod. Diskutuje své názory na důvody a řešení problémových situací a formuluje radu v takové chvíli. Při hledání možného řešení nahlíží na problém z více různých úhlů, pak se rozhoduje, svůj názor konfrontuje s názory ostatních.	<i>Gramatika:</i> - práci věty - modální slovesa - vztažné věty - větné dodatky - členy - used to/ would <i>Reálie:</i> - Reálie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti	Osv Vdo Veg Mkv Env ČjL
Písemný projev Používá výkladový slovník. Strukturuje volný písemný projev, formální, neformální text. (Napiše osnovu a strukturuje text.) Používá bohatou slovní zásobu, vhodné prostředky textové návaznosti. Přijímá a předává správně informace porovnává informace. Popíše lidi a místa, zájmy, činnosti apod. Předává obsahově srozumitelné informace. Využívá slovníky a informativní literaturu při zpracování kratšího písemného projevu. Napiše esej, zprávu nebo email, ve které uvede výhody a nevýhody. V písemném projevu vhodně odkazuje na již zmíněná fakta. Užívá různé způsoby úvodu a ukončení neformálních dopisů a e-mailů. Napiše formální i neformální email.	- Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti - Literatura zemí dané jazykové oblasti. - Geografické údaje, historie, společensko-historická charakteristika, ekonomika (stručná charakteristika ekonomiky USA a UK) a kultura anglicky mluvících zemí <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti)	Osv Vdo Veg Mkv Env Mv ČjL, Vdo, Z

Německý jazyk (cizí jazyk 2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučovací předmět, jehož osvojení pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v německém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který směřuje k dosažení úrovně B1.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v RVP G. Žáci mají možnost si vybrat jako další cizí jazyk němčinu, francouzštinu nebo ruštinu. Německý jazyk v pozici druhého cizího jazyka navazuje na znalosti z nižšího gymnázia eventuálně ze základní školy a předpokládá vstupní úroveň A1. Pokud se vstupní úroveň žáků bude lišit od požadované úrovně, bude obsah vyučovacího předmětu upraven tematickým plánem pro danou třídu, který bude přizpůsoben vstupní úrovni žáků. Zpravidla žáci ze základní školy začínají s učivem podle ŠVP pro nižší gymnázium.

Cílem předmětu Německý jazyk v pozici Další cizí jazyk je dovést žáka na komunikativní úroveň B1 SERR, která odpovídá požadavkům mezinárodních zkoušek. Jde tedy o to, rovnoměrně rozvíjet jednotlivé komunikativní dovednosti – poslech, mluvení, čtení a psaní – na běžná témata a připravit tak žáky na komunikaci v praxi.

Hodinová dotace předmětu zahrnuje ve všech ročnících tři vyučovací hodiny týdně, což dohromady obnáší 12 vyučovacích hodin. Žáci v posledních dvou ročnících mají možnost vybrat si Seminář a konverzaci z německého jazyka a rozšířit tam své komunikativní dovednosti a znalosti německy mluvících zemí.

Škola organizuje výměnné pobyty s gymnáziem v bavorském Rohru. Žáci mají tedy možnost navštívit jednou za dva roky Bavorsko a seznámit se nejen s některými městy a kulturními památkami, ale zejména navázat kontakt s rodilými mluvčími.

Výuka probíhá ve skupinách, tj. v půlených třídách. Skupiny pracují v jazykových a v počítačových učebnách. Jazykové učebny jsou vybaveny mapou, slovníky, konverzačními příručkami a časopisy. Výuka směřuje k osvojení si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků dorozumět se v běžných situacích.

Jako nástroje hodnocení slouží ústní zkoušení, vyprávění, test, slohový útvar, řízený rozhovor, práce ve skupinách, písemná práce, modelová situace a doplňovací cvičení, prezentace.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení	Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (problémové situace: zjisti, najdi, objednej, nedokončené příběhy). Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky. Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji. Pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel systematicky opakuje slovní zásobu. Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokáží svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v němčině s využitím poznatků i z jiných předmětů. Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu zvukovou paměť.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu. Učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a svou individualitu (zjistit čas, domluvit si schůzku...). Učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem. Učitel záměrně zadává takové úlohy, ve kterých žáci musí zjistit dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.
Kompetence komunikativní	Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce. Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného. Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návěst konkrétních dialogů – plánování dovolené, víkendu, v hotelu, v obchodě...). Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilým mluvčím (výměnné pobyty).
Kompetence sociální a personální	Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, shromažďování argumentů pro a proti, soutěže na procvičování slovní zásoby). Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a hájit svá stanoviska. Učitel se žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělením konkrétní role...).
Kompetence občanská	Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem. Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími či studijní nebo výměnný pobyt, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země. Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích
Kompetence k podnikavosti	Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí je používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie, učí žáky chránit své zdraví při práci, pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání a vede je k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka. Učitel jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržuje dané slovo a vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu. Váží si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

Vzdělávací obsah - Německý jazyk

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz učivo), který je přednesen pomalu, zřetelně a spisovně. <i>Čtení:</i> Čte foneticky správně a s porozuměním krátké, jednoduché texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě (viz učivo), odhadne význam složenin, najde požadovanou informaci v textu. Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy. Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů. <i>Ústní, písemný projev:</i> Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, jednoduše představí sám sebe a členy rodiny (viz učivo). Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek. <i>Interaktivní dovednosti:</i> Jednoduše vyjádří svůj názor, přání, omluvu, souhlas, na podněty přiměřeně reaguje. <i>Reálie:</i> Seznámí se s životem v německy mluvících zemích (svátky, bydlení, spolky, média, tisk, volný čas), s jejich politickým a ekonomickým postavením ve světě.	<i>Fonetika:</i> typické zvukové rysy německého jazyka – intonace, aspirované hlásky, odlišně vyslovované hlásky, dvojhlásky, přehlásky, dlouhé zavřené „e“ <i>Pravopis:</i> porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, velká písmena <i>Mluvnice:</i> vedlejší věty s weil stupňování, srovnání s wie, als přívlastňovací zájmena v dativu vedlejší věty s dass modální slovesa zvrtná zájmena, časová příslovce neurčitá zájmena, zájmenná příslovce nepřímé otázky nominativ a akuzativ adjektiv bez členu skloňování zájmen vedlejší věty vztažné <i>Slovní zásoba a témata:</i> jazyky a učení rodina, příbuzenstvo, rodinné oslavy plánování cesty, doprava - jízdní řády koníčky, sport, vybavení pro sport a zábavu pošta, počítač a internet, reklamace gastronomie, společenský život, seznamování <i>Písemný projev:</i> krátká osobní sdělení (SMS, e-mail) moje rodina, pozvánka, popis obrázku, můj volný čas jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační <i>Ústní projev:</i> rozhovor na běžné téma (viz slovní zásoba), převypráví informace o sobě nebo o určité osobě vyjádří svůj názor, popíše fotografie, obrázky a osoby	Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě Mv – mediální produkty a jejich význam ČjL, Aj, Z, Hv, Inf

	umí poblahopřát a pozvat, pozitivně či negativně reagovat, objednat si v restauraci informace z médií – internet, videonahrávky, audionahrávky <i>Komunikační situace:</i> pozdrav, představení se, překvapení, návrh, omluva, souhlas, nesouhlas, pozvání, blahopřání, lítost	
--	--	--

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma (viz učivo), který je přednesen spisovně, zřetelně a nepříliš rychle, rozliší jednotlivé mluvčí, podstatné informace. <i>Čtení:</i> Čte s porozuměním nekomplikované texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí, odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, využívá různé druhy slovníků, reaguje na otázky související s textem. Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení. <i>Ústní, písemný projev:</i> Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu, stručně vyličí událost, nehodu, vypráví jednoduchý příběh, podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, popíše zážitek, jednoduchý příběh. Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. <i>Interaktivní dovednosti:</i> Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů. <i>Reálie:</i> Rozšíří své znalosti o významných městech a regionech dané jazykové oblasti, srovná slavení svátků u nás a v Německu, seznámí s tradicemi, vzděláváním národními zálibami a zvláštnostmi v německy mluvících zemích, seznámí se s osobnostmi v oblasti vědy, techniky, sportu a umění, s jejich díly a úspěchy.	<i>Fonetika, pravopis:</i> upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků <i>Mluvnice:</i> préteritum způsobových a pravidelných sloves, časová příslovce, použití minulých časů, sloveso werden spojení vět spojkami denn a weil substantivizace, zdvořilá přání, předložky s dativem, slovesa s předmětem v dativu i akuzativu, podmínkové vedlejší věty, neurčitá zájmena einige, manche, předložky s dativem a akuzativem, slovesa liegen/legen, sitzen/setzen, stehen/stellen, genitiv, vztažné věty in, mit + dativ, vedlejší věty s damit, konstrukce s um, zu trpný rod v přítomnu a préteritu s werden <i>Slovní zásoba a témata:</i> život ve městě a na venkově, hledání bydlení, první pomoc, kultura a vztahy, práce, svátky, Vánoce, Velikonoce, emoce, film, produkty a vynálezy, čokoláda, výroba, životní styl, umělecké potřeby, domácí potřeby <i>Písemný projev:</i> naše bydlení, strukturovaný životopis, žádost o zaměstnání, obchodní dopis, jednoduchý popis osoby, vzkazy, slavení v rodině, odborný popis – recept, pozvání, odpověď popisné texty <i>Ústní projev:</i> diskuze o bydlení ve městě a na venkově, zjišťování informací o bytě, popis nehody v domácnosti, organizace návštěvy divadla nebo kina, hovoří o kulturních zájmech, telefonické vzkazy,	Veg – žijeme v Evropě Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Mkv – kulturní diference, lidské vztahy Mv – mediální produkty, média a mediální produkce ČjL, Aj, Z, Hv, Inf

	zdvořilé prosby, srovnání svátků v německy mluvících zemích a u nás, rodinné oslavy, diskuze o filmu, vyjádření pozitivních i negativních emocí, oznámení informace z médií – internet, videonahrávky, audionahrávky, telefon <i>Komunikační situace:</i> pozdrav, představení se, překvapení, návrh, omluva, souhlas, nesouhlas, pozvání, blahopřání, žádost, odmítnutí, prosba, svolení, libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/ zklamání	
--	---	--

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Rozumí nekomplikovaným informacím týkajícím se každodenního života, zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně, rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu. Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace. <i>Čtení:</i> Čte foneticky správně a s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu a u komplikovaných textů pak odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, najde informace v materiálech z každodenního života. <i>Ústní, písemný projev:</i> Poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu, umí pracovat se slovníkem, používá běžné fráze, napíše souvislý, jednoduchý text týkající se okruhu známých témat, napíše krátké zprávy, které sdělují běžné informace, osobní dopis nebo osobní sdělení. Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, spontánně, plynule, gramaticky správně a stručně, logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma. Přednese souvislý projev na zadané téma.	<i>Fonetika, pravopis:</i> upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků, rytmus a intonace souvislého projevu <i>Mluvnice:</i> vedlejší věty časové s während, wenn préteritum pravidelných i nepravidelných sloves konjunktiv II způsobových sloves a opisná vazby s würde spojky darum, deshalb, deswegen, stupňující adverbia ein bisschen, sehr, ziemlich, besonders, vedlejší věty s weil, dass, vztažné věty infinitiv s částicí zu skloňování adjektiv zdrobněliny, adjektiva s un- a –los předložka wegen s genitivem budoucí čas, párové spojky je.../desto, nicht.../sondern časové údaje <i>Slovní zásoba a témata:</i> čas, německá historie problémy všedního dne, v bance partnerství, hádky průmysl, pracovní úraz, pojištění, státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, méně časté profese, nástroje, zařízení, škola, životní prostředí, klima, počasí cizí domov, krajina, společenské vztahy, spolupracovníci, netradiční dovolená, netradiční koníčky	Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě Env – člověk a životní prostředí Mv – mediální produkty, média a mediální produkce ČjL, Aj, Z, Hv, Inf, Bi

S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace, používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit. <i>Interaktivní dovednosti:</i> V komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka, stručně vyjadřuje své myšlenky, začne, vede a uzavře jednoduchý osobní rozhovor na běžná témata, popíše své zážitky a události. Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou. Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a imaginativních textů. <i>Reálie:</i> Pracuje s ukázkami významných literárních děl, seznámí se s významnými událostmi z historie, rozšíří své znalosti a povědomí o městech, regionech a osobnostech německy mluvící oblasti, zná základní informace o systému německého školství. Seznámí se se stručnou charakteristikou ekonomiky, společnosti a kultury.	<i>Písemný projev:</i> mých nejdelších pět minut můj vysněný partner, moje prázdniny vzpomínky na školní zážitky, popis obrázku, osoby, osobní dopis popisující zážitky a události vypravování, podrobný popis faktografické, dokumentární texty <i>Ústní projev:</i> popis fotografie, vyprávění prožitého zážitku, vyprávění o sobě, komentování informací z německých dějin, mluvení o čase, všedních problémech, zřízení účtu a úvěru v bance, diskuse o stereotypch mužů a žen, problémy v partnerství, popis regionů a míst, pracovní úraz a pojištění, nehody, škola a povolání, školství v ČR a v zemích studovaného jazyka, naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentská shromáždění, vybavení učeben, práce v učebnách, debaty a diskuse, anotace, výtahy, klima a počasí, životní prostředí a ekologické problémy, globální problémy, věda a technika, pokrok, příroda srovnání, shrnutí informace z médií – internet, veřejná hlášení, film <i>Komunikační situace:</i> rady a důvody, souhlas a nesouhlas, přání, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach	
---	--	--

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma. <i>Čtení:</i> Čte srozumitelně a plynule delší texty, rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech, rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích na běžná témata, porozumí jasně formulovaným, jednoduchým	<i>Fonetika, pravopis:</i> rytmus a intonace souvislého projevu <i>Mluvnice:</i> příčestí činné, vedlejší věty s obwohl, seit, párové spojky nicht nur .../sondern auch, weder.../noch, entweder.../ oder plusquamperfektum, genitiv přivlastňovacích a zvrtných zájmen, trpná rod, náhrada trpného rodu vazbou man, sloveso lassen	Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě Mv – mediální produkty, média a mediální produkce ČjL, Aj, Z, ZSV, Hv, Inf

návodům, užívá různé techniky čtení podle typu textu, postihne strukturu jednoduchého textu, vyhledá v textu detailní informaci. <i>Ústní, písemný projev:</i> Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu. Jednoduše vypráví obsah knihy, filmu, popíše událost, zážitek, stručně zdůvodní své názory, své jednání. Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko. Při psaní užívá různé techniky zpracování informací podle typu textu a účelu psaní. Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů. Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma. Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma. <i>Interaktivní dovednosti:</i> Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích. Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů. <i>Reálie:</i> Jednoduše popíše EU, seznámí se s její strukturou, historií a institucemi, rozšíří své povědomí o osobnostech, pracuje s tiskem a vybranými literárními ukázkami. Popíše vztahy s Českou republikou.	zájmenná příslovce, slovesa s předložkami, vazba brauchen + zu + infinitiv, protiklady s trotzdem substantiva na –keit a –heit <i>Slovní zásoba a témata:</i> problémy, řeč těla, zvuky, úseky života, rodinné vztahy, migrace, Evropská unie, veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, úřední dopisy, hlavní politické strany a orgány, veřejná jednání, veřejné služby, pasy, oprávnění, vystoupení, soutěže, romány, časopisy <i>Písemný projev:</i> tenkrát se mi přihodilo..., vzpomínky na dětství, země mých snů, žiji v Evropě rád... podrobný životopis, úvaha, esej imaginativní a umělecké texty pracovní události, pracovní smlouva, obchodní dopis, reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce <i>Ústní projev:</i> komentář situace, diskuse o pravidlech chování, gestech, vyprávění o jednotlivých úsecích života, diskutování konfliktů, diskuse na téma migrace, hovořit o Evropě a politice, poznávání a popis evropských institucí, prezentace, reprodukce textu informace z médií – tisk, rozhlas, televize, film <i>Komunikační situace:</i> rozpoznání a řešení konfliktů, vyjádření domněnek, problémy, strachy, naděje, alternativy a protiklady, přiznání, odsouzení, odpuštění, pochvala, pokárání	
--	---	--

Ruský jazyk (cizí jazyk 2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Osvojení *ruského jazyka* navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné ovládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ruský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, představuje předmět vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Zahrnuje celý obsah tohoto vzdělávacího oboru v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia.

Hodinová dotace předmětu zahrnuje ve všech ročnících tři vyučovací hodiny týdně, což dohromady obnáší 12 vyučovacích hodin. Navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle téhož rámce. Tato návaznost se předpokládá u žáků víceletého gymnázia; v případě výuky ve čtyřletém gymnáziu budou provedeny úpravy v tematickém plánu pro jednotlivé ročníky.

Výuka předmětu probíhá ve skupinách, tedy v půlených třídách. Jako nástroje hodnocení slouží zejména ústní a písemné zkoušení, poslechová cvičení, testy, diktáty, řízený rozhovor.

Výuka ruského jazyka spolupracuje s dalšími předměty – Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis, Cizí jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova, případně přírodovědné předměty v rámci práce s odbornými texty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Ve výuce se prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáci jsou vedeni k tomu, aby je cílevědomě užívali. Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou. Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů. Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, jazykovými příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci četbou ruských textů.
Kompetence k řešení problémů	Žákům je v hodinách poskytován prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu. Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.). Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou). V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů.
Kompetence komunikativní	Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka. V rámci konverzace se u žáků kultivuje schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti. Při práci s jazykovým materiálem je žák veden k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.

Kompetence občanská	Žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe; stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti. Žák je veden k ohleduplnosti, úctě k druhým, je podporováno jeho zdravé sebevědomí. Uvědomuje si nutnost osobně iniciativně podpořit přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě.
Kompetence k podnikavosti	Zadané úkoly a referáty pomáhají žákům dobře plánovat, uvědomit si důležitost rozvíjení osobního i odborného potenciálu. Podporujeme takové vlastnosti, jako jsou cílevědomost, zodpovědnost, zdravá ctižádost, dáváme prostor pro vlastní iniciativy a tvořivost žáků. Žák si uvědomuje nezbytnost osvojení cizího jazyka pro svůj další odborný růst.
Kompetence sociální a personální	Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Vzdělávací obsah - Ruský jazyk**1. - 4. ROČNÍK A KVINTA - OKTÁVA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma. Rozpozná strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace. Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy. Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení. Využívá efektivně slovník při čtení nekomplikovaných faktografických textů. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata. Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně. Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma.	1. ROČNÍK Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky, základní výslovnosti, návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, postupné upevňování výslovnosti hlásek a souhlásek odlišných od češtiny. Slovní zásoba-žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem. Tematické okruhy-pozdrav a seznámení, informace o sobě a jiných, rodina, škola, vyučování, nákupy, jídlo. KVINTA Postupné upevňování výslovnosti hlásek odlišných od češtiny Výslovnost předložkových spojení typu iz Ameriki Pravopis – elementární pravopisné poučky Ve škole, předměty Vyjádření přiznání a odpuštění Orientace ve městě Dopravní prostředky, veřejná doprava, orientace v jízdním řádu Nápisy ve městě V obchodě Jak se oblékáme Pamětihodností Moskvy a Petrohradu Informace o Praze, zajímavá místa Pozvání Řadové číslovky Kakojě číslo? Minulý čas. Vykání Skloňování zájmen kto, čto Systém skloňování substantiv, nesklonná jména Předložkové vazby odlišné od češtiny	ČjL Z D Z D

Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek. Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života. Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů. S jistotou a mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků. Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích.	2. ROČNÍK A SEXTA Setkání s přáteli. Jak kdo vypadá, jak se obléká. Popis osob Vyjádření pochvaly, pokárání Vyplňování dotazníku Časové údaje, datum, hodiny, letopočet Vyjádření názorů na vlastnosti lidí Vyjádření příčiny a důsledku, vyjádření vzájemnosti Vyjádření nutnosti, možnosti. Omluva a politování Situace při cestování Počasí v různých časových obdobích. Zeměpisné a časové údaje. Geografické údaje o Ruské federaci, významné události z historie Ubytování v hotelu, zařízení pokoje Komunikace v různých situacích na letišti, na nádraží Číslovky 100 – 1000000 Vazby odlišné od češtiny; skloňování tvrdých a měkkých adjektiv Složený tvar 3. stupně adjektiv Skloňování typu třetáď Podmiňovací způsob Věty podmínkové, předmětové Slovesné vazby odlišné od češtiny 3. ROČNÍK A SEPTIMA Komunikace v jídelně, v bufetu, restauraci. Stolování. Nákup potravin Životní styl, péče o zdraví Ruská a česká kuchyně. Ruské a naše svátky, tradice Jednoduchý recept Studium jazyků, práce v jazykové hodině Rodinné vztahy Byt a jeho zařízení Služby. Život na venkově a ve městě Ruští vědci Rozkazovací způsob Stupňování přídavných jmen a příslovci (jednoduché a složené tvary) Zájmena neurčitá Věty se slovesem jvljáj'sja	ČjL Z ZSV
---	--	-----------------------------

	Přechodníky, jejich užití. Infinitivní vazby Příčestí, přídavná jména slovesná Výjimky v tvarosloví jmen (mať, doč', brat, drug) Umělecký text, vyprávění ústní, reprodukce kratšího textu 4. ROČNÍKA OKTÁVA Sport, sportovní soutěže, úspěšní ruští sportovci Zdravý životní styl U lékaře Firma, zaměstnání, pracovní schůzka Jednoduchý formální dopis, obchodní dopis Cesta po Rusku Vyjádření nadšení, obdivu, zklamání Rada Evropy Předložkové vazby Podstatná jména na –ž, -š, -č, -šč Přídavná jména slovesná činná Záporná zájmena Přídavná jména slovesná přítomná činná Větný a členský zápor Slovesné vazby odlišné od češtiny Významné osobnosti ruské literatury, hudby, výtvarného umění Ukázky z umělecké tvorby	ZSV ČjL Hv Vv
--	---	---------------------------------------

Francouzský jazyk (cizí jazyk 2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk (dále jen Fj) je vyučovací předmět, jehož osvojení pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Základní charakteristikou předmětu Fj je

- naučit žáky používat další světový jazyk jako prostředek komunikace mezi lidmi z různých jazykových prostředí
- vybavit žáky jazykovými prostředky tak, aby byli schopni se dorozumět v běžných životních situacích a konverzovat na jim známé téma
- prohlubovat schopnost studentů rozumět textům obsahujícím rozmanité pocity, názory a postoje a tyto umět vyjádřit
- vybavit žáky znalostí dalšího cizího jazyka pro práci s cizojazyčnými internetovými stránkami, tiskem, literaturou atd.
- prohlubovat znalosti žáků o reáliích frankofonních zemí
- dovést žáky k poznání, příp. pochopení společných i rozdílných kulturních zvyklostí
- naučit žáky využívat při osvojování dalšího cizího jazyka znalostí z jiných předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení

Fj je druhým cizím jazykem, je výběrovým vyučovacím předmětem pro žáky víceletého gymnázia, žáci mají možnost si vybrat z několika cizích jazyků. Vyučuje se od prvního ročníku a nepředpokládají se žádné vstupní znalosti. V prvním ročníku se vyučuje v 3 hodinové týdenní dotaci, v druhém v 3 hodinové týdenní dotaci, v třetím 4 hodinové týdenní dotaci a ve čtvrtém 3 hodinové týdenní dotaci (celkem 13 hodin).

Výuka probíhá ve skupinách, tj. v půlených třídách. Skupiny pracují převážně v jazykových učebnách a v počítačových učebnách. Výuka směřuje k ovládnutí Fj, k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka je zaměřeno na pět základních oblastí cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení, psaní.

V prvním ročníku se pozornost věnuje na motivaci ke studiu tohoto cizího jazyka a k vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Ve všech ročnících jde o seznámení a poté prohloubení některých typických jevů života a kultury cizích zemí. Žáci se učí reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Prvky gramatického systému jsou objasňovány v kontextu, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu žáků tohoto věku. Metody a formy práce jsou mj. založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, hře. Preferuje se kooperativní vyučování. Podporuje se také práce v týmech. Významnou úlohou vyučujícího je oceňovat aktivitu a invenci žáků a podporovat diskuzi. Při výuce je využíván přístup k internetu a vyučující podněcuje samostatnost žáků při orientaci v této oblasti.

Další cizí jazyk se vyučuje v malých skupinách (maximálně po 15 žácích). Výuka probíhá v jazykových učebnách formou frontálního nebo skupinového vyučování (často je využívána práce ve dvojicích a v malých skupinách – nácvik komunikace), projektového vyučování. Součástí výuky od kvinty do oktávy jsou projekty vypracovávané doma nebo ve škole, dále mluvní cvičení, simulace situací reálného života apod. Ve výuce jsou využívány všechny dostupné vyučovací pomůcky: audio a video – příp. DVD technika, slovníky, autentické cizojazyčné texty, časopisy apod.

Při naplňování vyučovacího obsahu dochází k realizaci následujících **průřezových témat**:

- **Osv**
Sociální komunikace
Morálka všedního dne
- **Veg**
Žijeme v Evropě
Vzdělání v Evropě a ve světě
- **Mkv**
Základní problémy sociokulturních rozdílů
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého sociokulturního prostředí
- **Env**
Člověk a životní prostředí
- **Mv**
Média a mediální produkce
Mediální produkty a jejich významy
Účinky mediální produkce a vliv médií

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	- Studenti se učí využívat různé zdroje pro vyhledávání informací (slovníky, časopisy, internet...), tyto informace pak dále používají k přípravě mluvních cvičení, referátů, tvorbě plakátů, vedení diskusí atd. - Samostatné mluvené výstupy studentů jsou vždy navzájem ve třídě hodnoceny. Tím se studenti učí kritizovat a také kritiku přijímat, uvědomují si svůj učební pokrok. - Učitel studenty vybízí k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby, ke srovnávání jazykových jevů v jiných jazycích i v mateřštině. - Výuka Dalšího cizího jazyka po celou dobu studia směřuje k tomu, aby byla studentům platná v praktickém životě i při dalším studiu – jsou vybízeni k tomu, aby cizojazyčné zdroje využívali k přípravě na jiné předměty.
Kompetence k řešení problémů	- Výuka usiluje o odstranění zábran při komunikaci v cizím jazyce. - Induktivní metodou odhalování gramatických zákonitostí si studenti tříbí analytické a intuitivní myšlení. - Studenti využívají tvořivé myšlení při improvizovaných i připravovaných dialogích a scénkách v cizím jazyce, tvorbě plakátů, interpretaci publicistických i uměleckých textů atp.
Kompetence komunikativní	- Je pro předmět Další cizí jazyk kompetencí vskutku klíčovou. Studenti se zde především učí obstát v základních komunikačních situacích, do kterých se při cizojazyčné komunikaci dostanou. - Ve skupinové práci se učí vyjádřit a obhajovat své postoje, názory a pocity. - Ve diskusích na nejrůznější společenská témata studenti tříbí své názory, učí se naslouchat ostatním, reagovat, pohotově a správně formulovat své argumenty. - Studenti se učí využívat ke svému dalšímu studiu i osobnímu rozvoji cizojazyčná média: internet, rozhlas, tisk, televizi. - Učitel studenty motivuje k produkci kratších i delších psaných textů, zejména e-mailů, dopisů, esemesek, krátkých zamyšlení, úvah, reflexí literárních textů, filmů atd.
Kompetence sociální a personální	- Výuka cizího jazyka směřuje především ke zvládnutí komunikace. Ta je vždy především aktem sociálním. Návlek komunikace je tedy i tréninkem v sociální interakci, učení se schopnosti porozumět druhému, respektovat jeho názory a osobnost. - Skupinová práce významně pomáhá tyto kompetence vytvářet a upevňovat, a jelikož má vždy pevně daný cíl, pak i motivuje studenty k aktivní spolupráci.
Kompetence občanské	- V setkáních s kulturou francouzsky mluvících zemí se studenti učí respektovat jinakost postojů, názorů, přístupů ke světu. Své dojmy pak rozvíjejí v rámci slohových prací, diskusí ve třídě, projektů.
Kompetence k podnikavosti	- Učitel zadává studentům, aby vytvořili CV v cizím jazyce, vede s nimi, po náležité přípravě, modelový rozhovor jako s kandidáty na volné pracovní místo.

Vzdělávací obsah - Francouzský jazyk**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Receptivní řečové dovednosti		
- vyslovuje správně všechny hlásky při čtení i vlastním projevu - rozeznává povinné, nepovinné a zakázané vázání - rozeznává a používá různé druhy funkční intonace - osvojuje si nejzákladnější slovní zásobu	intonace, slabika, přízvuk, vázání a navazování, samohlásky ústní a nosové, souhlásky	
- rozumí pokynům učitele, odpovídá na otázky	pozdrav, jméno, příjmení; věci kolem nás; barvy; dopravní prostředky; denní aktivity; profese	Osv: Sociální komunikace
- orientuje se v textech z učebnice i ve zcela jednoduchých autentických dokumentech	základní pokyny k práci ve třídě; otázka a odpověď; pokyny ke cvičením v učebnici	
- vyhledává slovní zásobu ve slovníku v rámci školní i domácí práce, orientuje se v gramatických schématech	časování sloves v přítomném čase; zájmena podmětu; zájmena samostatná; tázací a ukazovací zájmena; imperativ; singulár a plurál podstatných jmen	
	překladové slovníky; časování sloves	
Produktivní řečové dovednosti		
- hovoří o sobě, svých spolužácích, rodinných příslušnících v jednoduchých větách - napíše krátkou charakteristiku vybraného člověka	představování; adjektiva charakterových vlastností; oblečení, profese; rodina a přátelé	Osv: Sociální komunikace
- text z učebnice převypráví vlastními slovy - shrne informace z vyslechnutého dialogu	časování sloves v přítomném čase; zájmena; pozdrav, jméno, příjmení; věci kolem nás; barvy; dopravní prostředky; denní aktivity; profese	
- zformuluje krátký pozdrav jako odpověď kamarádovi	Určitý a neurčitý člen; časování pravidelných a nepravidelných sloves; sloveso <i>il y a</i> ; zájmena; otázka zjišťovací a doplňovací	
Interaktivní řečové dovednosti		
- je schopen vést velmi jednoduchý seznamovací rozhovor - umí se zeptat na cestu, vysvětlí někomu, jak se dostat odněkud někam - zvládá nejběžnější komunikaci v obchodě, cestovní kanceláři, turistické informační kanceláři, na nádraží	Seznamování, jméno, příjmení, profese; orientace, předložky místa, imperativ; číslovky, hodiny; různé druhy otázek	Osv: Sociální komunikace Mkv: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Receptivní řečové dovednosti		
- osvojuje si základní slovní zásobu a frazeologii - používá jednoduché gramatické struktury	jídlo a pití; cestování, oblečení; volný čas; město a venkov; minulý čas složený a imperfektum; zájmena předmětu; zájmeno <i>en</i> , budoucí čas složený a jednoduchý, hypotéza reálná	
- rozumí pokynům učitele, odpovídá na otázky	otázka zjišťovací a doplňovací, tázací zájmena, imperativ	
- rozumí textům v učebnici - dokáže odvodit některé neznámé výrazy	jídlo a pití; cestování, oblečení; volný čas; město a venkov; minulý čas složený a imperfektum; zájmena předmětu; zájmeno <i>en</i> , budoucí čas složený a jednoduchý, hypotéza reálná	Mkv: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- vyhledává slovní zásobu ve slovníku v rámci školní i domácí práce, orientuje se v gramatických schématech	překladačové slovníky; časování sloves v různých časech	
Produktivní řečové dovednosti		
- hovoří o sobě, své rodině, svých aktivitách a činnostech, používá přitom různé časy	nepravidelná slovesa, minulý čas složený a imperfektum, budoucí čas; vyjádření frekvence; volný čas, zájmy, koníčky, víkendové aktivity sport	
- text z učebnice převypráví vlastními slovy - shrne informace z vyslechnutého dialogu	minulý čas složený a imperfektum; zájmena předmětu; zájmeno <i>en</i> , budoucí čas složený a jednoduchý, hypotéza reálná; jídlo a pití; cestování, oblečení; volný čas; město a venkov	Mkv: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- dovede vyjádřit rozkaz, zákaz, povolení - disponuje různými možnostmi vyjádření nabídky, přijetí a odmítnutí - dokáže vyjádřit pravděpodobnost, vyjadřuje se o budoucnosti	komunikační funkce nabídky, přijetí, odmítnutí; jistotní modalita; rozkaz, zákaz, povolení	Mkv: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
Interaktivní řečové dovednosti		
- v rozhovoru vyjádří nabídku, přijetí, odmítnutí - jednoduše formuluje vlastní názor - poradí si v nejběžnějších situacích francouzské komunikace, např. v metru, v muzeu, na poště, v restauraci, v hotelu atd.	Slovní zásoba a frazeologie nejběžnější komunikace	Osv: Sociální komunikace

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Receptivní řečové dovednosti		
- rozumí pokynům učitele proneseným francouzsky - odpovídá spontánně na jednoduché otázky učitele - rozumí jednoduchým textům v učebnici, pochopí hlavní myšlenku textu	další rozvíjení receptivních fonetických dovedností; slovesný čas, konkurence imperfekta a složeného minulého času; zájmena tázací, vztažná ukazovací samostatná a neurčitá; konjunktiv	
- rozumí jednoduchým nahrávkám monologickým i dialogickým, rozeznává jednotlivé mluvčí	další rozvíjení receptivních fonetických dovedností; zájmena tázací, vztažná ukazovací samostatná a neurčitá; orientace v prostoru, předložky místa; konjunktiv; dům, byt, čtvrť, naše místo pro život, dopravní prostředky	Env: Člověk a životní prostředí
- orientuje se v autentickém dokumentu jako je jízdní řád, plán metra atp.	orientace v prostoru, předložky místa; životní prostředí města; dopravní prostředky	
- zná způsoby jazykové substituce a rozumí jejich konkrétním realizacím	synonyma a antonyma; tvoření adverbii; komparativ a superlativ; zájmena tázací, vztažná, ukazovací samostatná a neurčitá	
- s pomocí slovníku porozumí jednodušším textům s rozšířenou slovní zásobou	Slovníky výkladové a překladové, slovník synonym; dům, byt, čtvrť; škola a práce; geografie frankofonních zemí; francouzský vzdělávací systém	Veg: Žijeme v Evropě, Vzdělání v Evropě a ve světě Vo: zaměstnanost a nezaměstnanost
Produktivní řečové dovednosti		
- reprodukuje slyšený nebo čtený text	další rozvíjení produktivních fonetických dovedností; slovesný čas; imperfektum; konjunktiv	
- formuluje svůj názor na dané téma, argumentuje v rámci svých jazykových schopností - formuluje hypotézu, hovoří o možných dějích - porovnává různé věci, osoby nebo děje	komparativ a superlativ; kondicionál přítomný; podmínková souvětí; lidské individuum a jeho sociokulturní zázemí, jeho příslušnost k zájmovým skupinám; dům, byt, čtvrť, naše místo pro život; zdraví a nemoc; škola a práce, problém nezaměstnanosti, francouzský vzdělávací systém	Osv: člověk jako individuum, člověk jako tvor sociální, zdraví a nemoc, prevence, hygiena Veg: Žijeme v Evropě, Vzdělání v Evropě a ve světě
- vytvoří jednoduchý, ale jazykově správný psaný text vyhovující dané funkci	komunikační funkce přání, prosby, žádosti, rady, návrhu, zákazu; interpunkce, složitější grafické značky; kratší písemný projev: vzkaz, osobní dopis, e-mail, esemeska	Osv: Sociální komunikace ČJL: dopis
- s jistou mírou spontaneity hovoří o sobě, svých koníčcích - dovede popsat školní třídu a budovu, svůj byt nebo dům, své město - s jistou mírou spontaneity popíše své pocity, především fyzické - pronese krátký připravený mluvený projev na nejběžnější téma	lidské individuum a jeho sociokulturní zázemí, jeho příslušnost k zájmovým skupinám; dům, byt, čtvrť, naše místo pro život; zdraví a nemoc; škola a práce; další rozvíjení produktivních fonetických dovedností; slovesný čas; imperfektum; konjunktiv rodina, volný čas, dům, byt, čtvrť	Env: Člověk a životní prostředí
Interaktivní řečové dovednosti		

- s jistou mírou spontaneity hovoří o sobě, svých koníčcích - dovede popsat školní třídu a budovu, svůj byt nebo dům, své město - s jistou mírou spontaneity popíše své pocity, především fyzické	lidské individuum a jeho sociokulturní zázemí, jeho příslušnost k zájmovým skupinám; dům, byt, čtvrť, naše místo pro život; zdraví a nemoc; škola a práce; další rozvíjení produktivních fonetických dovedností; slovesný čas; imperfektum; konjunktiv	Osv: Sociální komunikace
- komunikuje v cílovém jazyce, je schopen si poradit bez použití češtiny	další rozvíjení receptivních i produktivních fonetických dovedností; vyjádření emocí: libost, nelibost, zájem, nezájem; telefonická komunikace	Osv: Sociální komunikace
- komunikuje v cílovém jazyce s učitelem i spolužáky, konverzuje na dané téma bez nároku na absolutní jazykovou správnost	komunikační funkce přání, prosby, žádosti, rady, návrhu, zákazu; telefonická komunikace; lidské individuum a jeho sociokulturní zázemí, jeho příslušnost k zájmovým skupinám; dům, byt, čtvrť, naše místo pro život; zdraví a nemoc; škola a práce, problém nezaměstnanosti, francouzský vzdělávací systém	Osv: Sociální komunikace, Morálka všedního dne Veg: Žijeme v Evropě, Vzdělání v Evropě a ve světě

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Receptivní řečové dovednosti		
- odpovídá spontánně na složitější otázky učitele - rozumí složitějším textům v učebnici, pochopí hlavní myšlenku textu	další rozvíjení receptivních fonetických dovedností; slovesné časy a způsoby, plusquamperfektum, předbudoucí čas, konjunktiv, gerundium; slovesné pasivum; souslednost časová; zvláštní příklady negace členské i větné; spojky vyjadřující příčinu a následek; časové spojky; shoda přičestí minulého s podmětem i předmětem; kumulace zájmen předmětu	
- rozumí souvětím vyjadřujícím příčinu a následek - rozumí složitějším časovým konstrukcím - rozumí složitějším souvětím s pasivní konstrukcí	spojky vyjadřující příčinu a následek; časové spojky; shoda přičestí minulého s podmětem i předmětem; slovesné pasivum	
- orientuje se v autentickém mluveném projevu na známé téma - rozumí složitějším nahrávkám monologickým i dialogickým - rozliší v textu i nahrávce mluvenou a spisovnou podobu francouzštiny - odlišuje fakta od domněnek	spojky vyjadřující příčinu a následek; časové spojky; slovesné časy a způsoby; komunikační funkce konstatování, pochybnosti a nutnosti; stylistika, francouzština spisovná, hovorová, familierní styl	
- zná způsoby jazykové substituce a rozumí jejich konkrétním realizacím - v jazykové praxi využívá poznatků ze slovo tvorby	kumulace zájmen předmětu; synonyma a antonyma; deverbativní tvary	ČJL: synonyma, antonyma

- po předběžné přípravě se orientuje v jednodušším autentickém textu z francouzského tisku - vyhledává informace v textu, třídí je, pořizuje výtah, résumé, rozpoznává cíl a funkci textu - čte s porozuměním krátké úryvky z krásné literatury	trávení volného času, víkendové aktivity, kavárny, spolkový život, francouzská literatura, životní hodnoty, občanství, hovorová vrstva jazyka, argot, společenské konvence, film, televize a média	OSV: volný čas, spolkové aktivity
- při práci využívá slovníků překladových, výkladových, encyklopedických - s pomocí slovníku porozumí textům s rozšířenou slovní zásobou - po předběžné přípravě se orientuje v jednodušším autentickém textu z francouzského tisku - čte s porozuměním krátké úryvky z krásné literatury	Různé typy slovníků; trávení volného času, víkendové aktivity, kavárny, spolkový život, francouzská literatura, životní hodnoty, občanství, hovorová vrstva jazyka, argot, společenské konvence, film, televize a média; francouzská literatura	ČJL: francouzská literatura, tajemství interpretace Vo: občanství, společenské konvence
Produktivní řečové dovednosti		
- reprodukuje složitější slyšený nebo čtený text - s určitou mírou spontaneity hovoří o sobě, svých koníčcích - dovede vyprávět o minulosti, formuluje své zážitky, vzpomínky - gramaticky správně parafrázuje výpověď jiného mluvčího a transformuje ji do minulosti	další rozvíjení produktivních fonetických dovedností; slovesné časy a způsoby; konkurence různých minulých časů; souslednost časová; spojky vyjadřující příčinu a následek; časové spojky	
- jednoduchým způsobem vyjádří svůj názor na známou problematiku - pronese krátký připravený mluvený projev na dané téma	trávení volného času, víkendové aktivity, kavárny, spolkový život, francouzská literatura, životní hodnoty, občanství, hovorová vrstva jazyka, argot, společenské konvence, film, televize a média	Mv: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Účinky mediální produkce a vliv médií Vo: občanství, společenské konvence
- vytvoří složitější, jazykově správný psaný text vyhovující dané funkci	kratší písemný projev: osobní dopis, odpověď na dopis, formální dopis, žádost; komunikační funkce konstatování, pochybnosti a nutnosti	ČJL: osobní dopis, formální dopis
Interaktivní řečové dovednosti		
- komunikuje v cílovém jazyce, je schopen si poradit bez použití češtiny	další rozvíjení receptivních i produktivních fonetických dovedností, trávení volného času, víkendové aktivity, společenské konvence, film, televize a média	
- prohlubuje dovednost spontánní reakce ve francouzské komunikaci	frazeologie; vyjádření emocí: radost, zklamání, překvapení, údiv; komunikační funkce konstatování, pochybnosti a nutnosti	Osv: Sociální komunikace
- komunikuje v cílovém jazyce s učitelem i spolužáky, konverzuje na dané téma bez nároku na absolutní jazykovou správnost	další rozvíjení receptivních i produktivních fonetických dovedností	Osv: Sociální komunikace
- je schopen vést jednoduchý rozhovor s rodilým mluvčím	francouzský vzdělávací systém, kultura frankofonních zemí	Veg: Žijeme v Evropě, Vzdělání v Evropě a ve světě

Polský jazyk (cizí jazyk 2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Polský jazyk je vyučovací předmět, jehož osvojení pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí sousední zemi i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v polském jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který směřuje k dosažení úrovně B1.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Polský jazyk* je vytvořen ze vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* v RVP G. Žáci mají možnost si vybrat jako další cizí jazyk němčinu, francouzštinu, ruštinu nebo polštinu. *Polský jazyk* v pozici druhého cizího jazyka je určen pro začátečníky.

Cílem předmětu *Polský jazyk* v pozici *Další cizí jazyk* je dovést žáka na komunikativní úroveň B1 SERR, která odpovídá požadavkům mezinárodních zkoušek. Jde tedy o to, rovnoměrně rozvíjet jednotlivé komunikativní dovednosti – poslech, mluvení, čtení a psaní – na běžná témata a připravit tak žáky na komunikaci v praxi.

Hodinová dotace předmětu zahrnuje ve všech ročnících tři vyučovací hodiny týdně, což dohromady obnáší 12 vyučovacích hodin. Škola spolupracuje s gymnáziem v polském Kłodzku. Žáci mají tedy možnost běžně navštěvovat sousední region a seznámit se nejen s některými místy a kulturními památkami, ale zejména navázat kontakt se svými vrstevníky v Polsku. Výuka směřuje k osvojení si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků dorozumět se v běžných situacích.

Jako nástroje hodnocení slouží ústní zkoušení, vyprávění, test, slohový útvar, řízený rozhovor, práce ve skupinách, písemná práce, modelová situace a doplňovací cvičení, prezentace.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení	Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (problémové situace: zjistí, najde, objednej atd.). Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky. Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji. Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu zvukovou paměť.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu. Učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a svou individualitu (zjistit čas, domluvit si schůzku...). Učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem. Učitel záměrně zadává takové úlohy, ve kterých žáci musí zjistit dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.
Kompetence komunikativní	Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce. Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného. Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návlek konkrétních dialogů – plánování dovolené, víkendu, v hotelu, v obchodě...). Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilým mluvčím (společné projekty a pobyty).

Kompetence sociální a personální	Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, shromažďování argumentů pro a proti, soutěže na procvičování slovní zásoby). Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky Učitel se žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělením konkrétní role...).
Kompetence občanská	Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v Polsku a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem. Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími či studijní nebo výměnný pobyt, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země. Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích
Kompetence k podnikavosti	Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí je používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie, učí žáky chránit své zdraví při práci, pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání a vede je k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka. Učitel jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržuje dané slovo a vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu. Váží si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

Vzdělávací obsah – Polský jazyk a kultura

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz učivo), který je přednesen pomalu, zřetelně a spisovně. <i>Čtení:</i> Čte foneticky správně a s porozuměním krátké, jednoduché texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě (viz učivo), odhadne význam složenin, najde požadovanou informaci v textu. Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy. Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů. <i>Ústní, písemný projev:</i> Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, jednoduše představí sám sebe a členy rodiny (viz učivo). Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek. <i>Interaktivní dovednosti:</i> Jednoduše vyjádří svůj názor, přání, omluvu, souhlas, na podněty přiměřeně reaguje. <i>Reálie:</i> Seznámí se s životem v Polsku (svátky, zajímavé místa, kultura, nakupování atd.), s jejich politickým a ekonomickým postavením ve světě.	<i>Fonetika:</i> abeceda, výslovnost, typické zvukové rysy polského jazyka – nosovky: ę, ą; spřežky: cz, rz, dz, dż, dź; měkké hlásky: ś, ć, ź, ń, ; přízvuk, intonace atd. <i>Pravopis:</i> porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, velká písmena, rz/ż, ch/h, u/ó, l/ł, i/y <i>Mluvnice:</i> osobní a přivlastňovací zájmena zvrtná zájmena, neurčitá zájmena, skloňování podstatných a přídavných jmen časování základních sloves: konjugace: –m, –sz, –ę, –isz/–ysz, –ę, –esz <i>Slovní zásoba a témata:</i> seznamování, rodina, příbuzenstvo, rodinné oslavy, práce, národnosti, koníčky, sport, čísla, jídlo a nápoje, gastronomie, každodenní život, dny v týdnu, cestování <i>Písemný projev:</i> Polská abeceda, polský pravopis, osobní dotazník (doplňování), jídelníček, Můj den – popis, doplňování kalendáře, plán – sestavování. <i>Ústní projev:</i> Výslovnost a přízvuk, představování, popis osoby, prezentace rodiny, záliby a zájmy, <i>Komunikační situace:</i> pozdrav, představení se, poptávání, sdělování osobních údajů, objednávání jídla, domluvení schůzky, na nádraží a u pokladny, telefonický rozhovor	Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě Mv – mediální produkty, média a mediální produkce ČjL, Aj, Z, Hv, Inf

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma (viz učivo), který je přednesen spisovně, zřetelně a nepříliš rychle, rozliší jednotlivé mluvčí, podstatné informace. <i>Čtení:</i> Čte s porozuměním nekomplikované texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí, odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, využívá různé druhy slovníků, reaguje na otázky související s textem. Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení. <i>Ústní, písemný projev:</i> Poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu, stručně vyličí událost, nehodu, vypráví jednoduchý příběh, podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, popíše zážitek, jednoduchý příběh. Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. <i>Interaktivní dovednosti:</i> Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů. <i>Reálie:</i> Rozšíří své znalosti o významných městech a regionech dané jazykové oblasti, srovná slavení svátků u nás a v Polsku, seznámí s tradicemi, vzděláváním národními zálibami a zvláštnostmi v Polsku, seznámí se s osobnostmi v oblasti vědy, techniky, sportu a umění, s jejich díly a úspěchy.	<i>Fonetika, pravopis:</i> upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků <i>Mluvnice:</i> Časování základních sloves (minulý čas, budoucí čas dokonavý a nedokonavý), skloňování podstatných a přídavných jmen v jednotném a množném čísle <i>Slovní zásoba a témata:</i> obchody a nakupování, oblečení, názvy měsíců, počasí, části těla, příroda, cestování, dovolena, zdraví, život ve městě a na venkově, hledání bydlení, práce, svátky, přání <i>Písemný projev:</i> popis oblečení, zprava, novoroční předsevzetí, plán výletu, doplňování formuláře, žádost o stipendium, inzerát – hledám bydlení, životopis, sportovní pravidla, letáček, přání, vizitka <i>Ústní projev:</i> Na nádraží (informace, jízdenka), nakupování v obchodě, názory, vypravení o minulých událostech, plánování, počasí a klima – rozhovor, sport – názory, studijní preference, tradice a svátky – srovnání. <i>Komunikační situace:</i> Plánování, nakupování, vypravení, přání, vyjadřování názorů, poptávka, prosba o pomoc, řešení problémů, srovnávání, řeč	Veg – žijeme v Evropě Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Mkv – kulturní difference, lidské vztahy ČjL, Aj, Z, Hv, Inf

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Rozumí nekomplikovaným informacím týkajícím se každodenního života, zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně, rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu. Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace. <i>Čtení:</i> Čte foneticky správně a s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu a u komplikovaných textů pak odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, najde informace v materiálech z každodenního života. <i>Ústní, písemný projev:</i> Poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vyprávění nebo popis na témata z oblasti svého zájmu, umí pracovat se slovníkem, používá běžné fráze, napíše souvislý, jednoduchý text týkající se okruhu známých témat, napíše krátké zprávy, které sdělují běžné informace, osobní dopis nebo osobní sdělení. Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, spontánně, plynule, gramaticky správně a stručně, logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma. <i>Interaktivní dovednosti:</i> V komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka, stručně vyjadřuje své myšlenky, začne, vede a uzavře jednoduchý osobní rozhovor na běžná témata, popíše své zážitky a události. Vyjádří a obhájí své myšlenky <i>Reálie:</i> Seznámí se s významnými událostmi z historie, kultury atd. Rozšiřování povědomí o známých osobnostech v Polsku, základní informace o systému polského školství atd.	<i>Fonetika, pravopis:</i> upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků, rytmus a intonace souvislého projevu <i>Mluvnice:</i> Množné číslo přídavných jmen, zopakování – deklinace přídavných a podstatných jmen v jednotném čísle, základní a řadové číslovky, minuly čas (dokonavý a nedokonavý) – opakování, množné číslo podstatných jmen a zájmen, budoucí čas (dokonavý), příslovečné určení času, podmínkové věty, stupňování přídavných jmen, příslovce – stupňování, vztažné věty <i>Slovní zásoba a témata:</i> Lidské vlastnosti, životní události, práce, zaměstnání, vzdělání, škola, život ve městě, architektura, infrastruktura, služby, volný čas a zábava, život na venkově, příroda, zvířata, rostliny, rodina <i>Písemný projev:</i> Soukromý dopis, popis v minulem čase, CV, popis školského systému v Polsku, moje město – popis, výhody a nevýhody života na venkově – argumentační text, gratulační dopis, popis osoby <i>Ústní projev:</i> popis lidí z nejbližšího okolí, vyjadřování názoru o veřejně působících lidech, povídání o své minulosti, pracovní podmínky – vyjadřování názorů, plánování budoucnosti, srovnávání života ve městě a na venkově, ekologie. <i>Komunikační situace:</i> Srovnávání, vyjadřování svých názorů, preferenci, pocitů, přání, očekávání, povinnosti, popisování vzájemných vztahů (přátelství atd.), argumentace, vyjadřování přesvědčení.	Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě Env – člověk a životní prostředí Mv – mediální produkty, média a mediální produkce ČjL, Aj, Z, Hv, Inf, Bi

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<i>Poslech:</i> Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma. <i>Čtení:</i> Čte srozumitelně a plynule delší texty, rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech, rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích na běžná témata, porozumí jasně formulovaným, jednoduchým návodům, užívá různé techniky čtení podle typu textu, postihne strukturu jednoduchého textu, vyhledá v textu detailní informaci. <i>Ústní, písemný projev:</i> Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími textu na úrovni A2. Dokáže napsat jednoduchý text týkající se okruhu známých témat. <i>Interaktivní dovednosti:</i> Komunikuje plynule a foneticky správně na konkrétní témata v běžných situacích. Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se běžných zájmů. <i>Reálie:</i> Rozšíří své povědomí o známých osobnostech v Polsku. Popíše vztahy a formy spolupráce s Českou republikou. Seznámí se ze stručnou charakteristikou ekonomiky, společnosti a kultury.	<i>Fonetika, pravopis:</i> rytmus a intonace souvislého projevu <i>Mluvnice:</i> Podstatné jména odvozena od sloves, slovesné vidy, přičestí minule, trpný rod, rozkazovací způsob, příslovečné určení místa, souvětí souřadné, vedlejší věty, přímá/nepřímá řeč <i>Slovní zásoba a témata:</i> Domácí potřeby, vynálezy a objevy a jejich použití v každodenním životě, zdraví a zdravotní styl, duševní kondice, cestování, kuchyň, recepty, tradiční polské jídlo, idiomy, statní a náboženské svátky, tradice, rodinné oslavy, slovní zásoba tykající se internetu, kino, televize, volnočasové aktivity <i>Písemný projev:</i> Shrnutí, stížnost (reklamace), zprava, neformální dopis, recept, příležitostní přání, online nakupování a internetové bankovníctví – argumentační text, recenze (film). <i>Ústní projev:</i> Popis věci s nejbližšího okolí (doporučení, reklama), běžné rozhovory (obchody a jiné služby), určení lokalizaci v prostoru, trávení volného času - preference a anty tipy, přání (gratulace, soustrast atd.), vyjadřování překvapení, vyjadřování názoru na téma internetu, filmu, televizi a jiných současných medií, <i>Komunikační situace:</i> Určování použití věci (účely), reklamování zboží, srovnávání minulosti ze současnosti, získávání informací, popis bytu, vyjadřování spokojenosti/nespokojenosti, neději, strachu a trápení, reklamace a stížnosti, přesvědčování, podporování, argumentování, recenzování atd.	Osv – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě Mv – mediální produkty, média a mediální produkce ČjL, Aj, Z, ZSV, Hv, Inf

Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Základy společenských věd* byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ z RVPG, zahrnuje v sobě dále výstupy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a v podstatě integruje i průřezová témata, a to hlavně téma 6.1. Osobnostní a sociální výchova, téma 6.2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a téma 6.3. Multikulturní výchova a téma 6.5 Mediální výchova.

Smyslem předmětu je usnadnit žákovi orientaci v současné společnosti, připravit ho na samostatný a odpovědný občanský život s aktivním přístupem ke svému sociálnímu prostředí. Přináší žákům informace z mnoha humanitních oborů a poukazuje na mezioborové vazby. Důležitou součástí předmětu je také nácvik sociálních a občanských dovedností (vytváření právních vztahů, způsob politické participace, psychohygiena).

Časová dotace předmětu činí dvě hodiny týdně ve všech ročnících.

Realizace předmětu bude probíhat různými metodami. Základ tvoří frontální vyučování doplňované skupinovou prací, projektovým vyučováním, besedami, exkurzemi, vlastní praxí apod.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu je po dvou hodinách v každém ročníku.

Předmět obsahuje tyto tematické celky:

Základy psychologie
Základy sociologie
Základy politologie
Základy práva
Základy ekonomie
Základy etiky
Základy filozofie
Planetární problémy
Mezinárodní vztahy
Člověk a svět práce
Výchova ke zdraví
Mediální výchova

Předmět zahrnuje tato průřezová témata:

- 6.1 Osobnostní a sociální výchova
- *Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti*
 - *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů*
 - *Sociální komunikace*
 - *Morálka všedního dne*
 - *Spolupráce a soutěž*
- 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- *Globalizační a rozvojové procesy*
 - *Globální problémy, jejich příčiny a důsledky*
 - *Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce*
 - *Žijeme v Evropě*
 - *Vzdělávání v Evropě a ve světě*
- 6.3 Multikulturní výchova
- *Základní problémy sociokulturních rozdílů*
 - *Psychosociální aspekty interkulturality*
- 6.5 Mediální výchova
- *Média a mediální produkce*
 - *Mediální produkty a jejich význam*
 - *Uživatelé*
 - *Účinky mediální produkce a vliv médií*
 - *Role médií v moderních dějinách*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	V modelových situacích žáci mohou aplikovat své znalosti a občanské dovednosti. Žáci jsou vedeni ke sběru informací z různých zdrojů a učí se je správně interpretovat. Jsou motivováni k samovzdělávání pomocí sledování aktuální politické a společenské situace.
Kompetence k řešení problému	Za pomoci učitele žáci interpretují různé společenské a společenskovední problémy. Samostatně pracují v probíraných tématech. Využívají mezipředmětových vztahů – aplikují znalosti z jiných oborů /např. D,Z/. Snaží se užít různorodých přístupů k problému na základě nabídky učitele.
Kompetence komunikativní	Správně argumentují při prezentaci aktuálních společenských a společenskovedních problémů. Připravují referáty a projevy, které prezentují veřejně. Zkouší si různé role v modelových situacích, vyplývajících z učiva. Snaží se vhodně reagovat na konflikt. Učí se nést odpovědnost za svůj názor.
Kompetence sociální a personální	Pracují v týmech, skupinách, zkouší si, jak jednotlivci mohou být svou individualitou skupině přínosem. V řízené diskusi zaujímají opačná stanoviska na určitou společenskou otázku. Sebehodnotí se, a to jak ve skupině, tak jako jednotlivci. Studují samostatně další doporučenou literaturu, sebevzdělávají se, využívají jiné formy vzdělávání – kurzy, přednášky. Účastní se testování, zpětných vazeb. Zamýšlí se nad osobními morálními pravidly. Sebepoznávají se. Porovnávají sebe s jinými kulturami, pravidly, zvyky.
Kompetence občanské	Osvojují si způsoby řešení různých životních situací. Osvojují si formou hry různé sociální role. Učí se diskutovat, argumentovat o problémech společenského charakteru. Sleduje politické, kulturní dění v ČR, Evropě i ve světě. Orientují se v oblasti lidských práv. Seriózně a asertivně dávají najevo své názory, umí je obhájit, jsou si vědomi zodpovědnosti za ně.
Kompetence k podnikavosti	Cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodují o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Rozvíjejí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávají a využívají příležitost pro svůj další rozvoj. Uplatňují proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost. Získávají a kriticky vyhodnocují informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech. Posuzují a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti jsou připraveni tato rizika nést. Chápu podstatu a principy podnikání, realitu tržního prostředí a další faktory.

Vzdělávací obsah - Základy společenských věd

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka. Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a pozorování ovlivňovat. Porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení. Porovnává osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví. Využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých, volbě profesní orientace. Na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi. Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace. Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia	Základy psychologie Psychologie jako věda, jednotlivé obory psychologie Podstata lidské psychiky <i>vědomí</i> <i>psychické jevy</i> <i>psychické procesy</i> <i>psychické stavy</i> <i>psychické vlastnosti</i> Chování a prožívání Učení Duševní hygiena Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole a obci Psychologie osobnosti <i>osobnost</i> <i>temperament a charakter</i> <i>jednotlivé psychologické přístupy k osobnosti</i> <i>modely vzájemného chování související s etickými,</i> <i>psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života</i> <i>odpovědnost sebeúcta, respekt, rozhodování</i> Psychologie náročné životní situace <i>sociální dovednosti</i> Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině Psychohygiena <i>předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci</i> Trh práce a profesní volba Profesní volba <i>práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností</i>	Bi Osv 1.1 – 1.4 Mkv 3.1, 3.2 Výchova ke zdraví Výchova ke zdraví Člověk a svět práce

Posoudí profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho volbě a kariéře na českém i zahraničním trhu. Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru. Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka. Student pochopí vývoj médií a jejich nezanedbatelný vliv na dnešní společnost. Student rozvíjí schopnost přijímat a zpracovávat mediální produkty s vědomím toho, jak jsou konstruovány a s jakým komunikačním záměrem jsou nabízeny na trhu. Kriticky hodnotí životní styl nabízený médií, rozlišuje podstatné od nepodstatného, povrchní od objektivního. Kriticky se staví k bulváru. Rozezná kvalitu od nekvality. Rozezná společenskou a estetickou hodnotu sdělení v různých sémiotických kódech, zvláště sdělení v mateřském jazyce a obrazová sdělení. Vnímá životní styl jako výraz vlastní autenticity a odlišuje ho od spotřebního stylu nabízeného médií. Získá představu o práci v týmu, o vztazích nadřízenosti a podřízenosti při tvorbě společného díla. Osvojí si postupy racionálního a kontrolovaného nakládání se symbolickými obsahy. Osvojí si poznatky umožňující mu lépe se orientovat v současném dění. Získá představu o roli médií v demokratické společnosti. Získá mediální gramotnost. Získá představu o roli médií ve vývoji světa.	<i>vzdělávání a příprava na volbu profese</i> <i>přijímací pohovor a výběrové řízení</i> <i>pracovní úspěšnost a kariérní růst</i> <i>dobrovolnictví jako příležitost k rozvoji pracovních schopností</i> Média a mediální produkce – vývoj médií, vznik masových médií, vnější vlivy na chování médií – vlivové agentury, public relations, financování médií, lidé v médiích, organizace práce v médiích, příprava vlastních materiálů Mediální produkty a jejich významy – kategorie mediálních produktů, rozbor aktuálního zpravodajství, vztah mezi mediálními produkty, výrazové prostředky typické pro jednotlivá média, stereotypy v médiích, hodnoty a životní styl nabízený médií, mediální produkce pro mládež, reklama, reklamní kampaně, příprava příspěvku do regionálních novin, příprava televizního vystoupení – psaný projev, mluvený projev Uživatelé – cílová skupina médií, média pro vybrané skupiny, aktivní publikum, sémantická moc médií, návyky při konzumaci médií, ohlasy čtenářů na pořady Účinky mediální produkce a vliv médií – vliv médií na každodenní život člověka, vlivy mediálních obsahů – předpokládané a skutečné př. Pornografie, celospolečenské a kulturní vlivy – vliv na jazykovou kulturu, diskuse na téma vliv médií – násilí, rodinný život atd. Role médií v moderních dějinách – jak se liší postavení člověka v tradiční a dnešní společnosti – od knihtisku k digitalizaci, masová společnost, svoboda projevu, bulvár – jak a proč?, vývoj komunikace ve společnosti, média a dějiny, role médií v obci atd.	Mv 5.1 – 5.5
--	---	---------------------

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými řeší konstruktivně. Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků jednotlivých sociálních skupin, doloží na příkladech, k jakým důsledkům mohou vést předsudky. Objasní, jaký význam má sociální kontrola. Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a nekonstruktivní. Objasní podstatu sociálně patologických jevů, popíše možné dopady na společnost i jedince. Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů. Rozlišuje a porovnává historické typy státu. Vymezí, jakou funkci plní ústava a které oblasti života upravuje. Objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři složky. Rozlišuje, porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR.	Základy sociologie Sociologie jako věda Společenská podstata člověka <i>význam začlenění jedince d sociálních vazeb</i> <i>proces socializace</i> <i>mezilidská komunikace</i> <i>problémy v mezilidských vztazích</i> Sociální struktura společnosti <i>sociální útvary</i> <i>společenské instituce</i> <i>sociální nerovnost</i> <i>sociální mobilita</i> <i>jedinec ve skupině /vztahy, role, normy chování/</i> Sociální fenomény a procesy <i>rodina, práce, masmédia, životní prostředí</i> <i>sociální deviace</i> <i>sociální problémy / nezaměstnanost, kriminalita, extremismus/</i> Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi <i>otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování</i> <i>vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů</i> Modely sociálního chování v intimních vztazích <i>otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost,</i> <i>odpovědnost, sebepoznání, sebeúcta</i> Základy politologie Stát <i>znaky a funkce státu, formy státu</i> <i>právní stát</i> <i>Ústava ČR – přehled základních ustanovení</i> Demokracie <i>principy a podoby demokracie</i> <i>občanská práva a povinnosti</i> <i>občanská společnost, její instituce</i>	Osv 1.3 Mv 5.1, 5.3, 5.4 Výchova ke zdraví D

Vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním zřízení. Rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek. Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, jakým způsobem může přispět k řešení veřejných záležitostí. Vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy participace občanů. Obhazuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých, uvážlivě vystupuje proti jejich porušování. Uvede okruh problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady. Posoudí profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho volbě a kariéře na českém i zahraničním trhu. Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru.	<i>politické subjekty, politický život ve státě</i> <i>volby, volební systémy, úřady</i> <i>Lidská práva</i> <i>dokumenty o lidských právech</i> <i>porušování a ochrana lidských práv</i> <i>funkce ombudsmana</i> <i>Ideologie</i> <i>znaky a funkce</i> <i>přehled vybraných ideologií</i> Trh práce a profesní volba <i>Osobní management</i> <i>plánování osobní práce</i> <i>time management</i> <i>zaměstnání a mezilidské vztahy</i> <i>zaměstnání a rodina</i> <i>workholismus</i>	Člověk a svět práce
--	--	---------------------

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy.	Základy práva <i>Právo a spravedlnost</i> <i>smysl a účel práva</i> <i>morálka a právo</i>	

Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy. Jak a kde je uveřejňují. Rozlišuje FO a PO. Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů / manželství, pracovní poměr, vlastnictví/. Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy. Rozeznává, jaké případy se řeší v občanském a trestním soudním řízení. Rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky postížitelnosti občanů a uvede příklady postihů. Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady, s nimiž se na ně mohou občané obracet. Ve svém jednání respektuje platné právní normy. Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost. Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď. Uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti. Objasní funkci odborů. Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky.	Právo v každodenním životě <i>právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům právní řád ČR – jeho uspořádání systém právních odvětví, druhy právních norem smlouvy, jejich význam, a obsah všeobecné podmínky smluv</i> Orgány právní ochrany <i>funkce a úkoly, právnické profese účel a průběh soudního řízení orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden</i> Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Sexuálně motivovaná kriminalita <i>pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami</i> Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání <i>šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti(CAN)</i> Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě Autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy <i>zdravotní a psychosociální rizika</i> Pracovněprávní vztahy Pracovní právo <i>podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů</i> Bezpečnost práce <i>zásady bezpečnosti práce pracovní úraz a odškodnění ekologická hlediska práce</i>	Výchova ke zdraví Člověk a svět práce
--	---	---

Chová se poučeně a adekvátně v případě pracovního úrazu. Vysvětlí na základě reálné a aktuální situace mechanismy trhu. Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na základě vývoje nabídky a poptávky. Rozpozná běžné cenové triky a klamavou reklamu. Rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma je v konkrétní situaci nejvhodnější. Posoudí rizika a výhody podnikání ve srovnání se zaměstnáním. Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní firmy. Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu. Rozlišuje typy daní, na které činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje. Uvede, jak se podá daňové přiznání, jak zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění. Na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů na změny životní úrovně občanů. Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit. Vypočítá životní minimum, zažádá o sociální dávku.	Tržní ekonomika Základní ekonomické pojmy typy ekonomik ekonomický cyklus tržní mechanismus, nabídka, poptávka, cena globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty právní formy podnikání základní právní normy týkající se podnikání Marketing marketing a public relation reklamní agentury Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice Fiskální politika státní rozpočet daňová soustava Monetární politika inflace, kurz měny zahraniční platební bilance, HDP Sociální politika důchodový systém, systém sociálních dávek životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti	Člověk a svět práce Člověk a svět práce
--	---	---

Objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci. Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze dle kurzu. Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do CP. Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a sestaví domácí rozpočet. Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým / v domácnosti/. Navrhne, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvhodnější produkt a vysvětlí proč. Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN. Vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby. Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank. Využívá moderní formy bankovních služeb, ovládá bezhotovostní platební styk. Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy. Rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti. Posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občana, uvede příklad, jak mohou právnické a fyzické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva.	Finance Peníze <i>funkce peněz</i> <i>formy platebního styku</i> <i>cenné papíry, akcie, burza</i> Hospodaření domácnosti <i>rozpočet domácnosti, typy rozpočtu</i> <i>tok peněz v domácnosti</i> <i>spotřební výdaje</i> <i>práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele</i> Finanční produkty <i>způsoby využití přebytku – spořicí a investiční produkty</i> <i>další způsoby investování peněz</i> <i>řešení nedostatku financí, úvěry, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění</i> Bankovní soustava ČNB <i>komerční banky, specializované finanční instituce</i> <i>moderní formy bankovníctví</i> Mezinárodní vztahy a globální svět Evropská integrace <i>podstata a význam</i> <i>EU – význam, proces integrace, měna, orgány EU</i> Mezinárodní spolupráce <i>důvody, význam a výhody</i> <i>významné mezinárodní organizace a společenství /RE, NATO, OSN</i> + další dle výběru/ Proces globalizace <i>globální problémy lidstva</i> <i>příčiny, projevy, důsledky</i>	Člověk a svět práce Z, D Veg 2.1 – 2.5
---	---	---

Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký má vliv jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR. Uvede příklady institucí, na něž se lze obrátit v případě problémů v zahraničí. Posoudí projevy globalizace, uvede příklady GPL, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky.		
--	--	--

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka. Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení. Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci. Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem. Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení.	Úvod do filozofie a religionistiky Podstata filozofie <i>základní filozofická otázka</i> <i>vztah filozofie a mýtu, k náboženství, vědě a umění</i> Filozofie v dějinách <i>klíčové etapy a směry filozofického myšlení</i> Víra v lidském životě <i>podoby víry</i> <i>znaky náboženství</i> <i>náboženské systémy, církve</i> <i>sekty</i>	D, Z, DU Inf

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. V jejím rámci je vyučován jako samostatný předmět, a to čtyři roky jako povinný předmět, ve třetím a čtvrtém ročníku je mu věnován dvouhodinový seminář. Povinně vyučovaný Dějepis je dotován dvěma hodinami týdně v každém ročníku.

Hodiny Dějepisů jsou založeny na frontální výuce, převažuje výklad učitele. Ten je doplněn miniprojekty, exkurzemi, promítáním dokumentů a prací s prameny. Dle možnosti je zařazována skupinová práce.

V průběhu prvních třech let vyššího gymnázia se dějepis soustředí zejména na klíčová období světových, zvláště pak evropských dějin. V jejich kontextu je věnována pozornost i dějinám českým, vývoj v našem státě je pojímán v souvislosti s vývojem světových a zejména evropských dějin. Větší pozornost je věnována zejména dějinám dvacátého století. V posledním ročníku studia je soustředěna především na objasnění těch událostí, které mají přímou vazbu na současnou podobu světa.

Záměrem výuky je podat ucelený přehled o nejdůležitějších epochách vývoje lidstva, zejména pak o vývoji ve dvacátém století jako o výslednici historie předchozí, jako o východisku pro hodnocení soudobých problémů a jako o zdroji poznání pro budoucnost.

Celkové pojetí výuky vychází z historie jako ze „zázemí dneška“. Výklad se tedy nesoustředí na izolovaná fakta, ale v celkovém pojetí se snaží hledat souvislosti srovnávání, analogie, historické zákonitosti a principy tak, aby žák pochopil problémy dnešního světa.

Do vyučovacího předmětu Dějepis jsou začleněna zejména tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích činností

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky čtyřletého a víceletého gymnázia. Vyučuje se ve dvouhodinové týdenní dotaci. Žáci si v posledních dvou letech studia mohou zvolit nepovinný volitelný dvouhodinový seminář.

Výuka dějepisů směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejich politických institucí
- pochopení prvořadé potřeby života v míru

Nástroje hodnocení: během celého školního roku se operativně vzhledem k charakteru učiva prolíná ústní a písemné hodnocení ve formě individuální či skupinové. Pravidelně jsou zařazovány shrnující testy.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitel: Pracuje se žáky tak, aby si osvojili důležitá fakta a na základě jejich znalostí dokázali vyložit dějinné procesy. Zadáváním samostatné práce podporuje v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace. Žák: své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj; efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení; kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
--------------------	---

Kompetence k řešení problémů	kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Učitel: Zadáváním samostatného vyhledávání informací v historických pramenech učí žáky analyzovat, srovnávat, kriticky hodnotit získaná fakta a dospívat k samostatným závěrům. Žák: rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části; vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy; uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice; kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry; je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran; zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků
Kompetence komunikativní	Učitel: Při ústním prověřování znalostí a v diskusi nad nabízenými tématy učí žáky přesně a srozumitelně formulovat myšlenky, argumentovat na základě zvládnutí historických faktů, využívat všech prostředků zejména mluvené komunikace Žák: s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu; používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu; efektivně využívá moderní informační technologie; vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci; prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem; rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.
Kompetence personální a sociální	Žák: posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe; stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky; odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje; přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je

	aktivně a tvořivě ovlivňuje; aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů; přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii; projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých; rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.
Kompetence občanská	Učitel: Důrazem na vybrané kapitoly z historie formuje v žácích občanské postoje, vede je k pochopení zásad života v občanské společnosti, k potřebě jejího stálého kultivování i ochrany. Žák: informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě; o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu; respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí; rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání; promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování; chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc; posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí
Kompetence k podnikavosti	Žák: cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření; rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě; uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace; získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit; usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu; posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést; chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Vzdělávací obsah - Dějepis

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého. Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace.	Úvod do studia historie Význam historického poznání pro současnost Práce historika, historické informace a jejich využití	
Charakterizuje dobu kamennou, vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti. -objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	Prehistorické období lidstva - Pravěk Doba kamenná- paleolit, mezolit,neolit,eneolit Doba bronzová,železná	
Objasní civilizační přínos vybraných starověkých společenství,antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace Vysvětlí určující procesy a události, které vedly ke vzniku fenoménů, které jsou základem evropské civilizace. Uvede významné osobnosti starověkých dějin. Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy	Starověk Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt,Indie,Čína) Antické Řecko Antický Řím Evropa v době římské, naše země v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice Středověk Stěhování národů Charakteristika středověké společnosti	Veg Žijeme v Evropě Vv – významné památky staroorientálních států a antiky

2. ROČNÍKA SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Žák: Objasní proces christianizace a její vliv na utváření raně středověkých států, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti.	Středověk Utváření středověké Evropy(byzantsko-slovanská oblast, franská říše a oblast západní, střední a východní Evropy)	Veg Žijeme v Evropě
Vymezi specifiku islámské oblasti.	Islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze	
Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území, vysvětlí příčiny a důsledky křížových výprav.	Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, husitství, kacířství	Veg Žijeme v Evropě ČjL- literatura doby husitské
Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Venkov a zemědělství, kolonizace, urbanizace; rozvoj obchodu a řemesel	
Charakterizuje středověké umění a vzdělanost. Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	Vzdělanost a umění středověké společnosti	Vv- kultura, umění středověku
-rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj vymezi základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Počátky novověku Renesance a humanismus; reformace Zámořské plavby Rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; absolutismus a stavovství Třicetiletá válka Naše země za třicetileté války Barokní kultura, politika, náboženství	ČjL-literatura u nás a ve světě Vv-umění doby renesance, baroka

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století. Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů. Charakterizuje hnutí národů, emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo českého národního hnutí v našich dějinách, uvede jeho specifické rysy. Charakterizuje průmyslovou revoluci, proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace, její ekologická rizika, její sociální a politické důsledky, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace. Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	Novověk Osvícenství Velká francouzská revoluce, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu Rozvoj výroby a vědy, průmyslová revoluce, změny v sociální struktuře Utváření novodobých národů /českého, slovenského, německého, italského;/emancipační hnutí sociálních skupin Mocenská a koloniální politika velmocí- VB, F –předpoklady a projevy imperiální, mocenské, koloniální politiky velmocí. Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1.světové války Nástup Ruska jako evropské velmoci USA, jeho vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války Mezinárodní vztahy v 2. pol. 19. století Mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů Proměny životního stylu, vzdělanost a umění přelomu 19. a 20. století – „belle epoque“	Veg Žijeme v Evropě ČjL-historické pozadí literárního vývoje
Žák: Charakterizuje 1.světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky.	Moderní doba- léta 1914 – 1918 První světová válka, české země v době první světové války Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci	

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se základy demokracie.	Moderní doba- léta 1918 – 1945 Poválečný versailleský systém a jeho vnitřní rozpory Vznik Československa, Československo v meziválečném období Evropa a svět v 20. a 30. letech, světová hospodářská krize	

Objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit. Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a jejími politickými důsledky, vyhocení politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil. Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku. Popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury. Vysvětlí příčiny, popíše průběh a zhodnotí výsledky 2. světové války, seznámí se s německou protižidovskou politikou. Charakterizuje život u nás v letech 1939-1945, vysvětlí, kdo je říšský protektor, úlohu SS v protektorátě, seznámí se se vznikem, úlohou domácího a zahraničního odboje, pochopí rozdíly v názorech na poválečný vývoj v Československu u představitelů demokratického a komunistického odboje	Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek Mnichovská krize a její důsledky Kultura 1. pol. 20. Století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) Druhá světová válka- antisemitismus, koncentrační tábory, holocaust ;globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války Protektorát Čechy a Morava, 2. čs. domácí a zahraniční odboj	ZSV-podstata totalitních režimů – demokracie+ totalita
Žák: Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy, nejvýznamnější konflikty. Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku. Zaměří se na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů USA a SSSR. Pochopí situaci ve střední Evropě a v naší zemi. Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích. Popíše proces sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a jejich fungování. Charakterizuje postkoloniální země, objasní význam neevropské kultury v moderním světě. (islámské, židovské a dalších), objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí. Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti dalšího vývoje..	Moderní doba – soudobé dějiny Evropa a svět po válce –OSN, princip sociálního státu Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj SSSR jako světová velmoc Varšavská smlouva RVHP USA jako světová velmoc, euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie Životní podmínky na obou stranách „železné opony“ Konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael Dekolonizace , třetí svět a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické, politické postavení v globálním světě. Pád komunistických režimů a jeho důsledky Globální problémy moderní společnosti Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě	Veg Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy Mv Role médií v moderních dějinách Z – změny na politické mapě světa ČjL – odraz politických procesů v české a světové literatuře

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Geografie a Geologie. Zahrnuje rovněž část učiva z Ochrany člověka za mimořádných událostí vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví. Je určen žákům prvního, druhého a čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a pátého, šestého a osmého ročníku osmiletého gymnázia. Ve všech těchto ročnících jsou předmětu Zeměpis věnovány dvě vyučovací hodiny týdně a ve druhém ročníku čtyřletého a v šestém ročníku osmiletého gymnázia je zařazeno terénní vyučování v rozsahu jednoho vyučovacího dne z oboru Geologie (práce v terénu a geologická exkurze) pro žáky neúčastnící se sportovního kurzu. Zároveň jsou do výuky zařazeny geografické exkurze. Předmět Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci geografie. Ve své podstatě Zeměpis spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury. V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoho vazeb k různým jiným vědním oborům či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí.

V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii a v politické geografii na politologii. Komplexní geografické poznání napomáhá u žáka postupně vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí, a to k předmětům občanský a společenskovědní základ a historie.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis jsou začleněna tato průřezová témata:

- ☐ Osobní a sociální výchova
- ☐ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- ☐ Multikulturní výchova
- ☐ Environmentální výchova
- ☐ Mediální výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky prvního, druhého a čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a odpovídající ročníky osmiletého gymnázia. Vyučuje se v dvouhodinové týdenní dotaci. Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména:

- k vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;
- k získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;
- k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- k přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- k přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- k získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- k utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;
- k aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Klasifikace bude prováděna na základě geografických testů jednotného charakteru, ústního zkoušení a práce navíc – dobrovolných referátů, prezentací, či přípravou testů, křížovek a dalších aktivit pro zpestření vyučování formou interaktivní práce mezi žáky samotnými.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitel: Vybízí žáky k využívání učebních pomůcek: atlas, mapa, globus, pro získávání a ověřování geografických informací. Seznamuje žáky s prameny geografických informací - s časopisy s geografickou tematikou: National Geographic, Lidé a Země a další literatura. Zadáva jednotlivým žákům témata na krátké referáty a prezentace, při jejich zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídit a přiměřeně hodnotit.
---------------------------	--

Kompetence k řešení problémů	Pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata. Žák: Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj. Efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení. Kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi. Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Učitel: Pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury. Problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru, mohou být reálné v prostoru a čase, ale i modelové a smyšlené. V rámci exkurzí a geografického terénního vyučování směřuje žáky podle poznatých jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe. Žák: Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj. Efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení. Kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi. Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.
Kompetence komunikativní	Učitel: Formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog. Hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskusí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou. Žák: S ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu. Používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu. Efektivně využívá moderní informační technologie. Vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci. Prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem. Rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.
Kompetence sociální a personální	Učitel: Vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě. Zadáva projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci. Žák: Posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe. Stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.

Kompetence občanská	Odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje. Přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje. Aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů. Prispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých. Rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům. Učitel: Vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty, panelové diskuse na dané téma: „Jak by měla probíhat pomoc potřebným ve světě“ (tsunami, hurikány, záplavy, hlad, neúroda, lokální konflikty). Organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy. Žák: Informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě. O chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu. Respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí. Rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání. Promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování. Chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví. Poskytne ostatním pomoc. Posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
-----------------------------------	---

Vzdělávací obsah - Zeměpis

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů. Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti. Rozliší hlavní biomy světa. Rozliší složky a prvky fyzikogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi.	Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář fyzikogeografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzikogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzikogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí systém fyzikogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	Přesahy – Bi, F
Žák: Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny. Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni.	krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence , udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, přírody a životního prostředí	Přesah - Env, Bi PT – Env 4.2
Žák: Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva. Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa.	makroregiony světa – přehled kontinentů mimo Evropy	Přesah – ZSV
Žák: Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů. Žák:	geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data,	Přesah – M,F, Inf

Orientuje se s pomocí map v krajině. Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území. Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje.	ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum, Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)	
Žák: Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy. Využívá vybrané metody identifikace minerálů.	Země jako geologické těleso – základní geobiocykly zemské sféry – chemické, mineralogické, a petrologické složení Země minerály – jejich vznik a ložiska, krystaly a jejich vnitřní stavby, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí	Přesah - Bi
Žák: Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů. Analyzuje různé druhy poruch v litosféře. Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů.	magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí, krystalizace minerálů z magmatu zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace metamorfnní procesy – jejich typy, kontaktní a regionální metamorfóza deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu	Přesah - Bi
Žák: Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu.	povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události živelní pohromy	Přesah - Bi OČMU OČMU
Žák: Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu. Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu. Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu.	vznik a vývoj půd interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny	Přesah - Bi

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Žák: ČR - Určí základní geomorfologické, orografické hydrologické jednotky, zhodnotí stav ochrany přírody, půd a vod. Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika.	Česká republika Základní geomorfologický, hydrologický a pedologický přehled, vývoj ochrany přírody místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony	Přesah – D – vývoj území státu a obyvatelstva PT – Env 4.3
Žák: Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. Zhodnotí polohu, přírodní poměry. Lokalizuje na mapách makroregiony Evropy, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná. Lokalizuje na mapách makroregiony SNS, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	EVROPA - fyzickogeografická charakteristika Evropy - Evropa ve světě - Evropská unie - vývoj a cíle evropské integrace - hosp a sociální základna EU - Velká Británie a Irsko - Francie - Německo - Benelux a Dánsko - Španělsko a Portugalsko - Itálie a Řecko - Severní Evropa - Alpské země - východní Evropa – hospodářské, politické a sociální změny - Slovensko - Polsko - Maďarsko - Balkán - západní - východní - Pobaltí SNS - SNS - charakteristika, rozpad SSSR, vznik SNS - Evropské Rusko - Asijské Rusko - Ukrajina, Moldávie, Bělorusko - Zakavkazsko a Střední Asie	Přesah – D – vývoj Evropy v souvislostech PT – Veg 2.4

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva. Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa. Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení. Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa. Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů. Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti. Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji. Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál.	obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky socioekonomická sféra – sociálně geografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace světové organizace – vývoj a význam v historii a současnosti, rozdělení podle typů	přesah – ZSV, Bi, D. Inf PT – Veg 2.1 – 2.3 Mkv 3.1 Env 4.2
Žák: Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.	makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy	Přesah - ZSV

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP G.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, logického vyvozování a geometrického vnímání světa.

Matematické myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy rozvíjejí schopnost soustředění a hlubšího porozumění problému. V matematice jsou žáci při hledání správného a úplného řešení vedeni k systematickosti a vytrvalosti. Při obhajobě svých výsledků a tvrzení se žáci učí srozumitelně a věcně argumentovat, přesně formulovat problémy a myšlenky. Matematika učí pamatovat si nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Rozvíjí schopnost pracovat s informacemi.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení si strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikovat. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Pozornost je věnována i zapojování žáků do matematických soutěží (Matematický klokan a Matematická olympiáda) a korespondenčních seminářů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace v RVP G. Matematika je vyučována na vyšším stupni osmiletého studia i ve čtyřletém studiu po celé čtyři roky s časovou dotací 4, 4, 4, 4 hodiny. V každém ročníku se 1 hodina může půlit, zvláště na úrovni prvních a druhých ročníků.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z matematiky ve třetím ročníku a septimě a v oktávě a čtvrtém ročníku.

Školní výstupy vychází z očekávaných výstupů RVP.

Žák je v jednom klasifikačním období přezkoušen písemně nebo ústně alespoň 6x. Dvě z těchto prací jsou shrnující za čtvrtletí a trvají 45 min. Celkové hodnocení v předmětu je výsledkem hodnocení písemných prací, ústního zkoušení, aktivity v hodinách a výsledků domácí přípravy.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitel: Vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivuje pro celoživotní učení. Zadává motivační úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali matematiku jako nástroj pro řešení reálných situací. Prokládá výklad názornými příklady. Zařazuje do vyučování práci s chybou (např. vede žáky k odhalování záměrných chyb ve výkladu). Umožňuje žákům kontrolovat své pokroky v učení (domácí úkoly, oprava proverek). Klade důraz na mezipředmětové vztahy. Vyžaduje, aby žáci řešení příkladů zapisovali pomocí vhodné matematické symboliky.
Kompetence k řešení problémů	Učitel: Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností. Společně s žáky vytváří algoritmy řešení, které potom slouží jako pomůcka při řešení úloh obdobných. Pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího matematického postupu. Zadává problémové otázky a úkoly, při nichž žáci nalézají různé způsoby řešení téhož příkladu. Upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a ukazuje jim metody jejich odstranění. S žáky hledá obecná řešení a podporuje tento způsob řešení úloh. Zařazuje práci s přehledy vzorců, používá matematické tabulky. Pomocí vhodných úloh ukazuje a s žáky hledá různé metody řešení související s různými oblastmi matematiky.

Kompetence komunikativní	Vede žáky k využívání náčrtků při řešení úloh, užívání kalkulačů a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků. Podporuje matematické soutěže (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře). Pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení vhodného matematického postupu. Učitel: Vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Při prezentaci řešení příkladu vyžaduje, aby žáci slovně přeformulovali příklad na matematický problém, použili přitom vhodnou matematickou symboliku a terminologii a dokázali interpretovat výsledek. Požaduje logické argumenty při obhajování postupu řešení příkladů. Vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce. Požaduje, aby žáci komentovali svůj postup při řešení úloh u tabule. Vede žáky k tomu, aby vysvětlili svoji strukturu řešení a jasně formulovali závěr. Vede žáky k diskusi s ním i ostatními spolužáky. Dbá, aby žák k vysvětlení situace užíval grafického záznamu (např. náčrtku, tabulky, grafu). Klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu.
Kompetence sociální a personální	Učitel: Rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Vede diskusi při řešení úlohy a dbá na respektování názorů i nesprávných. Podporuje vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úloh. Zadáva skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu, vyjádří svůj názor a vyslechnou názor ostatních.
Kompetence občanská	Učitel: Vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Vychovává žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě jejich stanoviska a sebekritice. Zadáváním vhodných příkladů poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti. Podporuje vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úloh.
Kompetence k podnikavosti	Učitel: Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učí žáky chránit své zdraví při práci, pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání. Oceňuje žáky, kteří se dovedou konkrétně zeptat na nejasnost či problém. Hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků. Volí přiměřeně náročné úlohy vzhledem ke schopnostem žáků.

Vzdělávací obsah - Matematika

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky. Užívá správně logické spojky a kvantifikátory. Přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje. Rozliší správný a nesprávný úsudek. Rozumí logické stavbě matematické věty. Rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty. Vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět. Zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problémů Provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh.	Výroková logika, teorie množin, - výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, alternativa, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie; obměněná a obrácená implikace - definice, věta, důkaz - přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem - množiny, operace s množinami - sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, de Morganova pravidla, Vennovy diagramy	Inf – ověření vlastností logických spojek v tabulkovém kalkulátoru
Vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N , Z , Q , R . Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel. Operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty. Odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor.	Teorie čísel - číslo, proměnná - číselné obory N , Z , Q , R - přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b , největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky) - celá čísla - racionální čísla - reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota	F (ve všech ročnících) - určení číselné hodnoty veličin, převody jednotek Ch(1.r.) - základní výpočty Inf – algoritmy rozkladu čísla na prvočinitele, hledání největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku SM – úvod do teorie čísel
Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy. Efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů. Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic.	Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - mocniny s přirozeným a celým exponentem - druhá a n -tá odmocnina	F, Ch (ve všech ročnících) - vyjádření neznámé ze vzorce, obecné řešení úloh Ch (koncentrace látek) - základní výpočty F (1.roč.) - úlohy o pohybu Inf – využití tabulkového editoru
Řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení. Rozlišuje ekvivalenční a neekvivalenční úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení. Geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav.	Rovnice a nerovnice a jejich soustavy - lineární rovnice a nerovnice - kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice - rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou	F, Ch (ve všech ročnících) - vyjádření neznámé ze vzorce, obecné řešení úloh Ch (koncentrace látek) - základní výpočty F (1.roč.) - úlohy o pohybu SM – řešení Diofantových rovnic nerovnosti a odhady

Správně používá geometrické pojmy. Zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary. Využívá náčrt při řešení rovinného problému. Řeší planimetrické problémy motivované praxí.	- soustavy lineárních rovnic a nerovnic Planimetrie - klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina) - konvexní a nekonvexní útvar a úhel - polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost) - metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu, vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou přímek, odchylka přímek) - dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé) - trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly, střední příčka, těžnice, výška) - shodnost a podobnost trojúhelníků (Euklidovy věty a Pythagorova věta) - čtyřúhelníky (různoběžník, rovnoběžník, lichoběžník) - kružnice, kruh (tečna, sečna, tětíva kružnice, oblouk kružnice, středový a obvodový úhel; Thaletova kružnice a věta) - obvody a obsahy rovinných útvarů	F (1.roč) – skládání a rozklady sil na nakloněné rovině, velikost výsledných vektorů
---	---	---

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem.	Planimetrie Množiny bodů dané vlastnosti - základní množiny bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti	Využití programu Geogebra
Používá různé jednoduché metody řešení rovnic a nerovnic a aplikuje je v nových situacích.	Řešení rovnic a jejich soustav s parametrem - lineární rovnice a soustavy lin. rovnic s parametrem	
Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti.	Shodná a podobná zobrazení - zobrazení (pojem zobrazení, definiční obor a obor hodnot zobrazení, prosté zobrazení, inverzní a složené zobrazení) - shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení - orientovaný úhel, oblouková míra - podobná zobrazení: stejnolehlost - konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení	Využití programu Geogebra
Načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti. Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí.	Funkce	F (ve všech ročnících - vyjádření závislosti

Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů. Aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi. Modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí. Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích.	- obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (parita, monotónnost, ohraničenost, extrémy, periodičnost) - lineární funkce, konstantní funkce - kvadratická funkce - funkce absolutní hodnota - lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost - mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem); - funkce druhá a n-tá odmocnina - mocniny a odmocniny, mocniny s racionální exponenty - exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů - exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice - goniometrické funkce; vztahy mezi goniometrickými funkcemi - goniometrické rovnice a nerovnice - trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku; sinová a kosinová věta	F (1.roč) - kinematika rovnoměrného a zrychleného pohybu, vrhy F (2.roč.) - děje v plynech, kmitání a vlnění F (3.roč) - střídavý proud, radioaktivní přeměnový zákon Využití programu Geogebra Inf – využití funkcí v tabulkovém editoru
---	--	---

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Správně používá geometrické pojmy. Určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky. Na základě vlastností třídí geometrické útvary v prostoru. Využívá náčrt při řešení prostorového problému. V úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly. Zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles. Řeší stereometrické problémy motivované praxí.	Stereometrie - vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin (řešení stereometricky) - kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny - volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou - metrické vztahy prostorových útvarů - základní tělesa - povrchy a objemy základních těles	DG - řezy a zobrazení těles Využití programu Geogebra
Vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru. Používá operace s vektory. Používá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii.	Vektorová algebra - orientovaná úsečka, vektor a operace s nimi (sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru skalárem) - kartézská soustava souřadnic - lineární kombinace, lineární závislost a nezávislost vektorů	F - vektorové veličiny

	- velikost vektoru - skalární součin vektorů - odchylka dvou vektorů	
Užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině. Rozumí geometrickému významu koeficientů. Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v rovině. Využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů.	Analytická geometrie v rovině - parametrické vyjádření přímky v rovině, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar rovnice přímky - polohové úlohy v rovině - metrické vztahy (vzdálenost bodů, bodu od přímky v rovině, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin)	Inf – algoritmy pro výpočet metrických vztahů Využití programu Geogebra
Žák využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření. Z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce. Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice).	Kuželosečky - transformace soustavy souřadnic (posunutí, příp. otočení) - kružnice, elipsa, parabola a hyperbola, ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček - vzájemná poloha přímky a kuželosečky - tečna kuželosečky a její rovnice	Využití programu Geogebra

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet). Upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly. Využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti. Diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat. Volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku). Reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy.	Kombinatorika, pravděpodobnost, práce s daty - kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), variace a permutace s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník - pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů - práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky: medián, modus, vážený aritmetický průměr, percentil, kvartil, mezikvartilová odchylka, směrodatná odchylka	<i>Průřezové téma: Mediální výchova okruh Účinky mediální produkce a vliv médií</i> F – 1 - 7 .ročník- zpracování fyzikálních protokolů, chyby měření Inf - využití tabulkového editoru ke zpracování a generování statistických dat
Vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel. Formulují a zdůvodňují vlastnosti posloupností.	Posloupnosti a řady - definice a určení posloupností vzorcem pro n-tý člen a rekurentně) - vlastnosti posloupností	Inf– využití finančních funkcí tabulkového editoru algoritmy pro výpočet řad

Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech. Aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice. Vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností. Vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady; pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet.	- aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika - limita posloupností, konvergentní a divergentní posloupnost - nekonečná geometrická řada a její součet	
Systematizuje poznatky. Používá různé metody a způsoby při řešení úloh. Aplikuje získané poznatky v úlohách z praxe.	Komplexní úlohy - strategie řešení testových úloh - řešení úloh komplexního charakteru	

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu *Fyzika* vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP GV.

Vzdělávací obor Fyzika je chápán v první řadě jako prostředek umožňující žákům poznávat vlastnosti a zákonitosti fyzikálních objektů a též jako nepostradatelný prostředek pro hlubší pochopení vlastností a zákonitostí těchto objektů, o nichž pojednávají další vzdělávací obory, v první řadě pak obory přírodovědné a technologické. Učí žáky používat empirické i teoretické prostředky poznání k nalezení pravdivých odpovědí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy jsou společné pro 1. ročník čtyřletého a kvintu osmiletého gymnázia, pro 2. ročník čtyřletého a sextu osmiletého gymnázia, pro 3. ročník čtyřletého a septimu osmiletého gymnázia, pro 4. ročník čtyřletého a oktávu osmiletého gymnázia.

Povinně je fyzika vyučována ve všech ročnících studia vyššího gymnázia v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně během prvních třech let studia a jedné hodiny během čtvrtého ročníku. V prvních dvou ročnících je výuka posílena o cvičení v rozsahu 1/3 hodiny týdně. Na cvičení je třída rozdělena do dvou skupin.

Na výuku povinného předmětu navazuje ve třetím a čtvrtém ročníku seminář, který dává žákům možnost dobré přípravy na maturitu a další studium fyziky.

Splnění klasifikačních kritérií je ověřováno různými nástroji k hodnocení práce žáků. Písemnými prověrkami a testy, ústním zkoušením, vypracováním a prezentací krátkého referátu, aktivitou při vyučování, praktickým měřením zaznamenaným v protokolu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k plánování a organizaci svého učení a pracovní činnosti. Vyžadujeme, aby žáci efektivně využívali různé strategie učení, získávali a zpracovávali poznatky a informace, hledali a rozvíjeli účinné postupy ve svém učení. Vedeme žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávali a využívali při studiu a praxi. Učíme žáky, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímali ocenění, radu i kritiku a z vlastních úspěchů a chyb čerpali poučení pro další práci.
Kompetence k řešení problémů	Vedeme žáky k rozpoznání problémů, objasnění jejich podstaty a rozčlenění problému na části. Vyžadujeme, aby žáci vytvářeli hypotézy, navrhovali postupné kroky a zvažovali využití různých postupů při řešení. Vyžadujeme, aby žáci byli otevření k využití různých postupů při řešení, nahlíželi problémy z různých stran, zvažovali možné klady a zápory jednotlivých variant řešení.
Kompetence komunikativní	Vyžadujeme, aby žáci efektivně využívali dostupné prostředky komunikace, včetně symbolických a grafických vyjádření. Vedeme žáky k efektivnímu využívání moderní informační technologie. Požadujeme, aby se žáci vyjadřovali v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně. Umožníme žákům prezentaci vlastní práce před publikem.
Kompetence sociální a personální	Motivujeme žáky, aby aktivně spolupracovali s vyučujícím i s ostatními žáky v pracovním týmu při dosahování společných cílů. Vyžadujeme, aby žáci projevovali zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých. Vedeme žáky k tomu, aby odhadli důsledky vlastního chování a jednání v různých situacích a korigovali jej.
Kompetence občanská	Vedeme žáky k respektu různorodých názorů, postojů a schopností jiných lidí.

Kompetence k podnikavosti	Vedeme žáky k tomu, aby informovaně zvažovali vztahy mezi svými zájmy, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými. Vedeme žáky k tomu, aby se chovali informovaně a zodpovědně v krizových situacích a poskytnuli pomoc ostatním. Podporujeme žáky, aby cíleně a zodpovědně s ohledem na své schopnosti a potřeby rozhodovali o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Motivujeme žáky, aby rozvíjeli svůj osobní i odborný potenciál, využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě. Podporujeme aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost žáků.
----------------------------------	--

Vzdělávací obsah - Fyzika**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Provádí základní fyzikální měření (délka, obsah, objem, hmotnost, čas). Používá správné jednotky, ovládá jejich vzájemné převody. Vypočítá absolutní a relativní odchylku. Rozhodne, kdy řešení úlohy vyžaduje přístup vektorový a kdy postačí skalární.	Fyzikální veličiny a jejich měření Soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI). Absolutní a relativní odchylka měření. Skalární a vektorové veličiny – charakteristika, příklady veličin.	M – semilogaritmický tvar, počítání na kalkulačce.
Dokáže správně použít vztahy pro rovnoměrný a zrychlený přímočarý pohyb při řešení úloh.	Kinematika Vztažná soustava. Relativnost pohybu, změna polohy. Dráha, trajektorie, rychlost, doba pohybu, zrychlení. Grafy v kinematice. Pohyb po kružnici.	M – rovnice, vyjádření neznámé, lineární a kvadratická funkce.
Určí zrychlení tělesa při působení dané síly. Identifikuje nejdůležitější síly působící při pohybu tělesa a předvídá jejich účinek na těleso. Určí působící síly a jejich výslednici. Analyzuje pohyby těles, jak je zná z denní praxe, z pohledu Newtonových pohybových zákonů. Využívá zákon zachování hybnosti a energie v konkrétních situacích.	Dynamika, práce a energie Newtonovy pohybové zákony. Inerciální soustava. Síla a hmotnost. Síly ovlivňující pohyb tělesa – tíhová, třecí, odporová. Hybnost. Zákon zachování hybnosti – srážky, výstřely. Tlaková síla, tlak. Setrvačné síly, dostředivá a odstředivá síla. Práce, výkon, energie. Práce a změna energie. Zákon zachování energie – přeměny mechanické energie.	Významné osobnosti – Galileo, Newton, Pascal, Joule, Watt.
Určí moment síly. Určí výslednici dvou sil.	Mechanika tuhého tělesa Moment síly. Skládání sil. Jednoduché stroje.	
Určí velikost gravitační síly. Registruje rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou. Objasní pojem dostředivá síla. Popíše pohyb v centrálním gravitačním poli. Popíše pohyb v homogenním gravitačním poli.	Gravitační pole Gravitační zákon. Gravitační pole. Gravitační a tíhová síla. Keplerovy zákony. Vrh svislý a vodorovný.	Výzkum vesmíru – ESA, NASA. Samostatná práce – přirozené a umělé družice.

2. ROČNÍKA ŠEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Vytváří si myšlenkový model struktury látek v různých skupenstvích a popíše jejich souvislost s vlastnostmi látek. Převádí teplotu do termodynamické stupnice. Určí přijaté a odevzdané teplo. Objasní způsoby přenosu tepla. Řeší praktické úlohy s využitím termodynamických zákonů. Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu.	Molekulová fyzika a termika Kinetická teorie – pohyb a vzájemná interakce částic v různých skupenstvích. Teplota a její měření, termodynamická teplota. Vnitřní energie a její změna – teplo, měrná tepelná kapacita, způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech. Termodynamické zákony – první a druhý. Stavová rovnice ideálního plynu. Jednoduché děje v plynu. Kruhový děj, tepelné motory.	Samostatná práce – tepelné motory, pohon strojů - současnost a budoucnost. Významné osobnosti – Brown, Celsius, lord Kelvin.
Uvede příklady pružných i tvárných deformací. Využívá Hookův pro řešení úloh.	Deformace tělesa. Normálové napětí. Hookův zákon.	
Řeší praktické problémy spojené s teplotní roztažností (i kvantitativně).	Teplotní roztažnost pevných látek a kapalin – součinitel teplotní roztažnosti.	
Popíše praktické důsledky povrchového napětí kapalin.	Povrchové napětí kapalin. Kapilární jevy.	
Popíše změny skupenství z hlediska částicového složení a s využitím grafů.	Změny skupenství, skupenské teplo, měrné skupenské teplo.	
Určí dobu kmitu mechanického oscilátoru. Objasní rozdíl mezi vlnou postupnou a stojatou. Vypočítá vlnovou délku. Popíše vznik a vlastnosti zvuku.	Mechanické kmitání a vlnění Mechanické kmitání. Perioda a frekvence. Doba kmitu. Mechanické vlnění postupné a stojaté. Vlnová délka a rychlost vlnění. Akustika – zdroje zvuku, výška tónu, hlasitost a intenzita.	Samostatná práce – vybrané téma z akustiky. M – graf funkce sinus.
Charakterizuje nabitá tělesa a pole v jejich okolí. Vypočítá elektrickou sílu. Objasní, na čem závisí kapacita kondenzátoru. Předpoví účinky elektrického pole na vodič a izolant.	Elektrostatika Elektrický náboj. Intenzita elektrického pole. Elektrické napětí. Elektrická síla. Kondenzátor. Elektrostatická indukce a polarizace.	Významné osobnosti – Coulomb, Ampère.
Objasní vnitřní příčiny rozdílu mezi vodičem a izolantem. Vysvětlí pokles napětí zdroje při odběru proudu. Změří napětí a proud v elektrickém obvodu.	Elektrický proud v kovech Elektrický proud jako veličina. Elektrické zdroje. Ohmův zákon (i pro uzavřený obvod). Elektrický odpor. Elektrický výkon a energie.	Významné osobnosti – Volta, Ohm.
Vysvětlí příčinu vedení proudu v různých látkách. Vypočítá odpor drátu a výsledný odpor spojených rezistorů. Správně zapojí rezistor s proměnným odporem do obvodu.	Elektrický proud v kovech. Odpor drátu. Spojování rezistorů Regulace proudu a napětí.	

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Vysvětlí funkci polovodičových součástek (termistor, fotorezistor, dioda) v obvodu. Uvede a objasní příklady využití proudu v elektrolytu. Popíše jednotlivé druhy výboje a uvede příklady jejich využití.	Elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech Polovodiče, termistor, fotorezistor, dioda. Elektrolyt, elektrolyza, galvanické články, akumulátory. Ionizace plynu, typy výboje.	Samostatná práce – elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech – popis praktické aplikace.
Znázorní indukční čáry u permanentního magnetu, přímého vodiče a cívky. Předpoví chování magnetky v těchto polích. Popíše vznik indukovaného proudu. Vypočítá velikost indukovaného napětí. Uvede příklady využití elektromagnetické indukce. Objasní činnost alternátoru, elektromotoru a transformátoru. Zdůvodní použití transformátorů v rozvodné síti. Rozlišuje efektivní hodnotu a amplitudu síťového napětí. Nakreslí schéma zapojení zásuvky a střídavého přepínače v domácnosti.	Magnetické pole Stacionární magnetické pole magnetů a vodičů s proudem. Elektromagnetická indukce, indukované napětí. Střídavý proud – harmonický průběh, frekvence, výkon. Generátory, alternátor, elektromotor, transformátor. Elektrická rozvodná síť. Elektrický rozvod v domácnosti.	Samostatná práce – výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů. Významné osobnosti – Oersted, Faraday, Tesla.
Uvede příklady praktického použití různých druhů elektromagnetického záření.	Elektromagnetické kmitání a vlnění Elektromagnetická vlna. Elektromagnetické spektrum.	
Vysvětluje jednoduché optické úkazy. Zná souvislost mezi barvou světla a jeho frekvencí. Provede konstrukci obrazu předmětu.	Optika Rychlost světla v různých prostředích, index lomu. Optické spektrum. Některé důsledky stálé rychlosti světla. Zákon odrazu, zákon lomu, interference. Barevný rozklad světla. Tenké čočky, zrcadla rovinná a kulová, lupa. Zorný úhel. Zobrazovací rovnice. Oko jako optický systém.	Samostatná práce – optické úkazy v atmosféře.

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Vypočítá energii fotonu. Popíše vnější fotoefekt (i rovnicí). Uvede příklady dějů potvrzujících vlnový charakter částic.	Kvantová hypotéza, energie fotonu. Korpuskulárně vlnový charakter světla a částic. Fotoefekt. De Broglieho vlny. Modely atomu. Kvantování energie elektronů v atomu. Spektrum atomu vodíku. Spontánní a stimulovaná emise, laser.	Významné osobnosti – Planck, Einstein, de Broglie.
Charakterizuje atomové jádro. Popíše jaderné přeměny a záření. Navrhne způsoby ochrany před radioaktivním zářením. Uvede příklady využití radionuklidů v praxi. Sestaví rovnice jaderných reakcí. Zhodnotí klady a zápory jaderných elektráren.	Atomové jádro. Jaderná energie. Radioaktivita. Typy přeměn a druhy radioaktivního záření. Využití radionuklidů. Jaderné reakce – štěpení a syntéza. Řetězová reakce. Jaderný reaktor, jaderná elektrárna.	M – logaritmus, exponenciální funkce. Evropské projekty – CERN, ITER.

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu *Chemie* si žáci během studia osvojují systém členění chemických látek a prohlubují poznatky o jejich přeměnách z oblasti obecné, anorganické, organické chemie a biochemie. Získané vědomosti jsou potřebné nejen pro různá odvětví průmyslu, v zemědělství, ve stavebnictví a lékařství, ale žáci je uplatní především v každodenním životě, neboť výrobky chemického průmyslu jsou neodmyslitelnou součástí našeho života. Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat teoretických i praktických poznatků z oblasti chemie a ostatních přírodovědných předmětů při řešení praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda vzdělávacího oboru Chemie. Je určen žákům 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až osmého ročníku osmiletého gymnázia (kvinta až oktáva).

Chemie je vyučována v 1. a 2. ročníku a v kvintě a sextě v rozsahu dvou výukových hodin týdně a 1/3 hodiny laboratorních cvičení.

Ve 3. ročníku a v septimě je vyučována v rozsahu dvou výukových hodin týdně. Ve 4. ročníku a oktávě v rozsahu jedné výukové hodiny týdně. Výuka je doplněna přiměřeným počtem laboratorních prací.

Ve 3. a 4. ročníku a v septimě a oktávě má žák možnost zvolit si seminář chemie (volitelný předmět) v rozsahu dvou výukových hodin týdně.

Výuka probíhá převážně v učebně chemie a biologie a v laboratoři. Je realizována převážně formou frontálního výkladu s nutnou demonstrací obrazového i dokladového materiálu a chemických experimentů.

V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (videoprogramy, prezentace a obrazový materiál zprostředkovaný dataprojektorem, využití připojení k internetu). V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečné práce a ochrany životního prostředí.

Využívané nástroje hodnocení – test; ústní zkoušení; referát; laboratorní práce; řízený rozhovor; práce ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
Kompetence k řešení problémů	Učíme žáky řešit praktické problémy využíváním praktických problémových úloh a situací. Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. Učíme žáky formulovat problém a hledat různé varianty řešení. Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Učíme žáky přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
Kompetence sociální a personální	Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Kompetence občanská	Učíme žáky hodnotit práci vlastní i druhých. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků. Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie a dodržování stanovených pracovních postupů.
Kompetence k podnikavosti	V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.

Vzdělávací obsah - Chemie

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Uvede příklady dodržování principů bezpečné a hygienické práce ve školní praxi. Uvede příklady dodržování principů bezpečné a hygienické práce v prostředí kolem nás.	Úvod do studia Bezpečnost práce	LP -bezpečnost práce v chemické laboratoři Bi Env 4.2
Žák: Popíše soustavu a rozliší směs homogenní a heterogenní. Vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou. Vymezí pojem chemický prvek a chemická sloučenina, atom, molekula a ion. Pojmenuje základní chemické nádoby a pomůcky a sestaví jednoduchou aparaturu. Provede dělení složek směsi sedimentací, filtrací, krystalizací, sublimací a destilací a sestaví protokol o provedené laboratorní práci.	Látky a soustavy látek, jejich složení	Využít ChemSketch – sestavení aparatury
Žák: Zapiše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky, vysvětlí pojem látkového množství, definuje jednotku mol, užívá definiční rovnice pro veličiny: molární hmotnost a molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace. Vyhledá hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, jejich hodnoty odečte z grafu nebo schématu. Řeší jednoduché příklady s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry.	Důležité veličiny a základní výpočty v chemii	F,
Žák: Popíše složení atomového jádra a rozdíly mezi pojmy nuklid, izotop, prvek. Charakterizuje typy radioaktivního záření, rozdíly mezi přirozenou a umělou radioaktivitou. Vymezí pojem orbital, hodnoty a význam hlavního, vedlejšího, magnetického a spinového magnetického kvantového čísla, zapiše orbitály pomocí symbolů a rámečků.	Chemické prvky a periodická soustava	F Env 4.2 Zařadit téma – Ochrana člověka za mimořádných událostí – radiační havárie

Zapiše elektronovou konfiguraci prvků, iontů podle pravidel o zaplňování orbitalů pomocí symbolů a rámečkových diagramů: s-, p-prvků. Vysvětlí pojmy perioda a skupina PSP a periodický zákon a zařadí a klasifikuje prvky PSP (s-, p-, d-, f- prvky; nepřechodné, přechodné a vnitřně přechodné prvky; nekovy, polokovy, kovy).		
Žák: Vymezí podmínky vzniku chemické vazby, obsah pojmů délka vazby, vazebná (disociační) energie, násobnost (vazba σ a π), polarita chemické vazby (nepolární, polárně kovalentní, iontová vazba), kovová vazba, slabší vazebné interakce (vodíkové vazby a jejich vliv na fyzikální a chemické vlastnosti látek, van der Waalsovy síly). Určí vaznost atomů v molekulách a porovná ji s vazebnými možnostmi atomů v základním a excitovaném stavu. Vysvětlí pomocí poznatků o složení a struktuře látek jejich fyzikální vlastnosti (teplotu tání a varu, vedení elektrického proudu v taveninách a vodných roztocích, rozpustnost látek v polárních a nepolárních rozpouštědlech).	Struktura a vlastnosti prvků a sloučenin Stavba atom Periodická soustava prvků Chemická vazba	F
Žák: Užívá názvy a značky s-, p- a d-prvků. Rozliší vzorec stechiometrický (empirický), molekulový (souhrnný), funkční (racionální), strukturní (konstituční) a geometrický (konfigurační). Určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu a určit podle vzorce nebo názvu druh anorganické sloučeniny. Tvoří vzorce a pojmenovává dvouprvkové (binární) sloučeniny: hydridy, sloučeniny nekovů s vodíkem, oxidy, sulfidy, halogenidy. Pojmenuje a napíše vzorce hydroxidů, kyslíkatých kyselin, solí a hydrogensolí.	Názvosloví anorganických sloučenin	
Žák: Definuje pojmy chemická reakce a chemická rovnice, výchozí látky (reaktanty) a produkty. Zapiše chemickou reakci rovnicí a určí typ reakce. Vyčíslí chemickou rovnici s použitím pravidla o zachování druhů atomů. Na základě chemického experimentu vysvětlí průběh reakce, určí typ reakce uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce (koncentrace látek, teplota, tlak, pozitivní a negativní katalyzátor).	Chemický děj a jeho zákonitosti Chemická reakce, základy termochemie a kinetiky	F

Vysvětlí pojmy reakční teplo a standardní reakční teplo a klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance (exotermické a endotermické reakce).		
Žák: Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje vodík, kyslík a ozon, hydridy, binární sloučeniny vodíku s nekovy, oxidy, vodu a peroxid vodíku. Charakterizuje složení vzduchu a běžných druhů vody. Uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku a kyslíku a výskyt, úpravy a využití vzduchu a vody. Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce vodíku a kyslíku (např.: s kovy a nekovy, rozklad peroxidu vodíku, redoxní reakce vodíku, kyslíku, H_2O_2).	Základy anorganické chemie Vodík, kyslík	
Žák: Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje vzácné plyny. Uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití.	Prvky 18. skupiny (vzácné plyny)	
Žák: Vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter. Zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce, vypočítá hodnotu rovnovážné konstanty K_c . Formuluje princip akce a reakce, posoudí vlivy na rovnovážné složení směsi změnou: koncentrace (látkového množství) reagujících látek, teploty, tlaku (v soustavě obsahující plynné látky), posoudí význam optimálního průběhu chemické reakce v průmyslu. Vymezí pojmy elektrolytická disociace, silný a slabý elektrolyt. Vysvětlí průběh acidobazického (protolytického) děje pomocí Brønstedovy teorie kyselin a zásad. Definuje disociační konstantu kyseliny K_A a zásady K_B , porovná sílu kyselin (zásad) podle hodnot K_A (K_B). Zapíše rovnici daného protolytického děje, vyznačí konjugované páry a vztah pro disociační konstantu dané kyseliny (zásady). Vymezí pojmy amfoterní látka, amfion (obojetný ion) a autoprotolýza, zapíše rovnici autoprotolýzy vody, definuje iontový součin vody K_v a pH. Klasifikuje roztoky podle hodnoty pH (kyselé, neutrální a zásadité), vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad ze známé koncentrace iontů H_3O^+ a OH^- v jejich roztocích a naopak.	Chemická rovnováha Voda, roztoky Protolytické reakce	F, Bi

Vysvětlí podstatu hydrolýzy solí a využije poznatky o hydrolýze k rozdělení daných vodných roztoků solí na kyselé, neutrální a zásadité.		
Žák: Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje halogeny, halogenovodíky a halogenidy, kyslíkaté kyseliny halogenů, kyslíkaté soli halogenů. Využije poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností fluoru, chloru, bromu a jodu. Uvede příklady výskytu halogenů ve formě halogenidů (CaF_2 , NaCl , KCl , CaCl_2 , MgCl_2) a základní způsoby přípravy a výroby chloru a použití chloru a jodu. Uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití HCl . Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin (např.: reakce halogenů s kovy a nekovy, reakce halogenovodíku s hydroxidem alkalického kovu) Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události.	Prvky 17. skupiny (halogeny) Únik nebezpečných látek do životního prostředí	Zařadit téma – Ochrana člověka za mimořádných událostí

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Žák: Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje prvky 15. skupiny, amoniak, oxidy dusíku a fosforu, kyselinu dusičnou a fosforečnou a jejich soli a hydrogensoli. Uvede výskyt dusíku v atmosféře a fosforu ve formě fosforečnanů (např. $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$) a způsob získávání a využití dusíku a fosforu. Využije poznatky o stavbě iontových, polárních a kovalentních látek k určení fyzikálních a chemických vlastností amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku a fosforu. Popíše výrobu a využití amoniaku a kyseliny dusičné. Popíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin (např.: reakce amoniaku s	Anorganická chemie Prvky 15. skupiny Prvky skupiny dusíku	F, Bi Env 4.2

vodou, oxidace amoniaku, oxidace oxidu dusnatého, reakce zředěné a koncentrované kyseliny dusičné s kovy).		
Žák: Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje chalkogeny, sulfan a sulfidy, oxid siřičitý a oxid sirový, kyselinu sírovou a kyselinu siřičitou a jejich soli a hydrogensoli. Uvede příklady výskytu síry ve formě sulfidů (FeS_2 , Ag_2S , ZnS , PbS) a síranů ($\text{Na}_2\text{SO}_4 \cdot 10 \text{H}_2\text{O}$, $\text{CaSO}_4 \cdot 2 \text{H}_2\text{O}$) a způsob získávání a využití síry. Popíše základní způsob přípravy sulfanu a výrobu a využití kyseliny sírové. Zapíše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin (např.: oxidace SO_2 , reakce zředěné a koncentrované kyseliny sírové s kovy).	Prvky 16. skupiny (chalkogeny)	
Žák: Zapíše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje prvky 14. a 13. skupiny, jejich oxidy, kyslíkaté kyseliny, hydroxidy a soli. Využije poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností nekovů (uhlík, bor), polokovů (křemík). Uvede příklady alotropických modifikací uhlíku, výskyt uhličitánů v přírodě, výskyt oxidů, příp. sulfidů a dalších důležitých solí křemíku způsob výroby a význam v praxi. Popíše využití a zpracování vápence, použití křemičitanů a SiO_2 pro výrobu skla, porcelánu a keramiky.	Prvky 14. a 13. skupiny Prvky skupiny uhlíku Prvky skupiny boru	F, Bi Env 4.2
Žák: Objasní podstatu průběhu oxidačně-redukční (redoxní). Definuje a správně použije pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo, vysvětlí podstatu oxidačně redukčních dějů. Porovná podle Beketovovy elektrochemické řady napětí schopnost prvků tvořit kationty (ve vodném prostředí) a posoudí schopnost určitého prvku působit jako oxidační (redukční) činidlo. Uvede příklady oxidačně redukčních dějů v přírodě a technice (např. galvanické články, elektrolýza). Vysvětlí princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného a využije poznatky o elektrolýze k vysvětlení způsobu výroby sodíku a hořčíku.	Redoxní reakce	F, Bi
Žák: Využije poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností kovů (cín, olovo a hliník).	Kovy Kovy náležející mezi p-prvky	F

Uvede příklady sloučenin v přírodě, výskyt oxidů, příp. sulfidů a dalších důležitých solí cínu, olova a hliníku, způsob výroby a význam v praxi. Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin (např.: reakce hydroxidu hlinitého, objasní jeho amfoterní charakter).		
Žák: Zapiše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje s-prvky, jejich dvouprvkové sloučeniny (hydridy, halogenidy, oxidy a peroxidy), hydroxidy, kyslíkaté soli a hydrogensoli. Na základě krystalové struktury a počtu valenčních elektronů určí fyzikální a chemické vlastnosti s-prvků. Uvede příklady výskytu sodíku, draslíku, hořčíku a vápníku v přírodě ve formě solí a způsob výroby a využití sodíku a hořčíku. Uvede způsob výroby a využití hydroxidu sodného, uhličitanu sodného, oxidu a hydroxidu vápenatého, síranu vápenatého, vysvětlí princip tvrdnutí malty, betonu a sádry. Vysvětlí princip elektrolýzy taveniny a vodného roztoku chloridu sodného a využije poznatky o elektrolýze k vysvětlení způsobu výroby sodíku a hořčíku. Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupiny a jejich sloučenin.	Prvky 1. a 2. skupiny (s-prvky)	F, Bi Env 4.2
Žák: Zapiše chemickými značkami nebo vzorci a pojmenuje d-prvky a sloučeniny d-prvků (halogenidy, sulfidy, oxidy, hydroxidy a kyslíkaté soli). Zapiše chemickými vzorci a pojmenuje vybrané koordinační sloučeniny d-prvků. Pojmenuje a zapiše vzorec koordinační sloučeniny. Uvede významné rudy železa, mědi, stříbra, zinku a rtuti, způsob výroby a použití a využití těchto kovů, význam zlata a platiny. Uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků (sulfidů, oxidů, kyslíkatých solí a koordinačních sloučenin).	Přechodné prvky (d-prvky) charakteristika koordinačních sloučenin prvky skupiny Cr, Mn triády Fe prvky skupiny Cu, Zn Chemie f – prvků	F, Bi, D Env 4.2
Žák: Popíše význam chemické analýzy a její dva základní aspekty – kvalitativní a kvantitativní. Vysvětlí kvalitativní způsob důkazu aniontů a kationtů danými činidly. Vysvětlí podstatu odměrné analýzy.	Základy analytické chemie Základy chemické analýzy anorganických látek (chemie kolem nás)	

Vysvětlí podstatu základů nejvýznamnějších analytických instrumentálních metod (kolorimetrie, spektroskopie, chromatografie).		
Žák: Používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační, konformační) jednotlivých typů uhlovodíků a jejich derivátů. Vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití. Klasifikuje organické sloučeniny (uhlovodíky a deriváty uhlovodíků). Klasifikuje organické reakce (adice, eliminace, substituce, přesmyk). Charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby (homolytické, heterolytické) a typu interagujících částic (elektrofilní, nukleofilní, radikálové).	Základy organické chemie Názvosloví organických sloučenin, struktura a reakce	
Žák: Charakterizuje uhlovodíky, popsat alkany, alkeny, alkyny a areny, používá názvosloví, popíše zdroje uhlovodíků a jejich zpracování. Popíše řetězcovou a geometrickou izomerii alkanů a alkenů, fyzikální vlastnosti uhlovodíků, rozliší substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce uhlovodíků, uvede metody jejich přípravy, popíše toxické působení arenů. Vysvětlí změny teploty varu v homologické řadě alkanů. Popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí (ropné havárie).	Uhlovodíky Acyklické uhlovodíky Aromatické uhlovodíky Surovinové zdroje uhlovodíků	Z, Bi Env 4.2

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Charakterizuje pojem deriváty uhlovodíků, jejich názvosloví a klasifikaci.	Deriváty uhlovodíků Rozdělení, názvosloví	
Žák: Charakterizuje halogenderiváty, jejich názvosloví a klasifikaci, fyzikální vlastnosti, popíše a vysvětlí substituční a eliminační reakce těchto látek, popíše metody přípravy halogenderivátů.	Halogenderiváty uhlovodíků	Bi Env 4.2

Popíše a vysvětlí průběh reakcí např.: brommethanu s nukleofilními činidly (hydroxidem sodným, methanolátem sodným aj.). Objasní průběh reakce halogenderivátů s kovy (sodíkem, hořčíkem). Popíše způsob výroby plastů (PVC, teflon), objasní toxické působení halogenderivátů. Ukáže roli halogenderivátů při znečišťování životního prostředí (DDT, freony, polychlorované bifenyly).		
Žák: Charakterizuje organické sloučeniny křemíku, jejich názvosloví. Posoudí využití organických sloučenin křemíku – silikonů. Charakterizuje organokovové sloučeniny, jejich názvosloví, metody přípravy a reakce. Popíše reakce organokovových sloučenin (např. hořčíku s vodou, případně s aldehydy a ketony). Uvede praktické příklady použití organokovových sloučenin.	Organoprvkové a organokovové sloučeniny	
Žák: Charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, azosloučeniny a diazoniové soli, jejich názvosloví, popíše základní typy reakcí (např. acidobazické vlastnosti aminů, diazotační reakce aminů, redukce nitrosloučenin, kopulační reakce diazoniových solí), popíše metody přípravy dusíkatých derivátů. Vysvětlí vztah struktury azosloučenin a jejich barevnosti. Popíše a vysvětlí průběh reakcí, např. anilinu s kyselinou chlorovodíkovou a s dusitanem sodným v kyselém prostředí. Objasní průběh a podstatu reakcí, např. benzendiazonium-chloridu s fenolem a s anilinem. Popíše a vysvětlí průběh reakce, např. nitrobenzenu se železem (zinkem) v kyselém prostředí. Popíše využití nitrosloučenin, aminů a diazoniových solí při výrobě barviv a plastů.	Dusíkaté a sírné deriváty uhlovodíků	
Žák: Charakterizuje alkoholy a fenoly, jejich názvosloví a klasifikaci, fyzikální vlastnosti, rozliší substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce těchto látek, uvede metody přípravy alkoholů a fenolů, charakterizuje ethery, uvede jejich reakce a metody přípravy. Objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve srovnání s jinými organickými sloučeninami se stejným uhlovodíkovým zbytkem.	Kyslíkaté deriváty uhlovodíků Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny Deriváty karboxylových kyselin Organické deriváty kyseliny uhličitě Sírné deriváty	Bi Env 4.2

Popíše důkaz fenolů reakcí se železitou solí. Charakterizuje karbonylové sloučeniny, používá jejich názvosloví, rozliší adiční, adičně-eliminační, oxidační a redukční reakce aldehydů a ketonů, uvede metody přípravy těchto látek. Vysvětlí princip důkazu aldehydů na příkladě reakce formaldehydu s Fehlingovým a Tollensovým činidlem. Popíše praktické využití alkoholů, fenolů a etherů (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty). Popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (rozpouštědla, plasty). Charakterizuje karboxylové kyseliny, jejich funkční deriváty (nitrily, halogenidy, estery, amidy a anhydridy karboxylových kyselin) a substituční deriváty (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny). Používá jejich názvosloví, popíše fyzikální vlastnosti, charakterizuje jejich základní reakce, obzvláště jejich přeměny na funkční a substituční deriváty, popíše metody přípravy karboxylových kyselin včetně příslušných funkčních a substitučních derivátů. Objasní příčinu vyšší teploty varu karboxylových kyselin při porovnání s organickými látkami shodné relativní molekulové hmotnosti. Vysvětlí podstatu acidity karboxylových kyselin. Popíše a vysvětlí průběh acidobazických a esterifikačních reakcí (např. reakce kyseliny octové s hydroxidem sodným a ethanolem) včetně hydrolýzy esterů (např.: hydrolýza ethyl-acetátu v kyselém a bazickém prostředí). Objasní průběh reakcí acylhalogenidů, např. acetylchloridu s amoniakem, methanolem a kyselinou octovou (octanem sodným), průběh hydrolýzy acetamidu a jeho dehydratace. Popíše významné hydroxykyseliny (mléčná kyselina, vinná kyselina, citronová kyselina). Objasní acidobazické vlastnosti aminokyselin. Popíše a vysvětlí vznik peptidů z aminokyselin. Popíše praktické použití karboxylových kyselin a jejich funkčních a substitučních derivátů. Charakterizuje thioly (použití nižších thiolů k odorizaci zemního plynu), sulfidy, sulfonové kyseliny a jejich význam v praxi – výroba barviv, tenzidů)		
---	--	--

Žák: Klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů v kruhu. Popíše strukturu heterocyklů, jejich vlastnosti. Popíše průběh substitučních reakcí uvedených heterocyklických sloučenin. Popíše praktické použití heterocyklických sloučenin.	Heterocyklické sloučeniny	Bi
Žák: Používá vzorce a názvosloví vybraných aminokyselin, charakterizuje esenciální aminokyseliny, vysvětlí tvorbu amfiontů, popíše peptidovou vazbu v peptidech a bílkovinách. Klasifikuje bílkoviny a jejich strukturu, vysvětlí funkce bílkovin v organismech.	Přírodní látky a jejich přehled (aminokyseliny, peptidy, bílkoviny)	Bi Env 4.2
Žák: Charakterizuje a klasifikuje sacharidy, používá jejich názvosloví, objasní strukturu základních hexos a pentos, vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních hexos a pentos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců, vysvětlí optickou izomerii sacharidů, popíše a vysvětlí fyzikální a chemické vlastnosti, uvede jejich praktické použití. Popíše a vysvětlí skupenství sacharidů a jejich rozpustnost. Vysvětlí podstatu glykosidické vazby, rozliší monosacharidy, oligosacharidy a polysacharidy, škrob, glykogen, celulosu, vysvětlí podstatu rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů pomocí Fehlingova a Tollensova činidla, popíše získávání sacharidů z přírodních zdrojů a jejich zpracování, popíše důkaz škrobu roztokem jodu. Objasní funkce sacharidů v organismech.	Sacharidy	Bi
Žák: Charakterizuje základní typy lipidů, používá vzorce a názvy lipidů, objasní jejich klasifikaci a vlastnosti, včetně složitých lipidů (fosfolipidy). Sestaví vzorec triacylglycerolu z daného vzorce glycerolu a mastné kyseliny. Vysvětlí způsob a podstatu zpracování tuků a olejů, popíše výrobu mýdla a princip jeho čisticích účinků. Charakterizuje funkce lipidů v organismech.	Lipidy	Bi

Žák: Popíše a rozliší strukturu nukleových kyselin, ribosy a deoxyribosy, purinových a pyrimidinových bází, charakterizuje nukleosidy, nukleotidy a polynukleotidy. Objasní význam DNA a RNA v organismu, popíše a vysvětlí hlavní fáze proteosyntézy, chemické příčiny mutací.	Nukleové kyseliny	Bi
--	--------------------------	----

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
	Energie v živých soustavách	
Žák: Charakterizuje a vysvětlí význam alkaloidů (léčiva, drogy). Popíše výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsoby jejich izolace. Popíše isoprenoidy, uvede jejich klasifikaci a význam. Charakterizuje vitaminy, popíše jejich klasifikaci (vitaminy ve vodě rozpustné, vitaminy ve vodě nerozpustné). Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organismus, avitaminosu a její projevy. Popíše přírodní zdroje jednotlivých vitaminů. Charakterizuje hormony a jejich funkce v organismu.	Další významné přírodní látky (alkaloidy, isoprenoidy, vitaminy, hormony)	Bi Env 4.2
Žák: Charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory, vysvětlí strukturu enzymů, aktivaci a inhibici enzymů, klasifikuje enzymy a popíše selektivitu jejich působení. Vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí.	Enzymy	

Popíše základní biotechnologie (výroba octa, piva, vína).		
Žák: Vysvětlí podstatu metabolických procesů, rozliší děj anabolický a katabolický, popíše a vysvětlí biochemické redoxní děje. Popíše ATP, jeho syntézu a význam v biochemických procesech, charakterizuje proteosyntézu a odbourávání bílkovin, fotosyntézu, glykolýzu, β -oxidaci, Krebsův cyklus. Vysvětlí ovlivňování metabolických procesů rozdílnou aktivitou enzymů nebo hormonální regulací.	Biochemické děje a jejich zákonitosti Buněčné dýchání Fotosyntéza	
Žák: Popíše zdroje a významné lokality těžby ropy a zemního plynu, vysvětlí metody jejich zpracování, charakterizuje hlavní výrobky z ropy a zemního plynu včetně jejich praktického použití. Prezentuje výrobky ze základních typů plastů (PE, PS, PVC, PAN aj.) využívané v každodenním životě, posoudí vliv jejich praktického používání na člověka a jeho okolí. Prezentuje příklady syntetických vláken a makromolekulárních sloučenin, ze kterých jsou vyrobeny. Prezentuje příklady barviv, používaných např. v textilním nebo potravinářském průmyslu (základní typy syntetických barviv, vysvětlí princip barevnosti), vysvětlí vliv na životní prostředí. Popíše běžně používaná léčiva (analgetika, antipyretika, anestetika, sedativa aj., konkrétně např. Acylpyrin, Panadol aj.) a princip jejich účinku. Popíše konkrétní příklady pesticidů (DDT, HCH, organofosfáty aj.), vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí. Popíše tenzidy, vysvětlí vliv struktury na prací a čisticí účinky tenzidů, vysvětlí vliv tenzidů na životní prostředí. Uvědomí si toxicitu a negativní účinek návykové látky (alkohol, nikotin, halucinogeny, cannabinoidy, stimulanty, opiáty a těkavé látky). Popíše vybraná aditiva (sacharin, menthol, aj.), prezentuje příklady vybraných esterů používaných jako tzv. esence.	Vybrané organické látky v prostředí kolem nás (chemie kolem nás) Syntetické makromolekulární látky Barviva Léčiva Pesticidy	

Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Biologie* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Biologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. – 4. ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty – oktávy osmiletého gymnázia. Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie (RVP GV). Dále integruje část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví - části vzdělávacího obsahu Výchova ke zdraví (integrace do 3. ročníku) - Zdravý způsob života a péče o zdraví, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Ochrana člověka za mimořádných událostí a kompletní průřezové téma Environmentální výchova (oktáva a 4. ročník).

V kvintě a 1. ročníku má Biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, v sextě a 2. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Ve všech těchto ročnících jsou v třítydenních cyklech (s dvouhodinovou týdenní dotací a půlením tříd) společně s předměty Chemií a Fyzikou vyučovány laboratorní práce, zaměřené na praktickou činnost žáků. V septimě a 3. ročníku má Biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a v oktávě a 4. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve specializované, moderně vybavené učebně, laboratoři a v kmenových třídách. Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, ppt prezentace), který je doplňován přírodovědnými vycházkami, exkurzemi, praktickými cvičeními ve škole (laboratorní práce) i v terénu, skupinovými pracemi a dílčími projekty. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie Zeměpis).

Nástroji hodnocení v tomto předmětu jsou zejména test, písemná práce a ústní zkoušení, v laboratorních pracích pak protokol z laboratorní práce a praktické předvedení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
Kompetence k řešení problémů	Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
Kompetence sociální a personální	Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. Učíme žáky pracovat v týmech. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu.
Kompetence občanská	Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
Kompetence k podnikavosti	Učíme žáky uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost. Podporujeme žáky v cílevědomém, zodpovědném rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Vzdělávací obsah - Biologie**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Odliší živé soustavy od neživých na základě charakteristických vlastností. Porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi. Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk. Vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy. Odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci.	OBEČNÁ BIOLOGIE - vznik a vývoj živých soustav; evoluce - buňka - stavba	přesah – Ch (septima, oktáva, 3., 4. ročník) vazby – biologie virů, bakterií, protist, rostlin kt, 1. ročník – biologie protist, živočichů sx, 2. ročník
Charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy. Zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby. Zhodnotí pozitivní a negativní význam virů.	BIOLOGIE VIRŮ - stavba a funkce virů	vazby – biologie člověka sp, 3. ročník přesah - Ch (septima, oktáva, 3., 4. ročník)
Charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska. Zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby.	BIOLOGIE BAKTERIÍ - stavba a funkce bakterií	vazby – biologie člověka sp, 3. ročník přesah - Ch (sexta, 2. ročník)
Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska.	BIOLOGIE PROTIST - stavba a funkce protist (skrytěnky, obrněnky, chromofyta, krásnoočka)	vazba – biologie protist sx, 2. ročník
Popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů. Objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin. Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin. Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky. Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích jejich činnosti. Posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla. Zhodnotí problematiku ohrožených druhů a možnosti jejich ochrany.	BIOLOGIE ROSTLIN - morfologie a anatomie rostlin - fyziologie rostlin - systém a evoluce rostlin - rostliny a prostředí	přesah - F(sexta, 2. ročník) - Z (kvinta, 1. ročník) vazby – ekologie sx, 2. ročník

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků. Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků.	BIOLOGIE HUB - stavba a funkce hub - stavba a funkce lišejníků	přesah – Ch (oktáva, 4. ročník) vazby – ekologie sx, 2. ročník
Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska.	BIOLOGIE PROTIST - stavba a funkce protist (oomycety, bičíkovci, kořenonožci, hlenky, nádorovky, paprskovci, výtrusovci, nálevníci)	vazby – biologie člověka sp, 3. ročník - biologie živočichů sx, 2. ročník
Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce. Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav. Objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů. Pozná a pojmenuje (s využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky. Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti. Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci. Charakterizuje základní typy chování živočichů. Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany.	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - Porifera - ptáci - morfologie a anatomie živočichů - fyziologie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočichové a prostředí - etologie	vazby – biologie rostlin kt, 1. ročník - biologie protist, ekologie sx, 2. ročník přesah - Z (kvinta, 1. ročník)

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce. Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav. Objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů. Pozná a pojmenuje (s využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky.	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - savci - morfologie a anatomie živočichů - fyziologie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočichové a prostředí - etologie	vazby – ekologie sx, 2. ročník - biologie živočichů sx, 2. ročník

Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti. Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci. Charakterizuje základní typy chování živočichů. Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany.		
Podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka. Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle. Charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru.	BIOLOGIE ČLOVĚKA - opěrná a pohybová soustava - soustavy látkové přeměny - soustavy regulační - soustavy rozmnožovací	vazby – biologie protist sx, 2. ročník – biologie virů, bakterií kt, 1. ročník přesah – Ch (septima, oktáva, 3., 4. ročník)
Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých. Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - zdravá výživa - specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese - hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství - první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	integrace - výchova ke zdraví vazby – biologie člověka sp, 3. ročník
Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství.	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE - změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů - péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami - metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty	integrace - výchova ke zdraví vazby – biologie člověka sp, 3. ročník
Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování.	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE - civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy - rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství	integrace - výchova ke zdraví vazby – biologie člověka s, 3. ročník - biologie virů, bakterií kt, 1. ročník
Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel - sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace	integrace - výchova ke zdraví vazby – biologie člověka sp, 3. ročník

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů. Analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě.	GENETIKA - chromozom, amitóza, mitóza, meioza, buněčný cyklus - základní genetické pojmy - <u>molekulární a buněčné základy dědičnosti</u> - buňka a dědičnost (pro. X eu.) - dědičnost mnohobuněčných organismů - <u>dědičnost a proměnlivost</u> - <u>genetika člověka</u> - <u>genetika populací</u> - <u>genové inženýrství</u>	vazby – biologie člověka septima, 3. ročník přesah – Ch (septima, oktáva, 3., 4. ročník)
Používá správně základní ekologické pojmy. Objasňuje základní ekologické vztahy. Uvede, jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, které abiotické/biotické vlivy na organismus působí a jaký mají vliv na jejich rozšíření na Zemi. Vymezí charakteristiku populací a společenstev, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy v nich. Posoudí ekologické problémy ve vztahu k chování člověka.	EKOLOGIE - <u>základní pojmy</u> - abiotické faktory – <u>podmínky života</u> - biomy světa - populace - společenstva - ekosystémy - <u>biosféra (a její členění)</u> - rozšíření organismů na Zemi - ochrana organismů - ochrana a tvorba životního prostředí	přesah - Z (kvinta, 1. ročník) Env 4.1 – 4.3

Latina

Charakteristika vyučovacího předmětu

Latina je předmětem, který si klade za cíl vést žáky k pochopení kořenů a zdrojů evropské civilizace spočívající na základech řecko-římských, a umožnit tak širší pochopení naší kultury. Jazykový základ by měl žákům umožnit logické uchopení gramatického systému indoevropských jazyků, upozornit na jejich vzájemné propojení na základě cizích slov a umožnit porozumění přejatým slovům v češtině a jednoduchým epigrafickým památkám.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Latina je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky kvinty, 1. ročníku a sexty, 2. ročníku vyššího gymnázia. Žáci mají možnost vybrat si mezi Deskriptivní geometrií a Latinou. Jedná se o předmět dotovaný 1 vyučovací hodinou týdně sloužící pouze k seznámení s daným oborem.

Výuka probíhá ve skupinách (dělených třídách) a odehrává se v jazykové učebně vybavené interaktivní tabulí a dalšími pomůckami. Výuka směřuje spíše k pasivní práci s jazykem, slovní zásobou a upravenými texty a k rozšíření kulturního povědomí v oblasti mytologie, historie, literatury. Má rovněž poukázat na příbuznost indoevropských jazyků. Slovní zásoba se zaměřuje na slova, která přejala moderní jazyky, ať už formou cizích slov nebo je integrovaly do slovní zásoby. Výklad morfologie má vést k možnosti číst upravené texty a orientovat se ve stavbě věty. Cílem je rovněž logické uchopení gramatického systému, který je podobný napříč všemi indoevropskými jazyky, a jeho znalost tedy usnadňuje studium cizích jazyků, ale i češtiny. Prostřednictvím textu jsou žáci seznamováni s mytologickými a historickými příběhy. Okřídlená rčení umožňují vhled do nejrůznějších oblastí antického života a kultury a zprostředkují stále užívané obraty (právo, lékařství, řečnictví, politika, technika). Součástí výuky je také stručné uvedení do latinské epigrafiky s cílem umožnit porozumění jednoduchým epigrafickým památkám.

Gramatickým cílem dvouletého předmětu dotovaného 1 hodinou je seznámit žáky aktivně s přítomným kmenem sloves a třemi deklinacemi, pasivně s perfektními časy. Znalosti a dovednosti jsou ověřovány ústním zkoušením a písemnými testy. Studenti sami přispívají k rozšíření okruhu reálií audiovizuálními prezentacemi na předem domluvené téma.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Žák: Učí se slovní zásobu na základě souvislostí s latinskými slovy přejatými do češtiny nebo do jiných indoevropských jazyků. Efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení. Kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi. Je veden k využívání různých zdrojů informací.
Kompetence k řešení problémů	Žák: Je veden k logickému a systematickému postupu při překladu latinských vět. Neznámá slovíčka se snaží odhadnout na základě znalostí slov příbuzných nebo přejatých do češtiny, případně je schopen použít slovník. Při překladu uplatňuje už dříve získané vědomosti a dovednosti, zvažuje různé varianty překladu a ověřuje jejich pravděpodobnost vzhledem k celkovému kontextu.
Kompetence sociální a personální	Žák: Je schopen sebereflexe. Při učení slovní zásoby si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci či budoucí oblast vysokoškolského studia.
Kompetence občanská	Žák: Respektuje různost hodnot, nástrojů, postojů a schopností ostatních lidí. Rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot. K plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě.
Kompetence k podnikavosti	Žák: Cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál.

Kompetence komunikativní	Usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí dosažené výsledky. Žák: Je schopen srozumitelně, výstižně a kultivovaně prezentovat spolužákům poznatky získané k zadanému tématu. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje. Rozumí psanému textu a obrazovým materiálům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k formulaci svých názorů. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
---------------------------------	--

Vzdělávací obsah - Latina**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Přiřadí slovesa ke správné konjugaci. Rozezná osoby, rody a časy sloves vybraných konjugací. Přiřadí substantiva ke správné deklinaci. Rozezná rod substantiv 1.a 2.deklinace a správně k nim přiřadí adjektiva. Odhadne význam slov od známých základů, odvodí význam složených slov, pracuje s prefixy, vytváří opozita. Rozezná předložky v textu, dokáže jejich význam přenést na cizí slova. Je schopen pracovat s latinským slovníkem a vyhledávat slova patřící k již známým deklinacím a konjugacím.	Gramatika: 1.konjugace 1.deklinace 2.deklinace negace adjektiva 1.a 2.deklinace 2.konjugace 3.konjugace prepozice prefixy	ČjL, Aj, Fj, Nj
Čte správně a zřetelně s použitím středověké výslovnosti, dodržuje dlouhé a krátké vokály. Rozpozná sloveso ve větě a dokáže určit vztahy mezi větnými členy. Přeloží a správně česky formuluje daný latinský text. Na základě cizích slov a znalostí cizích jazyků odhadne význam neznámých latinských slovíček. Odvodí slova s předponami od známého základu a odhadne jejich význam.	Četba: Aeneas ante reginam in Africa De Romulo et Remo Responsum Lakonikum De Odysseo et Aenea De rapina Sabinarum A, a, a valet studia Gaudeamus igitur	ČjL, Aj, Nj, Fj, D, Z, Hv
Převypráví vybrané mytologické příběhy. Zná paralelu mezi Homérem a Vergiliem, bájný božský původ Římanů a jejich spojení s antickou Trójou. Shrne příběh o hledání nové vlasti a božském poslání Aenea, zná pověsti tradované o založení Říma a prosazování nového národa na Apeninském poloostrově. Je seznámen s počátkem světa v představách antické mytologie. Ví základní informace o věštění a jeho důležitosti, o životě v antickém světě na základě svědectví z Pompejí.	Reálie: Sisyfos, Tantalos Trojská válka Aeneas a Dido Romulus a Remus Odysseus, Aeneas Homér, Vergilius Sabinové Pýthie Pompeje	ČjL, D, Z

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Orientuje se v latinské gramatické terminologii. Substantiva i adjektiva přiřadí ke správné deklinaci, slovesa ke správné konjugaci. Správně kombinuje adjektiva a substantiva prvních tří deklinací. Rozezná všechny časy přítomného kmene, pracuje se slovesem esse a jeho složeninami, na základě prefixů odhadne význam slova. Seznámí se základními latinskými zájmeny. Zná princip stupňování, přiřadí nepravidelné stupně adjektiv k už známým cizím slovům, rozpozná jejich význam a původ. Rozezná adverbia a přenesení znalosti ze systému adjektiv na adverbia. Identifikuje jednotlivé časy sloves všech konjugací, orientuje se v celém přítomném kmenu sloves. Pasivně též rozpozná časy kmene dokonavého a chápe jejich význam. Seznámí se se základními i řadovými číslovkami.	Gramatika: 3.deklinace sloveso esse a jeho složeniny zájmena osobní a přivlastňovací stupňování adjektiv tvoření a stupňování adverbii 4.konjugace číslovky systém dokonavých časů	ČjL, Aj, Fj, Nj
Čte foneticky správně s použitím středověké výslovnosti, dodržuje dlouhé a krátké vokály, segmentuje úseky textu. Rozplete větnou konstrukci a postupně spojí k sobě patřící členy. Přeloží a správně česky formuluje daný latinský text. Na základě znalosti cizích slov a znalostí cizích jazyků odhadne význam neznámých latinských slovíček. Odvodí slova s předponami od známého základu a odhadne jejich význam.	Četba: De tempore aureo De Mercurio In silvis resonat Diogenis responsum Alma nox, Adeste fideles De Paradisi iudicio De Atalanta De Socrate Sapientia verba Inscriptiones in solario De Herculis notissimis laboribus De legibus 12 tabularum De libris Sibyllinis De Cicerone	ČjL,Aj, Nj, Fj, D, Z, Hv
Zná hlavní antické bohy. Popíše antickou představu podsvětí s jeho hlavními osobami. Převypráví hlavní mytologické příběhy. Vymenuje příčiny Trojské války.	Reálie: Zlatý věk Orfeus v podsvětí Merkur Diogenes	ČjL, D, ZSV, M

Seznámí se základními oblastmi života v antickém Římě (právo, škola, oděv, lázně, jídlo, jméno). Umí pracovat s chronogramy a základními epigrafickými zkratkami. Jednoduché nápisy je schopen přeložit.	Paridův soud Atalanta a Hippomenes Daidalos a Icaros Socrates Hercules Římská jména Atlás Phoeton Chronogram Římská škola Sibylla Zákony 12 desek	
--	---	--

Deskriptivní geometrie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Deskriptivní geometrie* svými výstupy rozvíjí a rozšiřuje obor Matematika. Předním úkolem Deskriptivní geometrie je budovat a rozvíjet prostorovou představivost, rozvíjet logické myšlení a přesné vyjadřování. Cílem výuky je připravovat žáky na vysokoškolské studium v technických oborech, naučit je využívat základní zobrazovací metody při řešení planimetrických a stereometrických úloh, vést žáky k pečlivosti a získávání dovedností a návyků v rýsování a zhotovování rovinných a prostorových náčrtů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Deskriptivní geometrie je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty a sexty osmiletého gymnázia.

V obou ročnících studia má Deskriptivní geometrie časovou dotaci 1 hodinu týdně. V prvním roce studia se nejprve žáci seznámí s pravoúhlým promítáním na jednu průmětnu (kótované promítání), které je průpravou pro Mongeovo promítání. Hlavním obsahem učiva jsou základní konstrukce pravoúhlého promítání na dvě průmětny (Mongeovo promítání) s možným využitím afinní geometrie.

Ve druhém roce studia žáci aplikují metodu Mongeova promítání na hranatá a oblá tělesa a jejich řezy. Jako rozšiřující učivo může být zařazena zobrazovací metoda pravoúhlá axonometrie a počítačová grafika.

Výuka předmětu probíhá v běžné (kmenové) učebně. Základní formou výuky je výklad s praktickým řešením zadaného problému a deduktivního zapojení žáků do hledání vhodného řešení úloh.

Nástroji hodnocení v předmětu Deskriptivní geometrie jsou především písemné práce a domácí grafické práce (výkresy). Při hodnocení je dále přihlíženo k pečlivému zobrazování (grafickému projevu) a k aktivitě při společném řešení daných problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k poznávání a využívání různých metod zobrazování. Vyžadujeme přiměřenou úroveň grafického projevu a přijatelný vzhled písemných a grafických prací.
Kompetence k řešení problémů	Necháváme žáky samostatně promýšlet a řešit úlohy. Vedeme žáky k využívání mezipředmětových vztahů, k využívání učiva z jiných předmětů – zvl. matematiky.
Kompetence komunikativní	Vytváříme u žáků návyk neverbálního získávání i sdělování informací – např. z obrázků a náčrtů. Při verbální komunikaci požadujeme přesné vyjadřování správnou terminologií.
Kompetence sociální a personální	Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. Učíme žáky pracovat v týmech a vedeme je ke společné diskusi o řešení problému.
Kompetence občanská	Učíme žáky trpělivosti a přesnosti při zpracování grafických prací.
Kompetence k podnikavosti	V rámci možností a podmínek školy vedeme žáky k využívání moderních technologií, postupů, pomůcek a technik

Vzdělávací obsah - Deskriptivní geometrie**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Charakterizuje danou zobrazovací metodu. Zobrazí body, přímky, úsečky a správně určí jejich vzájemnou polohu v prostoru. Určí skutečnou velikost úsečky a odchylku přímky od průmětny. Úlohy v rovině řeší s využitím sklápění a otáčení roviny.	Kótované promítání - charakteristika zobrazovací metody - zobrazení bodů, přímek, úseček - vzájemná poloha přímek - zobrazení roviny - sklápění a otáčení	M
Žák: Charakterizuje danou zobrazovací metodu. Zobrazí body, přímky, úsečky a správně určí jejich vzájemnou polohu v prostoru. Určí skutečnou velikost úsečky a odchylku přímky od průmětny. Určí odchylky rovin od průměten. Úlohy v rovině řeší s využitím sklápění a otáčení roviny.	Mongeovo promítání I (pravoúhlé promítání na dvě průmětny) - charakteristika zobrazovací metody - zobrazení bodů, přímek, úseček - vzájemná poloha přímek - zobrazení roviny - sklápění a otáčení - průnik rovinných útvarů (průsečnice rovin, průsečík přímky s rovinou)	M

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Zobrazí hranaté těleso v základní i v obecné poloze. Sestrojí síť hranolu a jehlanu. Zobrazí řez hranolu a jehlanu, určí skutečnou velikost řezu.	Mongeovo promítání II Hranatá tělesa - zobrazení hranolu a jehlanu - síť hranolu a jehlanu - řez hranolu a jehlanu	M
Žák: Definuje a charakterizuje jednotlivé typy kuželoseček. Sestrojí kuželosečku (elipsu) dvěma různými metodami. Zobrazí válec a kužel v základní i v obecné poloze.	Kuželosečky - typy kuželoseček	M

Sestrojí síť válce a kužele. Zobrazí řez válce a kužele, určí jeho skutečnou velikost.	Oblá tělesa (válec, kužel) - zobrazení válce a kužele - síť válce a kužele - řez válce a kužele	
---	---	--

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP Umění a kultura, která je zastoupena hudebním oborem, výtvarným oborem a integrujícím tématem Umělecká tvorba a komunikace.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Žáci jsou v teoretické části seznamováni s uměleckými směry a tendencemi, v praktické části výuky uplatní poznatky a dovednosti v řadě konkrétních uměleckých činnostech. Výuka je doprovázena návštěvami galerií a videoprojekcemi.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně v prvním ročníku a kvintě, dvě hodiny týdně v druhém ročníku a sextě.

Obsah předmětu je zaměřen na seznámení žáků s vývojem západoevropské kultury (architektury, malířství, sochařství a filmu) a pochopení důležitosti umění a tvorby.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě úrovně výtvarného rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Výtvarné výchovy probíhá ve specializované učebně výtvarné výchovy.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující nejen k jejich schopnostem a dovednostem, ale i k celkovému přístupu ke komplexu výtvarných činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, k aktivitě při hodině a nadstavbovým činnostem.

Nedílnou součástí vzdělávacího obsahu oblasti Umění a kultura v etapě gymnaziálního vzdělávání tvoří kromě vzdělávacích obsahů hudebních a výtvarných integrující téma s názvem Umělecká tvorba a komunikace vyučované v 1. ročníku a kvintě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům společnosti;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitě její účasti v uměleckém procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence. Žáci jsou vedeni ke sběru informací z různých zdrojů a učí se je správně interpretovat. Žáci jsou motivováni k samovzdělávání.
Kompetence k řešení problémů	Za pomoci učitele žáci interpretují různá „obrazová sdělení“. Využívají mezipředmětových vztahů – aplikují znalosti z jiných oborů /např. D, ČJL/. Snaží se užít různorodých přístupů k problému na základě nabídky učitele.

Kompetence komunikativní	Používají s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření různého typu. Efektivně využívají moderní informační technologie. Připravují referáty a projevy, které prezentují veřejně. Učí se nést odpovědnost za svůj názor.
Kompetence sociální a personální	Učí se poznávat a posuzovat své schopnosti a dovednosti, jsou schopni sebereflexe. Stanovují si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky. Aktivně spolupracují při stanovování a dosahování společných cílů. Studují samostatně další doporučenou literaturu, sebevzdělávají se, využívají jiné formy vzdělávání – kurzy, přednášky, návštěvy výstav apod.
Kompetence občanská	Učí se diskutovat, argumentovat o problémech společenského charakteru. Orientují se v oblasti kulturního vývoje Evropy.
Kompetence k podnikavosti	Rozvíjejí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávají a využívají příležitost pro svůj další rozvoj. Uplatňují proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost.

Vzdělávací obsah - Výtvarná výchova**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
• Rozlišuje umělecké slohy a směry • Vyjmenuje hlavní osobnosti a díla jednotlivých slohů/směrů • Získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahu s aktuálními a historickými uměleckými výtvarnými projevy • Identifikuje charakteristické prostředky umělecké tvorby • Objasní roli autora, příjemce a interpreta díla a respektuje pluralitu komunikace • Na příkladech uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby • Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu díla • Pojmenuje a vysvětlí účinky díla v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k jejich pochopení	• Vývoj výtvarného umění evropského kulturního okruhu • Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • Neverbální komunikace • Interpretace díla • Snižování kulturní rozmanitosti světa v 21. století • Vztahy mezi kulturami ve světě • Kultura Evropy, slavní Evropané	ČjL, D, ZSV Hv, F
• Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti • Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti • Nalézá, vybírá, porovnává a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění svých projektů • Při tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • Rozpozná a porovná specifičnost různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky při vlastní tvorbě • Vysvětlí členitost uměleckého znakového systému a rozpozná a nalezne v něm znaky objevné i konvenční • Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • Pracuje čistě, bezpečně • Přijímá kritiku a názory na svou práci od jiných • Hlásí se ke své práci a vhodně ji podepisuje	Tvorba • Základní výtvarné techniky • Umění jako experiment • Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska komunikace • Základní terminologie práce • Názvy technik • Postupy práce	

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
• Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Dějiny a vývoj výtvarného umění a kultury	
• Při vlastní tvůrčí výtvarné činnosti si uvědomuje její vliv na svou osobnost a naopak • Vnímá různorodost výtvarných vyjadřovacích prostředků – rozliší nahodilost a záměr, umí využívat známé základní výtvarné postupy • Zvládne si představit relativní nekonečnost uměleckého procesu, konfrontuje subjektivní výklad výtvarného prvku, akce aj. s názory ostatních	Tvorba Základní výtvarné techniky Umění jako experiment Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska komunikace Základní terminologie práce Názvy technik Postupy práce Neverbální komunikace	

• Vnímá podněty vyvolávající různé estetické prožitky • Umí vnímat současné výtvarné umění a výsledek percepce jednoduše vyjádří • Rozlišuje různé přístupy k výtvarné tvorbě, rozpozná podstatné rysy různých přístupů • Vysvětlí podstatu vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • Rozpozná podstatné znaky současných výtvarných tendencí		
• Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti • Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti • Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění svých projektů • Při tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • Rozpozná specifickou různost vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky při vlastní tvorbě • Pracuje čistě, bezpečně • Přijímá kritiku a názory na svou práci od jiných • Hlásí se ke své práci a vhodně ji podepisuje		ČjL, D, ZSV Hv, F

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností. Jejím smyslem je samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy a zároveň rozvíjela výkonnost žáka, sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje jako povinný předmět. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a studentům pátého až osmého (kvinta – oktáva) ročníku osmiletého gymnázia. V každém ročníku je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v oddělených skupinách hoši – dívky.

Výuka je organizována ve třech tělocvičnách - jedna tělocvična je v budově školy, druhá v Sokolovně TJ Slovan Broumov a třetí ve Sportovní hale města Broumov. Současné jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí Masarykovy základní školy v Broumově, sportovní areál Emericha Ratha, kurty volejbalového oddílu v Broumově, přírodní kluziště v Broumově, případně v Broumově – Olivětině. Některé pohybové aktivity probíhají v přírodě, na okraji města.

Náplň hodin je ovlivňována prostorovými možnostmi, rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže okresní či regionální úrovně a v neposlední řadě i zájmy žáků. Je zkoordinována s termínovým kalendářem soutěží AŠSK a tematickým plánem dle potřeb konkrétního vyučujícího.

Dále výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce školní až republikové úrovně, do kterých jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost. Většina akcí je organizována AŠSK, případně ŠSK při Gymnáziu v Broumově.

Nepovinnou součástí výuky jsou i akce pobytově-turistického charakteru:

- ☐ ☐ LVZ – základy lyžování a snowboardingu v 1. ročníku a kvintě
- ☐ Sportovní kurzy: Cyklistický + turistika 2. ročník a sexta (Paseky nad Jizerou)
- Vodácký + horolezecký 3. ročník a septima (Malá Skála)

Tělesnou výchovu komplexně doplňují další možnosti pohybového využití:

- ☐ ☐ Posilovna ve škole
- ☐ ☐ ☐ Sportovní dny v závěru školního roku zaměřené na sportovní hry

Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, projekt, beseda, diskuze, prožitková lekce, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	- Vést žáky k získávání poznatků s pomocí učitele či spolužáků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ) sledování, zaznamenávání, vyhodnocování. - Přispívat k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolumcvičící, pomocník, organizátor, vedoucí, záchránce, partner ve hře a při cvičení apod. - Umožňovat zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně. - Motivovat učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problému zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu. - Umožňovat žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle svých předpokladů. - Hodnotit žáky důsledně podle individuálního zlepšení. - Povzbuzovat žáky ke sledování sportovních soutěží a utkání, k jejich porovnávání a hodnocení, ke sledování práce rozhodčího. - Upozorňovat na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem. - Umožňovat diskuzi o těchto informacích (nástěnky, aktuality na internetových stránkách školy). - Usměrnovat žáky ke kladné reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady. - Vést k dovednosti porovnat výkony v rámci skupiny a nižších sport. soutěží.
--------------------	--

Kompetence k řešení problémů	- Podporovat žáky ke kreativitě při utváření volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách). - Pomáhat žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby. - Zapojovat žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sport. akcí. - Vytvářet představu o správném složení vyučovací jednotky TV pro využití při pohybové činnosti ve volném čase a poskytovat možnost sestavení a vedení části hodiny. - Rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály a jednoduše zakreslit cvičení. - Vést žáky k získávání informací o vhodné sportovní výstroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování. - Povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.
Kompetence komunikativní	- Zapojovat žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sport. utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů. - Směřovat žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstroji apod.) - Provádět s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispíváme k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním. - Pomáhat žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol. - Vést žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva. - Okamžitě řešit otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu osobnímu a školnímu majetku.
Kompetence sociální a personální	- Vést ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her. - Pomáhat nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování. - Učit žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Stavět žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor). - Povzbuzovat u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie. - Informovat o negativěch sportu (doping, korupce). - Do hodnotového žebříčku žáků zařazovat snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu.
Kompetence občanská	- Vést žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohyb. schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při org. turnajů, budování sportovišť, soutěží pro mladší děti...). - Rozvíjet dovednost poskytnout první pomoc a zachovat se zodpovědně při mimořádné události. - Netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerovat nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňovat prvky pozitivní motivace. - Být vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
Kompetence k podnikavosti	- Zapojovat žáky do pořádání školních soutěží a sportovních akcí různého charakteru.

1. ROČNÍK A KVINTA

• Uvědomuje si nutnost vybudování zdravého životního stylu • Respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly-rozumí osvojovaným pojmům	□ Vyrovnávací cvičení zaměřená na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení. □ Zdravý životní styl u nás a ve světě, trávení víkendů. <u>Pohybové dovednosti, výkon, odlišnosti a handicap:</u> □ Pohybové dovednosti a pohybový výkon, pohybové odlišnosti a handicapy-věkové, pohlavní a výkonnostní.	Výchova ke zdraví - integrace Veg Žijeme v Evropě
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Zacvičí jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu. • Předvede volnou sestavu z 5 prvků (D) • Skočí roznožku přes kozu našíř, naděl • Poskytne záchranu při roznožce • Zvládne spád do závěsu v podkolení a vzeprání • Poskytne záchranu • Přeručkuje bradla • Vyšplhá na tyči nebo na laně • Ve skupině 2-3 vytvoří sestavu (5 min.) pro aerobik, aerobik s činkami, s gumou, švihadlem, kruhem a předvede (D)	<u>Gymnastika:</u> □ Akrobacie - stoj na rukou, kotoul letmo, volné sestavy – zařadit 3 druhy kotoulů, skoky (nůžkový, čertík, jelení)- dívky □ Přeskoky - roznožka přes kozu našíř, naděl □ Cvičení na nářadí: <u>Hrazda</u> (po čelo) D přešvihy, seskok zášvihem, sestava - výmyk odrazem jednož, spád do závěsu v podkolení a vzeprání závěsem v podkolení, seskok únožmo. <u>Bradla</u> H ručkování ve vzporu, komihání ve vzporu, přednožka, zánožka šplh na tyči a na laně <u>Kruhy</u> (dosažné) □ houpání odrazem střídnož <u>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem:</u> (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu) □ Aerobik, aerobik s náčiním (D) □ Kondiční kulturistika	Osv Seberegulace, org. dovednosti a efektivní řešení problémů (ICT) D – dívky H – hoši R – rozšiřující učivo z gymnastiky dle výběru vyučujících a úrovně
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohyb. zatížení za pomoci učitele • Používá základní názvosloví, terminologii. • Podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu. • Ověří jednoduchými testy úroveň ZOZ a SN za pomoci učitele	<u>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení:</u> □ Zásady přípravy org. před pohybovou činností a po ukončení činnosti □ Strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení. □ Individuální pohyb. režim, vhodná cvičení podle pohyb. předpokladů, dostupnosti, zájmu a zdrav. potřeb. <u>Zdravotně orientovaná zdatnost a její složky:</u>	Osv Morálka všedního dne ZOZ-zdravotně orientovaná zdatnost,

• Orientuje se v prováděných testech a v naměřených hodnotách, vede si záznam o svých výkonech • Vybere a použije vyrovnávací cvičení na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení ve spolupráci s učitelem • Uvědomuje si nutnost vybudování zdravého životního stylu • Respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohyb. rozdíly-rozumí osvojovaným pojmům	□ ZOZ a její složky (kardiovaskulární a svalová zdatnost, pohyblivost, množství podkožního tuku) □ Testy ZOZ: běžecká rychlost, vytrvalost výbušná síla (hod plným míčem obouruč, skok do dálky z místa), vytrvalostní síla (sed-leh, výdrž ve shybu - dívky, opakované shyby - hoši), tělesná výška, hmotnost, pohyblivost páteře (hloubka předklonu), svalová nerovnováha (správné držení těla). □ Vyrovnávací cvičení zaměřená na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení. □ Zdravý životní styl u nás a ve světě, trávení víkendů. <u>Pohybové dovednosti, výkon, odlišnosti a handicap:</u> □ Pohybové dovednosti a pohybový výkon, pohybové odlišnosti a handicapy-věkové, pohlavní a výkonnostní.	SN-svalová nerovnováha Realizace (R):testy rychlost, vytrvalost a výbušná síla na podzim (jako vstupní) a na jaře (jako výstupní), ostatní zima Výchova ke zdraví - integrace Veg Žijeme v Evropě
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Podle svých předpokladů zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech, techniku a taktiku v testových disciplínách, v běhu, skoku a hodu • Rozměří si rozběh za pomoci učitele	<u>Atletika:</u> □ Testy: běh na 50m, 500m □ Běh na dráze a v terénu (sprinty na 60m, 100m, vytrvalostní běh 2000m(H), 1500 (D) běh v terénu, starty, rychlostní cvičení) □ Skok do dálky z místa a rozběhu, skok do výšky – průprava pro techniku Flop □ Rozběh, hod granátem z rozběhu, vrh koulí – průpravná cvičení	R: testy na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní Vo B
• Spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích. • Zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • Vyjmenuje, dokáže vybrat a používat vhodnou výstroj a výzbroj k prováděné hře, udržuje ji. • Využívá základní znalost pravidel sportovních i netradičních her. • Může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích.	<u>Sportovní hry - výběrově</u> □ Basketbal - <u>utkání</u> (s menším počtem hráčů a na menším hřišti, utkání podle oficiálních pravidel pro danou věkovou kategorii - <u>základy herních systémů</u> - osobní systém na vlastní polovině - postupný útok proti osobní obraně , rychlý protiútok -<u>herní kombinace</u> –útočná kombinace založená na početní převaze útočníků, na akci „hod“ a běž „, - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - uvolňování bez míče, s míčem, driblingem - obsazování hráče s míčem, bez míče - střelba z místa a po pohybu - doskakování odražených míčů (obranné, útočné) □ Volejbal - <u>utkání</u> - <u>základy herních systémů</u> - systém každý v zóně II nahrávačem - <u>herní kombinace</u> – kombinace s nahrávačem v zóně II	Vo Osv Sociální komunikace Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Práce v hodinách, jednání při hře, taktika, dorozumívání. HČJ-herní činnosti jednotlivce HK-herní kombinace HS-herní systémy

	- <u>herní činnosti jednotlivce</u> - odbíjení obouruč vrchem a spodem (před sebe, pod úhlem) - nahrávka podél sítě - spodní podání - příjem podání – přihrávka do zóny II □ Florbal - <u>utkáni</u> – malý florbal - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - přihrávky, střelba □ Kopaná - <u>utkáni</u> – malá kopaná, sálová kopaná - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - přihrávky, střelba □ Průpravné hry □ Iniciativní a kooperativní hry	
• Zařadí bruslení jako vhodné pohybové i společenské činnosti. • Podle svých předpokladů zvládne osvojované dovednosti. • Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	<u>Bruslení:</u> (Dle klimatických podmínek) □ Osvojení sportu na ledě □ Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad □ Různé hry na ledě	Realizace: při vhodných klimatických podmínkách na rybníku, přírodním kluzišti podle výběru vyučujícího
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Podle svých předpokladů zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech, techniku a taktiku v testových disciplínách, v běhu, skoku a hodů • Rozměří si rozběh za pomoci učitele	<u>Atletika:</u> □ Testy: běh na 50m, 500m □ Běh na dráze a v terénu (sprinty na 60m, 100m, vytrvalostní běh 2000m(H), 1500 (D) běh v terénu, starty, rychlostní cvičení) □ Skok do dálky z místa a rozběhu, skok do výšky – průprava pro techniku Flop □ Rozběh, hod granátem z rozběhu, vrh koulí – průpravná cvičení	R: testy na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní Vo B
Chápe význam her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Ovládá základní lezecké techniky, osvojí si základy metodiky jištění a respektuje zásady bezpečného chování na lezecké stěně, chápe význam partnerství a spolupráce.	<u>Netradiční pohybové činnosti:</u> Hry: petanque, lakros, případně další nové moderní a netradiční hry. Jízda na kolečkových bruslích <u>Lezení na umělé stěně</u> □ Jištění a metodika lezení (správné navázání, základy jištění s pomůckou) □ Zásady bezpečnosti při lezení na umělé stěně. □ Komunikace v lezecké dvojici □ Základy práce s těžištěm a rovnováhou	Výběr činností podle podmínek Výchova ke zdraví – bezpečnost a první pomoc OSV – spolupráce, vzájemná důvěra
Má přehled o moderní výzbroji a výstroji, umí namazat lyže. Zvládne bezpečný pohyb na sjezdových a běžeckých lyžích, snowboardu.	<u>Lyžování, snowboarding :</u> □ Lyžařská výzbroj a výstroj, její příprava a údržba □ Základní techniky sjezdového a běžeckého	Vo B Estetika pohybu

Řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS.	lyžování □ Technika jízdy na snowboardu, jízda na vleku. □ Zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce	Env 4.2 Z Mv 5.3
---	--	------------------------

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
<u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> • Respektuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka. • Podílí se na přípravě a organizaci třídní, školní sport. akce.	Sportovní role - sportovní role, práva a povinnosti	Osv Sociální komunikace (verbální a neverbální)
• Dovede využít znalost pravidel osvojovaných sportů také v roli rozhodčího	Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce - příprava a organizace sportovní akce	
• Naplňuje olympijské myšlenky • Má přehled o významných sport. událostech a sportovcích	Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla osvojovaných sportů	
	Olympismus, historie a současnost sportu – jednání fair play, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek - úspěchy našeho sportu	Spolupráce a soutěž v průběhu výuky: jednání v duchu fair play
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Zná a dodržuje hygienické a bezpečnostní podmínky pohyb. činností a cvičebního prostředí. • Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohyb. zatížení ve spolupráci se spolužáky. • Používá základní názvosloví, terminologii. • □ Organizuje svůj pohybový režim ve spolupráci se spolužáky. • Ověří jednoduchými testy úroveň ZOZ a SN za pomoci učitele. • Ví, proč se testy provádějí, a co naměřené hodnoty znamenají, vede si záznam o svých výkonech. • Vybere a použije vyrovnávací cvičení na prevenci	<u>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení:</u> □ Hygiena a bezpečnost pohyb. činností a cvičebního prostředí □ Zásady přípravy org. před pohybovou činností a po ukončení činnosti □ Strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení. □ Individuální pohyb. režim, vhodná cvičení podle pohyb. předpokladů, dostupnosti, zájmu a zdrav. potřeb. □ Kondiční programy monočinnostní, kombinované. □ Cvičení na posilovacích strojích. <u>Zdravotně orientovaná zdatnost a její složky:</u> □ Testy ZOZ: běžecká rychlost, vytrvalost výbušná síla (hod plným míčem obouruč, skok do dálky z místa), vytrvalostní síla (sed-leh, výdrž ve	Osv Morálka všedního dne ZOZ-zdravotně orientovaná zdatnost, SN-svalová nerovnováha Realizace (R):testy rychlost, vytrvalost a výbušná síla na podzim (jako vstupní) a na jaře (jako výstupní), ostatní zima Výchova ke zdraví - integrace

a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení ve spolupráci s ostatními žáky. • Za pomoci učitele si vybere z nabídky a vhodně použije kondiční program nebo soubor cviků pro udržení či rozvoj ZOZ. • Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem	shybu - dívky, opakované shyby - hoši), tělesná výška, hmotnost, pohyblivost páteře (hloubka předklonu), svalová nerovnováha (správné držení těla). ☐ Vyrovnávací cvičení zaměřená na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení. ☐ Měření fyziologických parametrů, úprava pohybové zátěže podle naměřených hodnot <u>Rizika ohrožující zdraví:</u> ☐ výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě	
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Podle svých předpokladů zvládne osvojované činnosti. • Předvede volnou sestavu z 5 prvků. (CH) • Předvede kotoul vzad do zášvihů. • Předvede komíhání ve vzporu. • Rozvíjí své rytmické citění pohybu.	<u>Gymnastika:</u> ☐ Akrobacie - test obratnosti, volné sestavy, kotoul vzad do zášvihů, do stoje na rukou (H) ☐ Přeskoky - skrčka přes bednu naššíř, kozu naššíř přeskok s oddáleným odrazem ☐ Cvičení na nářadí: <u>Hrazda</u> H –výmyk odrazem snožmo, výmyk tahem na hrazdě doskočné <u>Bradla</u> H - přednožka, zánožka <u>Kruhy</u> (dosažné) - houpání odrazem střídnož u záhupu seskok <u>Kladina</u> (D) - chůze, váha předklonmo, jednoduchý seskok, volná sestava <u>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem:</u> (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu) ☐ Aerobik, step aerobik (D) ☐ Kondiční kulturistika	Osv Seberegulace, org. dovednosti a efektivní řešení problémů (ICT) Mv Média a med.produkce (INT) (příprava vlastních materiálů-tvorba textu)
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> • Podle svých předpokladů zvládne osvojované činnosti a zlepšuje výkony, techniku a taktiku v testových disciplínách, v běhu, skoku a hodu. • Stanoví si osobní cíle a snaží se jich dosáhnout. • Zaznamená výkony a vyhodnotí je za pomoci učitele • Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně.	<u>Atletika:</u> ☐ Běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetová předávka, štafetový běh) – dle výběru vyučujících. ☐ Skok do výšky způsobem Flop nebo do dálky krokem (případně závěsem) ☐ Hody - koulařská abeceda, vrh koulí z místa,	R: testy na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní Vo B Osv Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ, HK a HS	<u>Sportovní hry - výběrově</u>	Vo

v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • Jedná při hře v duchu fair play • Přizpůsobí svoji pohyb. činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva • Užívá názvosloví, gesta a signály • Ve dvojici sleduje a hodnotí výkony spolužáků • Zvládne základní údržbu náčiní a úpravu hřiště a jeho okolí před utkáním a po utkání ve spolupráci ostatními žáky • Využívá základní znalost pravidel sportovních i netradičních her. • Může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích. • Uvědomuje si osvojení pohyb. dovedností pro osobní rozvoj • Spolupracuje a za pomoci učitele zvládne taktiku v situaci soutěže	□ Basketbal utkání podle oficiálních pravidel pro danou věkovou kategorii - <u>základy herních systémů</u> - zónová obrana na vlastní polovině - rychlý protiútok „akce „hod“ a běž „, - <u>herní kombinace</u> –útočné , obranné - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - uvolňování bez míče, s míčem, driblink ,střelba z místa – z různé vzdálenosti, střelba po dvojtaktu - doskakování odražených míčů (obranné, útočné) □ Volejbal - <u>utkání</u> (2:2, 3:3, 6:6) - <u>základy herních systémů</u> - systém každý v zóně II nahrávačem - <u>herní kombinace</u> – kombinace s nahrávačem v zóně II - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - zdokonalování odbíjení obouruč vrchem a spodem (před sebe, pod úhlem) - nahrávka - vrchní podání - příjem podání – přihrávka do zóny II □ Florbal - <u>utkání</u> – malý florbal, velký florbal - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - přihrávky, střelba □ Kopaná - <u>utkání</u> – sálová kopaná , kopaná HČJ:-výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru, stahování a tlumení míče nohou, vedení míče, přihrávka vnitřním a přímým nártem (po zemi, obloukem) Dle výběru vyučujících: □ Netradiční hry: softbal, ringo, badminton, stolní tenis, softtenis.	PT-osobnostní a sociální výchova – kreativita Sociální komunikace Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Práce v hodinách, jednání při hře, taktika, dorozumívání. HČJ-herní činnosti jednotlivce HK-herní kombinace HS-herní systémy
• Podle svých předpokladů zvládne osvojované dovednosti. • Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	<u>Bruslení:</u> (Dle klimatických podmínek) □ Různé hry na ledě □ Jednoduché prvky při jízdě – překládání vpřed, vzad	Realizace: při vhodných klimatických podmínkách na rybníku, přírodním kluzišti podle výběru vyučujícího
• Chápe význam her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů • Spolupracuje s ostatními při řešení problému a pomáhá jim překonávat překážky	<u>Netradiční pohybové činnosti:</u> □ Jízda na kolečkových bruslích –správná technika □ Základní principy pro řízení a rozhodování pohyb. her □ Hry: další nové moderní a netradiční hry – dle výběru vyučujících.	Výběr činností podle podmínek

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> • Užívá s porozuměním názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, organizátora	Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - názvosloví, gesta, signály, značky	Osv Sociální komunikace (verbální a neverbální)
• připraví ve spolupráci s ostat. žáky sport. akci, zajistí propagaci, zorganizuje ji, zdokumentuje a prezentuje	Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce - příprava, propagace, organizace, vyhodnocení, dokumentace, možnosti prezentace	
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z role rozhodčího a organizátora • Spolupracuje pro úspěch týmů	Sportovní role – asertivní jednání, kooperace, empatie, taktika	
• Sleduje podle pokynů i dlouhodobě pohybové výkony, sportovní výsledky, samostatně zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a prezentuje.	Sledování a vyhodnocování pohybové činnosti - sledování a měření pohyb. činnosti vyhodnocení výsledku	
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> ☐ ☐ Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohyb. zatížení ve spolupráci se spolužáky. ☐ Používá základní názvosloví, terminologii. ☐ ☐ ☐ Organizuje svůj pohybový režim ve spolupráci se spolužáky. ☐ Vybere a použije vyrovnávací cvičení na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení ☐ Ověří jednoduchými testy úroveň ZOZ a SN za pomoci učitele. ☐ Ví ,proč se testy provádějí, a co naměřené hodnoty znamenají, vede si záznam o svých výkonech. Spolupracuje s ostatními žáky. ☐ ☐ ☐ a pomoci učitele si vybere z nabídky a vhodně použije kondiční program nebo soubor cviků pro udržení či rozvoj ZOZ. ☐ ☐ Využívá vhodná cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci a zařazuje do svého režimu.	<u>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení:</u> ☐ Zásady přípravy org. před pohybovou činností a po ukončení činnosti ☐ Strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení. ☐ Individuální pohyb. režim, vhodná cvičení podle pohyb. předpokladů, dostupnosti, zájmu a zdrav. potřeb. ☐ Rychlostně silová cvičení 5-15 s max. intenzitou (anaerobní zóna), vytrvalostní cvičení nad 15 min. mírnou intenzitou, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, pro správné držení těla, cvičení pro vyrovnání svalové nerovnováhy, dechová cvičení. <u>Zdravotně orientovaná zdatnost a její složky:</u> ☐ Testy ZOZ: běžecká rychlost, vytrvalost ☐ výbušná síla (hod plným míčem obouruč, skok do dálky z místa), vytrvalostní síla (sed-leh, výdrž ve shybu - dívky, opakované shyby - hoši), tělesná výška, hmotnost, pohyblivost páteře (hloubka předklonu), svalová nerovnováha (správné držení těla). ☐ Cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	

<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> ☐ Zacvičí jednoduché gymnastické prvky na koberci a na náradí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu. ☐ Předvede výmyk a podmet	<u>Gymnastika:</u> ☐ Akrobacie – přemet stranou, přemet vpřed, volné sestavy, ☐ Přeskoky - přeskok s oddáleným odrazem dle výběru vyučujících a dle úrovně žáků ☐ Cvičení na náradí: <u>Hrazda</u> - volná sestava <u>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem:</u> (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu) ☐ Aerobik, pilates, power jóga (D) ☐ Kondiční kulturistika – posilovací stroje (H, D)	
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> ☐ Podle svých předpokladů zvládne osvojované činnosti a zlepšuje výkony, techniku a taktiku v testových disciplínách, v běhu, skoku ,hodu a vrhu. ☐ Skočí technikou kroku ☐ Skočí do výšky flopem ☐ Zaznamená výkony a vyhodnotí je za pomoci učitele	<u>Atletika:</u> ☐ Běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, dle výběru vyučujících. ☐ Skok do výšky způsobem Flop nebo do dálky krokem (případně závěsem) ☐ Vrh koulí – sunem (zádovou technikou) ☐ Hod granátem oštěpařskou technikou	R: testy na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní Vo B Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • Jedná při hře v duchu fair play • Užívá názvosloví, gesta a signály • Zvládne základní údržbu náčiní a úpravu hřiště a jeho okolí před utkáním a po utkání ve spolupráci ostatními žáky ☐ • Rozumí základním pravidlům ,dodržuje je • Pozná chyby v provedení a doporučí nápravu • Zajistí vyhodnocení a medializaci turnaje • Jedná při hře v duchu fair play • ☐ Ve spolupráci se spolužáky zorganizuje turnaj sportovních i netradičních her. • Může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích.	<u>Sportovní hry - výběrově</u> ☐ Basketbal - utkání HČJ: doskakování odražených míčů HK: útočná kombinace založená na clonění, obranná kombinace založená na proklouzávání ☐ Volejbal - <u>utkání</u> (4:4, 6:6) - <u>základy herních systémů</u> - systém každý v zóně III nahrávačem - <u>herní kombinace</u> – kombinace s nahrávačem v zóně III - <u>herní činnosti jednotlivce</u> - zdokonalování odbíjení obouruč vrchem a spodem (před sebe, pod úhlem) Odbití jednoruč vrchem – lob, smeč Vrchní podání a příjem podání: různá cvičení ☐ Florbal - <u>utkání</u> (s menším počtem hráčů a na menším hřišti, utkání podle oficiálních pravidel pro danou věkovou kategorii ☐ Kopaná <u>utkání</u> – sálová kopaná , kopaná HČJ: přihrávka vnitřním a přímým nártem (po zemi, obloukem)	Vo PT Osv Sociální komunikace Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Práce v hodinách, jednání při hře, taktika, dorozumívání. HČJ-herní činnosti jednotlivce HK-herní kombinace HS-herní systémy

	Činnost brankáře:-chytání a vyrážení střel, vykopávání z ruky □ Netradiční hry: softbal, ringo, badminton, stolní tenis, nohejbal, softtenis. (dle výběru vyučujících)	
• Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. • Podle svých předpokladů zvládne osvojované dovednosti. • Ukáže nacvičené prvky při jízdě.	<u>Bruslení:</u> (Dle klimatických podmínek) □ Jízda na jedné noze (trojka, osmička), obraty, zastavení, změna směru □ Jednoduché skoky □ Různé skupinové hry na ledě	Realizace: při vhodných klimatických podmínkách na rybníku, přírodním kluzišti podle výběru vyučujícího.
• Jedná fair-play • Samostatně zorganizuje pohybovou hru • Upraví pravidla podle podmínek • Použije základní dovednosti při organizaci svého volného času	<u>Netradiční pohybové činnosti:</u> □ Hry: petanque, lakros, případně další nové moderní a netradiční hry – pravidla, rekreační hra □ Jízda na kolečkových bruslích – překládání vpřed, jízda vzad, slalomové dráhy – jízda po jedné noze	Výběr činností podle podmínek
• Uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní činnost. • Zná turistické a dopravní značky, dodržuje pravidla silničního provozu a přesunu ve skupině. • Aktivně se podílí na přípravě tur. akce a její realizaci. • Dodržuje zásady chování v přírodě • Na kole ujede nejméně 40 km • Připraví a zlikviduje ohniště • Dodržuje zásady jízdy na kole v různých podmínkách • Používá ochranné pomůcky • Zvládne základní údržbu kola • Poskytne první pomoc a zajistí transport zraněného • Pořídí záznam z akce a medializuje ji ve spolupráci se spolužáky • Dodržuje zásady jízdy na lodi a zásady bezpečnosti	<u>Turistika a pobyt v přírodě:</u> □ Orientace v terénu □ Turistické a dopravní značení, bezpečnost při přesunech □ Příprava tur. akce: plánování trasy, vyhledávání spojů, ubytování, informací o zajímavostech v místě pobytu, příprava programu, jízda na kole □ Příprava a likvidace ohniště, ochrana přírody při sport. akcích □ Zásady jízdy na kole a v terénu □ Ochranné pomůcky □ Základní údržba kola, příprava jednoduchého pokrmu □ První pomoc a transport zraněného o dokumentace akce □ Základy vodní turistiky: nasedání, vylézání, sezení v lodi, základní záběry, otáčení, změny směru jízdy, přistávání u břehu, zásady bezpečné jízdy, zásady jízdy na lodi, jízda na kánoí po řece □ Ochranné pomůcky, údržba lodí	

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> ☐ Samostatně připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohyb. zatížení. ☐ Organizuje svůj pohybový režim ve spolupráci se spolužáky. ☐ Využívá vhodná cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci a zařazuje do svého režimu. ☐ Zná zásady posilování ☐ Zná základy sportovní masáže ☐ Cvičí podle videa a televize ☐ Vybere a použije vyrovnávací cvičení na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení ve spolupráci s ostatními žáky. ☐ Za pomoci učitele si vybere z nabídky a vhodně použije kondiční program nebo soubor cviků pro udržení či rozvoj ZOZ.	<u>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení:</u> ☐ Zásady přípravy org. před pohybovou činností a po ukončení činnosti ☐ Strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení. ☐ Individuální pohyb. režim, vhodná cvičení podle pohyb. předpokladů, dostupnosti, zájmu a zdrav. potřeb. ☐ Kondiční programy monočinnostní, kombinované. ☐ Zásady posilování s vlastním tělem, na posilovacích strojích ☐ Základy sport. masáže ☐ Cvičení podle videa <u>Zdravotně orientovaná zdatnost a její složky:</u> ☐ Vyrovnávací cvičení zaměřená na prevenci a korekci SN a na kompenzaci jednostranného zatížení. ☐ Psychohygiena-předcházení stresům, zvládání stres. situací, efektivní komunikace, hledání pomoci	Osv Morálka všedního dne ZOZ-zdravotně orientovaná zdatnost, SN-svalová nerovnováha Realizace (R):testy rychlost, vytrvalost a výbušná síla na podzim (jako vstupní) a na jaře (jako výstupní), ostatní zima Výchova ke zdraví - integrace
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> ☐ Zacvičí jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu.	<u>Gymnastika:</u> ☐ Gymnastický čtyřboj – volné sestavy z akrobacie, kladiny (D), bradel (H), případně hrazdy (D,H) a libovolného přeskoku. Také nácvik gymnastických prvků pro žáky, kteří se připravují k přijímacím zkouškám na VŠ. <u>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem:</u> (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu) ☐ Aerobik, aerobik s náčiním, step aerobik a další jiné formy aerobiku dle zájmu(D) ☐ Kondiční kulturistika	Osv Seberegulace, org. dovednosti a efektivní řešení problémů (ICT) VŠ – vysoké školy
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> ☐ Stanoví si osobní cíle a snaží se jich dosáhnout. ☐ ☐ Zaznamená výkony a vyhodnotí je za pomoci učitele	<u>Atletika:</u> ☐ Zdokonalování techniky běhu, skoku dalekého, případně vysokého, hodů granátem, případně hodů diskem, nebo vrhu koulí	Vo B Osv Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

☐ ☐ Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně.		
• Zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ, HK a HS v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře. • Jedná při hře v duchu fair play • Přizpůsobí svoji pohyb. činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva • Užívá názvosloví, gesta a signály • Ve dvojici sleduje a hodnotí výkony spolužáků • Zvládne základní údržbu náčiní a úpravu hřiště a jeho okolí před utkáním a po utkání ve spolupráci ostatními žáky • Využívá základní znalost pravidel sportovních i netradičních her. • Může být členem školních reprezentačních družstev v okresních a krajských soutěžích.	<u>Sportovní hry - výběrově</u> ☐ Fotbal, basketbal, florbal, volejbal - utkání ☐ Netradiční hry: softbal – různé formy v tělocvičně, na hřišti. Ringo - utkání 1:1, 2:2 Badminton – dvouhra, čtyřhra Stolní tenis – turnaj ve dvouhře, čtyřhře Nohejbal – utkání Softtenis- utkání podle pravidel	Vo Osv Sociální komunikace Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Práce v hodinách, jednání při hře, taktika, dorozumívání. HČJ-herní činnosti jednotlivce HK-herní kombinace HS-herní systémy
• Chápe význam her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů	<u>Netradiční pohybové činnosti:</u> Další nové moderní a netradiční hry a činnosti, outdoorové aktivity. Jízda na kolečkových bruslích – zdokonalování činností z předcházejících ročníků	Výběr činností podle podmínek a zaměření vyučujícího

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělávání. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií. Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací. Tím, že žáci dokážou prostřednictvím informatických nástrojů zautomatizovat rutinní a opakující se činnosti, získají čas pro jiné činnosti či úkoly. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí i do jiných oblastí. Pozorně hledají a vybírají cíle, kterých mají nebo chtějí dosahovat. Dokážou systematicky volit a uplatňovat

postupy optimální vzhledem k těmto cílům. Žáci se učí řešení konkrétního problému zobecnit i pro řešení obdobných problémů. Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií žákům pomáhá lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn.

Informatika žáky učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Shromažďují přiměřené množství relevantních informací a vytvářejí a zkoušejí různé modely, přitom uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušováním. Žáci se učí analyzovat a vzájemně porovnávat různá řešení a jejich části. Posuzují mimo jiné efektivitu a náročnost řešení a omezení plynoucí ze zvoleného či zadaného nástroje. Vývoj svých řešení plánují v jednotlivých krocích, řešení průběžně testují a postupně vylepšují. Učí se posuzovat problémy podle významu pro cílovou skupinu a také

přímé i nepřímé dopady neřešení či naopak konkrétního řešení nejen na cílovou skupinu, ale také na další členy společnosti a životní prostředí.

Při navrhování informačních systémů ke konkrétnímu účelu se žáci učí rozumět strukturaci velkého množství dat, vazbám mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli. Řeší způsob jejich zabezpečení. Pomocí digitálních technologií získávají a zpracovávají data. Díky nim také dokážou přicházet s novými informacemi a zároveň snadno nepodléhají dezinformacím. Již od počátku formálního vzdělávání je v informatice kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů. Postupně roste jejich obtížnost, rozsah a složitost.

Žáci se setkávají s čím dál větším množstvím úloh s nejasným zadáním, více možnostmi postupů řešení a otevřeným koncem. Zároveň roste ochota žáků experimentovat a pozitivně pracovat s chybou. Alespoň některé z jejich navržených a realizovaných řešení je funkční a řeší relevantní problém. Učitelé do aktivit důsledně přinášejí kontext reálného světa a dávají dostatečný prostor pro iniciativu žáků při objevování vlastních postupů, ale také zajímavých problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět *Informatika* je ve čtyřletém cyklu realizován v prvním až čtvrtém ročníku. Ve všech ročnících s jednohodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v počítačové učebně, žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby měl každý k dispozici svůj počítač.

Všichni žáci pracují postupně na svém portfoliu, které bude obsahovat práce zahrnující hledání informací, jejich zpracování do textové podoby doplněné obrázky, tabulkami a grafy. Některé z těchto materiálů vytvoří metodou týmové spolupráce.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitelé: Vedeme žáky k samostatnosti při vytváření počítačových aplikací, učitel vystupuje především jako konzultant. Vedeme žáky k využívání kontextové nápovědy a k využívání dostupných studijních materiálů především na internetu. Učíme žáky vyhledávat a třídit informace, zpracovat a porovnávat výsledky vyhledávání. Žáky motivujeme k učení ukázkami využití učiva v praxi a ve výuce jiných předmětů. Žáky motivujeme ke studiu přírodovědných a technických předmětů, jejichž znalost je nutná pro pochopení moderních technologií využívaných ve výpočetní technice.
Kompetence k řešení problémů	Učitelé: Učivo procvičujeme zadáváním samostatných prací, které jsou orientovány na využití v praxi a v jiných předmětech. Vedeme žáky k hledání vlastních postupů při řešení problémů, a tím rozvíjíme samostatné myšlení a obhajobu vlastního řešení problému. Vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku.
Kompetence komunikativní	Učitelé: Učíme žáky využívat informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem. Od žáků vyžadujeme kultivované vyjadřování při výuce a při prezentaci výsledků vlastní práce žáků, učíme je vyjadřovat se srozumitelně a v logickém sledu. Žáky vedeme k rozboru a hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků Žáky vedeme k využívání informačních technologií, tabulek, diagramů, grafů, prezentací atd.
Kompetence sociální a personální	Učitelé: Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, dodržování provozního řádu učeben s výpočetní technikou, k poznání vlivu výpočetní techniky na fyzickou a psychickou stránku člověka. Od žáků vyžadujeme zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů, vedeme je k důslednosti, pečlivosti a přesnosti. Žáky vedeme ke kultivovanému ústnímu, písemnému a grafickému projevu. Učíme žáky využívat výpočetní techniku ke zvýšení efektivity učení a k racionálnější organizaci práce, učíme je též přehledně a efektivně vyhledávat a třídit data. Učíme žáky zvládat digitální technologie v oblasti multimediálních prezentací žáky vedeme ke sledování novinek z oblasti vývoje ICT technologií.
Kompetence občanská	Učitelé: Žáky vedeme ke vzájemnému respektování a k respektování společenských hodnot. Žáky vedeme k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Žáky vedeme k pochopení důležitosti informačních technologií pro každodenní život člověka. Žáky vedeme k vytváření vlastního názoru na vyhledávání pravdivých a ověřených informací. Žáky vedeme k pochopení místa a role obyvatel ČR v Evropě a ve světě.
Kompetence k podnikavosti	Učitelé: Žáky vedeme ke spolupráci ve dvojicích při učení a přípravě na výuku a pomoci slabším žákům. Žáky vedeme ke spolupráci ve skupině při řešení skupinových projektů, rozvíjení způsobu komunikace ve skupině, rozdělení rolí a zodpovědnosti za splnění úkolu. Podporujeme soutěživost žáků a vedeme je k posílení jejich zdravého sebevědomí.

Vzdělávací obsah - Informatika

1. ROČNÍK A KVINTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska. Identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým. Chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE hardware – technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů bezpečnost počítačových zařízení a dat – způsoby útoků na počítačová zařízení; cíle a sociotechnické metody útočníků; zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; metody zálohování dat; systémový přístup k zabezpečení bezpečné digitální prostředí – fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token; neověřená a falešná digitální identita; nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu; vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; fungování a algoritmy sociálních sítí.	Používané programy OS Microsoft Windows
Žák: Zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu. Využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky.	ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ publikování – formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentu, estetické zásady publikování informační etika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů aplikační software pro práci s informacemi – textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentační software	M – ověření vlastností logických spojek v tabulkovém kalkulátoru Používané programy MS Office

2. ROČNÍK A ŠEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Žák: Porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti.	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE software – fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost umělá inteligence – princip strojového učení; aplikace umělé inteligence; limity, přínosy a rizika umělé inteligence počítačové sítě – lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat; principy fungování webu a cloudových služeb; typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí	R
Žák: Interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech. Rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace. Formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci. Převeďte data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému.	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ data, informace – získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; data a jejich význam, pojem informace kódování a přenos dat – kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; kódování textů; kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezeztrátové a ztrátové komprese; přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty modelování – model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta interpretace dat – kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkrácení	Používané programy MS Office

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT. Organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití. Orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY informační systémy – informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních systémů; veřejné informační systémy hromadné zpracování dat – tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat; velká data – zdroje, metody zpracování, využití vývoj informačního systému – postup tvorby informačního systému; návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů; návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace	Používané programy ve všech oblastech Microsoft Office
Žák: Využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci.	ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE internet – služby na internetu informace – odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy sdílení odborných informací – diskusní skupiny	Používané programy Internet Explorer Mozilla Firefox PP PS
Žák: Zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu.	POČÍTAČOVÁ GRAFIKA bitmapový a vektorový grafický editor – vytvoření a úprava obrázku v bitmapové grafice, dělení grafiky, principy, využití; základní kreslicí nástroje, ruční režim, kreslení objektů, vlastnosti objektů, využití textu v obrázku; úpravy celého obrázku, histogram, vlastnosti masky	Používané programy ve všech oblastech CorelDRAW

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem. Analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému. Ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešení problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů. Vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů. Ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program.	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ algoritmizace – zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů programovací koncepty – programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy testování, optimalizace – syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje vývoj programu – volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu; autorství a licence programu; etika programátora	Programovací jazyk Python
Žák: Rozlišuje kategorie a formy mediálních produktů. Vytvoří reklamní kampaň. Zná možnosti vzdělávání v EU a zahraničí.	MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAM kategorie a formy mediálních produktů výrazové prostředky příprava reklamní kampaně média a mediální produkce příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu) vzdělávání v Evropě a světě podmínky a možnosti studia v zahraničí stipendia a zahraniční univerzity	Mv – mediální výchova Veg – vzdělávání v Evropě a ve světě PS

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP Umění a kultura, která je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a integrujícím tématem Umělecká tvorba a komunikace. Hudební výchova umožňuje žákům hlouběji pronikat do podstaty hudby - žáci se projevují v individuálních i skupinových aktivitách, poznávají zákonitosti hudební teorie a tvorby, seznamují se s funkcemi, normami a hodnotami v hudebním umění.

Hudební obor pracuje se třemi vzájemně podmíněnými okruhy - produkce, recepce a reflexe. V produkci se uplatňují vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale i výrazně kreativní. Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností ověřují získané teoretické poznatky. Reflexe potom umožňuje komplexní interpretaci hudebního díla.

Hudebně výchovné činnosti jsou poté rozděleny na: *Vokální činnosti*, *Instrumentální činnosti*, *Hudebně pohybové činnosti* a *Poslechové činnosti*.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je kromě hry na hudební nástroje jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, žák se učí hudbu analyzovat a zpětně skládat do širších souvislostí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje podle zájmu žáků v kvintě, 1. ročníku, sextě a 2. ročníku. Je dotován dvěma vyučovacími hodinami týdně.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, popř. jiných vhodných prostorách školy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, besed o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků (PP, R, T, SP, PS, Ú) přihlíží vyučující nejen k jejich znalostem a dovednostem, ale i k celkovému přístupu k múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, k aktivitě při hodině a nadstavbovým činnostem.

Nedílnou součástí vzdělávacího obsahu oblasti Umění a kultura v etapě gymnaziálního vzdělávání tvoří kromě vzdělávacích obsahů hudebních a výtvarných integrující téma s názvem Umělecká tvorba a komunikace vyučované v 1. ročníku a kvintě.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Formou samostatných referátů rozvíjíme schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů (knihy, časopisy, internet, TV) a samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předešlých znalostí získaných při výuce. Výkladem seznamujeme žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby. Formou rozhovoru upřesňujeme u žáků nazírání na svět hudby, která ho obklopuje.
Kompetence k řešení problémů	Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a tomu, jak použít vhodné prostředky ke sdělení vlastního záměru. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
Kompetence komunikativní	Formou diskuze na dané téma učíme žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor, používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog. Formou skupinové práce připravujeme a realizujeme hudební projekty (písňe, skladby a jejich doprovody, improvizace). Prostřednictvím žákova referátu a dalších příspěvků vytváříme podmínky pro diskuzi.
Kompetence sociální a personální	Formou dialogu utváříme u žáků toleranci vůči názorům ostatních a k respektování odlišného hudebního zaměření. Využitím přednášek, exkurzí, návštěv koncertů formujeme estetické cítění žáků.

Kompetence občanská	Drobnými úkoly vedeme žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí.
Kompetence k podnikavosti	Rozvíjíme receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti žáků a jejich dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Napomáháme žákům s realizací vlastních hudebních projektů pro veřejnost.

Vzdělávací obsah – Hudební výchova**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Využívá kultivovaného pěveckého a hlasového projevu. Uplatňuje komorní i sborový zpěv. Orientuje se v jednoduchém zápisu vokálních a instrumentálních kompozic. Improvizuje jednoduché hudební výstupy. Vytváří instrumentální doprovody. Propojuje hudbu a pohyb. Pracuje s formou i obsahem hudebního díla. Rozpozná hudebně výrazové prostředky ve skladbě. Je schopen vnímat a používat hudbu jako nástroj komunikace. Sleduje současnou hudební scénu a nové trendy v oblasti. Uvažuje o estetické a umělecké hodnotě hudebního díla. Uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách. Vysvětlí proces obecného vkusu a estetických norem. Pracuje s obecnějšími vhledy do evropského umění, hledá nové průniky a souvislosti.	- multikulturní výchova, hudba jednotlivých evropských národů a etnických skupin - kulturní a geografické souvislosti - hudební sféra - vážná hudba, populární hudba, lidová hudba, tradiční nástroje / Velká Británie, Irsko, Francie, Španělsko, Turecko, Itálie,.../ - cikánská hudba - putování hudby - aktuální hudební trendy, přehled festivalů, české klubové scény - hudební psychologie, muzikoterapie, relaxace - hudební odborná literatura, časopisy, internetové odkazy = ve výuce propojeny činnosti pěvecké, instrumentální, poslechové a pohybové	- využití mezipředmětových vazeb s dalšími uměleckými oblastmi, základy společenskovedních disciplín a cizích jazyků Mv- média x mediální produkce x uživatelé

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Využívá hudbu jako způsob identifikace a sebe prezentace. Uplatňuje kultivovaný pěvecký a hlasový projev. Realizuje sólový, komorní i sborový zpěv. Orientuje se v notovém zápisu vokálních a instrumentálních kompozic. Vytváří jednoduchá aranžmá a drobné hudební kompozice. Uvědomuje si dění v uměleckém provozu - role skladatele, interpreta, producenta, manažera. Zvládá hudebně pohybové etudy. Využívá tanec jako jeden ze způsobů lidské komunikace.	- multikulturní výchova, hudba jednotlivých kontinentů, zemí, národů a etnických skupin - zaměření na hudbu etnickou a populární v dané oblasti - systém kulturních mimo evropských hudebních oblastí - základy etnomuzikologie, kulturní a geografické souvislosti - Asie - Čínský kulturní okruh, Jihovýchodní kulturní okruh, Indický kulturní okruh, Arabský kulturní okruh - Austrálie, Afrika, Amerika - Inuité, Indiáni, Latinská Amerika - hudební psychologie, muzikologie, relaxace	- využití mezipředmětových vazeb s dalšími uměleckými oblastmi, základy společenskovedních disciplín a cizích jazyků Mv role médií v moderních dějinách a současné hudební scéně Mkv - základní problém sociokulturních rozdílů,

Orientuje se ve formální struktuře a sémantice skladby. Interpretuje hudební dílo v širším kulturním kontextu. Vnímá roli hudby jako kulturního statku a jako zboží. Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivců, skupin, národů k hudební tvorbě a kultuře. Pracuje s obecnějšími vhledy do celosvětového umění, hledá nové průniky a souvislosti.	- hudební odborná literatura, časopisy, internetové odkazy - aktuální hudební trendy, přehled festivalů, české klubové scény = ve výuce propojeny činnosti pěvecké, instrumentální, poslechové a pohybové	multikulturalismus Umělecká tvorba a komunikace - umělecký proces - prezentace uměleckého díla
---	---	--

Seminář z českého jazyka a literatury

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka a literatury vychází ze vzdělávací oblasti RVP Jazyk a jazyková komunikace a navazuje jako výběrový seminář na jazykovou přípravu v předmětu Český jazyk a literatura. Hlavním posláním tedy zůstává rozšiřování vědomého užívání jazyka a prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností. Ve svém rozsahu doplňuje a prohlubuje poučení o jazyku v různých komunikačních situacích i náročnějších typech mluvených a psaných textů.

Seminář vede žáky k hlubší a cílenější interpretaci literárních ukázek nebo děl české a světové literatury, a to zejména těch méně známých. Učitel směřuje žáky k tomu, aby se četbou a rozбором děl inspirovali a tvořili sami, hledali přesná slova a spojení slov pro co nejpřesnější vyjádření prožitků, postřehů, dojmů, pocitů a nálad.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka a literatury se vyučuje podle zájmu žáků v septimě, 3. ročníku, oktávě, 4. ročníku. Je dotován dvěma vyučovacími hodinami týdně.

Výuka semináře probíhá v prostorách školy, ale žáci jsou s látkou seznamováni také prostřednictvím návštěvy regionálních divadel a médií, besed a někteří samostatně v mimoškolních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující nejen k jejich znalostem a dovednostem, které jsou prověřovány PP, R, T (SP, PS, U), ale i k celkovému přístupu k předmětu, ke snaze spolupracovat s ostatními, k aktivitě při hodině, vlastním nadstavbovým činnostem.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k vnímání a užívání českého jazyka jako prostředku ke zpracování a předávání informací (Kompetence k učení), k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů (Kompetence sociální a personální). Dále přispívá k upevnění pravidel mezilidské komunikace, pochopení role člověka v různých komunikačních situacích a utváření všeobecného společenského přehledu (Kompetence komunikativní).

Žáci by měli prohloubit svůj vztah k četbě umělecké i neumělecké literatury, lépe porozumět formální i obsahové stránce děl a směřovat k další vlastní tvořivé práci s texty (Kompetence k podnikavosti). Respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí; rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání (kompetence občanská), uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice; kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry (kompetence k řešení problémů).

Vzdělávací obsah - Seminář z českého jazyka a literatury**3. ROČNÍK A SEPTIMA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Dokáže využít a kombinovat různé informační prameny Všestranně interpretuje text. Propojuje hledisko obsahové s formálním. Využívá poznatků o jazyce, komunikaci a řeči. Volí adekvátní komunikační strategie a vhodné výrazové prostředky. Prohlubuje si znalosti v oblasti literární teorie a dokáže je zpětně aplikovat na konkrétní text. Dokáže kriticky zhodnotit a porovnat různé interpretace téhož textu. Dílo interpretuje v širších společenských souvislostech, v návaznosti na další umělecké oblasti. Získané poznatky využívá v tvorbě vlastních jazykových projevů. Poznává principy experimentálních textů, nové postupy se snaží zakomponovat i do vlastní tvorby. Charakterizuje vybraná díla literatury jiných kontinentů, posoudí jinakost postavení. Hledá kořeny evropského písemnictví především ve vztahu k současnosti, porovnává rozdílnost pohledů na jednání a úlohu člověka.	- umění a člověk - literatura a její funkce - interpretace literárního díla - vztah formy a obsahu - literární žánry - literární přesahy - divadlo, film - literární experimenty, netradiční postupy - současná literární scéna - autoři, časopisy, nakladatelství, ceny - média - kvalita a význam informačních zdrojů - mimoevropská literatura - jazyk, komunikace a řeč - vývojové tendence spisovné češtiny - mluva v průřezu generacemi	- využití mezipředmětových vazeb s dalšími uměleckými oblastmi (Vv, Hv) a základy společenskovedních disciplín

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Dokáže využít a kombinovat různé informační prameny Všestranně interpretuje text. Propojuje hledisko obsahové s formálním. Využívá poznatků o jazyce, komunikaci a řeči.	- umění a člověk - literatura a její funkce - interpretace literárního díla - vztah formy a obsahu - literární žánry	- využití mezipředmětových vazeb s dalšími uměleckými oblastmi (Vv, Hv) a základy společenskovedních disciplín

Volí adekvátní komunikační strategie a vhodné výrazové prostředky. Prohlubuje si znalosti v oblasti literární teorie a dokáže je zpětně aplikovat na konkrétní text. Dokáže kriticky zhodnotit a porovnat různé interpretace téhož textu. Dílo interpretuje v širších společenských souvislostech, v návaznosti na další umělecké oblasti. Získané poznatky využívá v tvorbě vlastních jazykových projevů. Poznává principy experimentálních textů, nové postupy se snaží zakomponovat i do vlastní tvorby. Charakterizuje vybraná díla literatury jiných kontinentů, posoudí jinakost postavení. Hledá kořeny evropského písemnictví především ve vztahu k současnosti, porovnává rozdílnost pohledů na jednání a úlohu člověka.	- literární přesahy - divadlo, film - literární experimenty, netradiční postupy - současná literární scéna - autoři, časopisy, nakladatelství, ceny - kulturní dění v regionu - média - kvalita a význam informačních zdrojů - mimoevropská literatura - jazyk, komunikace a řeč - jazyk umělecké literatury - současná literární věda, literárněvědné instituce	
---	--	--

Dějiny filmu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka a literatury vychází ze vzdělávací oblasti RVP Jazyk a jazyková komunikace a navazuje jako výběrový seminář na jazykovou a literární přípravu v předmětu Český jazyk a literatura. Seminář má za úkol rozvíjet studenty jako uživatele filmových a obecně audiovizuálních produktů a zároveň rozvíjet jejich schopnosti prostřednictvím filmových a audiovizuálních výrazových prostředků. Filmová výchova je koncipována jako metodické propojení několika tvůrčích činností:

- vlastní tvůrčí zkušenost z filmové/audiovizuální tvorby a jejího výsledku;
- schopnost vnímat díla vytvořená audiovizuálními výrazovými prostředky a uvědomovat si jejich hodnoty;
- potřeba zaujmout a formulovat názor na filmové/audiovizuální dílo.

Důraz je kladen na postupný rozvoj vnímání filmových/audiovizuálních děl. Studenti se na základě jednoduchých tvůrčích experimentů učí „řeči filmu“ tak, aby mohli mít větší požitek z vnímání děl filmové/vizuální kultury. Učí se lépe porozumět možnostem jednotlivých typů filmových/audiovizuálních sdělení vycházejících buď z přesného obrazu okolního světa (dokumentární pojetí), nebo umělého obrazu více či méně možného světa (hraný film) i obrazu, který vychází z technických možností rozšiřujících „filmovou řeč“ o triky, animace a další výtvarné prvky. Při učení se takto detailní interpretace pracuje student také s odbornými a kritickými texty, což podporuje jeho čtenářskou gramotnost.

Studenti se také seznamují s vývojem filmu od počátku do současnosti.

Filmová výuka poskytuje příležitost lépe pochopit společný základ umění a jeho význam v životě člověka a společnosti. Posiluje schopnost intenzivněji vnímat společnost a procesy, které v ní probíhají. Přispívá k rozvoji osobnosti studenta, vytvoření jeho hodnotového systému, etických postojů a aktivního vztahu ke společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z českého jazyka a literatury* se vyučuje podle zájmu žáků v septimě, 3. ročníku, oktávě, 4. ročníku. Je dotován dvěma vyučovacími hodinami týdně.

Výuka semináře probíhá v prostorách školy, ale žáci jsou s látkou seznamováni také prostřednictvím návštěvy regionálních divadel a médií, besed a někteří samostatně v mimoškolních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující nejen k jejich znalostem a dovednostem, které jsou prověřovány PP, R, T (SP, PS, Ú), ale i k celkovému přístupu k předmětu, ke snaze spolupracovat s ostatními, k aktivitě při hodině, vlastním nadstavbovým činnostem.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k vnímání a užívání českého jazyka jako prostředku ke zpracování a předávání informací (Kompetence k učení), k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů (Kompetence sociální a personální). Dále přispívá k upevnění pravidel mezilidské komunikace, pochopení role člověka v různých komunikačních situacích a utváření všeobecného společenského přehledu (Kompetence komunikativní).

Žáci by měli prohloubit svůj vztah k filmu v umělecké i neumělecké oblasti, lépe porozumět formální i obsahové stránce děl a směřovat k další vlastní tvořivé práci v oblasti filmu a audiovizuální techniky (Kompetence k podnikavosti). Respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí; rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání (kompetence občanská), uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice; kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry (kompetence k řešení problémů).

Vzdělávací obsah - Dějiny filmu**4. ROČNÍK A OKTÁVA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Dokáže využít a kombinovat různé informační prameny Všestranně interpretuje text. Propojuje hledisko obsahové s formálním. Volí adekvátní komunikační strategie a vhodné výrazové prostředky. Prohlubuje si znalosti v oblasti filmové teorie a dokáže je zpětně aplikovat na konkrétní text. Dokáže kriticky zhodnotit a porovnat různé interpretace téhož díla. Dílo interpretuje v širších společenských souvislostech, v návaznosti na další umělecké oblasti. Získané poznatky využívá v tvorbě vlastních jazykových projevů. Poznává principy experimentálních děl, nové postupy se snaží zakomponovat i do vlastní tvorby. Charakterizuje vybraná díla jiných kontinentů, posoudí jejich jinakost Srovná a kriticky zhodnotí převod literárního textu do filmové podoby Sám připraví a natočí filmový záběr. Ve skupině připraví a zrealizuje „malý film“.	- umění a člověk - vývoj filmu - světová kinematografie - československá a česká kinematografie - jak číst film - významní herci, režiséři - filmové profese - film a literatura - vlastní tvorba filmu	- využití mezipředmětových vazeb s dalšími uměleckými oblastmi (Vv, Hv) a základy společenskovedních disciplín

Společenskovední seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem semináře je prohloubit u žáků znalosti, které získávají v předmětu Základy společenských věd. Žáci se pomocí získaných informací z různých zdrojů naučí posuzovat problémy jednotlivých disciplín, orientovat se v nich. Dokážou teoretické poznatky využívat v praxi.

V semináři se naučí daný problém zpracovat do podoby seminární práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář je vyučován v septimě a třetím ročníku a v oktávě a čtvrtém ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně.

Obsah semináře je do značné míry ovlivňován zájmy a profesní orientací studentů.

Předmět obsahuje tyto tematické celky:

Vybrané otázky z psychologie

Vybrané otázky ze sociologie

Vybrané otázky z politologie

Vybrané otázky z ekonomie

Etika

Logika

Estetika

Mezinárodní vztahy

Úloha náboženství v současném světě

Východní filozofie

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	V modelových situacích žáci mohou aplikovat své znalosti a občanské dovednosti. Žáci jsou vedeni ke sběru informací z různých zdrojů a učí se je správně interpretovat. Jsou motivováni k sebevzdělávání pomocí sledování aktuální politické a společenské situace.
Kompetence k řešení problémů	Za pomoci učitele žáci interpretují různé společenské a společenskovední problémy. Samostatně pracují při analýze v rámci probíraných témat. Využívají mezipředmětových vztahů – aplikují znalosti z jiných oborů /např. D,Z/. Snaží se užít různorodých přístupů k problému na základě nabídky učitele.
Kompetence komunikativní	Správně argumentují při prezentaci aktuálních společenských a společenskovedních problémů. Připravují referáty a projevy, které prezentují veřejně. Zkouší si různé role v modelových situacích, vyplývajících z učiva. Snaží se vhodně reagovat na konflikt. Učí se nést odpovědnost za svůj názor.
Kompetence sociální a personální	Pracují v týmech, skupinách, zkouší si, jak jednotlivci mohou být svou individualitou skupině přínosem. V řízené diskusi zaujímají opačná stanoviska na určitou společenskou otázku. Sebehodnotí se, a to jak ve skupině, tak jako jednotlivci. Studují samostatně další doporučenou literaturu, sebevzdělávají se, využívají jiné formy vzdělávání – kurzy, přednášky. Účastní se testování, zpětných vazeb. Zamýšlí se nad osobními morálními pravidly. Sebepoznávají se. Porovnávají sebe s jinými kulturami, pravidly, zvyky.
Kompetence občanská	Osvojují si způsoby řešení různých životních situací.

Kompetence k podnikavosti	Osvojují si formou hry různé sociální role. Učí se diskutovat, argumentovat o problémech společenského charakteru. Sleduje politické, kulturní dění v ČR, Evropě i ve světě. Orientují se v oblasti lidských práv. Seriózně a asertivně dávají najevo své názory, umí je obhájit, jsou si vědomi zodpovědnosti za ně. Cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodují o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Rozvíjejí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávají a využívají příležitost pro svůj další rozvoj. Uplatňují vlastní iniciativu a tvořivost. Získávají a kriticky vyhodnocují informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech. Posuzují a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti jsou připraveni tato rizika nést. Chápu podstatu a principy podnikání, realitu tržního prostředí a další faktory.
---	--

Vzdělávací obsah - Společenskovědní seminář**3. ROČNÍK A SEPTIMA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Vypracuje seminární práci. Obhájí svůj názor. Zorientuje se ve společenskovědních problémech. Aplikuje teoretické znalosti v praxi. Při návštěvě odborných pracovišť se seznámí s jejich chodem, umí se v nich zorientovat, dokáže posoudit jejich přínos.	Vybrané otázky z psychologie Vybrané otázky ze sociologie Vybrané otázky z politologie Vybrané otázky z ekonomie Etika Estetika Mezinárodní vztahy	B, D, Z, ZSV, ČjL, cizí jazyky Člověk a svět práce Občanský a společenskovědní základ

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Vypracuje seminární práci. Obhájí svůj názor. Zorientuje se ve společenskovědních problémech. Aplikuje teoretické znalosti v praxi. Při návštěvě odborných pracovišť, se seznámí s jejich chodem, umí se v nich zorientovat, dokáže posoudit jejich přínos.	Logika Úloha náboženství v současném světě Církev Východní filozofie	B, D, Z, ZSV, ČjL, cizí jazyky Člověk a svět práce Občanský a společenskovědní základ

Seminář z dějepisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z dějepisu je nepovinným volitelným vyučovacím předmětem pro studenty čtyřletého a víceletého studia. Vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Výuka je založena na individuální či skupinové práci studentů doplněné výkladem učitele. Seminář je obohacen prací s historickými dokumenty, promítáním dokumentů a prací s prameny.

Výuka SD směřuje

- k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství,
- k seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti,
- k hledání spojitosti mezi minulými a současnými událostmi.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Záměrem výuky SD je podat ucelený přehled o nejdůležitějších událostech druhé poloviny 20. století v našich a světových dějinách. Vyučuje se ve dvouhodinové týdenní dotaci v posledních dvou ročnících čtyřletého a víceletého studia.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu seminář dějepisu

Kompetence k učení	Učitel: Pracuje se žáky tak, aby si osvojili důležitá fakta a na základě jejich znalostí dokázali vyložit dějinné procesy. Zadáváním samostatné práce podporuje v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace. Žák: své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj; efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení; kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi; kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.
Kompetence k řešení problémů	Učitel: Zadáváním samostatného vyhledávání informací v historických pramenech učí žáky analyzovat, srovnávat, kriticky hodnotit získaná fakta a dospívat k samostatným závěrům. Žák: rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části; vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy; uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice; kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhazuje podložené závěry; je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran; zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní	Učitel: Při ústním prověřování znalostí a v diskusi nad nabízenými tématy učí žáky přesně a srozumitelně formulovat myšlenky, argumentovat na základě zvládnutí historických faktů, využívat všech prostředků zejména mluvené komunikace Žák: s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu; používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu; efektivně využívá moderní informační technologie; vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci; prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem; rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.
Kompetence personální a sociální	Učitel: Přispívá k vytváření plnohodnotných sociálních vztahů; utváří vzájemné vztahy založené na toleranci a vzájemné empatii; snaží se vcítit do sociálního prostředí svých žáků Žák: posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe; stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky; odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v ¹⁷⁹nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje; přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje; aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů; přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii; projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých; rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.
Kompetence občanská	Učitel: Důrazem na vybrané kapitoly z historie formuje v žácích občanské postoje, vede je k pochopení zásad života v občanské společnosti, k potřebě jejího stálého kultivování i ochrany.

Kompetence k podnikavosti	Žák: informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě; o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu; respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí; rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání; promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování; chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc; posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí Učitel: - Učíme studenty pracovat s výukovými materiály - Učíme stimulovat a akceptovat změny, vedeme k flexibilitě, ke schopnosti analyzovat dobové texty - Dáváme historická fakta do souvislostí ekonomických, politických, pracujeme s tabulkami, grafy atd. Žák: cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření; rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě; uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace; získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit; usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu; posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést; chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje
---	---

	příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.
--	--

Vzdělávací obsah - Seminář z dějepisu**3. ROČNÍK A SEPTIMA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa. Pojednává o válečných konfliktech v 2. polovině 20. století. Objasní proces dekolonizace. Vysvětlí pád komunistických režimů a jeho důsledky.	Moderní doba Evropa a svět po 2. světové válce	Mv Role médií v moderních dějinách Z - změny na politické mapě světa ČjL - odraz politických procesů v české a světové literatuře

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Vysvětlí mechanismy sovětizace. Vysvětlí problematiku Pražského jara 1968, okupace a jejích důsledků pro československou společnost. Charakterizuje současnou situaci v České republice, její postavení v EU.	Moderní doba Poválečný vývoj v Československu - léta stalinismu Vývoj v Československu v 60. letech, rok 1968, období normalizace v Československu Pád komunistického režimu a jeho důsledky Vývoj v Československu po roce 1989	Veg Žijeme v Evropě Mv Role médií v moderních dějinách

Seminář ze zeměpisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář ze zeměpisu* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Geografie. Je určen žákům třetího a čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku osmiletého gymnázia. Ve všech těchto ročnících jsou předmětu Seminář ze zeměpisu věnovány dvě vyučovací hodiny. Zároveň jsou do výuky zařazena geografické exkurze.

Předmět Seminář ze zeměpisu má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci geografie. Ve své podstatě seminář ze zeměpisu spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury. V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoho vazeb k různým jiným vědním oborům či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii a v politické geografii na politologii.

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u žáka postupně vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Seminář ze zeměpisu na kartografii. Silné vazby má tento seminář k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí (předmět Občanský a společenskovědní základ a předmět Dějepis).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář ze zeměpisu je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky třetího a čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a odpovídající ročníky osmiletého gymnázia. Vyučuje se v dvouhodinové týdenní dotaci. Výuka tohoto předmětu výrazně podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu, výuka probíhá podle možností v učebně zeměpisu a učebně IVT2, která je vybaveno audio a videotechnikou a výpočetní technikou.

Výuka směřuje zejména

- k vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;
- k získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;
- k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- k přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- k přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- k získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, barvou pleti, rozdílným náboženstvím, politickým přesvědčením;
- k utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;
- k aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Klasifikace bude prováděna na základě geografických testů jednotného charakteru, ústního zkoušení a práce navíc – dobrovolných referátů, prezentací, či přípravou testů, křížovek a dalších aktivit pro zpestření vyučování formou interaktivní práce mezi žáky samotnými.

183

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitel: Vybízí žáky k využívání učebních pomůcek (atlas, mapa, globus) pro získávání a ověřování geografických informací. Seznamuje žáky s prameny geografických informací - s časopisy s geografickou tematikou: National Geographic, Lidé a Země a další literatura. Zadáva jednotlivým žákům témata na krátké referáty a prezentace, při jejich zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídit a přiměřeně hodnotit. Pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata. Žák: Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj.
--------------------	--

Kompetence k řešení problémů	Efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací. Účinné postupy ve svém učení: reflektuje proces vlastního učení a myšlení, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi. Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. Učitel: Pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury. Problémy mohou být regionálního, ale i globálního charakteru, mohou být reálné v prostoru a čase, ale i modelové a smyšlené. V rámci exkurzí a geografického terénního vyučování, směřuje žáky podle poznatých jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe. Žák: Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj. Efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení. Kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi. Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.
Kompetence komunikativní	Učitel: Formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést dialog. Hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskusí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou. Žák: S ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu. Používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu. Efektivně využívá moderní informační technologie. Vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně s ohledem na adresáta, obsah a formu sdělení, je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci. Prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem. Rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.
Kompetence sociální a personální	Učitel: Vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě. Zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci. Žák: Posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe. Stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky. Odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje. Přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje. Aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů.

Kompetence občanská	Přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých. Rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům. Učitel: Vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty, panelové diskuse (např. tsunami, hurikány, záplavy, hlad, neúroda, lokální konflikty). Organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy. Žák: Informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě. O chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu. Respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí. Rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání. Promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování. Chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví. Poskytne ostatním pomoc. Posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
Kompetence k podnikavosti	Učitel: -Zadané úkoly a referáty pomáhají žákům dobře plánovat, uvědomit si důležitost rozvíjení osobního i odborného potenciálu; -Podporujeme takové vlastnosti, jako jsou cílevědomost, zodpovědnost, zdravá ctižádost, dáváme prostor pro vlastní iniciativy a tvořivost žáků; -Vede žáky k chápání podstaty a principu podnikání, reality tržního prostředí a dalších faktorů; -Vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech diskuse na aktuální témata (tsunami, hurikány, záplavy, hlad, neúroda, lokální a globální problémy a konflikty); Organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy; Žák: - cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření; - rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě; - uplatňuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporuje inovace; - získává a kriticky vyhodnocuje geografické informace, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit; - usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky a činnost s ohledem na stanovený cíl; - dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;

Vzdělávací obsah - Seminář ze zeměpisu**3. ROČNÍK A SEPTIMA, 4. ROČNÍK A OKTÁVA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
----------------	-------	---

Využije dostupné informace pro zařazení geografie v soustavě věd. Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. Vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům. Zhodnotí polohu, přírodní poměry a lokalizuje na mapách makroregiony Evropy, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná. Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů. Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. Využije výpočetní techniky a internetových dat pro interpretaci jevů probíhajících v atmosféře v závislosti na klimatických pásích a jevech při zemském povrchu. Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů. Orientuje se s pomocí map v krajině. Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje. Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika. Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná. Hledá dějinné a geografické vývojové souvislosti Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a	<u>1/Geografie jako věda</u> <u>2/ Kontinenty</u> a/AFRIKA b/S.AMERIKA c/J.AMERIKA d/EVROPA e/ASIE f/AUSTRÁLIE <u>3/Země ve vesmíru</u> <u>4/Země – tvar a pohyby</u> <u>5/Přehled fyzické geografie</u> a/KARTOGRAFIE b/ATMOSFÉRA c/HYDROSFÉRA d/LITOSFÉRA e/GEOMORFOLOGIE	Přesah – M, Vv, Inf Přesah – ZSV, D Přesah – M, Vv, Inf, F
--	---	---

188

Seminář z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z matematiky* vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP GV.

Žák si vytváří přehled o postupech a metodách, s kterými byl a je postupně seznamován v hodinách matematiky, učí se hledat optimální způsob řešení a své výsledky vhodnou formou reprezentuje. Přitom využívá výpočetní techniku, vědecké kalkulačky a grafické kalkulátory, speciální matematické programy. Zdokonaluje se v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Matematické myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy rozvíjejí schopnost soustředění a hlubšího porozumění problému. Žáci jsou při hledání správného a úplného řešení vedeni k systematickosti a vytrvalosti. Při obhajobě svých výsledků a tvrzení se žáci učí srozumitelně a věcně argumentovat, přesně formulovat problémy a myšlenky.

Seminář slouží i jako příprava žáka na přijímací zkoušku ke studiu na VŠ s technickými, ekonomickými a matematickými předměty a pomáhá žákům i s přípravou na maturitní zkoušku z matematiky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z matematiky rozvíjí pro vybrané studenty obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace v RVP GV. Seminář z matematiky je vyučován ve čtyřletém studiu ve třetím a čtvrtém ročníku a v osmiletém gymnáziu v septimě a oktávě s celkovou časovou dotací dvě a dvě hodiny v každém ročníku.

Výsledné hodnocení žáka v jednom klasifikačním období vychází ze zvládnutí učiva, které se ověřuje formou ústní nebo písemnou. Důležitou částí hodnocení je aktivita, kreativita a samostatnost při řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitel: Zadává komplexní úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali matematiku jako nástroj pro řešení reálných situací včetně použití odpovídajících nástrojů. Klade důraz na mezipředmětové vztahy.
Kompetence k řešení problémů	Učitel: Pomocí vhodných úloh ukazuje a s žáky hledá různé metody řešení související s různými oblastmi matematiky. Pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího matematického postupu.
Kompetence komunikativní	Učitel: Vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce s využitím odpovídajících nástrojů. Vede žáky k diskusi s ním i ostatními spolužáky. Klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu.
Kompetence sociální a personální	Učitel: Vede diskusi při řešení úlohy a dbá na možnost prezentace názorů správných i nesprávných. Zadává skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu, vyjádří svůj názor a vyslechnou a komentují názor ostatních.
Kompetence občanská	Učitel: Vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě svého stanoviska a sebekritice. Zadáváním vhodných příkladů poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti. Podporuje přirozenou a vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úloh.
Kompetence k podnikavosti	Učitel: Oceňuje žáky, kteří se dovedou konkrétně zeptat na nejasnost či problém. Hodnocením a povzbuzováním podporuje aktivitu žáků. Volí přiměřeně náročné úlohy vzhledem ke schopnostem žáků.

Vzdělávací obsah - Seminář z matematiky**3. ROČNÍK A SEPTIMA, 4. ROČNÍK A OKTÁVA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel. Ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru, při řešení úloh využívá rovnosti komplexních čísel. Vysvětlí vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla, graficky sčítá, odčítá, násobí a dělí komplexní čísla. Řeší kvadratické, binomické a jednoduché algebraické rovnice v oboru komplexních čísel.	Komplexní čísla - zavedení komplexního čísla jako uspořádané dvojice reálných čísel - algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla - komplexně sdružené číslo, absolutní hodnota a argument - Gaussova rovina - sčítání, odčítání, násobení a dělení komplexních čísel v algebraickém a goniometrickém tvaru, Moivreova věta - binomická rovnice, komplexní n-tá odmocnina - kvadratická rovnice s reálnými a komplexními koeficienty - algebraická rovnice, základní věta algebry	F – využití KČ při řešení střídavých obvodů
Diskutuje o vlastnostech nebo počtu řešení vzhledem k parametru. Provede rozbor vzájemné polohy a počtu řešení konstrukčních úloh.	Parametr v úlohách - rovnice a nerovnice - soustavy rovnic a nerovnic - konstrukční úlohy	Inf - využití tabulkového kalkulátoru při řešení soustav rovnic
Provádí operace se skaláry a vektory v rovině i prostoru. Aplikuje operace s vektory. Znázorní speciální polohy rovin a přímek v souřadnicovém systému s užitím vhodné zobrazovací metody. Převéde stereometrickou úlohu do souřadnicového systému, vyjádří přímku a rovinu v prostoru, vyřeší početně polohové úlohy v prostoru. Početně řeší polohové úlohy o bodech, přímkách a rovinách v prostoru.	Analytická geometrie v prostoru - operace s vektory v prostoru - skalární součin - vektorový součin - rovnice přímky - rovnice roviny - vzájemná poloha přímek a rovin	F - vektorové veličiny rychlost, zrychlení F - zavedení mechanické práce a momentu síly jako skalární a vektorový součin dvou veličin - využití geometrického 3D programu Geogebra
Pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory. Rozumí logické stavbě matematické věty. Vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět. Ovládá důkaz přímý, sporem i matematickou indukcí.	Výroková logika, matematický důkaz - výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, alternativa, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie; obměněná a obrácená implikace - definice, věta, důkaz - přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem, důkaz matematickou indukcí	
Spojuje a využívá poznatky z několika matematických oblastí současně	Komplexní úlohy Řeší úlohy komplexního charakteru	Trénink testování

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Vysvětlí pojem limita funkce, umí aplikovat věty o limitách na konkrétních příkladech. Určí derivaci dané funkce. Používá derivace k vyšetřování grafů funkcí. Definuje vybrané veličiny pomocí metod diferenciálního počtu a tyto definice jednoduše používá.	Základy diferenciálního počtu -spojitost a limita funkce, věty o limitách -výpočty limit funkcí - derivace funkce a její geometrický význam - derivace elementárních funkcí, součtu, součinu, podílu - derivace složené funkce - vyšetřování průběhu funkce	Využití programu Geogebra
Vyhledá primitivní funkci. Zná nejdůležitější vzorce pro integrování elementárních funkcí. Vypočítá určitý integrál jednodušších funkcí.	Základy integrálního počtu - primitivní funkce, neurčitý integrál, - určitý integrál, jednoduché aplikace - integrace po částech a substituční metoda integrace - obsah plochy omezené křivkami - objem rotačního tělesa	SF – 4.ročník: určení rychlosti a dráhy tělesa ze zrychlení a počátečních podmínek určení práce proměnné síly a práce plynu při různých dějích v plynu Využití programu Geogebra
Student je schopen volit vhodnou strategii pro řešení testu včetně práce s rozumnou mírou nejistoty při řešení. Student je seznámen s běžně používanými matematickými testy a umí je řešit co nejlépe podle svých matematických schopností	Strategie řešení testových úloh z matematiky -testové úlohy z pohledu statistiky - typy úloh používaných v testech - strategie vyloučení nesprávných odpovědí - úlohy zadané nebo řešené obrázky	matematická soutěž Klokán státní maturitní zkouška, testy Scio a další
Student spojuje a využívá poznatky z několika matematických oblastí současně	Úlohy komplexního charakteru	Trénink testů

Seminář z fyziky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu *Seminář z fyziky* vychází z katalogu požadavků společné části maturitní zkoušky z fyziky. Seminář z fyziky navazuje na výuku vzdělávacího oboru *Fyzika* na vyšším gymnáziu. Cílem předmětu je prohloubení a systematizace učiva fyziky na gymnáziu. Žáci se zvýšeným zájmem o fyziku by měli pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory fyziky a měli by pro řešení problémů užívat matematický aparát. Předmět může sloužit i jako příprava na maturitu, na přijímací zkoušky a další studium fyziky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy jsou společné pro 3. ročník čtyřletého a septimu osmiletého gymnázia a pro 4. ročník čtyřletého a oktávu osmiletého gymnázia.

Povinně je fyzika vyučována v prvních třech ročnících studia vyššího gymnázia v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Na výuku povinného předmětu navazuje ve třetím a čtvrtém ročníku tento seminář v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, který dává žákům možnost dobré přípravy na maturitu a další studium fyziky.

Splnění klasifikačních kritérií je ověřováno různými nástroji k hodnocení práce žáků. Žáci se prezentují svými písemnými proškami a testy, ústním zkoušením, vypracováním a prezentací krátkého referátu, aktivitou při vyučování, vytvořením seminární práce.

Základní tematické celky semináře jsou pevně dány, další témata se zařazují podle zájmu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k plánování a organizaci svého učení a pracovní činnosti. Vyžadujeme, aby žáci efektivně využívali různé strategie učení, získávali a zpracovávali poznatky a informace, hledali a rozvíjeli účinné postupy ve svém učení. Vedeme žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávali a využívali při studiu a praxi. Učíme žáky, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímali ocenění, radu i kritiku a z vlastních úspěchů a chyb čerpali poučení pro další práci.
Kompetence k řešení problémů	Vedeme žáky k rozpoznání problémů, objasnění jejich podstaty a rozčlenění problému na části. Vyžadujeme, aby žáci vytvářeli hypotézy, navrhovali postupné kroky a zvažovali využití různých postupů při řešení. Vyžadujeme, aby žáci byli otevření k využití různých postupů při řešení, nahlíželi problémy z různých stran, zvažovali možné klady a zápory jednotlivých variant řešení.
Kompetence komunikativní	Vyžadujeme, aby žáci efektivně využívali dostupné prostředky komunikace, včetně symbolických a grafických vyjádření. Vedeme žáky k efektivnímu využívání moderní informační technologie. Požadujeme, aby se žáci vyjadřovali v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně. Umožníme žákům prezentaci vlastní práce před publikem.
Kompetence sociální a personální	Motivujeme žáky, aby aktivně spolupracovali s vyučujícím i s ostatními žáky v pracovním týmu při dosahování společných cílů. Vyžadujeme, aby žáci projevovali zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a zdraví druhých. Vedeme žáky k tomu, aby odhadli důsledky vlastního chování a jednání v různých situacích a korigovali jej.
Kompetence občanská	Vedeme žáky k respektu různorodých názorů, postojů a schopností jiných lidí. Vedeme žáky k tomu, aby informovaně zvažovali vztahy mezi svými zájmy, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými. Vedeme žáky k tomu, aby se chovali informovaně a zodpovědně v krizových situacích a poskytnuli pomoc ostatním.
Kompetence k podnikavosti	Podporujeme žáky, aby cíleně a zodpovědně s ohledem na své schopnosti a potřeby rozhodovali o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

	Motivujeme žáky, aby rozvíjeli svůj osobní i odborný potenciál, využívali příležitostí pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě. Podporujeme aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost žáků.
--	---

Vzdělávací obsah - Seminář z fyziky

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Rozhodne, kdy řešení úlohy vyžaduje přístup vektorový a kdy postačí skalární. Vyjádří odvozenou a násobnou jednotku v základních jednotkách. Vypočítá absolutní a relativní odchylku.	Fyzikální veličiny a měření Skalární a vektorové veličiny – charakteristika, příklady veličin. Soustava jednotek. Absolutní a relativní odchylka.	M - semilogaritmický tvar
Definuje a vyjádří vztahem veličiny charakterizující pohyb přímočarý a pohyb po kružnici. Příslušné závislosti vyjádří graficky. Řeší úlohy o pohybu.	Kinematika hmotného bodu Pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, rovnoměrně zrychlený, po kružnici. Volný pád, vrh svislý, vodorovný a šikmý.	M – vyjádření neznámé
Definuje a vyjádří vztahem sílu, hybnost, tíhovou, tlakovou, dostředivou a třecí sílu, sílu pružnosti. Rozhodne, zda soustava je inerciální či neinerciální. Řeší úlohy spojené se skládáním a rozkladem sil. Na praktických úlohách aplikuje Newtonovy pohybové zákony.	Dynamika Newtonovy pohybové zákony. Síly ovlivňující pohyb tělesa – tíhová, pružnosti, třecí, odporová. Hybnost. Tlaková síla, tlak. Skládání a rozklad sil.	
Definuje a vyjádří vztahem práci, výkon, energii polohovou, pohybovou, pružnosti, účinnost. Popíše přeměny energie na praktických příkladech (vrhy, kyvadlo, těleso na pružině, voda v hydroelektrárně). Řeší úlohy na výpočet uvedených veličin. Převádí kWh na jouly.	Mechanická práce, výkon, energie Mechanická práce. Výkon. Polohová, pohybová, energie pružnosti. Přeměny energie, zákon zachování energie. Účinnost.	
Definuje a vyjádří vztahem gravitační sílu, gravitační zrychlení, kruhovou rychlost, třetí Keplerův zákon. Řeší úlohy na pohyb těles v gravitačním poli Země a Slunce. Objasní rozdíl mezi silovým polem homogenním a centrálním.	Gravitační pole, astrofyzika Gravitační zákon. Gravitační a tíhové zrychlení. Kruhová rychlost. Keplerovy zákony.	Vmegs - stanice ISS. Kosmický výzkum – Evropa a svět.
Definuje a vyjádří vztahem moment síly, moment dvojice sil, rovnováhu na páce a kladce, pohybovou energii otáčivého tělesa. Řeší úlohy na skládání a rozklad sil působících v různých bodech tělesa. Určí těžiště tělesa.	Mechanika tuhého tělesa Moment síly. Momentová věta. Páka, kladky. Skládání a rozklad sil. Dvojice sil. Těžiště tělesa. Rovnovážné polohy. Pohybová energie otáčivého tělesa.	Technické aplikace

Definuje a vyjádří vztahem rovnováhu na hydraulickém lisu, hydrostatický tlak, vztlakovou sílu, rovnici kontinuity a Bernoulliho rovnici. Řeší problémové a výpočtové úlohy z mechaniky tekutin.	Mechanika tekutin Pascalův zákon. Hydrostatický tlak. Archimédův zákon, plování. Rovnice kontinuity, Bernoulliho rovnice.	
Znáznorní grafem sílu mezi dvěma částicemi v závislosti na jejich vzdálenosti. Rozhodne, zda je soustava v rovnovážném stavu. Převádí vzájemně teplotu v kelvinech v Celsiových stupních. Určí hmotnost a množství částic látky.	Základní poznatky z molekulové fyziky a termiky Kinetická teorie. Rovnovážný stav soustavy. Termodynamická teplota.	
Řeší úlohy s využitím prvního termodynamického zákona. Sestaví kalorimetrickou rovnici včetně uvážení tepelné kapacity nádoby. Určí měrnou tepelnou kapacitu látky pomocí údajů získaných z grafu závislosti teploty na dodaném teple.	Vnitřní energie, práce, teplo. První termodynamický zákon. Teplo. Kalorimetrická rovnice.	
Definuje a vyjádří vztahem stavovou rovnici (obecná, pro stálé množství, pro jednoduché děje – izotermický, izobarický, izochorický), účinnost ideálního tepelného stroje, normálové napětí, Hookův zákon, teplotní roztažnost, povrchové napětí, kapilární tlak. Zakreslí jednoduché i kruhové děje do diagramů p-V, p-T, V-T. Vyhledává potřebné údaje v tabulkách. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin Stavová rovnice. Jednoduché děje. Práce plynu. Účinnost tepelného stroje. Hookův zákon. Teplotní roztažnost. Povrchové napětí. Kapilární jevy.	
Definuje a vyjádří vztahem skupenská tepla. Z křivky syté páry určí teplotu varu při daném tlaku. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Změny skupenství Změny skupenství. Skupenská tepla. Fázový diagram.	
Definuje a vyjádří vztahem rovnici harmonického kmitání, rychlost, zrychlení, periodu a frekvenci mechanického oscilátoru. Vyjadřuje charakteristiky kmitavého pohybu z rovnice a z grafu. Sestaví rovnici a načrtne graf podle zadaných charakteristik. Rozhodne, kdy může nastat rezonance. Určí z grafu fázový rozdíl a výsledné kmitání dvou kmitání. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Mechanické kmitání Kinematika a dynamika kmitavého pohybu. Rezonance. Složené kmitání.	M – graf funkce sinus
Definuje a vyjádří vztahem vlnovou délku. Odliší základní druhy mechanického vlnění. Určí vlnovou délku výpočtem i z grafu. Rozhodne, zda interferencí dvou monofrekvenčních vlnění vznikne interferenční minimum či maximum. Určí základní frekvenci a vyšší harmonické pružné tyče upevněné na jednom konci, na obou koncích, uprostřed. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Mechanické vlnění Druhy vlnění. Vlnová délka. Interference. Chvění tyče.	

Určí vlnovou délku a frekvenci zvuku výpočtem a z grafu. Řeší jednoduché praktické problémy z akustiky (měření frekvence, měření rychlosti zvuku, konstrukce hudebních nástrojů). Popíše praktické využití ultrazvuku.	Zvukové vlnění Zvuk, vznik a šíření zvuku. Ultrazvuk.	Technické a lékařské aplikace ultrazvuku
--	--	--

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Definuje a vyjádří vztahem elektrickou sílu, intenzitu elektrického pole bodového náboje a homogenního pole, elektrickou práci, elektrický potenciál, elektrické napětí, kapacitu kulového vodiče, kapacitu deskového kondenzátoru, kapacitu sériově a paralelně spojených kondenzátorů. Znázorní elektrické pole siločarami a ekvipotenciálními plochami. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Elektrický náboj a elektrické pole Elektrická síla. Intenzita elektrického pole. Elektrická práce. Elektrický potenciál. Kapacita, kondenzátory.	
Definuje a vyjádří vztahem elektrický proud, napětí, odpor, práci, výkon, odpor drátu, výsledný odpor rezistorů spojených sériově a paralelně, svorkové napětí zdroje. Kreslí normalizovanými značkami obvody (i s diodou a tranzistorem). Měří elektrické napětí a proud. Sestaví voltampérovou charakteristiku a určí z ní odpor. Používá Kirchhoffovy zákony pro řešení sériového a paralelního obvodu. Ze zatěžovací charakteristiky zdroje určí elektromotorické napětí a zkratový proud. Rozhodne, zda diodou poteče elektrický proud. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Elektrický proud v látkách Elektrický proud jako děj a jako veličina. Ohmův zákon. Odpor drátu. Spojování rezistorů. Elektrická práce a výkon. Kirchhoffovy zákony. Elektromotorické a svorkové napětí. Polovodičové součástky (termistor, fotorezistor, dioda, tranzistor).	Inf – polovodiče jako základ soudobých počítačů. Technické aplikace elektrických obvodů.
Definuje a vyjádří vztahem magnetickou indukci v okolí přímého vodiče a uvnitř cívky, magnetickou sílu (vodič a magnet, dva vodiče, částice v magnetickém poli), magnetický indukční tok, indukované napětí při změně magnetického pole a při změně proudu. Nakreslí indukční čáry, určí jejich orientaci, vysvětlí souvislost s polohou magnetky v daném bodě.	Magnetické pole Magnetické pole. Magnetická síla. Částice s nábojem v magnetickém poli. Elektromagnetická indukce. Vlastní indukce.	Identifikace částic – CERN

Určí směr magnetické síly. Popíše trajektorii částice v magnetickém poli. Určí směr proudu indukovaného v cívce. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.		
Definuje a vyjádří vztahem rovnici okamžité hodnoty harmonického napětí a proudu, efektivní hodnotu, činný výkon, sdružené napětí, rezistenci, induktanci, kapacitanci, impedanci sériového RLC obvodu, transformační poměr. Analyzuje graf střídavého napětí a proudu. Vyjádří fázový posuv. Popíše rozvod elektrické energie. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Střídavý proud Charakteristiky střídavého proudu a napětí. Obvody střídavého proudu s R, L, C. Fázový posuv. Výkon střídavého proudu. Efektivní hodnoty. Fázové a sdružené napětí. Transformátor.	
Definuje a vyjádří vztahem frekvenci LC oscilátoru, vlnovou délku. Nakreslí schéma LC oscilátoru a vysvětlí jeho funkci. Nakreslí a popíše rezonanční křivku. Rozhodne, k čemu je vhodné využít elektromagnetické vlny. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Elektromagnetické kmitání a vlnění Oscilační LC obvod. Rezonanční křivka. Vlnová délka elektromagnetických vln. Elektromagnetické spektrum.	Bezdrátový přenos informací
Definuje a vyjádří vztahem index lomu, změnu vlnové délky, zákon odrazu, zákon lomu, mezní úhel, podmínky pro vznik interferenčních minim a maxim. Popíše, vysvětlí a nakreslí průchod světla monofrekvenčního a bílého disperzním hranolem. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Vlnové vlastnosti světla Světlo jako vlnění. Rychlost světla, index lomu. Jevy na rozhraní dvou optických prostředí – změna vlnové délky, odraz, lom. Průchod světla hranolem. Interference světla – dvojštěrbina, mřížka.	
Definuje a vyjádří vztahem optickou mohutnost, zobrazovací rovnici. Provede konstrukci obrazu zobrazením rovinným a kulovým zrcadlem, tenkou čočkou. Popíše vlastnosti obrazu. Tytéž úlohy řeší pomocí zobrazovací rovnice. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Zobrazování optickými soustavami Význačné paprsky na zrcadlech a čočkách. Optická mohutnost. Geometrická konstrukce obrazu. Zobrazovací rovnice. Využití zrcadel a čoček.	
Definuje a vyjádří vztahem dilataci času, kontrakci délek, skládání rychlostí, relativistickou hmotnost, souvislost změny energie a hmotnosti. Vyvodí z principu relativity a principu stálé rychlosti světla některé důsledky. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Speciální teorie relativity Základní principy a jejich důsledky.	
Definuje a vyjádří vztahem energií fotonu, Einsteinův vztah pro fotoelektrický jev, de Broglieho vlnovou délku. Používá jednotku energie elektronvolt. Řeší problémové a výpočtové úlohy z tohoto tématu.	Základní poznatky kvantové fyziky Kvantová hypotéza. Foton. Fotoelektrický jev. Vlnový charakter částic.	

Definuje a vyjádří vztahem energii atomu vodíku, energii záření při přechodu atomu do stavu s jinou energií. Určí výsledný náboj iontu. Určí vlnovou délku a frekvenci emitovaného či absorbovaného záření při přechodu elektronu z jednoho energetického stavu do druhého.	Fyzika elektronového obalu Modely atomu. Bohrův model – výpočet energie, emisní a absorpční spektrum.	
Definuje a vyjádří vztahem hmotnostní schodek, vazebnou energii, vazebnou energii na jeden nukleon, aktivitu radionuklidu. Rozlišuje pojmy nukleon, prvek, nuklid, izotop. Určí počet protonů a neutronů, zapíše značku nuklidu. Vypočítá hmotnostní schodek určitého jádra, vazebnou energii a vazebnou energii na jeden nukleon (v joulech i elektronvoltech). Porovná stabilitu různých jader. Na základě grafu odhadne energii uvolněnou při jaderném štěpení či fúzi. Rozliší jednotlivé druhy jaderného záření a popíše jejich chování v elektrickém a magnetickém poli. Provede zápis jaderné reakce a její energetickou bilanci. Určí z poločasu přeměny počet jader zbylých z původního množství, popřípadě dobu rozpadu.	Jaderná a částicová fyzika Popis atomového jádra. Hmotnostní schodek, vazebná energie. Stabilita jader. Jaderné záření. Jaderné reakce. Poločas rozpadu.	

Seminář z chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z chemie* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který umožňuje rozšíření učiva chemie a přírodních věd pro zájemce o chemii. Učí žáky teorii a praxi při řešení složitějších úloh. Je vhodný pro studenty, kteří chtějí studovat vysokou školu, kde je uplatňována chemie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z chemie je povinně volitelným předmětem pro studenty 3. a 4. ročníku, resp. septimy a kvarty. Vyučuje se 2 hodiny týdně, střídá se výuka teorie a praxe v laboratoři. Výuka probíhá v učebně chemie a školní laboratoři.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učíme žáky různým metodám poznávání chemických dějů, vlastností látek. Umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, zapisovat výsledky a počítat složitější úlohy.
Kompetence k řešení problémů	Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů. Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci podporujeme kritiku a sebekritiku, podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a mezi žákem a učitelem.
Kompetence sociální a personální	Vedeme žáky k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. Učíme žáky pracovat v týmech. Podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
Kompetence občanská	Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie. Učíme žáky správně jednat v různých situacích. Učíme žáky preventivně předcházet úrazům. Učíme žáky poskytnout 1. pomoc.
Kompetence k podnikavosti	Dle možností školy učíme žáky využívat moderní techniky, pomůcky a postupy. Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a cizího jazyka. Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a vyžadujeme jejich dodržování.

Vzdělávací obsah - Seminář z chemie**3. ROČNÍK A SEPTIMA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Charakterizuje základní pojmy analytické chemie kvalitativní a kvantitativní v rozšířené podobě, napíše rovnice hlavních dějů, provádí rozšířené výpočty, píše vzorce, počítá roztoky, látkové množství, pH, součin rozpustnosti a stechiometrii	Rozšířené učivo ŠVP kvinty až oktávy	F, Bi, M
Žák: Provádí důkazy hlavních iontů anorganických sloučenin a zapíše rovnice	Rozšířené učivo vyššího gymnázia	F
Žák: Provádí stanovení látek, gravimetrii, volumetrii a její různé metody	Rozšiřující učivo vyššího gymnázia	M, F, Bi

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Provádí rozšiřující úlohy z obecné chemie	Rozšiřující z obecné chemie, výpočty	M, F, Bi
Žák: Charakterizuje vlastnosti hlavních prvků periodické soustavy a jejich sloučenin	Rozšiřující učivo anorganické chemie vyššího gymnázia	
Žák: Charakterizuje vlastnosti hlavních organických sloučenin a derivátů uhlovodíků, vlastnosti přírodních látek	Rozšiřující učivo organické chemie a biochemie vyššího gymnázia	
Žák: Orientuje se v hlavních druzích metabolismu, fyziologie rostlin a plstech	Rozšířené učivo vyššího gymnázia	F, Bi
Žák: Dovede řešit hlavní rozšiřující výpočtové úlohy	Rozšířené učivo vyššího gymnázia	M, F

Seminář z biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z biologie* svými výstupy rozvíjí a rozšiřuje vzdělávací obor Biologie. Umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Cílem Semináře z biologie je zopakovat a rozvinout na vyšší úrovni a do širších souvislostí poznatky získané během studia biologie, řešení krátkodobějších i dlouhodobých úkolů s využitím znalostí z dalších oborů a přihlédnutím k budoucí profesní orientaci. Úkolem je i zdokonalení praktických dovedností v práci s přírodninami. Maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů, zejména biologie a lékařství, by měl tento předmět vytvořit solidní výchozí pozici pro úspěšné zvládnutí maturity a přijímacích zkoušek.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z biologie* je určen pro žáky 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a septimy a oktávy osmiletého gymnázia.

V septimě a 3. ročníku má *Seminář z biologie* časovou dotaci 2 hodiny týdně, v oktávě a 4. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Biologie, Fyzika, Chemie, Zeměpis).

Výuka probíhá ve specializované, moderně vybavené učebně, laboratoři a v kmenových třídách. Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, prezentace), který je doplňován přírodovědnými vycházkami, exkurzemi, praktickými cvičeními ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Nedílnou součástí je i samostatné vypracování seminárních prací na zvolené téma, jejich prezentace a obhajoba.

Nástroji hodnocení v tomto předmětu jsou zejména test, písemná práce a prezentace a obhajoba seminárních prací. V laboratorních pracích pak protokol z laboratorní práce a praktické předvedení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
Kompetence k řešení problémů	Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
Kompetence sociální a personální	Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. Učíme žáky pracovat v týmech. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu.
Kompetence občanská	Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie. Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
Kompetence k podnikavosti	V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.

	Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
--	--

Vzdělávací obsah - Seminář z biologie**3. ROČNÍK A SEPTIMA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Porovná hypotézy o vzniku života na Zemi.	VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA NA ZEMI - teorie vzniku života na Zemi	
Zařadí člověka do zoologického systému.	POSTAVENÍ ČLOVĚKA V ZOOLOGICKÉM SYSTÉMU - systematické zařazení člověka	přesah – biologie člověka sp, 3. ročník
Objasní metody určování paleontologických nálezů a zdůvodní jejich slabé a silné stránky. Charakterizuje hlavní vývojové fáze vedoucí ke vzniku Homo sapiens sapiens.	PŮVOD A VÝVOJ ČLOVĚKA - metody určování stáří paleontologických nálezů - vývojové fáze vedoucí ke vzniku Homo sapiens sapiens	přesah – biologie člověka sp, 3. ročník
Rozlišuje základní typy chování. Uvede příklady nejruznějších způsobů komunikace mezi živočichy.	ETOLOGIE ŽIVOČICHŮ - typy chování - komunikace živočichů	přesah - biologie živočichů sx, 2. ročník
Doloží na typických příkladech zástupců živočišných kmenů fylogenetický vývoj jednotlivých orgánových soustav.	FYZIOLOGIE A FYLOGENEZE ORGÁNOVÝCH SOUSTAV - soustava opěrná a pohybová, cévní, dýchací, trávicí, vylučovací, nervová, rozmnožovací	přesah - biologie živočichů sx, 2. ročník
Aplikuje praktické metody poznávání přírody. Určí naše nejznámější zástupce živých organismů.	DEMONSTRACE A URČOVÁNÍ BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU V TERÉNU - biologické jevy u organismů v jejich přirozeném prostředí - determinace živých organismů	přesah – biologie živočichů, ekologie, Env ok, 4. ročník - biologie rostlin kt, 1. ročník

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Aplikuje získané informace při tvorbě seminárních prací. Prezentuje výsledky své samostatné práce.	FORMÁLNÍ ÚPRAVA A OBSAHOVÁ STRÁNKA SEMINÁRNÍCH PRACÍ - formální úprava seminární práce - obsahové náležitosti seminární práce	
Určí zastoupení jednotlivých prvků v živé a neživé přírodě.	CHEMICKÉ SLOŽENÍ ŽIVÝCH SOUSTAV	přesah – Ch (septima, oktáva, 3., 4.

Uvede základní chemickou stavbu a funkci hlavních komponent živých soustav.	- zastoupení jednotlivých prvků v živých organizmech a porovnání se stavem v neživé přírodě - sacharidy, lipidy, bílkoviny, nukleové kyseliny	ročník) - Bi biologie virů, bakterií, protist, rostlin kt, 1. ročník – biologie protist, živočichů sx, 2. ročník
Vysvětlí funkci jednotlivých organel prokaryotické a eukaryotické buňky. Porovná oba typy buněk z hlediska stavby a metabolických procesů, které v nich probíhají.	BUNKA - stavba a metabolické procesy v prokaryotické a eukaryotické buňce	přesah – Ch (septima, oktáva, 3., 4. ročník) - biologie virů, bakterií, protist, rostlin kt, 1. ročník – biologie protist, živočichů sx, 2. ročník
Rozliší stavbu a funkci jednotlivých pletiv a na příkladech uvede jejich lokalizaci v rostlině.	PLETIVA - typy pletiv, jejich stavba, lokalizace a funkce v rostlině	přesah – biologie ok, 4. ročník - biologie rostlin kt, 1. ročník
Rozliší stavbu a funkci jednotlivých tkání a na příkladech uvede jejich lokalizaci v živočiších.	TKÁNĚ - typy tkání, jejich stavba, lokalizace a funkce v živočišném organismu	přesah – biologie živočichů sx, 2. ročník
Charakterizuje podstatu fotosyntézy, objasní vliv vnějších a vnitřních podmínek na fotosyntézu a zdůvodní její význam. Vysvětlí význam dýchání pro organismy a popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání. Popíše osmotické jevy, příjem, vedení a výdej vody rostlinou.	FYZIOLOGICKÉ PROCESY V ŽIVÝCH SOUSTAVÁCH - fotosyntéza, dýchání, kvašení - vodní režim	přesah - F(sexta, 2. ročník) přesah – Ch (septima, oktáva, 3., 4. ročník)
Rozlišuje jednotlivé fáze ontogenetického vývoje živočichů. Porovná průběh metageneze u různých skupin výtrusných a semenných rostlin. Na příkladech doloží průběh metageneze u živočichů.	ONTOGENETICKÝ VÝVOJ A METAGENEZE - prenatální a postnatální vývoj - metageneze výtrusných a semenných rostlin - metageneze u živočichů	přesah – biologie živočichů sx, 2. ročník - biologie rostlin kt, 1. ročník
Aplikuje praktické metody poznávání přírody. Určí naše nejznámější zástupce živých organismů.	DEMONSTRACE A URČOVÁNÍ BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU V TERÉNU - biologické jevy u organismů v jejich přirozeném prostředí - determinace živých organismů	přesah – biologie živočichů, ekologie, biologie ok, 4. ročník - biologie rostlin kt, 1. ročník

Seminář z informatiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z informatiky* vychází ze vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie v RVP GV.

Cílem je zpřístupnit žákům rozšiřující pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů.

Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

Dosažení schopnosti algoritmického myšlení umožňuje žákovi aplikovat své znalosti a dovednosti na libovolném softwaru i hardwaru a dosáhnout schopnosti tvořivě přistupovat k ovládání dynamicky se vyvíjejících digitálních zařízení.

Seminář slouží i jako příprava žáka na přijímací zkoušku ke studiu na VŠ s technickými a matematickými předměty a pomáhá žákům i s přípravou na maturitní zkoušku z informatiky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z informatiky je vyučován ve čtyřletém studiu ve třetím a čtvrtém ročníku a v osmiletém gymnáziu v septimě a oktávě s celkovou časovou dotací dvě a dvě hodiny v každém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Učitel: Zadává komplexní úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali informatiku jako nástroj pro řešení reálných situací včetně použití odpovídajících nástrojů. Klade důraz na mezipředmětové vztahy.
Kompetence k řešení problémů	Učitel: Pomocí vhodných úloh ukazuje a s žáky hledá různé metody řešení související s různými oblastmi informatiky. Pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího prostředku a postupu.
Kompetence komunikativní	Učitel: Vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce s využitím odpovídajících nástrojů. Vede žáky k diskusi s ním i ostatními spolužáky. Klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu.
Kompetence sociální a personální	Učitel: 205 Vede diskusi při rozboru řešení úkolu a dbá na možnost prezentace názorů správných i nesprávných. Zadává skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu, vyjádří svůj názor a vyslechnou a komentují názor ostatních.
Kompetence občanská	Učitel: Vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě svého stanoviska a sebekritice. Zadáváním vhodných úkolů poukazuje na uplatnění informatiky v různých oborech lidské činnosti. Podporuje přirozenou a vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úkolů.
Kompetence k podnikavosti	Učitel: Oceňuje žáky, kteří se dovedou konkrétně zeptat na nejasnost či problém. Hodnocením a povzbuzováním podporuje aktivitu žáků.

Vzdělávací obsah - Seminář z informatiky**3. ROČNÍK A SEPTIMA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů. Rozumí způsobům tvorby počítačového programu, principům jeho vykonávání. Zvládá základy vyjadřování pomocí formálního jazyka pro realizaci jednoduchých úloh.	Základy programování (Python) - Algoritmizace a programování, - proměnné, datové typy, - příkazy, strukturované příkazy, - práce s řetězcí znaků.	Aj – ve všech tématech využití anglicky psaných návodů a video tutoriálů.
Žák Rozumí funkci jednotlivých komponent. Zvládá zapojit počítač do funkčního celku. Dovede vytvořit návrh počítačové sestavy pro určitý účel. Vysvětlí základní rozdíl mezi systémem Windows a Linux.	Hardware a software osobních počítačů - Interní a externí zařízení počítače, - operační systémy (Windows, Linux), - instalace OS, ovladačů a aplikačního SW, - návrh počítačové sestavy.	F – parametry PC zdroje. Aj – anglické video tutoriály.
Žák: Vytvoří funkční program.	Individuální práce nad projekty žáků - Vytvoření vlastního programu v programovacím jazyce Python,	Aj – anglické video tutoriály, další zdroje informací.

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák Orientuje se v různých typech sítí.	počítačové sítě - Aktivní a pasivní prvky počítačové sítě, - základní funkce aktivních prvků, počítačové sítě, - diagnostika počítačové sítě, - nastavení síťového zařízení.	Aj – anglické video tutoriály, další zdroje informací.
Žák: Na základě analýzy problému umí navrhnout vhodné datové struktury. Umí využít rastrové a vektorové grafické aplikace při tvorbě počítačové grafiky. Je schopen navrhnout vhodné zálohování dat v rámci počítačové sítě i mimo ni.	Rozšíření tematických okruhů maturitní zkoušky - Algoritmizace a datové struktury, - grafické programy, - ukládání dat a bezpečnost dat.	VV – barevné modely
Žák: Orientuje se v různých typech sítí. Navrhne efektivní počítačovou síť.	Individuální práce nad projekty žáků - Návrh středně velké počítačové sítě.	Aj – anglické video tutoriály, další zdroje informací.

Seminář z anglického jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář a konverzace z anglického jazyka (dále jen SA) je vyučovací předmět, jehož osvojení pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v SKA vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který směřuje k dosažení úrovně B2.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

SA je volitelným předmětem pro žáky posledních dvou ročníků vyššího gymnázia - tj. septima, 3.ročník, oktáva, 4.ročník. Týdenní dotace zahrnuje dvě vyučovací hodiny. Výuka probíhá ve skupinách a odehrává se převážně v jazykových učebnách.

Výuka probíhá ve skupinách, které pracují převážně v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou, popřípadě v počítačových učebnách. SA je určen k rozšíření již získaných komunikativních dovedností a předpokládá tudíž vstupní úroveň B1 podle SERR. V návaznosti na tuto úroveň by se měl SA pohybovat na úrovni B2 a posilovat všechny jazykové kompetence, tj. poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení, psaní.

Předmět svým vzdělávacím obsahem rozšiřuje již získané dovednosti z předmětu Anglický jazyk, dále pak souvisí zejména se vzdělávacími obsahy předmětů Český jazyk a literatura, Základy společenských věd, Zeměpis, Dějepis, Informatika a výpočetní technika, Estetická výchova. Do výuky jsou v průběhu studia integrována průřezová témata.

Cílem předmětu je prohlubovat znalosti jazykových prostředků a funkcí, tj. znalostí z oblasti fonetiky, pravopisu, gramatiky, lexikologie a základů syntaxe. Dále rozšiřovat slovní zásobu, především pak rozvíjet schopnost a sebevědomí žáků dorozumět se tímto jazykem, který není jejich jazykem mateřským. Rovněž si klade za cíl motivovat žáky a podněcovat jejich zájem o samostudium a v maximální míře podporovat jejich snahu a pomáhat překonávat překážky v mezilidské komunikaci obecně. V neposlední řadě by předmět měl rozšiřovat faktografické znalosti žáků týkající se zemí, ve kterých se daným jazykem mluví, a také upevňovat vědomí existence odlišných kultur a zároveň postupného sbližování národů nejen v rámci spojené Evropy, ale i v celosvětovém měřítku.

V předmětu jde jak o prohloubení znalostí reálií zemí studovaného jazyka, tak i o umožnění žákům seznamovat se s jednotlivými částmi maturitní zkoušky vyšší úrovně obtížnosti (popř. mezinárodní jazykové zkoušky) na stupni B2 SERR a poskytuje možnost nacvičovat strategie pro jejich úspěšné řešení.

Jako nástroje hodnocení slouží ústní zkoušení, vyprávění, test, slohový útvar, řízený rozhovor, práce ve skupinách, písemná práce, modelová situace a doplňovací cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke vzdělávání, pomáháme jim osvojit si strategii učení a motivujeme je k celoživotnímu učení. Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v anglickém jazyce rozšiřujeme „pedagogický obzor“. Žáky motivujeme k tomu, aby využívali cizí jazyk jako prostředek sloužící ke komunikaci, k získávání a předávání informací a vědomostí na základě dřívějších poznatků ve škole i mimo školu prostřednictvím, dialogů, písemných projevů atp. Žáci jsou vedeni k vyjadřování a obhajování vlastního názoru na nejrůznější kontroverzní témata a k prezentování svých poznatků a zkušeností. Žáci pracují samostatně i ve skupinách a jsou vedeni učitelem k sebehodnocení, organizují a řídí vlastní domácí přípravu.
Kompetence k řešení problémů	Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k rozpoznávání a řešení problémů.

Kompetence komunikativní	Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit, z hlediska obsahového analyzovat texty, rozpoznávat problémy a vyjadřovat své názory na jejich řešení. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. Žáci jsou učitelem vedeni k rozvoji vlastní představivosti a kreativního myšlení, k čemuž využívají dílčí myšlenkové operace (analýza, syntéza, indukce, dedukce, třídění, abstrakce, konkretizace, generalizace). Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole. Vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky (ppt. prezentace apod.). Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Žáci jsou pověřováni úkoly, pro jejichž splnění je nezbytné využít informačních a komunikačních technologií, zejména internetu. Žáci ověřují své schopnosti cizojazyčně reagovat v různých komunikačních situacích prostřednictvím vytváření improvizovaných dialogů různé úrovně formálnosti vzhledem k úrovni jejich znalostí. Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytnému prvku účinné mezilidské komunikace. Učíme žáky „nonverbální komunikaci“. Jdeme příkladem - sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
Kompetence sociální a personální	Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

Kompetence občanská	Vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Vychováváme žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
Kompetence k podnikavosti	Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky, aby dosáhli jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka. Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

Vzdělávací obsah - Seminář z anglického jazyka

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech: Rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase atd. Postihne hlavní myšlenky a smysl většiny rozhlasových a televizních programů, které se zabývají aktuálními záležitostmi nebo tím, co ho zajímá. Odvodí význam slov na základě již osvojené slovní zásoby a znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: Education and Life at School Jobs and Life at Work Sport and Games Festivals and Traditions Culture + UNESCO The Czech Republic and Prague The UK and British Cities The USA and American Cities Australia and New Zealand Health and Lifestyle Nature and Environment Canada	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Hv, Bi, ZSV, D
Čtení: Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k oboru jeho zájmu. Najde konkrétní informace v běžně používaných materiálech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Rozumí popisům událostí, přání, pocitů, přání apod. v osobních dopisech.	The USA and American Cities Australia and New Zealand Health and Lifestyle Nature and Environment Canada	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Bi, ZSV, Z,
Rozhovory: Poradí si s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Nepřipraven začne konverzovat o tématech, která jsou mu známá, osobně ho zajímají nebo souvisejí s každodenním životem (např. rodina, koníčky, práce nebo škola, cestování, současné události, atd.).	<i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy).	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Bi, ZSV, Z, Vv
Samostatný ústní projev: Jednoduchým způsobem spojuje fráze tak, aby popsal zážitky a události, své sny, naděje a ambice. Stručně zdůvodní a vysvětlí své názory a plány. Převypráví příběh a popíše své reakce. Reprodukuje obsah textu a reaguje na případné připomínky.	<i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, ZSV, Z, Vv

Písemný projev: Používá dvojjazyčný a výkladový slovník. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty. Napíše souvislý text na téma, které dobře zná nebo ho osobně zajímá. Napíše osobní email, email popisující zážitky a dojmy.	<i>Gramatika:</i> (rozvíjí gramatické konstrukce z předmětu Anglický jazyk na úrovni B1/B2) <i>Reálie:</i> - Reálie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti. - Literatura zemí dané jazykové oblasti. - Geografické údaje, historie, společensko-historická charakteristika, ekonomika a kultura anglicky mluvících zemí <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti).	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Bi, ZSV, Z
---	--	--

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech: Rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase atd. Rozumí delšímu projevu a sleduje i složitější obsahové linie za předpokladu, že téma je mu dostatečně známé. Rozumí většině rozhlasových a televizních zpráv a programů, které se zabývají běžnými či aktuálními záležitostmi nebo tím, co ho zajímá. Odvodí význam slov na základě již osvojené slovní zásoby a znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu / zdraví - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivce - Práce a zaměstnání - Věda a technologie - Komunikace a média Czech and English Cuisine My Region Life in Society + Crime Communication and Media Travelling and Transport Housing Literature Free Time and Entertainment Great Personalities of English-speaking countries Shopping <i>Fonetika:</i>	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Hv, Bi, ZSV, D
Čtení: Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k oboru jeho zájmu. Najde konkrétní informace v běžně používaných materiálech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Čte články a zprávy zabývající se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají určité postoje nebo k problému přistupují ze svého hlediska.		Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Bi, ZSV, Z,
Rozhovory: Poradí si s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Komunikuje s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, takže může normálně konverzovat s rodilými mluvčími. Aktivně se účastní diskuse o tématech ve známém kontextu. Vysvětluje a zdůvodňuje své názory.		Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Bi, ZSV, Z, Vv

Samostatný ústní projev: Jednoznačným způsobem spojuje fráze tak, aby popsal zážitky a události, své sny, naděje a ambice. Jasně a podrobně se vyjádří k celé řadě témat týkajících se oblasti jeho zájmu. Vysvětlí svůj pohled na aktuální problémy a uvede výhody a nevýhody různých možností. Převypráví příběh a popíše své reakce. Reprodukuje obsah textu a reaguje na případné připomínky.	(zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy). <i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, ZSV, Z, Vv
Písemný projev: Používá dvojjazyčný i výkladový slovník. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty. Napíše jasný, souvislý text o předmětech, vztahujících se k jeho zájmům. Napíše esej nebo zprávu sdělující informace nebo udávající důvody na podporu určitého stanoviska nebo proti němu. Napíše email, ve kterém vyjádří, jaký význam pro něho mají popisované události.	<i>Gramatika:</i> (rozvíjí gramatické konstrukce z předmětu Anglický jazyk na úrovni B2) <i>Reálie:</i> - Reálie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti. - Literatura zemí dané jazykové oblasti. - Geografické údaje, historie, společensko-historická charakteristika, ekonomika a kultura anglicky mluvících zemí <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti).	Osv Veg Mkv Env Mv ČjL, Bi, ZSV, Z

Seminář z německého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z německého jazyka (dále jen SN) je volitelným předmětem, který umožňuje zainteresovaným žákům rozšířit své řečové dovednosti a povědomí o životě v německy mluvících zemích. Přispívá tak k mezinárodnímu porozumění, k mobilitě vzdělávací i pracovní a podporuje vědomí evropské identity.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

SN je volitelným předmětem pro žáky posledních dvou ročníků vyššího gymnázia - pro septimu, 3.ročník, oktávu, 4.ročník. Týdenní dotace zahrnuje dvě vyučovací hodiny. Výuka probíhá ve skupinách, které mohou být při menším počtu zájemců spojeny i napříč ročníky (septima + oktáva/ 3.ročník + 4.ročník), a odehrává se v jazykových učebnách.

SN je určen k rozšíření již získaných komunikativních dovedností, předpokládá tudíž vstupní úroveň A2 podle SERR. V návaznosti na tuto úroveň by se měl SN pohybovat na úrovni B1 a rozšiřovat všechny jazykové dovednosti: poslech, mluvení, čtení i psaní.

Vzhledem k možnosti vybírat SN napříč dvěma ročníky jsou v nabídce volitelného předmětu dva okruhy, z nichž může být vybrán jeden podle převažujícího zájmu studentů, nebo lze kombinovat jednotlivá témata z obou okruhů. Jedním okruhem je život v německy mluvících zemích, druhým pak příprava na mezinárodní jazykové zkoušky na úrovni B1 SERR. V prvním celku jde tedy o rozšíření znalostí reálií, druhý pak umožní žákům seznámit se s jednotlivými částmi mezinárodních zkoušek a nacvičit strategie pro úspěšné řešení.

Nástrojem hodnocení je ústní zkoušení, test, vyprávění, práce ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (problémové situace: zjisti, najdi, objednej, nedokončené příběhy). Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky. Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji. Pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel systematicky opakuje slovní zásobu. Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu zvukovou paměť.
Kompetence k řešení problémů	Učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu. Učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a svou individualitu (zjistit čas, domluvit si schůzku...). Učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem. Učitel záměrně zadává takové úlohy, ve kterých žáci musí zjistit dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.
Kompetence komunikativní	Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce. Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného. Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (nácvič konkrétních dialogů – plánování dovolené, víkendu, v hotelu, v obchodě...). Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilým mluvčím (výměnné pobyty).
Kompetence sociální a personální	Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, shromažďování argumentů pro a proti, soutěže na procvičování slovní zásoby). Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a hájit svá stanoviska. Učitel se žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělením konkrétní role...).
Kompetence občanská	Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem.

Kompetence k podnikavosti	Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími či studijní nebo výměnný pobyt, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země. Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích. Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí je používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie, učí žáky chránit své zdraví při práci, pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání a vede je k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka. Učitel jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržuje dané slovo a vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu. Váží si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.
---	---

Vzdělávací obsah - Seminář z německého jazyka**3. ROČNÍK A SEPTIMA (okruh první)**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Umí pracovat s mapou, popíše základní zeměpisné údaje (polohu, povrch, vodstvo, důležité oblasti a města). Shrne typické věci, produkty a zvláštnosti dané země. Vyjádří svůj vztah k dané zemi, promluví o místech, která by chtěl navštívit. Navrhne a připraví program pro návštěvu vybrané země. Vybere si mimořádnou osobnost a prezentuje ji. Rozvíjí své receptivní dovednosti na základě slyšeného a čteného projevu. Shrne hlavní myšlenky a informace ze čteného textu. Reprodukuje hlavní informace ze slyšeného projevu. Sbírá argumenty a diskutuje nad zadaným problémem. Orientuje se v základních strukturách EU.	Německo Rakousko Švýcarsko Lucembursko Lichtenštejnsko Česká republika Evropská unie	Osv - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě Mv – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam Z, ZSV, D, Hv

3. ROČNÍK A SEPTIMA (okruh druhý)

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech – rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává. Čtení – rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem vztahujícím se k běžným konverzačním okruhům. Konverzace – umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v dané jazykové oblasti. Může bez přípravy konverzovat o běžných tématech souvisejících s běžným životem. Souvislý projev – umí jednoduchým způsobem popsat zážitky, události, umí stručně vysvětlit své názory a plány, umí vyprávět příběh, děj knihy či filmu.	Poslech, čtení, rozhovory, samostatný ústní projev, psaní k výběru z níže uvedených témat: Média Rodinný život Sport Stravování Cestování Svátky a tradice Doprava Kultura Bydlení	Osv - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě Mv – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam Env – člověk a životní prostředí

Psaní – umí napsat jednoduchý, souvislý text na téma, které dobře zná nebo které ho zajímá. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Nakupování Volný čas Počasí a roční období Móda Denní program Žádosti o práci, životopis Školství Ekologie	Bi, Z, ZSV, D, Hv
--	---	-------------------

4. ROČNÍK A OKTÁVA (okruh první)

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Umí pracovat s mapou, popíše základní zeměpisné údaje jako polohu, povrch, vodstvo, důležité oblasti a města. Shrne typické věci, produkty a zvláštnosti dané země. Vyjádří svůj vztah k dané zemi, promluví o místech, která by chtěl navštívit. Navrhne a připraví program pro návštěvu vybrané země. Vybere si mimořádnou osobnost a prezentuje ji. Rozvíjí své receptivní dovednosti na základě slyšeného a čteného projevu. Shrne hlavní myšlenky a informace ze čteného textu. Reprodukuje hlavní informace ze slyšeného projevu. Sbírá argumenty a diskutuje nad zadaným problémem. Orientuje se v základních strukturách EU.	Německo Rakousko Švýcarsko Lucembursko Lichtenštejnsko Česká republika Evropská unie	Osv - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě Mv – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam Z, ZSV, D, Hv

4. ROČNÍK A OKTÁVA (okruh druhý)

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech – rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává. Čtení – rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem vztahujícím se k běžným konverzačním okruhům.	Poslech, čtení, rozhovory, samostatný ústní projev, psaní k výběru z níže uvedených témat: Média Rodinný život	Osv - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace Veg – žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě

Konverzace – umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v dané jazykové oblasti. Může bez přípravy konverzovat o běžných tématech souvisejících s běžným životem. Souvislý projev – umí jednoduchým způsobem popsat zážitky, události, umí stručně vysvětlit své názory a plány, umí vyprávět příběh, děj knihy či filmu. Psaní – umí napsat jednoduchý, souvislý text na téma, které dobře zná nebo které ho zajímá. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Sport Stravování Cestování Svátky a tradice Doprava Kultura Bydlení Nakupování Volný čas Počasí a roční období Móda Denní program Žádosti o práci, životopis Školství Ekologie	Mv – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam Env – člověk a životní prostředí Bi, Z, ZSV, D, Hv
---	---	--

Seminář z ruského jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář a konverzace z ruského (dále jen SR) je vyučovací předmět, jehož osvojení pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v SR vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který směřuje k dosažení úrovně B1.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

SR je volitelným předmětem pro žáky posledních dvou ročníků vyššího gymnázia - tj. septima, 3.ročník, oktáva, 4.ročník. Týdenní dotace zahrnuje dvě vyučovací hodiny. Výuka probíhá ve skupinách a odehrává se převážně v jazykových učebnách.

Výuka probíhá ve skupinách, které pracují převážně v jazykových učebnách vybavených audiovizuální technikou, popřípadě v počítačových učebnách. SR je určen k rozšíření již získaných komunikativních dovedností a předpokládá tudíž vstupní úroveň A2 podle SERR. V návaznosti na tuto úroveň by se měl SR pohybovat na úrovni B2 a posilovat všechny jazykové kompetence, tj. poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení, psaní.

Předmět svým vzdělávacím obsahem rozšiřuje již získané dovednosti z předmětu Ruského jazyka, dále pak souvisí zejména se vzdělávacími obsahy předmětů Český jazyk a literatura, Základy společenských věd, Zeměpis, Dějepis, Informatika a výpočetní technika, Estetická výchova. Do výuky jsou v průběhu studia integrována průřezová témata.

Cílem předmětu je prohlubovat znalosti jazykových prostředků a funkcí, tj. znalostí z oblasti fonetiky, pravopisu, gramatiky, lexikologie a základů syntaxe. Dále rozšiřovat slovní zásobu, především pak rozvíjet schopnost a sebevědomí žáků dorozumět se tímto jazykem, který není jejich jazykem mateřským. Rovněž si klade za cíl motivovat žáky a podněcovat jejich zájem o samostudium a v maximální míře podporovat jejich snahu a pomáhat překonávat překážky v mezilidské komunikaci obecně. V neposlední řadě by předmět měl rozšiřovat faktografické znalosti žáků týkající se zemí, ve kterých se daným jazykem mluví.

V předmětu jde jak o prohloubení znalostí reálií zemí studovaného jazyka, tak i o umožnění žákům seznamovat se s jednotlivými částmi maturitní zkoušky vyšší úrovně obtížnosti (popř. mezinárodní jazykové zkoušky) na stupni B1 SERR a poskytuje možnost nacvičovat strategie pro jejich úspěšné řešení.

Jako nástroje hodnocení slouží ústní zkoušení, vyprávění, test, slohový útvar, řízený rozhovor, práce ve skupinách, písemná práce, modelová situace a doplňovací cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke vzdělávání, pomáháme jim osvojit si strategii učení a motivujeme je k celoživotnímu učení. Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v anglickém jazyce rozšiřujeme „pedagogický obzor“. Žáky motivujeme k tomu, aby využívali cizí jazyk jako prostředek sloužící ke komunikaci, k získávání a předávání informací a vědomostí na základě dřívějších poznatků ve škole i mimo školu prostřednictvím, dialogů, písemných projevů atp. Žáci jsou vedeni k vyjadřování a obhajování vlastního názoru na nejrůznější kontroverzní témata a k prezentování svých poznatků a zkušeností. Žáci pracují samostatně i ve skupinách a jsou vedeni učitelem k sebehodnocení, organizují a řídí vlastní domácí přípravu.
Kompetence k řešení problémů	Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k rozpoznávání a řešení problémů.

Kompetence komunikativní	Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit, z hlediska obsahového analyzovat texty, rozpoznávat problémy a vyjadřovat své názory na jejich řešení. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. Žáci jsou učitelem vedeni k rozvoji vlastní představivosti a kreativního myšlení, k čemuž využívají dílčí myšlenkové operace (analýza, syntéza, indukce, dedukce, třídění, abstrakce, konkretizace, generalizace). Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole. Vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky (ppt. prezentace apod.). Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Žáci jsou pověřováni úkoly, pro jejichž splnění je nezbytné využít informačních a komunikačních technologií, zejména internetu. Žáci ověřují své schopnosti cizojazyčně reagovat v různých komunikačních situacích prostřednictvím vytváření improvizovaných dialogů různé úrovně formálnosti vzhledem k úrovni jejich znalostí. Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytnému prvku účinné mezilidské komunikace. Učíme žáky „nonverbální komunikaci“. Jdeme příkladem - sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svojí školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
Kompetence sociální a personální	Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
Kompetence občanská	

Kompetence k podnikavosti	Vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Vychováváme žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky, aby dosáhli jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka. Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.
---	---

Vzdělávací obsah - Seminář z ruského jazyka

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech: Rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase atd. Postihne hlavní myšlenky a smysl většiny rozhlasových a televizních programů, které se zabývají aktuálními záležitostmi nebo tím, co ho zajímá. Odvodí význam slov na základě již osvojené slovní zásoby a znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu / zdraví - Společnost, rodina, jednotlivci - Věda a technologie - Komunikace a média - Osobní charakteristika - Rodina - Domov/bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Volný čas/zábava - Mezilidské vztahy - Realie Ruska <i>Fonetika:</i> (zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy). <i>Lexikologie:</i>	ČjL, Hv, Bi, ZSV, D
Čtení: Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k oboru jeho zájmu. Najde konkrétní informace v běžně používaných materiálech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Rozumí popisům událostí, přání, pocitů, přání apod. v osobních dopisech.		ČjL, Bi, ZSV, Z
Rozhovory: Poradí si s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Nepřipraven začne konverzovat o tématech, která jsou mu známá, osobně ho zajímají nebo souvisejí s každodenním životem (např. rodina, koníčky, práce nebo škola, cestování, současné události, atd.).		ČjL, Bi, ZSV, Z, Vv
Samostatný ústní projev: Jednoduchým způsobem spojuje fráze tak, aby popsal zážitky a události, své sny, naděje a ambice. Stručně zdůvodní a vysvětlí své názory a plány. Převypráví příběh a popíše své reakce. Reprodukuje obsah textu a reaguje na případné připomínky.		ČjL, ZSV, Z, Vv

Písemný projev: Používá dvojjazyčný slovník. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty. Napíše jednoduchý, souvislý text na téma, které dobře zná nebo ho osobně zajímá. Napíše osobní dopis, dopis popisující zážitky a dojmy.	(ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, ustálené větné rámce, slovní spojení odlišná od čj, základní odborné výrazy a fráze na známé téma) <i>Gramatika:</i> (rozvíjí gramatické konstrukce z předmětu Ruského jazyka na úrovni A2/B1) <i>Reálie:</i> - Reálie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti. - Literatura zemí dané jazykové oblasti. - Geografické údaje, historie, společensko-historická charakteristika, ekonomika a kultura Ruska <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti).	ČjL, Bi, ZSV, Z
---	---	------------------------

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Poslech: Rozumí hlavnímu smyslu jasně standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase atd. Rozumí delšímu projevu a sleduje i složitější obsahové linie za předpokladu, že téma je mu dostatečně známé. Rozumí většině rozhlasových a televizních zpráv a programů, které se zabývají běžnými či aktuálními záležitostmi nebo tím, co ho zajímá. Odvodí význam slov na základě již osvojené slovní zásoby a znalosti tvorby slov, internacionalismů a kontextu.	<i>Slovní zásoba</i> <i>v tematických okruzích:</i> Tematické okruhy z oblasti veřejné, pracovní, vzdělávací, osobní, osobnostní a společenské: - Svět kultury a umění - Svět sportu / zdraví - Svět přírody - Společnost, rodina, jednotlivec - Práce a zaměstnání - Věda a technologie - Komunikace a média - Cestování/doprava - Zdraví/hygiena - Stravování - Nakupování - Práce, povolání - Služby - Společnost - Zeměpis, příroda - Realie Ruska <i>Fonetika:</i>	ČjL, Hv, Bi, ZSV, D
Čtení: Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k oboru jeho zájmu. Najde konkrétní informace v běžně používaných materiálech. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Čte články a zprávy zabývající se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají určité postoje nebo k problému přistupují ze svého hlediska.		ČjL, Bi, ZSV, Z,
Rozhovory: Poradí si s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Komunikuje s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, takže může normálně konverzovat s rodilými mluvčími. Aktivně se účastní diskuse o tématech ve známém kontextu. Vysvětluje a zdůvodňuje své názory.		ČjL, Bi, ZSV, Z, Vv

Samostatný ústní projev: Jednoznačným způsobem spojuje fráze tak, aby popsal zážitky a události, své sny, naděje a ambice. Jasně a podrobně se vyjádří k celé řadě témat týkajících se oblasti jeho zájmu. Vysvětlí svůj pohled na aktuální problémy a uvede výhody a nevýhody různých možností. Převypráví příběh a popíše své reakce. Reprodukuje obsah textu a reaguje na případné připomínky.	(zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy). <i>Lexikologie:</i> (ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, slovní spojení odlišná od čj, ustálené větné rámce, základní odborné výrazy a fráze na známé téma)	ČjL, ZSV, Z, Vv
Písemný projev: Používá dvojjazyčný i výkladový slovník. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty. Napíše jasný, souvislý text o předmětech, vztahujících se k jeho zájmům. Napíše esej nebo zprávu sdělující informace nebo udávající důvody na podporu určitého stanoviska nebo proti němu. Napíše dopis, ve kterém vyjádří, jaký význam pro něho mají popisované události.	<i>Gramatika:</i> (rozvíjí gramatické konstrukce z předmětu Ruský jazyk na úrovni B1) <i>Reálie:</i> - Reálie dané jazykové oblasti - Život v zemích dané jazykové oblasti - Vztahy ČR a zemí dané jazykové oblasti - Autentické materiály - Význam studovaného cizího jazyka a kultury dané jazykové oblasti. - Literatura zemí dané jazykové oblasti. - Geografické údaje, historie, společensko-historická charakteristika, ekonomika a kultura Ruska <i>Pravopis:</i> (pravidla a zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti).	ČjL, Bi, ZSV, Z

Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Cvičení z matematiky vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP G. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení si strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikovat. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Nepovinný předmět Cvičení z matematiky je zaměřen především na důkladné procvičení obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace v RVP G. Cvičení z matematiky může být vyučováno jako nepovinný předmět na vyšším stupni osmiletého studia i ve čtyřletém studiu po celé čtyři roky s časovou dotací 1 hodiny.

Vyučovací předmět Cvičení z matematiky je určen především pro studenty, kteří si chtějí formou dodatečného procvičení zopakovat základní kapitoly středoškolské matematiky. Důvodem výběru předmětu může být nedostatečné porozumění probírané látce při hodinách matematiky, delší absence ve škole a nezvládnutí učiva samostudiem, případně snaha o důkladnější přípravu k maturitě z matematiky.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu **Cvičení z matematiky** uplatňují učitelé k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků stejné výchovné a vzdělávací postupy jako ve vyučovacím předmětu Matematika. Zvláštní důraz kladou především na rozvíjení kompetencí k učení a kompetencí k řešení problémů formou samostatného procvičování a řešení úloh.

Vzdělávací obsah – Cvičení z matematiky**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy. Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic.	Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - mocniny s přirozeným a celým exponentem	F, Ch (ve všech ročnících) - vyjádření neznámé ze vzorce, obecné řešení úloh Inf – využití tabulkového editoru
Řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení. Geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav.	Rovnice a nerovnice a jejich soustavy - lineární rovnice a nerovnice - kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec)	F, Ch (ve všech ročnících) - vyjádření neznámé ze vzorce, obecné řešení úloh
Řeší planimetrické problémy motivované praxí.	Planimetrie - trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly, střední příčka, těžnice, výška) - shodnost a podobnost trojúhelníků (Euklidovy věty a Pythagorova věta) - čtyřúhelníky (různoběžník, rovnoběžník, lichoběžník) - kružnice, kruh (tečna, sečna, tětíva kružnice, oblouk kružnice, středový a obvodový úhel; Thaletova kružnice a věta) - obvody a obsahy rovinných útvarů	F (1.roč) – skládání a rozklady sil na nakloněné rovině, velikost výsledných vektorů

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem.	Planimetrie - Množiny bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti	Využití programu Geogebra
Používá různé jednoduché metody řešení rovnic a nerovnic a aplikuje je v nových situacích.	Řešení rovnic a jejich soustav s parametrem - lineární rovnice a soustavy lineárních rovnic s parametrem	
Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti.	Shodná a podobná zobrazení - konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení	Využití programu Geogebra
Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů.	Funkce - lineární funkce, kvadratická funkce, absolutní hodnota, lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost, mocninné funkce	F (ve všech ročnících) - vyjádření závislosti Využití programu Geogebra

Aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi. Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích.	- exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů, exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice - goniometrické funkce; vztahy mezi goniometrickými funkcemi, goniometrické rovnice a nerovnice - trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku; sinová a kosinová věta	Inf – využití funkcí v tabulkovém editoru
---	--	---

3. ROČNÍK A SEPTIMA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Řeší stereometrické problémy motivované praxí.	Stereometrie - povrchy a objemy základních těles	DG - řezy a zobrazení těles Využití programu Geogebra
Používá operace s vektory. Používá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii.	Vektorová algebra - velikost vektoru, skalární součin vektorů, odchylka dvou vektorů	F - vektorové veličiny
Užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině. Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině.	Analytická geometrie v rovině - polohové úlohy v rovině - metrické vztahy	Inf – algoritmy pro výpočet metrických vztahů Využití programu Geogebra
Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice).	Kuželosečky - vzájemná poloha přímky a kuželosečky - tečna kuželosečky a její rovnice	Využití programu Geogebra

4. ROČNÍK A OKTÁVA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly. Využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti. Volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku).	Kombinatorika, pravděpodobnost, práce s daty - kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), variace a permutace s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník - pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	fyzikálních protokolů, chyby měření Inf - využití tabulkového editoru ke zpracování a generování statistických dat
Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech. Aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice.	Posloupnosti a řady - definice a určení posloupností vzorcem pro n -tý člen a rekurentně), vlastnosti posloupností	Inf– využití finančních funkcí tabulkového editoru algoritmy pro výpočet řad

Zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností. Umí určit součet nekonečné geometrické řady.	- aritmetická a geometrická posloupnost, limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost - nekonečná geometrická řada a její součet	
Systematizuje poznatky. Používá různé metody a způsoby při řešení úloh. Aplikuje získané poznatky v úlohách z praxe.	Komplexní úlohy - strategie řešení testových úloh - řešení úloh komplexního charakteru	

Cestovní ruch

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Cestovní ruch* je jedním z volitelných předmětů v 1.ročníku a kvintě. Obsah vychází ze skutečnosti, že cestovní ruch představuje širší škálu oborů a profesí, které se v komplexu podílejí na uspokojování potřeb a požadavků všech účastníků cestovního ruchu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Cestovní ruch* je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty a sexty osmiletého gymnázia. Obecným cílem předmětu je kladně a tvořivě vést studenty k rozpoznávání podmínek rozvoje oblastí i středisek cestovního ruchu v kontextu s ostatními politickými i hospodářskými aspekty. Předmět pokrývá průřezová témata Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce a Informační a technické technologie.

V kvintě i 1.ročníku má předmět dotaci 1 hodinu týdně. Výuka je zaměřena na nejvýznamnější destinace cestovního ruchu v Evropě a České republice. Destinace dané země jsou představovány v kontextu politickém a kulturním. Ve 2.ročníku a sextě má předmět také dotaci 1 hodinu týdně. Obsahem jsou destinace cestovního ruchu v Asii, Africe, Americe a Austrálii, také se věnuje teorii cestovního ruchu a službám cestovního ruchu.

Výuka probíhá ve specializované učebně dějepisu a zeměpisu, základní formou výuky je výklad, který bývá doplněn videoprojekcemi. Předmět často přesahuje do zeměpisu, dějepisu i do dalších vzdělávacích oborů.

Nástroji hodnocení v tomto předmětu jsou zejména test ,písemná práce – vlastní prezentace studentů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	- Učíme žáky různým metodám poznávání vybraných destinací cestovního ruchu; učíme studenty analyzovat a porovnávat, učíme studenty v souvislostech a v kontextu
Kompetence k řešení problémů	- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování. Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
Kompetence komunikativní	- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
Kompetence sociální a personální	- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Učíme žáky pracovat v týmech. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu.
Kompetence občanské	- Vedeme žáky k poznání kulturních odlišností, vedeme žáky k občanské společnosti
Kompetence k podnikavosti	- Učíme žáky uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost. - Podporujeme žáky v cílevědomém, zodpovědném rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření..

Vzdělávací obsah – Cestovní ruch**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Charakterizuje jednotlivé státy Evropy, zařadí státy podle ekonomické výkonnosti, životní úrovně, historických souvislostí. Srovná státy vzhledem k České republice, najde styčné body a rozdíly. Definuje jednotlivé významné oblasti cestovního ruchu v Evropě	ZEMĚPIS CR - Evropa -Západní Evropa -Jižní Evropa -Střední Evropa -Východní Evropa -Severní Evropa	přesah – zeměpis, dějepis, ZSV – historie Evropy, EU, změny na mapě po 1945,1989
Charakterizuje hlavní destinace cestovního ruchu, uvede příklady potenciálu CR v daných lokalitách. Charakterizuje ČR v kontextu Evropy. Vymezí přírodní podmínky, společnost a hospodářství turisticky využívaných a významných lokalit, uvede způsoby jejich využití pro cestovní ruch. Charakterizuje ČR z hlediska politického, historického a kulturního, ovládá základy obecné, fyzické a ekonomické geografie.	ZEMĚPIS CR – Česká republika - Památky UNESCO - Oblasti CR – společenská a hospodářská charakteristika; hlavní destinace CR	Vazby, přesah – dějepis, zeměpis

2. ROČNÍK A SEXTA

Očekávané výstupy z RVP ZV Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Charakterizuje významné destinace cestovního ruchu země a jejich kulturní a hospodářskou charakteristiku. Charakterizuje přírodní podmínky, společnost a hospodářství turisticky významných lokalit. Zná významné světové památky.	ZEMĚPIS CR – - hlavní destinace Asie a Austrálie - hlavní destinace Afriky - hlavní destinace Severní Ameriky - hlavní destinace Jižní Ameriky	přesah – dějepis, zeměpis
Charakterizuje jednotlivé služby cestovního ruchu. Charakterizuje základní dokumenty pro spolupráci v oblasti cestovního ruchu.	TEORIE CESTOVNÍHO RUCHU- - Co je cestovní kancelář a agentura - Zájezd, smlouva o zájezdu - Služby cestovního ruchu – průvodcovské, vízové, pasové, ubytovací, pojišťovací, peněžní, zdravotní, pojišťovací...	vazby – ZSV

Přírodní vědy – Školní vzdělávací program

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodní vědy umožňuje studentům seznámit se s jevy a procesy biologického a chemického charakteru, se kterými se setkáváme v běžném životě a tyto procesy aktivně zkoumat. Mají možnost pochopit jejich principy a pozorovat vliv různých vnějších faktorů na jejich průběh.

Studenti si prakticky vyzkouší různé metody, které se v oblasti biologie a chemie běžně používají, např. pozorování, klasický experiment, instrumentální metody využívající různé měřicí přístroje apod. Zároveň se naučí výsledky svých experimentů a pozorování vyhodnocovat a zpracovat je do formy protokolů. Získané vědomosti by dále měli využívat nejen v ostatních přírodovědných předmětech, ale i např. v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodní vědy je volitelným vyučovacím předmětem pro studenty 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty a sexty osmiletého gymnázia. V obou ročnících studia mají Přírodní vědy časovou dotaci 1 hodinu týdně. V prvním roce studia studenti získají základní praktické znalosti přírodních jevů především z oblasti botaniky, zoologie a mikrobiologie, ve druhém roce je přidána biologie člověka a geologie.

Výuka předmětu probíhá v běžné (kmenové) učebně.

Základní formou výuky je praktická týmová práce, badatelská výuka a experiment. Je využívána prezenční forma výuky.

Nástroji hodnocení v předmětu jsou výsledky týmové práce a práce jednotlivců. Při hodnocení je také přihlíženo k aktivitě při společném řešení problémů.

Stěžejním cílem je pochopit fungování přírodních procesů a získávání znalostí, které mohou studenti využít v následném studiu přírodovědných předmětů na SŠ i následně na VŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Vedeme studenty k zodpovědnosti za své vzdělávání, na praktických příkladech jim vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Učíme studenty vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Učíme je rozumným způsobem využívat pomoc umělé inteligence. Učíme je trpělivosti, motivujeme k získávání a předávání informací a vědomostí. Studenti jsou vedeni k vyjadřování a obhajování vlastního názoru, prezentují svoje poznatky a zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme studenty k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k rozpoznávání a řešení problémů. Učíme je ne bát se problémů, ale vnímat je jako výzvu. Učíme studenty prakticky problémy řešit, vyjadřovat své názory na jejich řešení, a přicházet s různými způsoby řešení. Podporujeme týmovou spolupráci a týmové strategické a analytické rozhodování při řešení problémů. Podporujeme využívání moderních technologií při řešení problémů. Vedeme studenty k využívání učiva z jiných předmětů, zvláště matematiky, informatiky, fyziky.

Kompetence komunikativní

Vedeme studenty k otevřené komunikaci. Učíme studenty prezentovat své názory a myšlenky, a své názory opírat o logické argumenty. Vedeme studenty k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Studenti jsou pověřováni úkoly, pro jejichž splnění je nezbytné využít informačních a komunikačních technologií, zejména internetu. Učíme studenty naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Učí se formulovat svá přání, požadavky a dotazy vztahující se k fungování přírodních procesů.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme u studentů schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, přijímat hodnocení svých výsledků. Učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, přijímat jiný názor nebo kritiku a adekvátně na ně reagovat. Rozvíjíme schopnost studentů zastávat v týmu různé role. Podporujeme vzájemnou pomoc studentů. Studenti se učí plnit zadané úkoly, podněcovat diskuzi, zjišťovat názory jiných na danou problematiku. Studenty učíme obhájit a zdůvodnit svoje rozhodnutí, být připraven nést za svoje rozhodnutí zodpovědnost.

Kompetence občanská

Vychováváme studenty jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Vychováváme studenty jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Vychováváme studenty jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Vedeme studenty k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Vedeme studenty k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Kompetence k podnikavosti

Vedeme studenty k pozitivnímu vztahu k práci. Učíme studenty používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie. Učíme studenty chránit své zdraví při práci. Podporujeme podnikavost studentů. Motivujeme studenty k využívání získaných praktických dovedností a znalostí v rámci studia i v budoucí profesi.

Vzdělávací obsah

1. Ročník, kvinta

Školní výstupy

Student:

Dokáže poznat a pojmenovat v terénu běžné organismy rostlinné a živočišné říše ve svém okolí

Dokáže využívat základní metody odběru rostlinného i živočišného materiálu z prostředí

Dokáže využívat různé typy zdrojů (tištěné klíče a atlasy, internet, mobilní aplikace) k určování organismů

Dokáže využívat běžné nástroje a přístroje pro práci s biologickým materiálem (lupa, mikroskop, stereolupa), umí zakreslit a zapsat výsledky svého pozorování

Dokáže vyhledat informace o organismech a určit jejich funkci v ekosystému

Učivo

- Práce v terénu – odběr biologického materiálu pomocí různých pomůcek
- Práce v terénu – určování a klasifikace různých skupin organismů
- Zjišťování významu organismů v ekosystému z různých zdrojů
- Pozorování organismů lupou, stereolupou, mikroskopem,
- Tvorba nákrešů pozorování a protokolů v elektronické podobě

Školní výstupy

Student:

Dokáže pracovat v chemické laboratoři podle pravidel BOZ

Dokáže využívat základní přístroje k biologickým a chemickým experimentům

Dokáže simulovat změny vnějších podmínek působících na organismy

Dokáže pracovat v týmu, shrnout a prezentovat výsledky své práce

Učivo

- Práce v chemické laboratoři s využitím různých typů přístrojů a nástrojů, které umožňují simulaci vnějších faktorů v různé intenzitě
- Zkoumání biochemických dějů v organismech
- Prezentace výsledků týmové práce písemnou i ústní formou

Školní výstupy

Student:

Dokáže v týmu navrhnout řešení zadaného problému z oblasti biologie a chemie

Dokáže k danému tématu navrhnout vlastní experiment

Dokáže diskutovat s ostatními o dané problematice

Dokáže k vybranému experimentu vytvořit vlastní pracovní a metodický list

Učivo

- Navržení vlastního experimentu k zadanému tématu
- Vytvoření pracovního a metodického listu k experimentu
- Prezentace experimentu a PL ostatním spolužákům, analýza výsledků

Mezipředmětové vazby:

- Matematika
- Informační technologie
- Občanská nauka, rétorika

2. ročník, sexta

Školní výstupy

Student:

Dokáže pojmenovat a zařadit základní druhy rostlinných a živočišných organismů

Dokáže pojmenovat základní biochemické procesy v lidském organismu po biologické i chemické stránce

Dokáže teoretické informace využít při praktickém pozorování těchto reakcí, případně některé z nich simulovat v prostředí laboratoře

Učivo

- Práce v terénu – určování a klasifikace různých skupin organismů
- Metabolické procesy v lidském organismu – jejich popis a simulace

Školní výstupy

Student:

Dokáže se orientovat v základní geologii našeho regionu

Dokáže v terénu poznat a určit základní geologické útvary

Dokáže teoreticky popsat základní vnitřní i vnější geologické jevy a pomocí experimentů je simulovat v laboratorních podmínkách

Dokáže svá pozorování shrnout do formy protokolu v elektronické podobě

Učivo

- Práce v terénu – geologie v okolí Broumova
- Chemické experimenty zkoumající vliv geologie např. na složení vody
- Experimenty simulující vnitřní geologické jevy (sopečná činnost, zemětřesení)
- Experimenty simulující vliv vnějších faktorů na geologické procesy
- Tvorba protokolů k daným experimentům

Mezipředmětové vazby:

- Matematika
- Informační technologie

Podnikání

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Podnikání umožňuje studentům seznámit se s finančním a ekonomickým řízením firmy. V rámci programu JA Studentská Firma poskytovaném organizací Junior Achievement si studenti osobně vyzkouší v průběhu jednoho školního roku start v podnikání od vlastního založení firmy, přes její rozjezd, překonání počátečních obtíží v zahájení podnikání, dosažení rozvoje firmy a aktivity spojené s udržení firmy ve formě inovací až po její likvidaci (ukončení činnosti a sestavení výroční zprávy). Studenti zakládají reálnou společnost a prožijí s ní celý její životní cyklus, seznámí se s jejím chodem v různých fázích životního cyklu, s organizací a pravidly řízení. Mají možnost pochopit principy podnikání a dopady různé úrovně finančního řízení do existence firmy, rozvoje firmy, a případně do jejího zániku.

Studenti si prakticky vyzkouší různé firemní pozice, seznámí se se zodpovědností pracovníků v rámci organizační struktury, naučí se řídit porady a interně komunikovat. Seznámí se s denním fungováním firmy a s důležitostmi vývoje nových produktů a služeb, orientace na klienty, řízení marketingové strategie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Podnikání je volitelným vyučovacím předmětem pro studenty 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty a sexty osmiletého gymnázia. V obou ročnících studia mají Podnikání časovou dotaci 1 hodinu týdně.

V prvním roce studia studenti získávají znalosti o fungování firmy v praxi prostřednictvím workshopů a diskuzí s externími odborníky z různých oborů (řízení firmy, marketing, obchod, finance, výroba, lidské zdroje), týmového řešení případových studií i exkurzí v místních firmách.

V druhém roce studia studenti získají základní praktické znalosti fungování firmy. Hlavním obsahem učiva je založení studentské firmy, její provozování, a poté ukončení její činnosti.

Výuka předmětu probíhá v běžné (kmenové) učebně.

Základní formou výuky je v prvním roce výklad s řešením úloh z oblasti ekonomie a marketingu, diskuze, týmová práce, praktické ukázky fungování firem, v druhém roce praktická týmová práce.

Nástroji hodnocení v předmětu Podnikání jsou výsledky týmové práce a práce jednotlivců. Při hodnocení je dále přihlíženo k aktivitě při společném řešení daných problémů.

Stěžejním cílem je pochopit fungování firmy, naučit se prakticky řešit firemní situace a využít těchto poznatků pro svou budoucí kariéru.

Studenti zakládají a řídí firmu sami, jako poradce jim slouží pedagog a k dispozici je i konzultant z praxe. Management studentské firmy musí zajistit úspěšnost a finanční stabilitu. Studenti jsou odpovědní za svá rozhodnutí. Svoji úspěšnost si ověřují tím, zda dosáhli finanční výkonnosti a jejich podnikání prosperuje. Rozhodují o zaměření programu své firmy, zda bude výrobní nebo bude poskytovat služby, o zákaznické orientaci, o interním procesním řízení, a to vše propojují na základě kvalitního řízení. Učí se, že bez manažerského řízení, týmové spolupráce a interní komunikace ve firmě úspěchu nedosáhnou. V průběhu studia mají možnost konzultovat svoje zkušenosti na workshopech organizace Junior Achievement s pracovníky konkrétních firem.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Vedeme studenty k zodpovědnosti za své vzdělávání, na praktických příkladech jim vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Učíme studenty vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme, motivujeme k získávání a předávání informací a vědomostí. Studenti jsou vedeni k vyjadřování a obhajování vlastního názoru, prezentují svoje poznatky a zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme studenty k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k rozpoznávání a řešení problémů. Učíme je nebát se problémů, ale vnímat je jako výzvu. Učíme studenty prakticky problémy řešit, vyjadřovat své názory na jejich řešení, a přicházet s různými způsoby řešení. Podporujeme týmovou spolupráci a týmové strategické a analytické rozhodování při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. Vedeme studenty k využívání učiva z jiných předmětů, zvláště matematiky, informatiky, základů společenských věd.

Kompetence komunikativní

Vedeme studenty k otevřené komunikaci. Učíme studenty prezentovat své názory a myšlenky, a své názory opírat o logické argumenty. Vedeme studenty k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Studenti jsou pověřováni úkoly, pro jejichž splnění je nezbytné využít informačních a komunikačních technologií, zejména internetu. Učíme studenty naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Studenti se učí odborně vyjadřovat k problematice zejména manažerského a finančního řízení firmy. Učí se formulovat svá přání, požadavky a dotazy vztahující se k fungování firmy z různých úhlů pohledu a vhodně využívají získané odborné znalosti při jednání s externími subjekty.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme u studentů schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, přijímat hodnocení svých výsledků. Učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, přijímat jiný názor nebo kritiku a adekvátně na ně reagovat. Rozvíjíme schopnost studentů zastávat v týmu různé role. Podporujeme vzájemnou pomoc studentů.

Upevňujeme ve studentech vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

Studenti se učí plnit zadané úkoly, podněcovat diskuzi, zjišťovat názory jiných na finanční problematiku a fungování firmy, obhájit a zdůvodnit svoje rozhodnutí, být připraven nést za svoje rozhodnutí zodpovědnost.

Kompetence občanská

Vychováváme studenty jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých. Vychováváme studenty jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Vychováváme studenty jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Vedeme studenty k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Vedeme studenty k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Kompetence k podnikavosti

Vedeme studenty k pozitivnímu vztahu k práci. Učíme studenty používat při práci vhodné metody, materiály, nástroje a technologie. Učíme studenty chránit své zdraví při práci. Podporujeme podnikavost studentů. Motivujeme studenty k využívání získaných praktických dovedností a znalostí v rámci studia i v budoucí profesi včetně vlastního podnikání.

Vzdělávací obsah**1. ROČNÍK A KVINTA****Školní výstupy****Student:**

Navrhne podnikatelský záměr studentské firmy
Dokáže zpracovat misi a vizi firmy
Dokáže zvolit vhodnou marketingovou strategii

Učivo:

Řízení firmy
Stanovení marketingové strategie

- výběr segmentu zákazníků
- určení potřeb zákazníků v daném segmentu
- volba technologií, kterými bude firma uspokojovat potřeby zákazníků

Případové studie
Exkurze – fungování firmy v praxi

Školní výstupy**Student:**

Dokáže identifikovat segment zákazníků a vytvořit profil zákazníka
Dokáže pro vybraný segment zákazníků navrhnout konkurenceschopnou nabídku produktů nebo služeb

Učivo:

Marketing, obchod, prodej

- profil zákazníka
- průzkum trhu
- mapa vnímání
- návrh marketingového mixu
- distribuce

Školní výstupy**Student:**

Identifikuje různé typy nákladů firmy
Dokáže sestavit finančně udržitelný plán prodeje

Učivo:

Výroba, finance

- fixní a variabilní náklady
- bod zvratu
- podnikatelský plán

Školní výstupy

Student:

Dokáže rozdělit jednotlivým členům týmu role v budoucí studentské firmě

Učivo:

Řízení lidských zdrojů

- osobnostní profil členů týmu
- návrh personálního obsazení studentské firmy

Mezipředmětové vazby:

- Matematika
- Informační technologie
- Občanská nauka, základy společenských věd

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy

Student:

Dokáže založit společnost podle právních náležitostí

Dokáže sepsat základní podnikatelský záměr a prezentovat ho

Dokáže připravit a provést průzkum trhu a vyvodit závěry vč. interpretace prezentace výsledků

Učivo:

Organizace

- založení společnosti, výběr právní formy, obchodního názvu
- zavedení účetnictví
- základní podnikatelský záměr firmy
- průzkum trhu

Školní výstupy

Student:

Dokáže sestavit plán příjmů a plán výdajů

Dokáže volit různou míru detailu

Demonstruje sestavení rozpočtu cashflow

Učivo:

Sestavení podnikatelského plánu

- sestavení struktury v kontextu podnikatelského záměru
- plán příjmů

- plán výdajů
- rozpočet cashflow

Školní výstupy

Student:

Interpretuje organizaci výroby, prodeje a služby
 Dokáže řídit interní procesy ve firmě
 Dokáže pracovat s interním manažerským systémem
 Aplikuje řízení cashflow
 Formuluje klientskou strategii firmy
 Interpretuje vztah manažerského a finančního účetnictví

Učivo:

Činnost a řízení firmy

- zahájení výroby/služeb
- zahájení a organizace prodeje
- organizace výroby, prodeje, finanční řízení
- organizace komunikace mezi výrobou obchodem a financemi
- cesta k finanční prosperitě firmy
- obchodní strategie, externí komunikace

Školní výstupy

Student:

Dokáže uzavřít společnosti z pohledu právního a organizačního, finančního, účetního
 Dokáže spolupracovat s externími subjekty

Učivo:

Ukončení činnosti firmy

- dokončení výroby
- dokončení prodejů
- uzavření firemní dokumentace a provedení likvidace JA Firmy
- sepsání závěreční zprávy

Mezipředmětové vazby:

- Matematika
- Informační technologie

Občanská nauka, základy společenských věd

Robotika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět *Robotika* poskytuje žákům možnost proniknout do větší hloubky poznání funkčních principů elektroniky a výpočetní techniky, a to především prakticky. V návaznosti na základní vědomosti získané ve vzdělávacích oborech *Informatika*, *Fyzika* a *Matematika* se žáci zabývají vytvářením jednoduchých programů pro mikroprocesory, zapojováním jednoduchých elektronických obvodů a přípravou 3D modelů a jejich tiskem na 3D tiskárně. Při studiu získají jak teoretické znalosti funkčních principů jednotlivých součástí a zařízení, postupů a systémů, tak i praktické zkušenosti s konstrukcí jednoduchých robotů, se zapojováním a různými způsoby realizace elektronických obvodů, s vytvářením 3D modelů, jejich přípravou pro 3D tisk a se 3D tiskem samotným.

Specifikem volitelného vyučovacího předmětu *Robotika* je fakt, že žáci mají jedinečnou možnost zažít proces technické tvorby, při které musejí překonávat překážky vyplývající z fyzikálních zákonů, z omezení daných programovým prostředím, ale třeba i omezení rozpočtových. Tyto cenné nezprostředkovatelné zkušenosti mohou později využít v širokém spektru reálných životních situací, v nichž jsou rozhodující právě objektivní přírodní zákonitosti, nikoli pouze vlastní píle – žáci se tak učí vytrvalosti v hledání řešení, respektu k neměnným zákonitostem, ale i psychické odolnosti proti dílčímu neúspěchu a radosti z konečného zdaru.

Skrze praktické úkoly žák prohlubuje svoje znalosti a rozšiřuje svoje dovednosti v oblasti algoritmizace úloh, zápisu algoritmů ve vybraných programovacích jazycích, návrhu a realizace elektronických obvodů, 3D modelování, přípravy 3D modelů pro 3D tisk, samotného 3D tisku, ovládání CNC strojů, internetu věcí a robotiky obecně, jakož i zvládání komplexních úkolů a projektů.

V rámci volitelného vyučovacího předmětu *Robotika* jsou průběžně realizována například tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů,
- Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí,
- Environmetální výchova – člověk a životní prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Robotika* je ve dvouletém cyklu realizován v prvním a druhém ročníku. V obou ročnících s jednohodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v počítačové učebně, každý žák má k dispozici svůj počítač a svoje pomůcky.

Žáci v průběhu prvního ročníku v návaznosti na získané teoretické znalosti plní řadu praktických úkolů, při kterých zapojují a programují zařízení dle definovaných požadavků na jejich funkci; vytvářejí vlastní návrhy plošných spojů pomocí CAD software a učí se praktickým postupům výroby plošných spojů.

V průběhu druhého ročníku pak vytvářejí vlastní 3D modely, připravují je pro tisk a tisknou je; simulují pomocí stavebnic systémy chytré domácnosti či pracují s IoT a dalšími robotickými stavebnicemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Učitelé: Vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání informací nutných ke studiu nových programovacích jazyků či získávání nových technických dovedností. Žáky motivujeme ke studiu přírodovědných a technických předmětů, jejichž znalost je nezbytná pro orientaci v moderním světě. Motivujeme žáky k práci s technickou dokumentací coby výchozím zdrojem informací o daném zařízení či programovacím jazyku. Učíme žáky pracovat s chybou jako s přirozenou součástí poznávacího procesu.
Kompetence k řešení problémů	Učitelé: Předkládáme žákům zadání s požadavky na výstup a vyžadujeme, aby přišli s vlastní cestou k řešení. Učíme žáky cílevědomému a vytrvalému přístupu k řešení komplexních problémů. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k technologiím a podporujeme uplatňování logického myšlení a technických znalostí k řešení všedních problémů.
Kompetence komunikativní	Učitelé: Od žáků vyžadujeme kultivované vyjadřování při výuce a při prezentaci výsledků vlastní práce, učíme je vyjadřovat se srozumitelně a v logickém sledu. Motivujeme žáky k formulaci složitějších problémů a jejich společnému řešení.

Kompetence sociální a personální	Učitelé: Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, dodržování provozního řádu učeben s výpočetní technikou, k poznání vlivu výpočetní techniky na fyzickou a psychickou stránku člověka. Od žáků vyžadujeme zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů, vedeme je k důslednosti, pečlivosti a přesnosti.
Kompetence občanská	Učitelé: Žáky vedeme ke vzájemnému respektu a k respektování společenských hodnot. Žáky vedeme k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Žáky vedeme k pochopení důležitosti technologií pro každodenní život člověka.
Kompetence k podnikavosti	Učitelé: Žáky vedeme ke kreativnímu využívání technických dovedností v životě i mimo školu. Motivujeme žáky v vymýšlení vlastních projektů, překonávání technických překážek a pěstujeme v nich zdravé sebevědomí pramenící z jejich překonání a úspěšné realizace projektu.

Vzdělávací obsah - Robotika**1. ROČNÍK A KVINTA**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Žák: Dokáže rozkládat komplexnější úkoly do jednoduchých úloh. Provádí zápis algoritmů ve vybraném programovacím jazyku. Orientuje se v již zapsaném kódu a využívá existujících řešení jako inspirace pro vlastní postup.	ZÁKLADY ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ algoritmizace – rozklad komplexních úloh do jednoduchých kroků a jejich uspořádání do posloupnosti programování – programovací jazyky, základy syntaxe, zápis algoritmu	M – logické spojky, dvojková soustava Inf – algoritmizace, programování A – vyhledávání informací v angličtině Možné platformy a aplikace: ARDUINO, ARDUINO IDE
Žák: Využívá základní znalosti pro analýzu schémat a existujících zapojení. Rozpozná základní druhy elektronických součástek. Dokáže zakreslit elektronické schéma zapojení a realizuje elektrická zapojení dle schématu.	ZÁKLADY ELEKTRONIKY fyzikální principy – elektrické napětí, proud a odpor, Ohmův zákon, Kirchhoffovy zákony elektronické součástky – vlastnosti, principy a použití elektronických součástek elektronické obvody – způsoby realizace zapojení, zásady návrhu elektronických obvodů	F – el. proud, el. proud v pevných látkách Inf – základní principy počítačů Možné aplikace: KiCAD

2. ROČNÍK A SEXTA

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky))
Žák: Orientuje se v různých formátech 3D modelů. Využívá vybraný 3D software pro modelování vlastních objektů. Dokáže provést nutné úpravy a přípravu existujícího 3D modelu pro 3D tisk. Ovládá základní prvky vybrané 3D tiskárny, dokáže ji připravit k tisku a finalizovat výtisk.	ZÁKLADY 3D MODELOVÁNÍ A 3D TISKU 3D modelování – NURBS a polygonové reprezentace, základy práce se software pro 3D modelování 3D tisk – příprava modelů pro 3D tisk, slicování 3D modelů, základní operátorské dovednosti pro obsluhu 3D tiskárny	Inf – modelovací software, CAD M – promítání Možné aplikace: Blender, PrusaSlicer
Žák: Zná vybrané druhy robotických stavebnic a platforem, jejich výhody a omezení. Dokáže sestavit jednoduché zařízení komunikující přes internet. Využívá teoretické znalosti i praktické dovednosti ke konstrukci zařízení řešících úlohy z reálné praxe. Prezentuje veřejně výstupy své práce a popisuje v odpovídající šíři jejich principy.	ROBOTIKA robotické stavebnice – představení různých stavebnic a platforem, praktická práce s vybranými IoT (internet věci) – připojení vlastních výrobků k internetu, možnosti využití dostupných platforem pro chytrou domácnost a jiné projekty	F – jednoduché stroje, el. proud Inf – programování, počítačové sítě Možné platformy: WeMos D1, ESP32

Religionistika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Religionistika je předmětem, který si klade za cíl vést žáky k pochopení kořenů a zdrojů světové civilizace spočívající na základech náboženství celého světa a umožnit tak širší pochopení naší kultury. Teoretická znalost náboženství má žákům umožnit vhled do souvislostí, které naše společnost skrze ateizaci během 2. pol. 20. st. podstatně ztratila.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Religionistika je nepovinným vyučovacím předmětem pro žáky kvinty resp. 1. ročníku po oktávu resp. 4. ročníku vyššího gymnázia. Jedná se o předmět dotovaný 1 vyučovací hodinou týdně nad rámec celkového počtu hodin stanovených v RUP G a sloužící pouze k seznámení s daným oborem.

Výuka probíhá v učebně s didaktickou technikou. Jejím cílem je umění základního rozlišování jednotlivých náboženských systémů a následně obeznámení se se 3 monoteistickými náboženstvími.

Nástroje hodnocení

Nástrojem hodnocení jsou referáty k daným tématům.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení	Žák: - kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
Kompetence k řešení problémů	Žák: - kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění, ověřuje je a nahlíží na problém z různých stran
Kompetence sociální a personální	Žák: - je schopen sebereflexe - stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti a zájmovou orientaci - aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů, přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii
Kompetence občanská	Žák: - respektuje různost hodnot, nástrojů, postojů a schopností ostatních lidí - rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot - k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
Kompetence k podnikavosti	Žák: - cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření - rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál - usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí dosažené výsledky
Kompetence komunikativní	Žák: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně se projevuje - naslouchá druhým, porozumí jim, vhodně reaguje, zapojuje se, obhájí svůj názor - rozumí různým typům textů, záznamů, gest, obrazových materiálů, zvuků aj., přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společnosti - aktivně a účinně využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní kontakt se světem - vytváří vztahy

Vzdělávací obsah – Religionistika**KVINTA A 1. ROČNÍK AŽ OKTÁVA A 4.ROČNÍK**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřez. témata, poznámky)
Obeznámí se s úkoly religionistiky.	Co je náboženství. Přehled vybraných pojmů	ČjL, MoS, D
Poznává jednotlivá náboženství všech kontinentů od počátku lidských dějin.	Starověká náboženství (Mezopotámie, Čína, buddhizmus, hinduizmus, Japonsko, původní náboženství Afriky, původní náboženství Ameriky, původní náboženství Austrálie, Egypt, Persie, stará evropská božstva, helénistické náboženství, Germáni, Kelti, Slované)	ČjL, D, Z, MoS,
Poznává monoteistická náboženství a současné trendy.	Židovství, křesťanství, islám, sekty.	ČjL, D, Z, MoS.

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákům zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z příslušné legislativy.

Způsoby hodnocení žáků ve škole

Hodnocení je prováděno klasifikací, při které učitel užívá pět klasifikačních stupňů.

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovému kompetencím). V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. *Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučujícího pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy může při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit.* Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „pozitivní motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti. Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Pravidla a kritéria hodnocení žáků ve škole

Vzdělávání a chování žáků se hodnotí průběžně a celkově. Průběžné hodnocení se realizuje jako hodnocení dílčích výsledků vzdělávání a dílčích projevů chování žáků během obou pololetí. Celkové hodnocení vyjadřuje souhrnné výsledky vzdělávání žáka za školní rok.

Při hodnocení je třeba uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákům. Je rovněž třeba přihlížet k věkovým zvláštěnostem žáků. Hodnocení musí být jednoznačné. Hodnocení musí být žákům srozumitelné. Hodnocení musí být věcné, tedy vztahující se k danému výkonu či chování žáka. Nelze směřovat hodnocení vědomostí s hodnocením chování.

Hodnocení se musí dít podle předem stanovených kritérií. Kritéria pro chování stanovuje školní řád. Kritéria pro stanovování výsledků vzdělávání určuje školní řád a školní vzdělávací program a do jednotlivých předmětů je rozpracovává vyučující. Žák má právo tato kritéria znát předem.

Celkové hodnocení musí být všestranné, tj. v oblasti výsledků vzdělávání přihlížet ke všem vědomostem, dovednostem a schopnostem žáka, které za hodnocené období projevil, a v oblasti chování přihlížet ke všem jeho projevům za hodnocené období.

Důležitou součástí hodnocení je také sebehodnocení žáků. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Žáci mají na sebehodnocení právo. K sebehodnocení vytvářejí podmínky škola i vyučující jednotlivých předmětů. Škola zajišťuje pro žáky testy, které se nevyužívají klasifikačně, ale po rozboru slouží jako podklad k sebehodnocení žáků. K sebehodnocení slouží také seminární, skupinové, kooperativní a podobné formy práce, při kterých se žák může dobře porovnávat s ostatními. Důležitou součástí sebehodnocení je hovořit o chybách - chyba není ostuda, ale přirozená věc v procesu učení a důležitý prostředek učení. Žáci mají právo přiměřenou formou se na základě sebehodnocení vyjadřovat k průběžnému i k celkovému hodnocení.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemná, ústní, grafická, praktická, pohybová), didaktickými testy,
- analýzou výsledků činností žáků,
- hodnocením výkonu žáka při akcích třídy mimo vyučování,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i se zařízením školského poradenství,
- rozhovory se žákem (využívat sebehodnocení žáků) a zástupcem žáka, popř. se žáky třídy.

Učitel je povinen vést soustavnou a prokazatelnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

Žák musí být z vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň dvakrát za každé klasifikační období, z toho jedenkrát ústně. Ve vyučovacích předmětech s dotací tří a více hodin týdně minimálně čtyřikrát, z toho alespoň jednou ústně. Přihlíží se též k samostatným pracím žáka, jsou-li součástí vyučovacího předmětu. Klasifikační požadavky pro daný předmět stanovuje příslušný vyučující, nesmějí však být menší, než je uvedeno v tomto odstavci. S klasifikačními předpoklady seznámí vyučující žáky na začátku školního roku.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů, výkonu, výtvaru, znalosti. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení z písemných zkoušek a prací a z praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. V tomto termínu učitel žákovi opravenou

práci ukáže sám nebo na požádání žáka. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně za celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Termín písemné zkoušky, která je rozvržena na celou vyučovací hodinu, termín kontrolní písemné práce nebo praktické zkoušky oznámí učitel včas žákům a plánovanou zkoušku zapíše do poznámky v třídní knize. V jednom dni mohou žáci konat maximálně dvě zkoušky uvedeného charakteru.

Klasifikační stupeň určí vyučující. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní vyučující po vzájemné dohodě. Stupeň prospěchu nemusí být průměrem z klasifikace za příslušné období. Na konci klasifikačního období, v termínu určeném ředitelem školy, zapíše vyučující klasifikaci do podkladů pro jednání pedagogické rady.

Písemné a grafické práce vyučující uschovávají po celé klasifikační období včetně doby, po kterou se mohou zákonní zástupci nezletilého žáka nebo zletilý žák proti hodnocení odvolat. Předepsané písemné práce z českého jazyka, z matematiky a z cizích jazyků se uschovávají po celou dobu studia žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí v průběžné i v závěrečné klasifikaci stupni prospěchu: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný. V průběžné klasifikaci je možno pro upřesnění hodnoty známky používat plusy a mínusy.

Pro potřeby hodnocení se předměty dělí do těchto skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření (většina základních jazykových, společenskovedních a přírodovědných předmětů);
- předměty s převahou výchovného zaměření (většina výchov);
- předměty s převahou praktického zaměření (některé části informatiky a výpočetní techniky, některé semináře).

Při klasifikaci se sleduje zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů;
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti;
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí;
- kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost;
- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim;
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu;
- kvalitu výsledků činností;
- osvojení účinných metod samostatného studia;
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem;
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce;
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech;
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech;
- kvalita výsledků činností;
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti;
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí;
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci;
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel;
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace;
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti;
- kvalita projevu;
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně;
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti;
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Popis klasifikačních stupňů je uveden ve školním řádu.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách jsou uvedeny ve školním řádu.

Hodnocení chování žáků je podrobně popsáno ve školním řádu.

Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Cíle autoevaluace

Autoevaluace školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací záměry. Výstupy jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP.

Evaluační činnosti budou zaměřeny na to, aby bylo možno poukázat na vývoj (změnu kvality) sledovaných jevů a na základě této zpětné vazby hledat mechanismy korekce vlastní práce. Takto pojaté evaluační činnosti poskytnou informace o tom, jak efektivní je vzdělávání, kde dochází v práci školy ke zlepšení, kde ke stagnaci či zhoršení stavu, kde

se vytvářejí příležitosti ke změnám. Poskytne i argumenty pro případné změny ve vzdělávání, vztazích, organizaci, podpoří společné úsilí učitelů přispět k atmosféře důvěry ve škole. Autoevaluace je krokem ke zkvalitnění vzdělávání a k posílení spokojenosti se školou.

Autoevaluace je zaměřena na cíle, které si škola stanovila v koncepci rozvoje a v ŠVP, a na oblasti, které bude muset hodnotit vždy.

Oblasti autoevaluace

Plnění obecných cílů vzdělávání podle školského zákona

5.2.2.1.1. Kritéria plnění obecných cílů vzdělávání podle školského zákona

Přibližování školy k cílům vzdělávání vymezeným v § 2 odst. 2 školského zákona.

5.2.2.1.2. Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, strukturovaná moderovaná skupinová diskuze, testy a standardizované testy, workshop.

5.2.2.1.3. Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

Plnění cíle středního vzdělávání ve vyšším gymnáziu

5.2.2.2.1. Kritéria plnění cíle středního vzdělávání ve vyšším gymnáziu

Přibližování školy k cíli středního vzdělávání vymezeného v § 57 školského zákona.

5.2.2.2.2. Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, strukturovaná moderovaná skupinová diskuze, testy a standardizované testy, workshop.

5.2.2.2.3. Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

Plnění cílů vyplývajících z ŠVP

5.2.2.3.1. Kritéria plnění cílů vyplývajících z ŠVP

Naplnění cílových kompetencí.

5.2.2.3.2. Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, strukturovaná moderovaná skupinová diskuze, testy a standardizované testy a další nástroje hodnocení uvedené v ŠVP.

5.2.2.3.3. Časové rozvržení

Průběžně. 2x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

Plnění cílů, které si škola stanovila v koncepci rozvoje

5.2.2.4.1. Kritéria plnění cílů, které si škola stanovila v koncepci rozvoje

Přibližování se těmto cílům.

5.2.2.4.2. Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, strukturovaná moderovaná skupinová diskuze, testy a standardizované testy, workshop.

5.2.2.4.3. Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

Personální podmínky vzdělávání

5.2.2.5.1. Kritéria personálních podmínek

Složení pedagogického sboru, kvalifikovanost a aprobovanost, další vzdělávání učitelů.

5.2.2.5.2. Nástroje

Rozbor dokumentace, portfolio.

5.2.2.5.3. Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání

5.2.2.6.1. Kritéria materiálně-technických podmínek vzdělávání

Přibližování školy k prostorovým a materiálním podmínkám stanoveným RVP G.

5.2.2.6.2. Nástroje

Pozorování, prohlídka, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, výroční zpráva o hospodaření.

5.2.2.6.3. Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

Průběh a výsledky vzdělávání

5.2.2.7.1. Koncepce vzdělávání a její hlavní úkoly

5.2.2.7.1.1 Kritéria koncepce vzdělávání

Přibližovat se hlavním cílům a úkolům stanoveným v koncepci vzdělávání školy.

5.2.2.7.1.2 Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, strukturovaná moderovaná skupinová diskuze, testy a standardizované testy, workshop.

5.2.2.7.1.3 Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

5.2.2.7.2 Realizace učebních dokumentů**5.2.2.7.2.1 Kritéria realizace učebních dokumentů**

Soulad ŠVP s RVP. Soulad výuky s ŠVP.

5.2.2.7.2.2 Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza, dotazník, rozhovor.

5.2.2.7.2.3 Časové rozvržení

Průběžně. 2x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

5.2.2.7.3 Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům**5.2.2.7.3.1 Kritéria organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům**

Rozvrh hodin, školní řád, informační systém, poradenské služby, prevence sociálně-patologických jevů, klima školy.

5.2.2.7.3.2 Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, testy a standardizované testy.

5.2.2.7.3.3 Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

5.2.2.7.4 Vlastní průběh vzdělávání**5.2.2.7.4.1 Kritéria vlastního průběhu vzdělávání**

Plánování a příprava na výuku:

Soulad výuky s obecnými cíli a zásadami vzdělávání.

Soulad výuky s cíli středního vzdělávání.

Vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k aktuálnímu stavu třídy, respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Konkretizace a sledování cílů v dané hodině.

Návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

Materiální podpora výuky:

Vhodnost vybavení a uspořádání učeben vzhledem k cílům výuky a k činnostem. Estetika učeben.

Podnětnost učeben vzhledem k podpoře seberealizace a identity žáků.

Účelnost využití pomůcek, učebnic, didaktické techniky.

Vyučovací formy a metody:

Řízení výuky, vnitřní členění hodin.

Účelnost aplikovaných metod.

Účelnost aplikovaných forem.

Věcná a odborná správnost výuky.

Respektování individuálního tempa, možnost relaxace žáků.

Vyváženost rolí učitele jako organizátora výuky a jako zdroje informací.

Využívání metod aktivního, prožitkového učení, experimentování, manipulování, objevování, práce s chybou.

Podpora osobnostního a sociálního rozvoje dětí, jejich sebedůvěry, sebeúcty, vzájemného respektování a tolerance.

Možnost seberealizace dětí, jejich aktivního a emočního zapojení do činností, uplatnění individuálních možností, potřeb a zkušeností.

Účinnost motivace žáků:

Aktivita a zájem žáků o výuku.

Propojení teorie s praxí (v činnostech žáků).

Využívání zkušeností žáků.

Vliv hodnocení na motivaci žáků.

Využívání analýzy chyb ke zvýšení motivace.

Osobní příklad pedagoga.

Interakce a komunikace:

Klima třídy.

Akceptování stanovených pravidel komunikace mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem.

Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace, diskuse.

Vzájemné respektování, výchova k toleranci.

Vyváženost verbálního projevu učitelů a dětí, příležitosti k samostatným řečovým projevům dětí, rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Hodnocení žáků:

Věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení. Zdůvodnění hodnocení učitelem.

Respektování individuálních schopností žáků.

Využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Ocenění pokroku.

Vhodnost využitých metod hodnocení žáků učitelem.

Využití klasifikačního řádu.

5.2.2.7.4.2 Nástroje

Pozorování, prohlídka, hospitace, rozbor dokumentace, analýza a SWOT analýza, dotazník, anketa, rozhovor, testy a standardizované testy.

5.2.2.7.4.3 Časové rozvržení

Průběžně. 2x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

5.2.2.7.5 Počty žáků

5.2.2.7.5.1 Kritéria počtů žáků

Naplněnost školy, porovnání s minulým obdobím.

5.2.2.7.5.2 Nástroje

Rozbor dokumentace, statistika.

5.2.2.7.5.3 Časové rozvržení

Průběžně. 1x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

5.2.2.7.6 Výsledky vzdělávání podle údajů z pedagogických rad

5.2.2.7.6.1 Kritéria výsledků vzdělávání podle údajů z pedagogických rad

Prospěch, výsledky maturitních zkoušek, vyloučení nebo podmíněně vyloučení, zameškané hodiny, snížený stupeň z chování, výchovná opatření (pochvaly, napomenutí, důtky), komisionální přezkoušení, opakování ročníku. Porovnání s minulým obdobím.

5.2.2.7.6.2 Nástroje

Rozbor dokumentace, statistika.

5.2.2.7.6.3 Časové rozvržení

Průběžně. 4x za šk. rok na pedagogické radě - bude uvedeno v zápise z pedagogických rad.

5.2.2.7.7 Výsledky vzdělávání v porovnání celorepublikovém

5.2.2.7.7.1 Kritéria výsledků vzdělávání v porovnání celorepublikovém

Porovnání se školami, třídami a žáky v republice.

5.2.2.7.7.2 Nástroje

Scio - projekt Vektor.

Scio - srovnávací testy.

Kalibro - dovednostní testy.

Cermat - dle možností se škola zapojí do všech hodnotících a srovnávacích projektů.

Jiné - dle aktuální nabídky soukromých firem a státních organizací.

5.2.2.7.7.3 Časové rozvržení

Průběžně, několikrát za rok dle nabídky testování.

5.2.2.7.8 Výsledky vzdělávání z pohledu úspěšnosti absolventů školy při přijímání k dalšímu studiu

5.2.2.7.8.1 Kritéria výsledků vzdělávání z pohledu úspěšnosti absolventů školy při přijímání k dalšímu studiu

Procento přijatých k dalšímu studiu udržet na 80% z přihlášených a na 70% procentech ze všech absolventů.

5.2.2.7.8.2 Nástroje

Dotazování se absolventů a statistické tabulky.

5.2.2.7.8.3 Časové rozvržení

1x za rok do konce kalendářního roku.

Škola očima žáků a rodičů

5.2.2.8.1 Kritéria hodnocení školy očima žáků a rodičů

Žák jako klient = spokojený žák (potažmo rodič).

5.2.2.8.2 Nástroje

Rozhovor, dotazník.

„Hovory s rodiči“ - 1x za školní rok po třídních schůzkách je ředitel školy k dispozici rodičům, odpovídá na jejich dotazy a diskutuje o nich.

Kalibro, Scio - testy typu „klíma školy“, „škola a já“ apod.

5.2.2.8.3 Časové rozvržení

Průběžně, dle nabídky testování.

Většina autoevaluačních činností bude probíhat průběžně; některé budou probíhat podle aktuální nabídky evaluačních nástrojů firem a státních institucí; autoevaluační činnosti také mohou být zaměřeny na aktuálně nastalé problémy výchovně-vzdělávacího procesu během školního roku.

Výsledky autoevaluačních činností budou vyhodnocovány jednak individuálně s jednotlivými vyučujícími či v předmětových komisích, jednak souhrnně na provozních a hlavně na pedagogických radách. Souhrnněji budou výsledky autoevaluačních činností zachycovány průběžně v autoevaluační knize ŠVP, v zápisech z pedagogických rad a 1x za rok ve výroční zprávě školy.

6. Seznam zkratk

Názvy vyučovacích předmětů	Nástroje hodnocení	Jiné použité zkratky	Kompetence
Aj Anglický jazyk	B беседа	ČŠI Česká školní inspekce	KU kompetence k učení
Nj Německý jazyk	ČD čtenářský deník	ESF evropské strukturální fondy	KŘ kompetence k řešení problémů
Fj Francouzský jazyk	DC doplňovací cvičení	EU Evropská unie	KK kompetence komunikativní
Rj Ruský jazyk	Di diktát	ICT Informační a komunikační technologie	KS kompetence sociální a personální
ČjL Český jazyk a literatura	E exkurze	IZS integrovaný záchranný systém	KO kompetence občanské
D Dějepis	LP laboratorní práce	CERMAT evaluační testy CERMAT	KP kompetence pracovní
M Matematika	MoS modelování situace	SCIO evaluační testy SCIO	
F Fyzika	PD popis s demonstrací	LVZ lyžařský výcvikový zájezd	
Ch Chemie	Port portfolio	MŠMT ministerstvo školství	
Inf Informatika	PP praktické předvedení	OVO oček. výstupy vzdělávacího oboru	
	Pís písemná práce	P projekt	
Ge Geologie	PS práce ve skupinách	PC osobní počítač	
Bi Biologie	Ps přepis	PISA evaluační testy PISA	
Tv Tělesná výchova	PÚ problémové úlohy	PPP pedagogicko-psychologická poradna	
Hv Hudební výchova	R referát	PT průřezové téma (RVP G)	
Vv Výtvarná výchova	ŘR řízený rozhovor	RVP Rámcový vzdělávací program	
Z Zeměpis	SÚ slohový útvar	RVP G RVP pro gymnázia	
ZSV Základy společenských věd	T test	ŘŠ ředitel školy	
	Ú ústní zkoušení	SPCH specifické poruchy chování	
	V vyprávění	SPU specifické poruchy učení	
Osv Osobnostní a sociální výchova	Vdt Využití digitálních technologií	SPUCH specifické poruchy učení a chování	
Veg Výchova k myšlení v evropských ...		ŠVP školní vzdělávací program	
Mkv Multikulturní výchova		TO tematický okruh	
Env Environmentální výchova		TP terénní praktika	
Mv Mediální výchova		TU třídní učitel	
SC Seminář z českého jazyka a literatury		U učivo	
SA Seminář z angličtiny		VP výchovný poradce	
SN Seminář z němčiny		ZŠ základní škola	
		ZV základní vzdělávání	
SR Seminář z ruštiny		ZŽS zdravý životní styl	

SVS Společenskovědní seminář		G gymnázium	
SD Seminář z dějepisu		GV Gymnaziální vzdělávání	
SM Seminář z matematiky		SŠ střední škola	
SF Seminář z fyziky			
SCH Seminář z chemie			
SB Seminář z biologie			
SZ Seminář ze zeměpisu			
SI Seminář z informatiky			
L Latina			
DG Deskriptivní geometrie			
Re Religionistika			

GYMNÁZIUM, BROUMOV, HRADEBNÍ 218

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNÁZIA URČENÝ PRO ČTYŘLETÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZPRACOVANÝ PODLE RVP G

Verze: 2026/2027

Platnost: od 1. 9. 2026 pro čtyřleté gymnázium
a vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Podpis ředitele **Mgr. Jiří Ringel, v. r.**

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd.